خواجه‌ء آغای مکتب [illegible] عبید [illegible] برادر ایله کورد

مصطفی بن [illegible] امام جامع قصاب خضر

کیره سون

٢٢٧٠

ترجمهٔ منهاج العابدين

(للغزالي)

مترجم الياس بن

عبد الله النهاني

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. ... Kütüphanesi

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni kayıt No: 3270
Eski kayıt No:

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد جمیل بی حد و شکر جزیل بی عد اول خالق کونین و رازق
ثقلینه که گوهر مخلوقاتک وجودی اوکث جودی بحرندن بر قطره
و جمالی پرتوندن بر لمعه در و مصنوعات کاینات و نظام امور
ممکنات اوکث بر کمنه وارلغنه دلیل قاطع و برهان ساطعدر
و صلوات لا غایات و تحیات لا نهایات اول پیشوای امت و رهنمای
ملت پیکر شاه تختگاه شریعت آفتاب جهانتاب طریقت و
حقیقت مرآت صفات خدا محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه و سلم اوزرینه
اولسونکم خاتم نگین نبوت و مسند نشین مروتدر و داخی بدور
بروج قرابت و کواکب ثواقب هدایت آل کرام و اصحاب
عظام اوزرینه اولسونکه بونلر جملهٔ ممالک سیادت و ادلهٔ
مسالک سعادتدر اما بعد ای ره روان شریعت و ای سالکان
طریقت و ای طالبان حقیقت بلک و آگاه اولک که مدلول
قرآن کریم و فرقان یزدان حکیم بونک اوزرینه درکه انس و جن
طایفه سی تعین وجودلرندن اولمقصد مطلب اعلا و مقصد اقصی
حضرت رب العزته خلوص نیت ایله شوق و محبت ایله عبادت ایتمکدر
تاکه کوکللری صیقل عبادت ایله مجلی اولوب مرآیای اسما و عبرت
نمای اشیا اولالر و خاصه نوع انسان و سکان کون و مکان

کو

کوترمکه طاقت کتورمدوکی امانت یوکن متحمل اولمغه امکان میسر اوله
پس ابدی معلوم اولدیکم علم شجره سنک ثمره سی و عمر سرمایه سنک
فایده سی الله تعالی حضرتنه عبادت ایتمکدر و داخی اولیانک تعالی
و انبیانک مختاری و سعادتک سبیلی و جنتک دلیلی و درکی
هر حالی و در بزرک فرمایندر تنکم کتاب کریمنده بیورمشدر
وانا ربکم فاعبدون یعنی بن سزک ربکزبن عبادتی بکا ایدک
زیرا بو بیتده سبب معبود بنمدر و داخی بیورمشدرکم ان هذا
کان لکم جزاء و کان سعیکم مشکورا یعنی آیهٔ سابقده وعده اولنان
ثواب و حسن مآب سزک اخلاص قلب و عکس عبادتک جزاسیدر
سعیکز ضایع دکلدر لکن بو طریقده ابتداسندن انتهاسنه وارنجه
نظر وافی و تأمل صادق برله تفکر و تأمل قلسا و زبو سبیلک سلوکی
زحمتلی و قطعی مشقتلی بولورز عقباتی چوق و شدایدنه نهایت
یوق بعیدة المنفا و عظیمة الآفه عوایقی بعید و قوادحی بی عدد
مهلکه سی پایانسز و اعداسی اورانسز هوا و هوس یولی کبی گشاده
وازاده دکلدر و اقتضای حکمت بودرکه طریقت عبادت
کمال صعوبت اوزرینه اولا زیرا که سبیل جلیل جنت و منهاج
معراج سعادتدر بونک کبی دولت بی قیمت اولمز و بو نعمت بی منت
ویرلمز کورمزمیسن گنج بی مار و گل بی خار و عشرت بی عسرت
و راحت بی محنت کمسنه یه میسر اولمز درد چکمینه درمان قیمتی بلنمز

دجان دیر مینجه جانان الکرمز و حدیث رسول صادق صلی الله تعالی
علیه وسلم بو معنایه مصدقدر که بیورمشدر ان الجنة حفت بالمکاره
وان النار حفت بالشهوات یعنی جنت اورتلمشدر زحمتلو و مشقتلی
اشیا ایله اول زحمتی ارتکاب ایلمینجه جنت دیرلمز و دخی جهنم اوده کی
اورتلمشدر مرادات نفسانیه التزام ایدنلر که نفسک وارجی یکی
جهنمدر دخی بیورمشدر الا وان الجنة حزن بربوة وان النار سهل
بشهوة یعنی جنتک یولی صربدر یوقشدر زحمتلو دارلودر و جهنم اوده یک
یولی دوز یولدر اسانلغله وارلور دخی سالکک احواله نظر ایلیسک گورورسک
غایت ضعیف و نهایتده نحیف همتده قاصر و عملده قاصر عمری آز
و شغلی چوق سفر اوزاق و ازق یوق دین امری یارده قلمش اولماتر
اهل دنیا معاونت ایتمز بو تقدیرجه اول سالک دردمند و طالب
مستمند بو طریقک صعوبتنه و محنتنه یا قیوب وکندونک عجز و قصورینه
ملتفت اولمیوب اجتهاد تام و اقدام مالا کلام ایله قطع منازل و طی
مراحل قیلیوب مطلوبنه و مقصودینه ظفر بولورسه ابد الاباد زمره
فائزین و اصحاب خالدین دن اولور اگر تولله تحصیل اسبابه مباشر
اولمیوب سلوکنده تکاسل و تکاهل گوسترسه مقصودی فوت اولوب خسران
ابدی و حرمان سرمدی حاصل اولور نعوذ بالله السمیع العلیم من ذلک الاثم
العظیم پس ایدی معلوم اولدیکم حق تعالی جل شانه حضرتنه عبادت ایلیک
اولو سعادتدر و بو طریقک مشقتندن و سالکک فتنه و آفتندن سلوکه

مرة

قصد

قصد ایدنلر یا دردرس الکلر الجنده مطلوبه یتشملردن دکلدر الا
عزیزلردرکه حضرت واجب الوجود و مفیض الخیر والجود انلری
تجلیله و موفق اولمشلردی و توفیق عصمتی ایله هدایت ایلدی
و فضل و کرمیله جنابنه و رضوانه اولاشدردی ذلک فضل الله
یؤتیه من یشاء والله ذو الفضل العظیم بر عاجز و بیچاره و سرگشته
و اواره لردخی حضرت خلاق کاینات و مجیب دعوات خفیات درگاه
مسکنت رخسارلری مذلت خاکسارینه سوروب تضرع و زاری
قیلورزکه سرور اولیا و اصفیا و سید اتقیا و انبیا حرمتنه دار
دنیاده تقوی بولندن شاشرمیه و دار عقباده دیدارلی یوزدن
یا شورمیه آمین یا مجیب السائلین وقتی که بو طریق مشکلدن اوتورلسنه
گورمدیلرسه بصیرت صاحبی اولانلر امعان نظر قلدیلر بونک
کیفیت قطعنی و موقوف علیه اولان امورنی اهلیندن و اسبابدن
و سلامت چیلمزدن و علمدن و عملدن فی الجمله بو مطلوبک حصولنه
ممد اولانلردن نه وار ایسه یدی عقبه اوزرینه بولدیلر دیدیلرکه
بو عقبه لری قطع ایتمینجه سالکلر طریقت یولنی سیر ایدوب حقیقت
عالمنه ایرشمزلر لاجرم مشایخ دین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
بو یولک عقبه لرینی و مخلصلرینی و مهلکاتنی و منجیاتنی بیان ایتمکه اکثر
نجه کتابلر یازدیلر بعضیسی مفصل و بعضیسی مجمل لکن مفصل اولانلر اصلا
و مجمل اولانلر نوعا اطلالدن خالی اولمدوغی اجلدن امام همام حجة

الاسلام نور چراغ هدایت ودلیل سبل ولایت جامع ارکان
علم وعمل گنجینهٔ کنوز رموز ازل ومعرفت چشمه سارنک آب زلالی محمد
ابن محمد الغزالی قدس سره وافاض علی العالمین بره مؤمنلره احیای دین
وطالبینه یقینی حاصل اولماق ایچون عالمه علم ارمغانلرین اچوب ایلیوب
بجه معتبر کتابلر تألیف وتصنیف ایلدکدنصکره آخر عمرنده اورنده اجتهاد
تام واهتمام تمام کوستروب فضل خلا اولماق ایچون منهاج العابدین
آدلو بر کتاب بلاغت نصاب تدوین ایلدیکه نظم عباراتی حکم اشاراتی
اوانی زلال معانی ارشاد ومبانی حصول امانی فواد در رغلة امال الظما
خالی وکسوت اخلال ایجازدن عاریدر وهر سطری جلیل القدری عقد
فراید روحانی وزنجیر قندیل قلب رحانیدر وکواکب ابواب کتابی
هدایت یاب مانند اصحاب نبی مختار بایهم اقتدیتم اهتدیتم معناسنی
اظهار ایدوب وقتی که بو درده مندانی ومستمند جانی الیاس بن
عبد الله النهاج بو کتاب مشکین نقابک جمال بر کمالی فراید عقاید اهل سنت
برله مجلی وزخارف راجح ید عقدن جبرا کوردیسه وسایر روشن
عیانی طریق تصوفده کافی وطالبی دردمنده شربت شافی وهر
معنای مشار الیهسی ائمه دین ایچنده مجمع علیه بولدیسه خاطرینه خطور
وضمیرینه عبور ایلدیکه ورسای زیبای عربیه دن چقاروب قبای غنای
رد مبله مزین قلدیلر تاکه لسان عربیده قاصر وزبان ترکیه قادر اولانلر
عاشق صادقلره لباس مألوف وکسوت معروف ایچنده عرض جمال ایده

احوالده صورت الفت کوستروب ازالت وحشت ایلیه اگرچه بو عبار
بی مقدارک نهادنده اول استعداد یوغیدیکه اکابر عظامک کلام فهم
ایلیوب ترجمان لسان ارباب عرفان اولایدی لکن اول امام همامک
روح پر فتوحندن استمداد واستعداد ایلیوب بو سبیلک سلوکنه
اقدام تام کوستردی وبو کتاب مستطابک معنای سعادت اماسی
اداسنی عامهٔ انسانه فهمی اسان وافاده سی یکسان اولمق ایچون لباس
استعاره دن معرا وکسوت کنایه دن مبرا ایلدی ودخی کوششی
منتج اولوب خواسندن منتفع اولانلر شیخ مرشدک مشربندن ذوق
الوب عالم ملکوته کمال شوق ایله حال قلدقده بو ضعیف ونحیف المفتقر
ایلیوب دعاء خیرله روح شریفی شاد ایلیلر مؤمنلره الله تعالی جل وعلا حضر
دنیاده رضاسن وآخرتده لقاسن نصیب ایلیه آمین یا معین ودخی
مکارم اخلاقله مشهور آفاق اولان اکابر دوران وافاضل اعیاندن
متضرع ومأمول ومتوقع ومسئولدرکه بو فقیر وحقیر معترف بالتقصیرک
جرأتی دفترلی اف ایتمک ایله عیبی ستر ایده ار تعزیر وتشهیر ابتغیه اردوب
عنایتله خطالرین اصلاح ایدوب دامن کرم برله عیب پوش اولالر
مقدما بو کتابه شروع ایدنلر سلوکنده بصیرت اوزره اولمق ایچون حضرت
امام اوایل کلامنده اجمالا ما یلقته اشارت ایلدی وبو ردیکه تحقیق
عبدک عبادت ایچون اول امرده متنبه اولوب طریق سلوکنده
متوجه اولدوغی اولدرکه الهام ربانی وتوفیق یزدانی برله اوکنه

یوکلنده. افمن شرح الله صدره للاسلام فهو علی نور من ربه
آیتنک معناسی ظهور ایدردب قلبی اول نور ایله منشرح و منفسح اولور
وحضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بو معنایه اشارت ایدوب
بیوردی. ان النور اذا دخل القلب انفسح وانشرح فقیل یا رسول الله
هل لذلک من علامة یعرف به فقال التجافی من دار الغرور والانابة الی
دار الخلود والاستعداد للموت قبل نزوله. یعنی بیوردیلر بو نور
بر مؤمنک قلبینه عبور ایلیه اول کوکلده کنکشلک و کشاده لک کلور
وانشراح حاصل اولور دیدیلر یا رسول آنوک علامتی وارمیدر که
انکله بیلنه بیوردیلر که واردر. دار غروردن نفور اولوب دار خلوده
رجوع ایلمک استر و اولمکدن اوک اولومه براقلمقدر قچنکه بر عبدک
خاطرینه بو معنا خطور ایلیه که کندو نفسنی بجه درلو نعمتلر ایچنده
مستغرق کورورین جاندن و تن طرفدن و عقلدن و قدرندن و سایر
معانی شریفه. و لذات لطیفه دن تواز ایله و دخی کندو وجودکا
بجه آفتلردن و محنتلردن سالم کوروربن. ایمدی بو نعمتلرک بر منعمی
واردر. و بو آفتلردن بنی بر صقلایجی واردر. قولاینه دکلدر بندن شکر
نعمت. و اداء خدمت طلب ایدر. اکر ادا ایتمزسم صورة غفلت کوسترسم
بو نعمتلری بندن زایل ایلر. بر بنه محنتلر و آفتلر ویروب و معنایی
مصدق اولمق ایچون رسول صادق کوندردی انواع معجزات
و اصناف کرامات ایله اظهار دین ایلدی و خبر ویردیکه بزم بر عزیز واردر

عالمدر قادردر مریددر حیدر متکلمدر. سمیع در بصیردر واحددر
کوررابنده لری اوره امتثال ایدنلره ثواب ویروب نهیه ارتکاب
ایدنلره عذاب ایدر. و جمیع اسرار مزی و افکار مزی بلور. مهما نمزکه
قابوردر انوک امرینه مخالفت ایدرسم حالم نجه اولور دیو قیوب
و دخی فکر ایلیه که بو خبر ویردوکی کسنه لر حد ذاتنده ممکندر انبیا
یلان سویلمک شانی دکلدر دیسه لا جرم اول عبدک کوکلنده قورقو
اندیشه سی جوش ایلیوب کندو احوالنی فیر مافغه باشلر بو مرتبه یه خاطر
الفزع درلر بو درجه یه یتوشنلر اضطرابه و انتباهه دوشوب المرادلر
عذر منقطع اولوب اوزرلرینه حجت متوجه اولور غفلت ایچوسندن
اویانورلر و حصول امانیله حاصل و میسر اولورانی تدارک ایدرلر
آثاردن مؤثره استدلال ایتمکه متوجه اولورلر نته کم امیر المؤمنین عمر رضی
عنه بیورمشکه البعرة تدل علی البعیر و آثار المشی تدل علی المسیر
وهذا المرکب السفلی والهیاکل العلویه اما یدلان علی الصانع الخبیر
یعنی دوه نک قیغی دوه وار دوغنه دلالت ایدر و بولرده
واقع اولان ایزلر یولدن کجنلره دلالت ایدر. یا بو زمین و آسمان
صانع دانا و توانایه نجون دلالت ایلمیه بو حالت مذکوره طریق
عبادتده سالکلره هجوم ایلین عقبانک اولیدر بو کا عقبه علم
و معرفت دیرلر طالب حق اولانلره لازمدرکه بو عقبه قطع ایده لر
دلایلدن حسن نظر قلما علمه و علما ارندن استفاده ایتمکله و صحبتلر

استدعاء دعا ایتمکله واستمداد همت قلنمله زیرا انلرک هر بریسی
دلیل سبیل معرفت وسراج وهاج امت وافتاب جهان تاب
ملردر بو تقدیرجه طالبلره یقین حاصل اولورکه بو عالمک البته بر
صانعی واردرکه انک شریکی یوقدر مجموع مخلوقاته وارلق خلعتن کیورن
وبو درلو نعمتلری انعام ایدن وبزه عبادت وشکر نعمتی امر
ایدن وکفردن ومعصیتدن نهی ایدن ووعد ثواب ووعید عقاب
ایدن اولدر وبو علم یقین حاصل اولدقدنصکره وجه مزبور اوزره بینه
مذکور مولایه عبادت ایتمکه منجذب اولور واوامرنه امتثال ایتمکه صورت
اهتمام کوسترر لکن نه وجهله خدمت ایتمک کرکدر ونیتوک کبی عمل
بیورمشدر بلمزکه یرینه کتوره بالضروری شریعت نبویه نک فرائضنی
وواجباتنی وسننی وادابنی اوکرنمکه مشغول اولور تاکه شرایطی ایله خدمتی
یرینه کتوروب مولاسی حضورنده مقبول اوله عبادت اوزره تکمیل
معرفت قلدقدنصکره عبادته برا قلنوب لکن حالنه نظر ایدر کندونک
نجاست خباثتله ملوث وخباثث ذنوبله صاحب حدث کورور
ایدرکه بن شنعهٔ عاصی بو نجه معاصیله یجنده مولامه نه وجهله عبادت
ایدیم ابعدی اول توبه ایدیم کندو کناهدن پاک اولوب عبادته
لیاقت کسب ایدیم یوزومی خدمته اشکنه خاک ایدیم دیر بو اده
سالکلره عقبهٔ توبه استقبال ایدر لازم کلور اول عقبه‌یی دخی قطع ایلیه
تاکه مقصوده واصل اوله بو تقدیرجه قلدغی کناهلری اکوب دردیله

ایدوب

ایدوب کوزی یاشنی سیلاب ایدر ایتدوکی اشلره پشیمان اولور تضرع
وزاری قیلوب مولاسندن مغفرت استر پس حق تعالی نک حسن توفیق
کمال عنایتیله کناهدن پاک اولور بو عقبه‌دن دخی خلاص اولدقدنصکره
عقبهٔ عوایق هجوم ایدوب مطلوبه مانع اولور لازم و واجب اولدرکه
بو موانعی دخی دفع ایلیه ایلا اولسه تامل ایدر کورر که کندوبه مانع اولانلر
درت نسنه‌در بری دنیا بری خلق بری شیطان بری نفس اماره‌در
بو درت مانعی درت معاونله دفع ایتمکه مشغول اولور اول درت معاونک
بری دنیادن تجرد بری خلقدن تفرد بری شیطانه محاربه بری نفسه
مخالفتدر لکن نفسه مخالفت سایرلرندن مشکلدر رسول سبیلکه بوندن
تجرد ممکن دکلدر ودخی شیطان کبی بالکلیه قهر ایتمک میسر اولماز زیرا که
روحک مرکبیدر یولنسز منزل النماز لکن عبادت اوزره موافقت التمز
هوا کبی ضد خیر اوزرینه مجبول اولدوغی کبی بو تقدیرجه لازم اولدیکه تعوذ اوله
لجام اوره تاکه سرکشلکی ترک ایدوب مطیع ومنقاد اوله سالکک
مرصدده سالکه زحمت ویرمیه ومهالک ومفاسده راکب ورطه
هلاکه دوشرمیه بو عقبه‌دن دخی نجات بولوب فارغ اولدقدنصکره
عقبهٔ عوارض قارشو کلور وطالبلری کندوبه مشغول قلوب عبادتدن
الیقور پس بو عقبه‌ده دخی تامل صادق قلوب کورر که بو دخی درت
نوعدر بریسی رزقدر که نفس انی طلب ایدر که قوام بدنی
رزقله‌در بن خود دنیادن واهلندن عزلت ایلدم رزقم نه کلمکدن حاصل

اولوردی بونلر بونده دوشرلر برلیسی داخی شول انسانلردر که خاطره
خطور ایدر خوفدن و رجادن و مطبوعاتدن و مکروهاتدن عواقب امور
مبهم اولدوغندن اوتوری صلاح قنده در و خیر قنده در بلمزلر
بوکتدوکم بولدم وقت اولا مهلکه یه دوشم دیو مضطرب اولورلر برلیسی
داخی شول شداید و مصایبدر که هر طرفدن عارض اولور خلقدن غرب
و شیطانله محاربه و نفسله مخالفت سببندن نجه نجه غملر و غصه لر
چکر دیکه محنتلر و مشقتلر کورر برلیسی داخی شول قضالر و بلالردر که
حق تعالی طرفندن نازل اولور نفس اماره جزعه و فزعه مسارعت
ایدر و محال کوزیجک فتنیه و فساده عبادتک سببدن سالکک
مسکینک باشنه نجه حاللر کتوررلر لابد محتاج اولدیکه بو عقبه یی داخی قطع
ایلیه در رزق ایله رزق امرنده حق تعالی یه توکل ایلیه مقام خطرده
امورنی حقه تفویض ایلیه حلول شداید قنده صبر جمیل قله نزول
قضا دمنده حسن رضا کوستره بو تقدیرجه اول عقبه دن دخی خلاص
اولورلر بعون الله تعالی و توفیقه و تاییده لکن بونلر نفسک عبادته شروع
ایلدکن کندو نفس آخرت دمنده عاقل خیرلو اشلره کاسل
کورنیبر و شهوته بالطبع مایل کوررلر امور عباددن قوت کوستروب
دایما راحت و حضور استر ایلا اولسه بوکا بر محرک کرکدر کم شوق
و ذوقله طاعته سوق ایلیه و بر زاجر کرکدر که معصیتدن منع ایلیه
ایمدی الله تعالینک عابد قوللرینه وعده قلدوغی انواع مثوباتنک

ذکر اولنانک رجاسی محرک اولوب نشاط سرور اوزره عبادته سوق
ایلر و حضرت جلیل و جبارک کناهکارلر ایچون خبر ویردوکی عذاب
جهنم و عقاب الیمک قورقوسی معاصی و مناهیدن زجر ایدر بوکا عقبه
بواعث دیرلر بو عقبه یی دخی قطع ایدنلر بلا مانع و لا عایق عبادته طالب
و راغب اولوب کمال شوقله اداسنده مداومت کوسترر لکن بونده دخی
ایکی آفت هجوم ایدر برنسی ریا آفتی دیکرسی عجب آفتی در کاه اولور که
عبادتنی خلقه کوستروب کندویه صالح دیدکلری سببدن فرح کسب ایلر
بو کلکه طاعتنی افسا ایدر کاه اولور که عبادتنی امر عظیم اعتقاد ایدوب
انوک سببی ایله کندوی مکرم کورر فعابه سنده کرامتلر رجا ایدر و شیله
عملنی افساد و ابطال ایدر و مثوباتن تلف ایلر بوکا عقبه قوادح دیرلر
بونی داخی اولار قطع ایدرلر که اخلاص عمل و اعتذار تقصیر فی اداء کندویه
خدمت تکلیف اولندوغی اولو نعمت و عظیم منت بلدکله و حق تعالی
حضرتلرینک اولو لطفنه نسبت دنیاده ویردوکی و آخرتده وعده قلدوغی
نعمتلره نسبت عبادتنی امر حقیر کوررکله بو تقدیرجه اگر اشلدکلری
جمیع افعالدن سالم اولوب کما ینبغی حاصل اولور نظر ایدر حضرت مولانک
فضللری و نعمتلری دریاسنده کندولری مستغرق کوررلر شول حمد ایدرکه
عوارض عصمت و موانعدن خلاصت و قوادحدن برائت حاصل اولور کندولره
توفیق عبادت و خلوص نیت ایله آراسته و پیراسته بولورلر ایلا که
قدر فارلرکه ناکاه بو نعمتلرک شکرینی برینه کتورمکدن صورت غفلت کوستره

کوزان نعمت اولمق سببی ایله بو نعم جلیله زایل اولوب عابدلر ومخلصلر
مرتبه سندن نزول ایله لا جرم عقبهٔ حمد وشکر الهی استقبال ایدوب
پس اول عقبهٔ دخی قطع ایلمک واجب اولور کثرت حمد جمیل ووفرت
شکر جزیل ایله تا علیه حق تعالی حضرتنک ویردوکی نعمتلر اوزرینه تا که اول جواهر
بر فواید یوما فیوما تنزاید اوله وقتا که بو ذکر اولنان عقبهلردن خلاص اوله
اخص خواص سلکنه منسلک اولوب مطلوب ومقصودلرین حاضر ومهیا
کورورلر آز مدت ایچنده بونک اوزرینه مداومت قلقلکه کندولرینی صحرای
شوقده وعرصهٔ محبتده بولورلر • طاوس جنان کبی روضهٔ رضوان وبستان
امانده جولان ایدرلر • مجلس مناجات • وصفهٔ کرامات صاحب صدرلری القدر وجلیس
اولورلر • مرتبهٔ ارتباط • وبساط انبساطده منظور رحمن ومقبول یزدان
اولوب علو منزله • وسمو مرتبه حاصل قلورلر ایام بقالرینه تحصیل دنیاده
وقلیل عقباده اولوب • ساعة فساعة مترقب نعم بی غایه اولورلر زود نهای
دنیه نظرلرنده جیفهٔ خبیثه کبی کورینوب بالکلیه فوت ایدرلر ملاء اعلی
شوقلری غالب اولدوغی کوکلده موته طالب اولورلر ملائکهٔ مقربین حضرت
رب العالمین طرفندن روح وریحان • وبشارت رضوان تحفهلر ایله
زیارت ایدوب یوم دار رحمته حضرت عزته ودریاض جنته دعوت
ایدرلر بو مرتبهده غشاوهٔ بصر وبصیرت مرتفع اولوب عالم ملکوته
نظر ایدرلر کندولر ایچون براولو نعیم • وملک عظیم کورورلر نعم دنیا وملک
بی بقا الرنک فاتنده دانهٔ خردلدن ادنی کورینور دخی حضرت خلاقک

وتدبیر امور ممکنات قبلندن الطاف الهی ولعطایای نامتناهی فایض اولوب
بر وجه اعزاز واکرامه • وانواع انعام واصل اولورکه خرده خرده دان د
نفس مدرکهٔ انسان تحریر قلم تیز زبان • وتقریر لسان فصیح البیان ایله
شرح ایلکدن قاصر ومتحیردر زهی سعادت عظمی وموهبهٔ کبری اول ابتداء
مسعوده که بونک کبی امر مغبوط • ومقام محمود اکا میسر اولوب ابد الاباد
ازدیاد رفعت شانه دلشاد اوله حضرت سلطان بارکاه ازل وفیاض
حیاض بوستان لم یزلدن متضرع ومتوقعدرکه بو نعم جلیله وقربهٔ جلیله
بز بندهلرینه دخی جمیع امت محمد • وجماعت ملت احمد ایله میسر ومحصل
قلیوره وما ذلک علی الله بعزیز ودخی علمدن بزی منتفع قلوب وصف
سماع علمه قانع اولانلردن قلمیه یارب قیامت کوننده علم ومعرفتمز بزه محجب اولوب
مستوجب عقوبت اولمیاوز ودخی توفیق عمل نصیب ایلیوب
دنیاده رضا کسب واخرته لقا کسب ایلیه امین یا دلیل المتحیرین وقتا
سلوک طریق دین • وعبور منهاج عابدین یدی عقبه اوزره ایدوکی
تقریر سابقدن معین ومبین اولدیسه حضرت امام همام بو کتابی
یدی باب اوزرینه ترتیب ایلدی وهر بابده بر عقبهنک احوالی وکیفیت
خلاصنی بیان ایلدی وهر بابده تا که بو عبادت یولنده یوریان وقرب
منزلت مقامنی جویان اولنلر سهولت سلامتله بو عقبهلری قطع
ایدوب مطلوبلرینه ومقصودلرینه منقطع اولمیهلر بمنه وکرمه
الباب الاول فی عقبة العلم بیاننده در الباب الثانی عقبهٔ توبه بیاننده در

باب ثالث عقبهٔ عوایق بیاننده در باب رابع عقبهٔ عوارض بیاننده در باب خامس عقبهٔ بواعث بیاننده در باب سادس عقبهٔ قوادح بیاننده در باب سابع عقبهٔ حمد و شکر بیاننده در

الباب الاول سنبین علی التعجیل بعون الله الملک الجلیل الجمیل یعنی باب اول علم عقبه سنک بیاننده ای شول کمسنه که رتبهٔ عبادت ایدوب علو رتبه استرسن و جهنم عذابندن خلاص و حق تعالی قاتنده من الخواص اولمق قصد ایدرسن سنک اوزرینه اولا لازم اولان اولدر که علم اوکرنه سن زیرا که علم بو دایره نک قطبی و بو ثمره نک لبی در و دخی بلکل که علم و عبادت ایکی اولو کوهر لردر که انلری تحصیل ایتمک ایچوندر کوکلرد[ن] منزل اولان کتابلر و حق طرفندن مرسل اولان پیغمبرلر بلکه بو یرلر و بو کوکلر و یرده و کوکده اولانلر جمله سی بونلری کسب ایتمک ایچوندر نته کم حق تعالی حضرت جل شانه قرآن کریمنده بیورمشدر الله الذی خلق سبع سموات

ومن الارض مثلهن یتنزل الامر بینهن لتعلموا ان الله علی کل شیء

قدیر وان الله قد احاط بکل شیء علما یعنی الله تعالی یدی قات یرلکی و یدی قات کوکلری بونلرک مثلن و ارایلدی و بونلرک اراسنده امری و قضاسی جاری اولور و حکمی نافذ اولور تا که سز بیله سز که الله تعالی حضرتی هر نسنه یه قادر در و دخی هر شیئک حقیقتنی ایله بیلور خبرده کلمشدرکه داود نبی علیه السلام حق تعالی یه سوال ایلیوب دیرکه یا رب بو خلقی نیچون خلق ایتدک حضرت رب العزتدن جواب کلدیکه کنت کنزا

فوادح قادحه نک جمعیدر کا معرسده یا رحمة نازله مقاصی و درس قوادح الربع خطوه یه دکشر بعض ... ایدر و دیکری بعد ازاده عمل اولور ... زوال ایمان مفسد اشتر کبی ... یا وتعجب و ارادهٔ دنیا و جاه ... الخ

مخفیا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف یعنی بن کزلو کنجدم سودم که بیلنم بو خلقی یراندم که بنی بیله لر پس بو آیة کریمه دن و بو حدیث شریفدن معلوم اولدیکه زمین و آسمان و سکان کون و مکان وادی عدمدن جنوب صحرای وجوده کلمکدن مقصود اصلی حضرت حق تعالی نک ذات و صفاتنی بلمکدر و دخی بو ایکی شاهد عادل ایله ثابت اولدیکه علم بو جهان صدفنده بر عزیز و شریف کوهر در عالمده انوک بدلی بولنمز بهاسی بلنمز و دخی حق تعالی بیورمشدر که وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون یعنی جنی و انسی لکن عبادت ایچون یراتدم غیری نسنه ایچون یراتمادم بو آیتدن دخی ثابت اولدیکه وجود تعلیلندن مقصود معبود بالحق عبادت ایتمکدر لکن عبادت معرفتسز اولمز بو تقدیرجه آیة کریمه نک معناسی وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون نجه اولور یعنی بنی بلدکدنصکره عبادت ایتمک ایچون یراتدم غیری نسنه ایچون یراتمدم دیمک اولور و واضح ثابت اولدیکه علم کبی عبادت دخی حق تعالی قتنده بر عزیز و شریف کوهر در انوک بدلی بولنمز پس ایدی معتبر اولدیکه علم نافع و عمل صالح دن اوزکه عالمده نسنه یوقدر ایله ولیسه هر عبده لازم اولدیکه بو ایکیسندن غیری نسنه یه مشغول اولمیه زیرا بونلردن غیریسی عمل باطل و شغل بی حاصل در و دخی بلکل که بو ایکی کوهرک اشرفی و افضلی علمدر نته که حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که فضل

العالم على العابد كفضلي على ادناكم يعني عالملرك عابدلر اوزرينه
فضلي بنم فضليم كبيدر امتمك ادناسي اوزرينه ودخي بيوررركه نظر
الى العالم احب الى من عبادة سنة صيامها وقيامها يعني بر كره عالمه
نظر ايلمك بنم قاتمده سوكلودر بر ييل عبادت ايتمكدن كوندز صايم
قايم اولمغله ودخي بيورركه الا ادلكم على اشرف اهل الجنة قالوا بلى
يا رسول الله قال هم علماء امتي يعني سزه بلدرميي اهل جنتك اشرفي
كمدر ديديلر يا رسول بيوركم ديديكه انلر بنم امتمك عالملريدر ودخي
بيورديكه اطلعت ليلة المعراج على النار فرايت اكثر اهلها
الفقراء قالوا يا رسول الله امن المال قال لا من العلم يعني معراج
كيجه سي اهل ناره مطلع اولدم اكثرين فقرا كوردم ديديلركه يا رسول
مالدنمي فقيرلودر بيورديكه يوق علمدن فقيرلردر ايمدي بو حديثلردن
معلوم اولديكه علم عبادتدن افضلدر لكن هر عالمه واجبدركه علم ايله
عمل ايليه والا علمي انوك هباء منثورا اولور زيرا علم شجره منزله سنده در
وعمل ثمره منابه سنده در اكرچه شرف شجركدر اصل اولدوغي جهتدن
لكن فايده ايتمك ثمره ايله حاصل اولور بو تقديرجه لازمدر هر عبدك
ايكيسندن دخي خالي اولميه امام حسن بصري رحمه الله تعالى عليه ديديكه اطلبوا
هذا العلم طلبا لا يضر بالعبادة واطلبوا العبادة طلبا لا يضر
بالعلم يعني بر علمي طلب ايلك بر وجهله كه عبادته مانع اولميه وعبادتي
طلب ايلك بر وجهله كه علم مانع اولميه بو جملهدن معلوم اولديكه ايكيسي

بله كرك ايش يالكز بريسنك فايده يوغيش ودخي بيلمك كرك حضرت
رسول صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشلردر العلم امام العمل والعمل تابعه
يعني علم عملك اماميدر وعمل انوك تابعيدر ونتكه علم اصل
ومتبوع اولديسه لابد اولديكه علم تقديم اولنه عبادت اوزرينه زيرا كه
عبد اولان اول معبودي بلمك كرك ايشي اندن عبادت ايتمك كرك
ايش نه كيفيتله عبادت ايلسون شول كسنه كه معبودي اسماء وصفاتيله
ايله بلميه ومولاسي حقنده واجب نه در محال نه در ادراك ايليه وقت
اولوركه حق تعالى حقنده بر نسنه اعتقاد ايليكه اندن منزه در العياذ بالله تعالى
انوك كبي عبادت سبب شقاوتدر اول اعتقاد باطل سوء خاتمه سبب اولور
زيرا كه خاتمه ايكي سبب اوزرينه دره اولكيسي اولدركه سكرات موت حاضر
اولدوغي حينده اعتقاد واجب ايلان اولور دكشك قلبنه شك وبا
انكار واقع اولورا اول حالتده ايكن ملك الموت روحني قبض ايلدر اول
عقده شك وانكار عبد ايله حق اراسنده ابدي حجاب اولور
اول حجاب سببي ايله عبد دايم حاصل اولور مخلدين في النار اولور نعوذ بالله منه
ايكنجيسي اولدركه حالت نزعده ايكن اول كشنك قلبنه ملاحظه محبت دنيا وشهوات
دنيا ولذات نفسانيه عارض اولور اكرچه اصل ايمان زايل اولمز اما
اول حالده قلب انلره مشغول اولوب حق تعالى حضرتي ملاحظه سي كوكلندن
خاطرندن كيدر اول زايل اولمدين اتفاق روحني قبض ايدرلر ايله اولسه
رجا رفع دنيايه قلب ميل ايلدوكي سببدن حق ايله كندو اراسنده حجاب

حاصل اولورسه اول حجاب مقداری عذاب واقع اولور اگرچه
اصل ایمان اولدوغی سببیدن آخر الامر عذابدن خلاص اولور بو
تفصیلدن معلوم اولدیکه هر کشیه واجبدرکه دنیاده مبدأ ومعادی
کما هو حقه بله تاکه اول علم سببی ایله سکرات موت وخطرلرندن سهولتله
خلاص اوله زیرا کشی صاغلغنده نه اوزره اولورسه اولدیکی دخی
اول اوزره اولور نته کم حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر
تموتون علی ما تعیشون وتحشرون علی ما تموتون یعنی حیاتکزده
نه اوزره اولورسه کز موتکزده دخی اول اوزره اولورسز یعنی
کشی صاغلغنده اعتقادی پاک اوزره اولسه حالت نزعده دخی اول اعتقاد
اوزره اولور ودخی حضرت یثبت الله الذین آمنوا بالقول الثابت
آیتنک معناسنده دیمشدر که الله تعالی حضرتلری مؤمن قوللری درست
ایمانله وتوحید ایله ثابت قیلور برلسی تسلیم روح ایدرکن برلسی منکر ونکیر
جواب ویررکن برلسی قیامت کوننده حساب ایدرکن برلسی صراط
کوپریسی کچرکن ودخی بلکه الله تعالی حضرتلرینک ذاتنی وصفاتنی وافعالنی
بلدکدن نصکره لازمدر که امور شرعیه‌دن سنک اوزریکه اشلمه‌سی واجب اولانلری
بلسن تاکه وجه مأمور اوزره علمله کتورمک سکا میسر اوله ودخی مناهی شرعیه‌دن
سنک اوزریکه ترکی واجب اولانلری نه وجهله نهی اولدیسه بلمک واجبدر
تاکه انلردن تخلیه سکا متصور اوله والا شول کناهلرکه نیجه بیلوره کتوره سن
اوکاه ماهیتنی وکیفیتنی بیلمیه‌سن وشول معاصیدن نیجه منع ایدرسن که

انک معصیت ایدوکن بلمیه‌سن بو تقدیرجه سنک اوزریکه واجبدرکه
علوم شرعیه‌دن طهارت وصلوة وزکوة وصوم وحج کبی ودخی
وار ایسه جمیع شرایطلری ایله وارکانلری ایله اوکرنه‌سن تاکه وجه مأمور اوزره
علمله کتورمک سکا آسان اوله یعنی امر اولدوغی اوزره که مدت عمرکده آنی اشلیه‌سن
وهرکز بو قدرکه علمله اقتدا ایدرسن آنی عبادت صانورسن ودخی وقت
اولورکه سکا بر مسئله مشکل اولور آنی سؤال ایده‌جک کمسنه بولمیه‌سن
بلا ارتکاب ایدرسن یعنی ترک واجب ایدرسن نیجه اشلیه‌جک کرک ایدوکنی
بلمدوککدن اجلدن ودخی اعمال ظاهره واجب اولدوغی کبی اعمال ظاهره‌یه مقدار
اولان اعمال باطنه که انلر اعمال قلبدر لازمدر بلکه سنک اوزریکه واجبدر
مثلا توکل وتفویض وصبر وتوبه واخلاص ودخی بونلره بکزر نه وار ایسه نته کم
کلمه کرکدر ان شاء الله تعالی ودخی اعمال باطنه دن شونلرکه بونلرک اضدادیدر
اولمشدر انلری ودخی بلمک لازمدر تاکه احترازی ممکن اوله مثلا سخط و [illegible]
وریا وکبر وعجب ودخی بونلره بکزر نه وار ایسه نته کم کلمه کرکدر ان شاء الله
وبو ذکر اولنان اعمال باطنه نک فرض ایدوکنه قرآن عظیمده نیجه وارد
اولمشدر نته کم حق سبحانه وتعالی حضرتلری بیورمشدر فتوکلوا ان کنتم مؤمنین
یعنی توکل ایلک اگر مؤمن اولدکز ایسه بو آیتدن توکل وتفویض فرض ایدوکی
اکلندی زیرا امر مطلق فرضه دلالت ایدر ودخی بیورمشدر واشکروا
الله ان کنتم ایاه تعبدون یعنی الله تعالی‌یه شکر ایلک اگر عبادتکزی الله
مخصوص قلدکز ایسه بو آیتدن رضا فرض ایدوکی بلندی زیرا که شکر

رضاسنه فرعیدر ودخی بیورر که واصبروا ان الله مع الصابرین
یعنی صبر ایلک که الله تعالی صبر ایدنلر ایله‌در بو ایتدن صبر فرض اولدوغی
فهم اولندی ودخی بیورر که توبوا الی الله توبة نصوحا یعنی الله تعالیه
توبه ایدوک که اول توبه‌سنده ناصح اوله‌لر آیتدن توبه فرض ایدوکی فهم
اولدی ودخی بیورر که وتبتل الیه تبتیلا یعنی عبادتکرده الله تعالیه
مخلص اولک بو ایتدن دخی اخلاص فرض ایدوکی بلندی و چونکه بونلرک
ارتکاب اضدادن اجتناب بونسز میسر اولماز پس واجب اولدیکه اضدادندن
اجتناب ایده‌وز بو تفصیلدن معلوم اولدیکه اعمال ظاهره نه وجه‌ایله فرض
اولورسه اعمال باطنه دخی اول وجه‌ایله فرض اولمشدر اعمال ظاهره‌یه دایر اولان
مولی‌در اعمال باطنیه‌یه دخی دایردر واولوک حقنده نازل اولان کتابدر
بونک حقنده دخی نازل اولان پس ایمدی نه وجهی واردر که صوم وصلاة
کندوزه فرض بلوب ارکان وشرایطنی رعایت ایله ادا ایده‌وز صبری
وتوکلی کندوزه فرض بلمیوب احکامن وشرایطنی بر نیه کتوروب علم
بلکه بونلر نه شی ایدوکنی بلمیه‌وز وهرکز فکر ایتمیه‌وز نه دلیل ایله وکیمک فتواسیله
ترک ایده‌وز حضرت یزدان حکیم جل شانه فرقان عظیمده مدح ایدوب
تودا وعده‌ی مرحمت ویردوکی علوم که محبت دنیانک ترک وقطع ایدر
وریاست هواسنی قطع ایلر ومحبت حق ایله کوکلری طولورلر رضا صبر وتوکل وخوف
وخشیت ارتوررلر انلری بالکلیه ترک ایده‌وز وهر علمه مشغول اولاورکه یاد
قتنده انکله صاحب صدر اولاوز وجلیل القدر اولمق طلب ایده‌وز ووسیله

مناصب وذریعه مراتب مطلوب ودنیاده مال حرام کسب ایده‌وز وراحت ده
طمع حظ اولاوز اول ایله جیجوق که جمله عالم انوک قدرنی فهمه سنده کبر
بو بزم ایتدوکمز بر اولو قباحتدر لکن اکثر بوندن غافلدر بر قباحت دخی
بودر که تطوعاته ونوافله مشغول اولورز اوزریزه فرض اولانی ترک ایدرز
وبعضی ترک ایتمک معصیت ایدوکن بلورکن نافله عباداتله علو مرتبه طلب
ایدرز فرایض ترک اولدوغی فارق اولمازز ایمدی بلکه نوافل فرایض اسقاط
ایلر حق تعالی بیورر ودخی طونمایوب کندو ... کوز اشملک ایله قربت
حاصل ایلمزه بونزدن دخی زیاده مشکل اولدر که نیجه معصیتلر اشلرزکه عبادت
صانورز مثلا طول امل معصیت محض ایکن انی خیر نیت صانوب عمر کتورز
فرق ایتمدوکمز سببیدر ودخی جمع وحفظ معصیت محضدر تفرج وابتهال
صانوب انوک اوزرینه مداومت قلورز ودخی نیجه معصیتلر اشلیوب حق تعالی
قاتنده عذاب الیم مستحق اولورز حال بودرکه بز انلاری عبادت صانوب
ثواب عظیم توقع ایدرز مغرور اولورز عبادت نه‌در معصیت نه‌در
بلمدوکمز اجلدن نعوذ بالله من ذلک الغرور وقباحة الفضاحة ودخی
بلکه اعمال باطنه‌نک اعمال ظاهره‌یه علاقه‌سی واردر بعضیسی اصلاح ایدر
وبعضیسی افساد ایدر مثلا اخلاص صحیح عملدر اصلاح ایدر وعجب وریا فساد
عملدر ابطال ایدر ایمدی اولسه بزه واجب اولدیکه بونلرک علاقه‌لری نه
کیفیت ایله‌در وتاثیرلری نه وجه‌ایله‌در ومفسدلرندن ضبط عمل ایتمک
نیجه جبر اولور ایله‌وز زیرا که صالح مفسدلرندن سالم اولمق سعادت عبادت

شقاوته مبدل اولوب خسران عظیم حاصل اولورسه کم حضرت رسول صلی الله تعالی
علیه وسلم بیورر که «قدم علی علم خیر من صلوة علی جهل فان العامل بغیر علم
ما یفسد اکثر مما یصلح» یعنی علم اوزرینه اولوب اولوبجق خیر اولور جهل اوزرینه
اولوب عملندن زیرا که بلامین اشلین کیمسنه نک فسادی صلاحندن زیاده
اولور شول سبیدندر که علمک اهمیتی عبادتنی افساد ایلر جاهلک بحار کید
اولورکه جمیع عباداتنی افساد وابطال ایدر بو سبیدندر که ائمه مجتهدین و علماء
عاملین اصحاب بصیرت دارباب توفیق عبادت اولانلرک تحصیل
دین و تکمیل معرفت یقین فضائلنه اهتماملری و عنایتلری سایر خلقدن
زیاده در بو ذکر اولنان امردن معلوم اولدیکه علم و معرفت مرکز دایره
عبادت و مرجع معاشی معبود بندر ایلر اولی طالبلره واجبدر که علمی علم
اوزرینه تقدیم ایده لر ودخی علم نافع عالملره خوف و خشیت زیاده ایدر نیتکم
حق تعالی حضرتی بیورر «انما یخشی الله من عباده العلماء» یعنی الله تعالیدن
قورقلر دکلدر الا شول عالملردر که حقی کما هو حقه بیلورلر و عظمت و جلالی
کما ینبغی تعظیم و تکریم ایدرلر بو تقدیرجه علم و معرفت مورث خوف و خشیت
اولدوغی سبیدن صاحبنی معصیتدن زجر ایدوب همیشه طاعته و عبادته
سوق ایدر سالکک طریقه لو تدن خود مطلب اعلا و مقصد اقصی دکلدر
الا تحصیل عبادت و ترک معصیت قلماق ایله حق تعالی قتنده قرب و منزلت
کسب ایلکدر اگر سوال اولنورسه صاحب شرع بیورمشدر که «طلب العلم فریضة
علی کل مسلم ومسلمة» اول فرض اولان علم نه علمدر و عبادت اوزرینه لابد اولان

نه

نه مقدار در جواب و بیوردیکه فی الجمله فرض اولان علم اوچ قسمدر بیرسی علم
توحیددر و بیرسی علم سر در یعنی شول علمدرکه قلبه متعلق اولا و بیرسی داخی
علم شریعتدر اما علم توحیددن اصول دینی بله جک قدر فرض عیندر مثلا
اعتقاد اولنه که بو عالم الهی وار در بو در حق در عالم در قادر در مرید در
متکلم در سمیع در بصیر در قدیم در شریکی یوقدر صفات کمال ایله متصفدر
جمیع نقایصدن مبرادر و نقایصدن منزهدر ودخی تصدیق اولنه که محمد
مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم انوک قولیدر وهم رسولیدر فی الجمله حق تعالی
طرفندن نه کتوردیسه کرچکدر امور آخرت بابنده هرنه که سویلدیکی واقعدر
بو ذکر ایلدیکمز عقاید دینیه نک جمیعی اهل سنتک اصولی قران کریمده کلمشدر
و مشایخ کبار رحمهم الله تعالی تألیف ایتدکلری کتابلرده بیان ایتمشلردر ودخی
شمار سنتدن مبتدع اولمامق قدر مسائلی اوکرنمک فرض عیندر و زنهار
اهل بدعت اولمقدن که بدعت حضرت حق قتنده خطاء عظیمدر تحصیل کلام کتابلرده
وسنده واثرده اولینالمردن احتراز ایلمک واجبدر ودخی شول اسکلرکه
بلمک خطادن خالی دکلدر اول اسنهلری بلمک فرض عیندر اما علم سردن
شول اسنه کرانی بلمکلا حق تعالی حضرتنه تعظیم الطاعت و حسن قربت و اخلاص
علی حاصل اولور اول اسنه لری بلمک فرض عیندر زیرا که عبادت اخلاصسز مقبول
اولمز بونلرک تفصیلی بو کتابده کلسه کرکدر ان شاء الله اما علم شریعتدن
شول اسنه که انوک علی اوزره که متعین اولمشدر طهارت وصلوة وصوم
کبی انی بلمک فرض عیندر نه که انی علم کتورمک حکمی اولا اما زکوة وحج وجهاد

اکر شنعلر اوزرینه واجب اولدیسه انی دخی بلمك فرض عیندر والا دکلدر
اکر سوال اولنسه که جمیع کوزه نك مشکللرینی نقض ایدوب اوزرلرینه اسلام
تحتنی لازم قلاجق قدر و اهل بدعتك جمیع مذهبینی ابطال ایدوب اوزرلرینه
طریق سنت تحتنی لازم قلاجق قدر علم توحیددن برنم اوزریمزه فرض
عیندر دکلمیدر جواب ویررز که فرض کفایه در فرض عین دکلدر اوزریمزه
فرض عین اولان اعتقادمزی تصحیح ایچون مقداریدر زیاده دکلدر
نته کم کلام سابقده اشارت اولندی بوندن معلوم اولدیکه علم
توحیدك فرعینی و دقایقنی و جمیع مسائلنك تفصیلاتنی بلمك فرض عین
دکلدر لکن بزه بر شبهه عارض اولسه که اعتقادمزه نوعا خلل ویرسه
اول شبهه یی حل ایدوب کیدرمکه قناعت ویره جك مقداری فرض عیندر
زیاده دقت و توغل حاجت دکلدر بلکه ترکی اولادر زیرا که خلقدن خالی
دکلدر کوزر ملتبسی عقاید دینیه ده زیاده دقت ایدوب مجادل و منازعه
ایدنلرك اکثری ضلالته دوشوب کیمسی رافضی و کیمی معتزلی اولمشدر
حتی بعض فتاواده امام ابو یوسف رحمه الله تعالی حضرتلرندن روایت ایدرلر که
علم کلامله متوغل اولانلرك امامتی جایز دکلدر و دخی بلمك که هر ولایتده
اهل سنت والجماعه عالملرندن بر عالم اولسه سائلرك علمدن بنده واقع شبهه
لرینی حل ایلسه اهل بدعتك دلیللرینی رد ایلسه طالب حق اولنلرك کوکلنی
اهل بدعتك وسوسه لرندن صاف قلسه دخی بو علم اوزرینه مشتغل او
سایر خلقدن فرض ساقط اولور بنه توغلدن علم سرکی دخی الفلك ك

جمیع

جمیع دقایقنی بلمك فرض عین دکلدر مکر مشغول اسنه ارکان اعمال ایلیه
دخی مشغول اسنه لری که انی علاکتوره مك واجب اولا اخلاص و حمد و شکر و توکل
کبی بو تقدیرجه انلاری بلمك فرض اولور و دخی علم فقهك عبادات و دقایقنی
و معاملاتنی بلمك فرض عین دکلدر خصوصا که اوزرینه متعین اولمیه اکر سوال
اولنسه علم توحیددن اوزریمزه فرض اولان مقداری کسب ایتمکده نظر صحیح
کفایت ایدرمی یوخسه تعلم لابدمیدر جواب ویررز که معلم حقیقتده حق
تعالی حضرتلریدر دیلدوکی قولنه بلدررسه و جمله دیلرسه نظر صحیح ایله اولسون
القا معلم ایله اولسون لکن معلم ایله فتح اولمغه سایر یولدن اسهلدر و دخی بلمك
بوذکر اولنان علم عقبه سی اکرچه مطلوبه موصلدر لکن قطع ایلمه سی مشکلدر زیرا که
شدایدی چوق و خطراته نهایت یوقدر بو اجلدن در که نیچه لر طریق علمدن
عدول ایلدیلر ضلالته دوشدیلر و نیچه لر سلوك ایدرکن یولده قالدیلر و نیچه لر
مدت مدید بو صحرای بی نهایتده سرکردان اولدیلر و نیچه لر ازمدت آنجق
قطع ایلدیلر مطلوبه واصل اولدیلر ذلك تقدیر العزیز العلیم اما بو تکمه مناهی
و عبادات اوزرنده اشده احتیاج بابکه اولمده بیان اولنمشدر اعاده سنه
حاجت دکلدر علم توحید و علم سر مترتب حرمت و موتبه خوف و خشیت و شکر
خلوص نیت و تصحیح ارکان عبادت اولدقلری اجلدن سایر یولدن بونلرك
منافعی ارتقدر و فضایلی داخی وفردر نته کم خبرده کلمشدر که ان الله تعالی اوحی الی
داود علیه السلام تعلم العلم النافع فقال الهی وما العلم النافع قال ان تعرف
عظمتی وجلالی وکبریایی وکمال قدرتی علی کل شیء یعنی حق تعالی داود نبی علیه السلام

ودخی ایلیوب سویلرکم علم نافع اولدر دیدیلر بالله علم نافع قسمیدر حق جل وعلا
سوردیکم بنم اولولرمی بیلدردی جمیع تعالیقدر نتی بنمی اکلاسیندر ودخی انبیاء
بنم قاعده علم کوزکدر وزیارت کابناندر کمال قدرتنی ادراک ایلکدر بونسول
علمدر که سنی پاک یقین ایلر ودخی حضرت علی کرم الله تعالی وجهه سویرشدر
ما سرنی ان لو مت طفلا وادخلت الجنة ولم اکبر فلم اعرف ربی فان اعلم
الناس بالله اشدهم خشیة واکثرهم عبادة واحسنهم فی الله نصیحة یعنی
بن هنوز طفل اوغلان ایکن کبیر اولوب ربی بلمدن اولکدن اولسیدم
وجنته کرسیدم مسرور اولمازدم زیرا که حق تعالی حضرتنی ارتق بلن کشی
نور قلبی ارتق اولور ربنه عبادتی زیاده ایدر خلقه خیر نصیحتی چوق اولور
ایمدی بن طفل ایکن اولسیدم اگرچه جنته کرسیدم لکن بو سعادتلر
دیدی لما بر علیک شد ایدی جوقلرنک سببی اولدر که تحصیل معرفت دنیا
راحلسنه علت نتیجه اولمز دهوا وهوسدن بالکلیه منقطع اولماینجه وکمال
مجاهده ایله مجرد اولوب کوکل حراتنی زنک تعلقدن تجلی ومصفی قیلوب
مجرد انتز مناسب تمامنجه صور حقایق اشیا منعکس اولمازه حواس نتیجه سندن
کوکل میراجه سنه علم آفتابی پرتو صالمازاماطرلی علم خاطر عظیم اوندینه اولور
وجهی بودر که نسول کسنه لر که علم تحصیل ایدرلر انوکلا استعمال اوان متعول سلطان
اولنی قصدین ایدرلر ودنیا وامرا قاپوسنه وارلر خوار لغله خدمتلر ایدرلر
وانلرک باطل اشلرینه وجهل سوزلرینه موافقت ایدرلر نامشروع اولان
نصنیفلرینی شهوت شرعیه قیوب ترویج ایدرلر وفاسد طمع لر ایله مسودفی

ترک

ترک ایدرلر حق سوزی سویلرلر مسئلهلردن خوف ایدرلر انلر شول
طایفه در که ورلو درلو علملری جد وجهد ایله کسب ایلدوب لکن اوزرلرینه
هوا غالب اولور علم هوا ایچون ایدرلر هرنه که اشتدلر ایسه هوا ایله اشتلر
دیللرینی دنیایه صترلر بونلرک گبی تاجرلر تجارتلرندن خاسرلردر بو اهل علملر
استعاذه لازمدر ودواجبدرکه حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم
بیوررکه نعوذ بک من علم لا ینفع یعنی سکا صغنورز شول علمکه ثمر بدن که
انوک نفعی اولمیه ودخی بایزید رحمه الله تعالی علیه بیوررکه اوتوز ییل مجاهده
ایلدم شدة وخطره علی سایرتدن ارتق کوردم ایمدی که صدق اگرسکا شیطان
اغوا ایدوب علم ومجاهده‌ی دنیایه صرف ایتمک وسوسه سن القا ایدرسه
استعاذه بر له اول وسوسه قلبکدن ازاله ایله اگر ازاله ایتمک اول علمک
تحصیلندن فراغت ایله عبادته کفایت ایده جک قدر علم ایله اکتفا ایدرسن اگر
اول علم ایله اگرچه دنیاده مال وجاه ال کتورسن لکن انوک ثمرهسی جهنم اودیدر
اولورسن نعوذ بالله من علم منتشر وعمل منتشر بو تفصیلدن معلوم اولدیکه تحصیل
علم تحصیل حقوق عباده یبرنه کتورمک میسر اولمز اگر بر کشی جمیع علم
عبادی قدر عبادت ایلسه علمی اول عبادتک کندویه فایدهسی اولمز
حلوسی هبا منثور اولور بو تقدیرجه هرکشیه واجبدرکه علم دین ذکر
سی بلیغ واهتمام تام کوستره مجتهد وتدریس وضبط مسایل ایله ودخی
مسئله وحلالدن مجتنب اولوب جمیع شد ایده نه مترقب اولمغله ناکه
حلالا وشرب زمره شیاطین ایله صحابه حاصر علیه اولمیه ودخی اهلکه

١

اگر حق تعالی حضرتلرینک مصنوعاتنه امعان نظر ایلیسک و تامل صادق
قیلسک و تحقیق بیلسک که بو عالمک بر خالقی واردر شریکی یوقدر حی در
عالمدر قادردر مریددر متکلمدر سمیعدر بصیردر قدیمدر صفات کمالله متصفدر
جمیع نقایصدن منزهدر محل حوادث دکلدر زماندن و مکاندن و جهتدن
مبرادر هیچ بر نسنه یه بکزمز جوهر دکل عرض دکل جسم دکل جسمانی دکل ودخی
حضرت رسولک صلی الله تعالی علیه وسلم معجزاتنه و آثار نبوتنه نظر قلسک و لکن
ایلسک که الله تعالی قولی و رسولی و امینی در و امور غیبدن هر نه که خبر ویردی
حشردن و نشردن و عذاب قبردن و سؤال منکر و نکیر و صراط و میزان
و بونلرک امثالی نه وار ایسه جمله سی کرچکدر دیو تصدیق ایلیسک ودخی اهل
سنت جماعت طایفه سنک احوالنه نظر ایلیسک و دین بابنده امامتلرینه
و اجماعلرینه موافق اولسک و حکم ایلسک که بونلر اتفاق ایدوب خبر ویردکلری
دین امرنده صادقلردر شکلا حق تعالینک یوم آخرتده بلا کیف ولا کم دیدکلری
کبی ودخی قرآن کریم حق تعالینک کلامیدر غیر مخلوقدر حروف مقطعه دن
و اصوات مختلفه دن دکلدر دیدکلری کبی ودخی اعتقاد ایلسک عالم ملکدن
ملکوتدن و ازدن وجوددن هر نه که واقع اولورسه حتی خطرات قلوب و تقلیب
صدق و ما اشبه ذلک جمله سی حق تعالینک قضاسی و قدری و ارادتی و مشیتی
ایله در ودخی جزم ایلیسک که خیر و شر و نفع و ضر و ایمان و کفر جمیعی حق
تعالیدندر ودخی معلوم ایلیسک که حق تعالی یه کیمسنه اوزرینه هیچ بر نسنه
واجب دکلدر اکر ثواب ویررسه فضل ایلر و اکر عذاب ایدرسه

عدل ایله ایدر بو ذکر ایتدیکمز اصول سلف صالحینک اعتقادلریدر ظاهر اولمزدن
اولکه بدعت و ریح ایلمشلردر و نا ایلمیلری ثبت ایتمشلردر اهل بدعه فرقه لری
ظاهر اولمزدن اولکه ودخی اعمال باطنه نک واجبنه و مناهیسنه که بو کتابده
ذکر اوله جق ان شاء الله تعالی نظر قیلسک ودخی اعمال ظاهره دن استعمالی
واجب اولنلرک جمله سن ادراک ایلیسک طهارت و صلوة و صوم و بونلرک
امثالی نه وار ایسه ودخی بونلری بلدکلرکی وجه مشروع اوزره عمله کتوره سن
تحقیق حق تعالینک اوزرکه فرض قلدوغی امورکی بر بنه کتوره سن اولورسن
عالم و عامل اولوب امت محمد صلی الله تعالی علیه وسلم عالملری ایچنده
و الراسخون فی العلم نعتیله منعوت اولورسن جاهللردن و مقلدلردن و غافللردن
خلاص اولوب شرف علم ایله مشرف اولورسن سنوک ایچون ثواب
جزیل و قدر جلیل حاصل اولور و بو عقبه یی قطع ایتمش اولورسن بعون الله
وحسن توفیقه حق سبحانه و تعالی حضرتندن استدعا ایدرز که جمیعمزه عنایت و
هدایت ایدوب علم نافع و عمل صالح میسر و محصل قیلوره آمین یا مجیب
السائلین و یا معین الطالبین بحرمة سید المرسلین و آله و صحبه اجمعین

الباب الثانی فی العقبة الثانیة و هی عقبة التوبة باب ثانی توبه عقبه سنک
بیاننده ای قاصد عبادت و طالب طاعت سنکا اوزرکه
طریق حقی بلدکدنصکره واجبدر که جمیع کناهلریکه توبه ایده سن تاکه سنکا
ایچون توفیق عبادت میسر اوله زیرا که شقاوت ذنوب مورث
حرمان و مستوجب خذلان در ودخی قید معصیت طاعته مانعدر

شرعیله قطع ایتمکه مانعدر و دخی معصیت ایچون کدر چزلو اشلره حفت ویرر
اوزره شرح الحکم منع ایدر و دخی گناه اوزرینه مقرّ اولمق قساوت و ظلمت کتورر
و حیرت ویرر بو طردن خلاص اولوب صفای خاطر بولالجه لذت ادنهٔ طاعت
حلاوت و عبادت حاصل اولمز وقتا اولور که صاحبنی کتوره و شقاوته ینشدیرر
العیاذ بالله بو تقدیرجه قساوت قلوب و شقاوت ذنوبله معیوب اولانلر
توفیق طاعت نه کیفیتله میسّر اولور یا شول کمسنه خدمته دعوت ایدرلر
دائما اوره مخالفت ایدر یا مناجاته بخشیدن کتوره کو شول کمسنه لرکه سرتا
قدم نجاسته ملوث کوررلر نته کم سید انبیا علیه الصلوة والسلام بیورر
اذا اذنب العبد یحرم الکلام عن بیّن ما یخرج من فیه یعنی بر کمسنه بلان
شول ملکلرکه اونک حیرت و نفرت بزارلق ایدرلر جمیع کلامک تحریم ایدرلر
قچار لر اونک کبی دل حق تعالینک ذکرنه نیچه لایق اولور بو بیاندن معلوم
اولدی اینانن جز ملک معصیتلری سو طلمندن توفیق عبادت حاصل
اولمز و ارکان صدقی برینه کتورمک میسّر اولماز اولدوغی تقدیرجه دخی
عبادتنده حلاوت و قلبنده صفوت اولمز نته کم دیمشلردر شول
کمسنه لر قیام لیل و صیام نهاره اقدام ایدرلر که انلرک اقدام قیودذنوبله
مقیددر و دخی بیلکل که توبه قلیوب عبادت ایدنلرک طاعتی مقبول اولمز
زیرا که مدیون اولنلر اینلرینه برشی قبیل تحفهٔ القسه لر انلرک دینلری
بغشلتمی مراد اتسه لر تحفه لری مقبول اولمز و دخی مجرم اولانلرک اوزرینه
توبه و ارضاء خصماء صدر ایلدرک عبادتلری نیک اکثری تواظدر ترکی

بجه قبول اولمز لرینه دین واجب الادا وار ایکن و دخی بر کمسنه حرام اکل ایدر
مقرّ ایکن کندو به حلال اولان فعلی ترک ایتمکده نه فایده حاصل اولور و دخی
بر بنده به مولاسنک غضبی وار ایکن خدمت ایله تقرب ایدر ایمدی اول
گناهندن اعتراف ایدوب توبه قلمادقجه غضبی ساکن اولمیسون اندن خدمت ایتمکه
مشغول اولسون اگر سوال اولنسه که توبه نه نسنه در و ارکانی و شرایطی نه در
و دخی توبهٔ نصوح بنه در لر بیان ایله که بزلر آنی عمل کتوره وب گناهدن پاک اولالم
جواب ویررز که حقیقتده توبه حق تعالیدن اعراض اولان طریقندن رجوع ایدوب
انکا یقین اولان طریقه توجه ایتمکدن عبارتدر لکن بو معنا اوج نسنه ایله منتظمدر
اولکیسی عبدک مولاسنه معصیت اولوقجا آیدوکی بیلمکدر ایکنجیسی کناه
سببی ایله محجوب و مطرود بعید اولدوغنه متألم و نادم اولمقدر اوچنجیسی
کندو امرین تدارک ایتمکدر بو دخی اوچ نسنه ایله منعقددر برنجیسی ترک اقتضا
ذنوب ایکنجی آخر عمرنه دکن ترک اوزرینه تصحیح نیت ایتمکدر اوچنجیسی فلدوغی
ذنوبک دنیاده وبالندن خلاص اولمغه ممکن اولدوغی مباشرت ایتمکدر
بونک تفصیلی کلسه کرکدر بعض ائمه بو بیله منتظم اولان امورده توبه دیرلر
بعضیلر تعبیه ندامت دیرلر حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم الندم
توبه دیدوکیله احتجاج ایدرلر که بونک جوابی کلسه کرکدر ان شاء الله تعالی ایمدی
بو معنادن ظاهر اولدیکه بر کمسنه قلدوغی توبه به پشیمان اولمسه ماضیده پشیمان
اولسه لکن آخر عمرینه دکن ترک اوزرینه اولسه تصحیح نیت ایتمسه امحالا ایچون
کروه اختیار ایله دعوت ایلیه اما آخر عمرینه دعوت ایتمسه او کشیه تارک

ذنوب دررلر تائب دیمزلر واگر عزم ایتمک ایسه اسنددن انتهاسنه دکن کناه ا[شلمه]
ایجون اکا تائب دیمزلر واگر عزم ایتمک ایسه اسنددن انتهاسنه دکن کنا بلکه متقی
دیرلر اولا اولسه تائب دیو سابقا کنا اشلمیش بعده توبه ایدوب کرچکدن
امکه دررلر اکور [ایسه] حضرت رسول علیه صلی الله تعالی علیه وسلم متقی عن الکفر
دررلر تائب عن الکفر دیمزلر زیراکه هیچ اولمامشدر حضرت عمر تائب عن الکفر
ایدلیدیلر اکا هیچ واقع اولمامشدر وحضرت عمر رضی الله تعالی عنه تائب عن الکفر
دررلر اگر سوال اولنرسه بر فوت زمان سابقده زانی وقاطع طریق ایدی
لکن شمدی که حالده قادر دکلدر اگر توبه قلبی قصد ایتسه شبهه سز توبه سی مقبول
اولور می اگرچه باب توبه دخی کشاده در اما اول شول وقت ترک اختیاریدر
قدرت ذنوب قالمادی قدرت اولمایجه ترک خود متصور دکلدر جواب
ویررزکه توبه قلبی اولدرکه اشلدوکی کناهلرک قباحتنی ادراک ایلیه اوکن
شلمنی ارنوع اختیار ایلیه لکن صورتده حائز شرط دکلدر معتاده حائزکه غایت
ایله ایمدی پیرفانی اگرچه زنایه وقطع طریقه قادر دکلدر لکن معصیته نوکره
قادردر مثلا کذب وغیبت ونمیمه وقذف زنایه وقطع طریقه حائلدر
اگرچه بعضیلر بعقیده لا معتاده دررلر زیراکه معاصی فرعیه نک منزله سی بدعت
منزله سنده در ادنی دره بدعت منزله سی کفر منزله سنده در اوناده منزله
برابر اولانلره حائل دررلر بو تقدیرجه اگر برکشی خود حق کناهلرینه نادم اولسه
ونیت ایلسه که اول کبی کناهلری ایرو اشلمیه کرک حائل صوری کرک
معنوی اولسون اول کشینک توبه سی مقبول اولور بفضل الله تعالی وبرحمته دخی

بلکه کی تائب توبه قلمقده حضرت حقی تعظیم وعذاب الهیدن خوف قصد
بلکه دنیا توقع ایلسه • یاخود خلقدن قورقسه • یامدح وثنا طلب ایلسه
ویا ضعف نفس • ویا خود فقرا جلیچون توبه قلسه مقبول اولمز بو ذکر اولندی
توبه نک حقیقتی وارکانی وشرائطی معلوم اولدی لکن بر مقدمه بیان وادر
الی دخی ذکر ایدلم بعون الله تعالی ایمدی اولا صاحب ذنوب اولنکره
کندو کناهلرینک قباحتنی فکر ایدوب ادراک ایدلر وحق تعالی
حضرتنک اهل ذنوبه عذاب عظیم وعذاب الیم وعید قلدوغنی فکر ایده
وکندولرینک ضعیفنی وشده عذابه قلت طاقتلرینی ملاحظه ایدوکوره
شول کسنه که شمسک حرارتنه وجلادک ضربنه بلکه قرینه نک امر دوغنه
متحمل اولمز ایلرجهنم ادونک اسکونه وزبانیلرک اشکنجه سنه نه طاقت
کتورلبیلرلدر وقتاکه بو ذکر اولنانی فکر ایدوب کیجه وکوندز توبه نک ایدرکننه
دوشسه لر لاجرم صاحب ذنوب اولنانلری توبه نصوحه سوق ایلر
وتوبه نصوح شول توبه دررکه کشی اخر عمرینه دکن رعایت ایدوب توبه سیکه
اوزرینه مقرر اوله بو نیتک کبی توبه یه توبه نصوح دررلر انکچون دررکه صاحب
ذنب اولوب تذکر ایتدوکی وقت کناهندن منع ایدر شویله که اخر عمرینه
دکن رعایت ایلرسه ومعصیته عودت ایلمسه انک کبی توبه یه توبه نصوح
دیرلر اگر سوال اولنرسه حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم الندم توبة
دیو بیورمشدر ارکان شرائطدن نسنه ذکر ایلمدی پس نه سبب ایله ارکانی
وشرائطی بیان قلورسن جواب ویررزکه توبه عمل قلوبدر وفعل اختیاریدر اگر

عبادا اولمسه توبه ايله مأمور اولمازدی اما مجرد ندامت وقت اولور كه تحت اختيار
حاصل اولور بو تقديرجه توبه اولمز زيرا كه توبه فعل اختياريدر وبو دخی معلومدر كه
بركشی كناهنه ندامت ايلمه الذن منتضی كندوكه سبب اولدوغی جهتدن
يا مالی تلف اولدوغی سببدن اولسه امت توبه دكلدر بوندن بلينديكه مطلق
ندامت توبه دكل ايش بلكه سابقا ذكر اولنان مقدمة وشرايطی تعالی علی وجه التفكر
اختيار ايله ندامت حاصل اوله كه انكله حق تعالی حضرتی تعظيم وعذابندن
خلاص اولمغی قصد اولنه. وارضای خصما وتضرع وابتهال باعث اوله
وترك ذنوب اوزرينه تصميم قلوب ايتمك سبب اولا اولوك كبی ندامته توبه
اطلاق اولنور جميع اركانی مستلزم اولدوغی جهتدن حديث رسول صلی الله
تعالی عليه وسلم الندم توبة ديديكی اول توبه بو خصوصده بزم بيان ايتدوكمزه
مخالف دكلدر والله اعلم اگر سؤال اولنورسه كه حق تعالی جل شانه حضرتی توبوا
الی الله توبة نصوحا ديو امر ايلدی ايمدی نه وجهله تمكن اولور كه بزدن بو وجه
تمام الوجه كناه صادر اولمیه اگر صغايردن واگر كبايردن مع هذا علماء
رضوان الله تعالی عليهم اجمعين انبيا عليهم السلام حقنده اختلاف ايدوب
ديمشلردركه بعض صغاير انلردن صادر اولمغی جايزدر بو تقديرجه امت
جميع معصيتدن نه وجهله معصومدر كه بو امر تكليف ما لا يطاق اولميه جواب
ويررز كه جد نفسنده عصمت فكندر ممتنع دكلدر حق تعالی عنايت ايتدوكجه
قوللرينه ميسردر تكليف ما لا يطاق دكلدر ودخی توبه نك شرطی اولدر كه
قصد ذنوب ايلمیه سهو وخطا ايله اولمغی مغفوردر امتثال اوامر ومناهی دكلدر

اما شويله كه عمداً صادر اوله دخی توبه ايده لر دیمه لر كه توبه نك اوزرينه
مقرر اولمغه تصحيح نه فايده حاصل اولور زيرا كه بو فكر شيطانك غروريدر
كناه ايده جكوكی بيلمك وقت اولا اولا كه اشلمدين اجل ايره يا سبب توبه نك
فرض ايدم كه كناه ايدرسن توبه دن نه زيان ايدهسن خود تحقيق كناهكارك
عفو اولور بو اولو فايده دكلدر شيطان اغواسيله ترك ايدرسن بو فايده دن
محروم اولورسن بوندن بلينديكه توبه هيچ برحالده ترك ايتمك جايز دكلدر لكن
توبه كوكلدن گركدر دلدن اولان توبه نك فايدهسی يوقدر بونك مثالی
براغاز ديجلر برزی بو بابی اغزدين ديو دليله قناعت ايليوب تهلكه كتور
مدوكی كبيدر ودخی كناه اوج قسمدر اولا اوجك برلسی ترك فرايضدر مثلا
اقسام ذنوب صلوة وصوم كفاره كبی بونلر ترك وانلرك دنياده جلا
اولمغه تداركی ممكن اولدوغی قضا ايلمكدر ايكنجيسی شول كناهدر كه حق ايله
عبد ارسنده واقع اولان خمر قدر شرب خمر وچالغی وربا مالی يمك
كبی بونلردن خلاص اولمغه يجكی ذنوبه ندامت وتركی اوزرينه تصميم نيت
ايلمكدر اوچنجيسی حقوق عباددر بو جمله سندن مشكلدر بو دخی اوچ قسمدر
كاه اولور ماله متعلق اولور كاه عرضه وكاه جانه متعلق اولور اما
شول حقوق كه ماله متعلقدر اگر باد ايله يا خود حلال ايتدره اگر صاحب حق
اولان غايب يا خود ميت اولسه انی صدقه قلا اگر صدقه قلاجق قدر
ماله قادر دكلسه حق تعالی يه تضرع وابتهال ايده لر تا كه قيامت كونتده
خصملرنی ارضا ايليه واما شول حقوق كه نفسه متعلقدر انوك خلاصی قصاص

قصاصه راضی اولمقدر یا قصاص ایدرلر یا عفو ایدرلر اگر بو اولمزسه عجز کوسترر
حق تعالی‌یه رجوع ایدوب چوق تضرع ایلیه تا که قیامت کوننده خصمنی
ارضا ایلیه اما شول حقوق که عرضه متعلق در غیبت و بهتان و شتم کبی
انوک خلاصی صاحب حق اوکنده کندو نفسنی تکذیب ایلمکدر و حق حلال
دیلمکدر اگر اظهار ایلمکده فتنه و فساد حاصل اولورسه دخی وارسه حق تعالی‌یه
تضرع ایله رجوع ایلیه و صاحب حق ایچون خیرات ایلیه تا کم یوم آخرتده
خصمی راضی اوله و اما شول حقوق که حرمته متعلق در بر کمسنه‌نک اهلنه
و یا اولادینه خیانت ایتمک کبی انی اظهار ایدوب حلالق دیلمیه‌لر زیرا
تحریک غضب و موجب فتنه و اشاعت فاحشه در بلکی انوک طریقی تضرع
و ابتهال در تا که مقابله‌سنده حق تعالی خیرلر و برکیله خصمی ارضا ایلیه
اما شول حقوق که دینه متعلق در بر مؤمنه کافر یا ملحد یا اهل بدعه دیمک
کبی انوک طریقی خلاصی صاحب حق اوکنده کندو نفسنی تکذیب ایدوب
حلالق دیلمکدر اگر ممکن کلمزسه حق تعالی‌یه تضرع و ابتهال ایلیه که خصمی ارضا
ایلیه محصل کلام ممکن اولان یرلرده ارضای خصما ایلیه ممکن اولمدوغی
یرلرده حق تعالی جل شانه حضرتنه رجوع ایلیوب تضرع و ابتهال
و استغفار ایلیه و کثرت خیرله عفو و احسان ایلیوب زاری قلدقجه
مرجودرکه حق تعالی اول تائبک صدق و اخلاصنی بلدکده فضل عمیم و احسان
عظیم ایله خزانه کرمندن خصمانی ارضا و تسلی ایلیه و قتا که بو ذکر اولنان
وخطا اوزرینه توبه عمله کتورسک دخی کوکلک جمیع ذنوبدن نادم اولسه

و بونک اوزرینه تصمیم قلب ایلسک تحقیق جمیع ذنوبدن و خطیئه‌لردن
خلاص بولورسن بفضل الله تعالی و کرمه اما قلبکی جمیع ذنوبدن بری
قلمسک و آخر عمرکه وارنجه ترکک اوزرینه مقرر و مصمم اولسک لکن
قضای فوائت و ارضای خصما ایلمک سایر ذنوبک عفو اولورلر بونلرده حکمده
قالور حضرت امام همام بو مقامده توبه بیاننده بو مقدار بیان ایله
اکتفا ایلدی سایر تفصیلی احیای علوم و بعض مصنفاتنه حواله ایلدی
بو فقیر و حقیر قلدوغی یرلردن ذکری لابد اولانلردن بعضیسین ایلدم بعون الله
تعالی و حسن توفیقه و قتا که توبه قلمغ کناهلردن متوقع اولدیسه و دخی توبه‌نک
کناهی نه ایدوکی بلمکه موقوف اولدیسه لازم اولدی که کناهک ماهیتنی
و مضرتنی و مراتبنی و انواعنه دربلوز و دخی توبه نه وجهله واجب اولدوغیدر
و نه بیلورده اهل تحقیق کیملردر و اهل تقلید کیملردر معلوم ایدوز تا که
تا که توبه بیلوب عمله کتورمکده بصیرت اوزره اولاسن ایمدی بیلکل که
کناهک ماهیتی الله تعالی حضرتنک امرینه مخالفت ایلمکدر بو مخالفتک
منشأ و اساسنده واقع اولان درت نوع صفاتدر بری صفات
ربوبیت و بری صفات شیطانیت و بری صفات سبعیه و بری
صفات بهیمیه در بو صفاتلرک هر برینین بریرلو کناهه سبب اولور
بونلاری حکمت و ریاضت برله اصلاح ایتمیلر و اعتدال شرع اوزره
عمله کتورمسه‌لر ضلالته و شقاوته دوشرلر انده بو صفت واقع اولورکه
سببی بودرکه عناصر اربعه‌دن ترکیب ایدر هر عنصر کندویه مناسب برأثر

وسترر صفات ربوبیته برکه صفتدر فخر وکبر وحب ثنا وحب دوام
بقا وطلب استعلا کبی کبایر ذنوب اکثر بونلردن تولد ایدر وصفات شیطانیه
منشعب اولور حسد وخدعه وحیله ونفاق وفساد وسوء ضلالته وصفات
سبعیه منشعب اولور غضب وحقد وضرب وشتم وقتل واستهلاک مال
وصفات بهیمیه منشعب اولور حرص وشهوت وسرقه وجمع مال ویا حرام
یمک فاما بو صفاتک ظهوری تدریجله حاصل اولور اول صفات بهیمیه ظهور ایدر
اندن صفات شیطانیه حادث اولور اندن صفات ربوبیه غالب اولور
بعضی قلبده وار کفر وبدعت ونفاق وحسد وحقد کبی وبعضی کوزده وار
وار نامحرمه نظر واستماع ملاهی کبی وبعضی دلده وار کذب وشتم وغیبت
کبی وبعضی بطنده وفرجده وار اکل حرام وزنا ولواطه کبی وبعضی الده وایاقده
وار سرقه وضرب وقتل وفساده سعی ایتمک کبی وبعضی جمیع بدنده وار
جمله اعضا ایله معصیته مباشرت کبی اما بونلردن حاصل اولان ذنوبک
مضرتی اولدرکم یوم آخرتده حق تعالی حضرتنک عطا ولقاسندن محجوب اولور
جنانه نعیمندن محروم ایدر وعذاب وعقابنه مستحق ایلر زیرا که شهوات نفس
اولدرکه حق تعالی الا لیعبدون ایدوکنده بوندر ودخی زخارف دنیا دخی
انلردن امرنی طریق جنسه دکلدر بو تعبیرجه شول کشی که نه کناه ایتدوکنی
ادراک ایلدی ومضرتن کاهی بلدی وطریق اعراضنه وجهد ایدوکنی
اکلادی دکنه ویکت اوزرینه لواضی فرض ایدوکن اکلادی ووجه مشروع
اوزرینه جمیع ارکان وشرایط ایله توبه یه یرینه کتوردی اول کشی توبه امر ایدن

تقلید

تقلیددن وعقلیدن خلاص بولدی شول کشی که توبه نک معنای تحقیق
ایدندی بلکه آیاته واحادیثه وسلف صالحینک آثارینه تابع اولوب اجمالا
معلوم ایدندی وتوبه ایدوب ترک ذنوب اوزرینه تصمیم نیت ایلدی اکر
توبه سی مقبول اولور معلد ارکنک ایمانی صحیح اولدوغی کبی دلیلی بلکه صاحب
ذنوب اولانلره واجبدر که توبه یی تأخیر ایتمیه زیرا که ایکی سبب ایله اوکلیسی اولدرکم
وقت اوله اجل کله توبه ایلمدین فوت اوله ایکنجیسی اولدرکم هربار که برکشی
برکناه اسلسه کوکلنده برظلمت حاصل اولور شول آدم نفسندن مرآته دوقنوب
حاصل اولدوغی کبی بجنکه اول ظلمت متراکم ایلسه قلبه برفساد حاصل اولورکه
دین درلو مرات بوزینه بخار غالب اولدوغی وقتده پاس حاصل اولدوغی
کبی نته کم کلام قدیمده کلمشدر کلا بل ران علی قلوبهم ما کانوا یکسبون
یعنی اهل ذنوبک کسب ایلدوکی کناهلر کوکلرینده منطبع اولوب زنک
ظلمت حاصل اولور اول ظلمتک انطباعی سببیله کوکلدن ازاله سی مشکل
مرات پاصلاندقده ازاله سی مشکل اولدوغی کبی بو تعبیرجه توبه ایلمک اول
طبیعت اولمش ظلمتی ازاله ایله نفس بخاری منقطع ایلمکله مرات پاصی اولدقده
سیلی ازاله ایله زایل اولمدوغی کبی بلکه اول ذنوب مقابله سنده عمل
صالح اشلمکله محو اولور زیرا که ذنوبدن قلبه ظلمت کلدوکی کبی عمل صالحدن
دخی نور کلوب اول ظلمتی دفع وزایل ایلیوب اول مراتک یوزینه
صیقل وجلا ویردوکی کبی نته کم حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورررکه
اتبع السیئة الحسنة تمحها یعنی کناه ایتدکده خیر اشله که محو ایدر حسن ودخی

بیورر که اذا عملت سیئة فاتبعها حسنة تمحوها السر بالسر والعلانیة
بالعلانیة یعنی نجکه بر کناه اسلسک اردنجه خیر اشله اول کناهه کفارت
اولسون اول حسنه وقت اولکر فعل قلبی اولورکو کلنده حق تعالی یه تضرع
ایله وقت اولور جوارح ایله اولور اعمال صالحه کبی وصدقات کبی وقت اولور
لسان ایله اولور صوحبنه اعتراف ایدوب ربی انی ظلمت نفسی وعملت سوءا
فاغفر لی ذنوبی دیمک کبی ودخی دیمشلردر کیم عبده لازم در که مولاسنه
هر حالده رجوع ایلیه کناه اشلدوکی حینده یارب کناهی ستر ایله
کناهندن فارغ اولدقده توبه ایلیه توبه دن صکره یارب عمل صالح روزی
قل دیه عمل صالح حصولندن صکره یارب عملمی قبول ایله دیه لقمان
حکیم اوغلنه نصیحت ایدوب دیمشدر لا تؤخر التوبة فان الموت
یأتی بغتة یعنی توبه یی تأخیر ایلمه ولوم کشیه انسوزین کلور ایمدی عاقل
اولانه واجبدرکه اولمزدن اولکدن کندو احوالنی تدارک ایلیه کناهنه
توبه یی تأخیر اتمیه که تأخیرده آفت واردر ودخی مفسرلر رب لولا اخرتنی
الی اجل قریب آیتنک معناسنده دیمشلردرکه انسانه سکرات موت
اراسنده پرده منکشف اولوب کندو معادنی مشاهده ایلدکده ایدرکه
یا ملک الموت کرم ایله بنی برکون تأخیر ایله توبه ایلیه یم وعمل صالح
اشلیه یم رب عندنده دیکه یم اولدم ایدرکه ایامکی ضایع ایلدک ارتق
سنوک اجون کون یوقدر پس ایده که بر ساعت تأخیر ایله تا که تدارک
ایده یم جواب ویره که ساعتک ضایع ایلدک سنکه بر ساعت یوقدر

بیان اول مده توبه قاپوسی آچوک وسننه قپانه حضر ایله جان ویره
العباد بالله العظیم الهی سیدی ومولای بو یوزی قاره کناهکار بنده کی
جمیع امت محمد فرزندلری ایله بو ورطه دن یوز لقلغنده خلاص ایله ودخی بر کز
هر کشیه جمیع احوالده علی الدوام توبه ایلمک لازمدر زیرا که جمیع زمانده
کناهدن خالی دکلدر که جوارحیله اشلدکلری جوارح ذنوبدن خالی اولسه
ذنوب قلبیدن خالی اولمز ایدی ودخی خالی اولورسه وسوسه دن خالی
اولمز فصل بیلکل که بو عقبه توبه اولو عقبه در قطعی مشکلدر وخطری عظیمدر
بوندن خلاص اولمغه چوق مجاهده کرکدر بیلکز کیم میسر اولمزسه کم
ابو اسحق اسفراینی رحمه الله تعالی روایت اولنور حق حضرتنه اوتوز ییل
تضرع وزاری قلدم کو بکا توبه نصوح میسر ایلیه میسر اولمادی آخر دیدیکم
سبحان الله العظیم بو نجه دن برو دعا ایدرین قبول اولمز بو نه حالدر
دیو پریشان اولدقده کیجه واقعه ده کوردم بیکا ایدرلرکه اوتوز ییلدنبرو
حاجتک روا اولمدو عشق محبوب میسر رجا ایتدوکک نه نسنه در بلورمسن
الله تعالی حضرتنک محبوبی اولمق استرسن قرآن کریمده ان الله یحب
التوابین ویحب المتطهرین ادقادکی یو مرتبه آزمی کورورسک
دین امرنده اهمالریله واصلاح قلوب اتمکه مجاهده لرینه وبو حظلوکی
حصولنه ملازمتلرینه ایمدی سکا داخل عزت کرک ایلر سلوکی
ایتدوکی طریقی الدن قومه ودخی خطر عظیم ایدوکینک وجهی اولدر که ذنوبک
اولی قساوت واخری شقاوتدر نعوذ بالله ابلیس حضوردر بلعم باعور

ذنوبلر بیان

قصه لرینی اشتمدوکی که طمع دنیا اوجندن بر فعله مرتکب اولدیلر که او لنده
فاشیق ولنومده کافر اولدیلر محروم ابدی و درد و سرمدی قالدیلر ایدی
بز داخی کوزمز اچالم کوکلمزده کی معصیت عرقنی قطع ایدوب ظلمت پرده
رفع ایدهلم و شقاوت ورطه سندن حذر قلالم. زیرا دمشلر که بر کیشی
کناه اسلمه قلبی قرار علامتی اولدیغم کناه اشلکده قیرمز اولور الوکت
فاشنده عبادتک قدری قالمز و خیر و نصیحت صنا غرا اولمز دخی بر کناه ایچون
قرق بیل کیجه و کوندز بعض متعبد اغلادی و تضرع و زاری قلدی
ایمدی بن کنی کناه کبایردن و صغایردن نه وار ایسه صنا ایدوب توبه قلماغی تاخیر
ایتمیلم که اولوم کشیه الکزین کلور هر دمده و فرصتده حاضر اولالم. و داخی آدم
بنبنک علیه السلام حالنه نظر ایله کورکه حق تعالی حضرتی کندو ید قدرتیله
خلق ایتمشکن و ملکلره سجده ایتدردوب بیوتلری اوزره کتوروب جنته
ایلتمشکن آخر بر کناه اشلدوکی ایچون باشنده تاج و کتندن خلعتی الوب
کندوبی جنتدن سوردی ایکی یوز بیل سرکردان اولوب اقرار و تضرع
و زاری ایله بنشه ایرشوب توبه سنی قبول ایدوب کناهنی عفو ایلدی
ایمدی ادم بنبنک بر کناه اشلمک ایله حالی بویله ایدیجی معصیت دریاسنه
غرقه اولنلار کرک حالی نیجه اولسه کرکدر و دخی توبه ایدنلرک تضرع
و ابتهالی بو درجه ده ایدیجی کناه اوزره مصر اولانلرک حالی و عاقبتی نیه
وارسه کرکدر و دخی کناهدن تایب اولنلر هول قیامتدن امین
اولیجی توبه قلماینلره فکر ده دررلر عجب اشلدکلری معصیت کندولردن

صورتنی صانورلر ایله اولسه سکا واجبدر که جمیع کناهلردن که توبه ایدهسن
اکر تکرار کناه اشلرسک تکرار توبه ایدهسن کناه اشلمکده نیجه صنعت
ایتدکسه توبه ایتمکده دخی ایله صنعت ایله دخی کناه اشلمکدن نیجه که عاجز
کلمدکسه توبه ایتمکدن دخی ایله عاجزلق کتورمیهسن و نیجه که شیطانه
تابع اولوب کناه اشلدوکسه رحمانه تابع اولوب توبه ایلیه سن
زیرا که کناه اردنجه توبه قلمق علامت خیردر نته کم حضرت رسول
صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که خیارکم کل مفتن تواب یعنی سزک
خیرلوکز کثرت کناه ایله مبتلا اولوب کثرت توبه ایله حق تعالی
حضرتنه رجوع ایدنلردر و دخی حق تعالی قرآن کریمنده بیورر که
ومن یعمل سوءا او یظلم نفسه ثم یستغفر الله یجد الله غفورا
رحیما یعنی شول کمسنه که بر بر اقرلق اشلر یاخود نفسنه ظلم
ایدر اندن صکره حق تعالیدن مغفرت طلب ایدر اول کمسنه حق تعالی
حضرتنی کندو ایچون کناهلر اورتیجی و اسرکیجی بولور **فصل**
و بالجمله نیجه که توبه ایتدا ایلمسک و کوکلکی کناهدن بری قلمسک
و دخی نیت ایلمسک که ایروق کناه اختیار ایلمیه سن نته کم شرط الجمیلی
و ممکن اولدقچه رضای خصما و قضای فلوت را اورده حق تعالی یه
تضرع و زاری و ابتهال ایله تا که سکا عنایت ایدوب ذنوبکی عفو ایله
و خزانه لطفندن حصه کی [illegible] ایله بونیت اوزره غسل ایدوب و اری
و پاک طون کیوب بر خلوت یرده درت رکعت نماز قلوب باز دلا

خارج اولیجی بو زنکی بره سوروب باشنکی طپراغه قیوب اغلیوب اغلیو قلب
حزین وصوت رفیع ایله کناهنکی ذکر ایله خجل اولدیغه دکندو نفسنکم ملامت
ایلیه‌رک ایتکه‌ای یوزی قاره عاصی نفس الله تعالی‌دن اوتنمزمیسن
آخرنکی صاقنمزمیسن حق انصافه کلمزمیسن بجه بر معصیت اشلیوب مولاکه جفا
ایلرسن عذابنه طاقت کتوری بلورمیسن غضبندن قورقمغه قادرمیسن
بوجه ذنوبه مرتکب اولورسین بونک امثالی سوزلر ایله نفسکی زجر ایدوب
قیامت کوننک شدتنی فکر ایلیوب کندو حالکه تدبیر ایدنکدن تصکره باشکی
یردن قالدروب ایکی الوکی قالدروب حق تعالی جل شانه حضرتندن دعا
ویلیوب ایت الهی عبدک الآبق رجع الی بابک عبدک العاصی رجع الی
الصلح عبدک المذنب اتاک بالعذر فاعف عنی بجودک وتقبل منی
بفضلک وانظر الی برحمتک اللهم اغفر لی ما سلف من الذنوب واعصمنی فیما بقی
من الاجل فان الخیر کله بیدک وانت بنا رؤف رحیم بو دعانک معناسی
بودرکه الهی سنک قاچقون قولک ینه قاپوکه کلدی سنک عاصی قولک
ترک عصیان ایلدی صلح ایتمک ایچون تضرعه کلدی سنک کناهکار قولک
کچکلکنی بلدی عذر ایتمکه کلدی جواد مطلقسن صوچنی بغشله فضلک ایله بنی
حضرتکه قبول ایله بنی قبوکدن رد ایلمه الهی بگچمش کناهمی عفو ایله باقی عمری
صرف ایله معصیتدن بنی صقلکه جمیع خیر سنک ید قدرتکده در بجه
ویلرسنک ایلر ایدرسین بره عنایت ایله رضاکه اورره خدمت نصیب
ایله اخرتده فضلک ایله روضهٔ جنت میسر ایله انذ تعکر بو دعای شدتی

اوقی یا جلی عظام الامور یا منتهی همة المهمومین یا من اذا اراد ان یکون
شیأ ان یقول له کن فیکون احاطت بنا ذنوبنا وانت المدخور لها
یا مدخوری لکل شدة کنت ادخرتک لهذه الساعة فتب علی انک
انت التواب الرحیم انذ تعکره تکرار تضرع وزاری قیلوب کوزکه یاش
سیلا ایلیه و بو دعایی اوقویه یا من لا یشغله سمع عن سمع یا من لا تغلطه
المسائل یا من لا یبرمه الحاح الملحین اذقنا برد عفوک وحلاوة مغفرتک
برحمتک یا ارحم الراحمین انک علی کل شیء قدیر انذ تعکره حضرت
رسول صلی الله تعالی علیه وسلم صلوات کتوره‌سن و جمیع مؤمنلر ایچون
دعا و استغفار ایلیه‌سن اندن صکره حق تعالی حضرتنک طاعتنه و عبادتنه
مشغول اولاسن که بو تقدیرجه جمیع کناهدن پاک اولوب اناسندن
شمدی طوغمش کبی اولاسن و محبوب حق اولوب ان الله یحب التوابین
و یحب المتطهرین سرنو منک ماصدقی اولورسن و سکا اجر جزیل
وثواب جمیل حاصل اولور و توبهٔ نصوح جمیع شرایطی ایله وارکانی ایله
تمام ایدوب برکت اخلاص بولوب محنت و معصیتدن خلاص بولورکه
دنیاده واخرتده ثوابلر سلکنه منسلک اولوب عقبهٔ توبه‌دن خلاص
بولاسن بعون الله تعالی وحسن توفیقه انه ولی الهدایة الباب
الثالث وهو عقبة العوائق یعنی اوچنجی باب عقبهٔ عوائق بیاننده‌در
مقدمه کتابده معلوم اولمش ایدیکه عبادته مانع اولان درت نسنه‌در
برنجیسی دنیاده بوندن خلاص اولمق تجرد ایله و زهد ایله حاصل اولور زیراکه

دنیایه رغبت ایلدن اثوک تحصیلنه مشغول اولوب عبادتدن قالور
ظاهری طلب ایله وباطنی ارادت وتحصیله مشغول اولورایدی که هر کشنک
ظاهری وباطنی دنیایه مشغول اولسه عبادت ایتمک اکا میسر اولمز نیچون
سبب بودرکه کشنک نفسی وقلبی بر نسنه یه مشغول اولسه اول ضدیندن
ممنوع اولور اولوک ایچون ایمه دین دنیا بلا طرفی ایکی قوه عورته بکزدر کم
برینی ارضا ایلسک اخری ایجنور ودخی مشرق ومغربه تشبیه ایدرلرکه برندن
یقا بوزلسک اخرندن اراغ اولورسن محصل بر نسنه یه دل آخرندن اعراض
مشغل مدرتنه کم ابودردا رضی الله تعالی عنه ایدر اولیت ان اجمع بین
العبادة والتجارة فلم یجتمعا فاقبلت علی العبادة وترکت التجارة یعنی
عبادت ایله تجارتی جمع ایتمک قصد ایلدم جمع ایده مدم آخر عبادتیه
مشغول اولوب تجارتی ترک ایلدم ودخی امیرالمؤمنین عمر رضی الله تعالی
عنه بیورر که لو کانتا مجتمعتین لاحد غیری لاجتمعتا لی لما اعطانی
الله القوة واللین یعنی عبادتله دنیایی اکر بندن غیری کمسه جمع ایتمش
اولسیدی بند اخی جمع ایدردم زیرا که حق تعالی بکا کامله قوت
وقدرت ولینت ویرمشدر دیدی یعنی جمعی ممکن اولسیدی جمع ایدردم
وحضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که من احب دنیاه
اضر باخرته ومن احب اخرته اضر بدنیاه فاثروا ما یبقی علی ما یفنی
یعنی شول کمسنه که دنیاسینی سور آخرتنه ضرر ایلدی وشول کمسنه که
آخرتنی سودی دنیاسنه ضرر ایلدی سز باقی فانی یه اختیار ایدوک

بوذکر

بوذکر اولاندن معلوم اولدیکه بر کشنک ظاهر وباطنی دنیایه مشغول
اولسه اکا عبادت میسر اولمز اکر ظاهرده ایدرسه ودخی عباده عبادت
دکلدر بلکه عادتدر زیرا که عبادت ظاهر وباطن الله تعالی یه مشغول اولمقدر
اولور اما انجنکه ظاهری وباطنی دنیادن مجرد فارغ اوله انلرک ایچون عبادت
ایتمک آسان اولور زیرا که حضور قلب حاصل وعبادتنه استقرار ویرر
ودخی معاونت ایدر نته کم سلمان فارسی رضی الله تعالی عنه ایدر ان العبد
اذا زهد فی الدنیا استنار قلبه بالحکمة وتعاونت اعضاؤه فی العبادة
یعنی قجنکه بر قولده دنیادن اعراض ایلسه اوثک کوکلی حکمت ایله منور اولوب
اعضاسی عبادتنه معاونت ایدر ودخی دنیادن مجرد اولمغلیغی عبادتک قیمتنی
زیاده ایلر وشرفنی ارتورر نته کم حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که
رکعتان من رجل زاهد قلبه خیر واحب الی الله عزوجل من عبادة المتعبدین
الی آخر الدهر ابدا سرمدا یعنی قلبی دنیادن مجرد اولان کشنک ایکی رکعت
نمازی الله تعالی قتنده عابدلرک ابد الاباد جمیع زمانده قلدقلری عبادتدن
خیرلو وسوکلودر واکر سؤال اولنسه که زهدک حقیقتی ندر بیان ایله
تاکه انکله عبادت ایتمک بزه میسر اوله جواب ویررز که مجتهدین قتنده
زهد ایکی قسمدر برلیسی عبدک مقدوریدر وبرلیسی مقدوری دکلدر مقدور
عبد اولان دخی اوچ قسمدر برلیسی طلب دنیانک ترک ایتمکدر برلیسی فانیه
اولانی طاعتا قدر برلیسی دنیانک ارادتنی واختیارینی قلبندن چیقارمقدر
اما عبدک مقدوری اولمیان بو دنیادن کوکلی صغلامقدر که هرکز اوثک قلبنده

مجتهدلرك اثر بالمامقدر ودخی بلکلکم زهد غیر مقدورك مقدمه سی زهد
مقدور در مثلا سالکك اولا زهد مقدوری قدر مشروع اوزره عمل کورد
دنیادن کوکلنی اختیار صرو ماغه بشلار ایمدی بو تقسیمدن زهدك حقیقی
نه ایدوکی معلوم اولدی ودخی بلکل که بو امور ثلاثه نك مشکلی وزحمتلوسی
کوکلدن ارادت دنیانی ترك ایتمکدر زیرا انجه کشیلر واردر که ظاهرده دنیا
مباشرتنی ترك ایدوب دنیا طلب ایلمز لکن کوکلنده طالب وراغبدر بولندن
زهدك بو جزءدن زبده سی وکزیده سی ترك ارادت دنیادر ترك طلب
وترك مباشرت دکلدر کورمزمیسن که حق تعالی جل شانه تنزیلنده بیورر
تلك الدار الاخرة نجعلها للذین لا یریدون علوا فی الارض ولا فسادا
یعنی بز دار آخرتی قلورز شول کمسنه لره که یر یوزنده دنیا ایله اولولق
ودخی فساد ایتمک دیلمز بو آیت کریمه ده نفی ارادتی ذکر ایلدی نفی طلب
ومباشرتی ذکر ایلمدی نفی مستلزم اولدوغی ایچون ودخی بیورر که
من کان یرید حرث الاخرة نزد له فی حرثه ومن کان یرید حرث الدنیا
نؤته منها وماله فی الاخرة من نصیب یعنی بیورر که شول کمسنه که دنیا
اکنتی استرایسه ویررز دنیادن اما آخرتده انوك نصیبی یوقدر ودخی
حق تعالی جل ذکره بیورر ومن اراد الاخرة من کان یرید العاجلة عجلنا له
فها ایکی ارادتی ذکر ایلدی سایرینی ذکر ایتمدی زیرا اول سایرینی مستلزم
اولدوغی ایچون لکن نجه کمسنه لر که کنشی ترك طلب دنیا دیو جمع اوزرینه طالب
وعداوت قلمز حدود که رتبت الوثق ترك ارادت دنیایه دخی

ذکر

ذکر ایدرلر بو توفیق ایله ودخی بلکل که شول کمسنه که دنیانك قباحتنی وقبح
وعیوبنی فکر ایلیه ترك دنیا قلمغه دکولکلمز بعضی ازاله ایتمکه باعث اولور
نعوذ بالله تعالی وایمه دین رضوان الله علیهم اجمعین دنیانك قباحتی
وعیوبی حقنده نجه سوزلر سویلمشلردر که دنیانی ترك ایلمکه قلت غنا
وکثرت عنا وسرعت فنا وخست شرکاسندن اوتوری بعضا ایدرلر بو کلامدن
رابجه رغبت شم اولنور زیرا که بو صفتلرایله موصوف اولمسه ترك ایلمز ایدم
دیمك ایهام اولنور باوجود که بونلر سوزر ترك لازمدر وبعضی ترك دنیا
دنیا حق تعالینك عدوسیدر مولانك عدوسنی محبت ایتمك موجب
غضب وسبب زوال الدر یعنی زوال نعمتدر وقاطع طریق رحمتدر ودخی بو
دنیانك حد نفسده بر جیفه خبیثه در کورمزمیسن که عاقبتی نه وارر طعامی
نجس ولباسی بلاسی اولور وعمارتی خراب ودوالی تراب اولور پس
کشی بونك کسنه مائل اولور لکن بو جیفه هوای نفس خوش کلورر غافل
قلندر عاقل ظاهرینه الدانوب مغرور اولورلر عاقل باطننه نظر ایدوب
اعراض ایلر اکر سؤال اولنورسه وجه مذکور اوزرینه ویلدون اعراض
ایتمك فرض اولورسه زهد فرض اولسه جواب ویررز که حرامدن زهد فرضدر
حلالدن نافله در عبادتده مستقیم اولنلر قتنده حرام جیفه مستقذره کبی
ضروری اولمایجه تناول ایتمکه اقدام ایلمزلر تناول ایتدکلری وقتنده دخی
دفع ضرر ایدر حکمت قدر ایدرلر تا داعی اولمیه حلالدن زهد ایدوب بعدا
ایلك مدلا حرینه سیدر انلرك قتنده حلال دخی جیفه حکمنده در حاجت

در
عقلاری تناول ایدرلر زیاده ایمزلر حرام انلرک قتنده اودمرتبه سنده
قطعا تناول ایتمزلر خاطرلرینه دخی کتورمزلر کندولر هلاک اولمغه راضی
اولورلر حرامی تناول ایتمکه راضی اولمزلر بو مقامه یتشنلرک قلبی دنیادن
دور اولوب همتلری بالکلیه دنیادن منقطع اولوب جیفه حقیقته
نفرت ایدرلر کوکلریدن ارادت واختیار زائل اولور اگر سؤال اولنسه
بزده بو طبیعت وخلقت طورور ایکن بزم مشام ومطلوبمز اودکی
دجیفه کبی مکروه اولمق نه وجهله متصور در جواب دیرزکه شول
کسنه لره که حق تعالی جل شانه توفیق ویردی وبلدردیکه کندونک دشمنی در
ومؤمنلرک حرامیسی در یولن اورر وداخی جمیع مضرتنی وافتنی اکلادیلر
انلرک قتنده نار محرقه در وجیفه ومستقذره کورینور بونلاری کسنه
تعجب ایتمز الا شول غافللر ایدرلر که کندولر دنیانک ظاهرینه وزینتنه مغرور در
عیبنه وافتنه مطلع دکللردر بو معنی سکا منکشف اولماق ایچون بر مثل
ایرادم فرض ایلیه لم که بر کامل حلواجی سکری حلوا ایتدردی لکن ایچنه
زهر قاتل قریشدردی وبلورسز ایلدی بعض کسنه لر زهر قاتل ایدوکنی
بلیه لر وبعضیلر بلمه لر اول حلواجی حلواسن رعنا طباقلره زینت
ایدوب خلقه عرض ایلیه شول کسنه لر که ایچنده زهر وار ایدوکن بلورلر
تناولنده اواقق ایدرلر بو وجهله که اشد عذاب دخی انسه لر
اقدام ایتمزلر زیرا بیلورلر که حلوانارکبی تناول ایدنجه هلاک ایدر واما
شونلرکه ایچنده نه وار ایدوکن بلمزلر رغبت ایتمدکی تعجب ایدرلر که شاعر

وحماقته حمل ایدرلر بو ذکر ایتدکلریمز حلوانک ضررین بلوب اعراض ایدنلر
بلمیوب رغبت ایدنلرک مثالی در واما حلواجی حلوانک ایچنه زهر قاتمش
لکن ایچه خورسه اندن قاشدروب بلورمز ایلیه اندن عوض ایلیه طلبنلر
رغبت ایله تناول ایدرلر بلنلر استکراه ایدوب ضرورت اولماینجه تناول
ایتمزلر بو ذکر اولنان اهل بصیرت اولانلر اهل غفلت اولنلرک حلالدن تناول
ایتدکلرنک شئ دنیا ایکی طائفه اگرچه طبیعتده وخلقتده بر در لکن بصیرتده
وغفلتده مخالف اولدقلری جهتدن بریسی رغبت ایدوکنده بریسی
رهبت ایدر ایمدی غافللر دنیالی زاهدلری کلا دعوی کبی اکلمشلر انلر
دخی زاهدلر اولورلردی واگر زاهدلر دنیانک کندولره ضررنی بلسه لر
ایدی غافللر کبی انلر دخی رغبت ایدوب حرص کوستررلردی اگر
سؤال اولنسه که عبادت قوام بدن اولمسه میسر اولمز بو دخی دنیاسن
حاصل اولمز بو تقدیرجه بالکلیه اعراض ایتمک نه وجهله ممکن اولور
جواب دیررز که قوام بدندن مقصود اولان عبادت ایتمکه قوت
قدرت حاصل اولمقدر یمک ایچمک ملذ ایتمک دکلدر ایمدی سنک
بدنوکک قوامن حق تعالی عز وجل دارسه سببسز باقی قلور ملائکه کبی ودخی
سبب ایله باقی قلور وقت اولور طلبکی وکسبکی سبب قلور وقت
اولور بر شئی سبب قلور که سن انی بلمزسن وطلب ایتمزسن نته کیم
نته کیم حق تعالی جل شانه بیورر که ومن یتق الله یجعل له مخرجا ویرزقه من
حیث لا یحتسب یعنی شول کسنه که حق تعالی رضا ایچون ترک دنیا ایتمکله

تقوى قلوب حق تعالى حضرتلرى اولكسنه عقدين وعصه دن قورتارر ودخى
اوقات دوغى يردن رزقن ويرر بو تقديرجه طلب دنيا حاجت دكلدر
توكل ايله عبادتكده خالص اول رزقك قندن ايسه كلور نيتسوز حق تعالينك
لطف وكرمى ايله واكر بو درجه ده صبر ايده ميوب طلب ايدرسك
طاعته قوت حاصل اولمق ايچون نيت ايله مراد نفسى ايچون طلب ايلمه تاكه
سنك طلبك وار وارادنك كسب اخرت اولوب عبادتدن عقد اولنه
اولنه بو تقديرجه سنك طلبك زهده ويجزه مانع دكلدر والله تعالى اعلم
بالصواب عبادته عايق اولانلرك ايكنجيسى خلق ايله اختلاط در بونلردن
عزلت واجبدر ايكى خصلت ايچون خصلت اول اولدر كه خلق سالكى كندو ية
مشغول ايدوب عبادتدن الى قورتره كم بعض عزيزلردن روايت اولنور كه بر
جماعته صاتشدم اوقات آثارلردى بركشى دخى كوردم كه ايراق يرده اولوردى
كندو حالنه مشغول ايلدمكه بو كلمه صاحبت ايدم يانته واردم ايتدى تكا
الله صاحبتدن سوكلو در ديدمكه بو نده يالكوز نيجه اولورسن ايتدى حق
تعالى دخى ايكى ملك بنوم ايله بله در ايتدم بو اوقات آثارلرك قنغيسى كچدى ديدكه
حق تعالى حضرتى قنغيسى برلقانوب اولكجدى بنم بولم قنغى طرفه دردبدم
الى ايله كوكدن يكا اشارت ايلدى دطوروب بوريو واردى ايدى كه معلوم
اولديكه خلق كشى كندو يه مشغول ايدوب طاعتدن اليقور وقت اولور
عبادت ايتمك استه سك منع ايدرلر وقت اولور عبادت اوجندن
كشى بلايه كرفتار ايدرلر نته كم حاتم اصم رحمه الله تعالى عليه ايدر بو خلقدن كشى

تنه

تسنه طلب ايلدم اجابت ايلمديلر كلك عبادت قلالم ديدم ايتمديلر ايدى كاه
عبادت ايده يين بكا مانع اولمك ديدم اولديلر سزدن فراغت اوزرينه اولاكه
بكا ايجمك ديدم ايجيديلر جميع لسنه كردنه كچدم بكا مانع اولمك ديدم مانع اولديلر
بنى نامشروع ايشه دعوت ايلمك ديدم دعوت ايتديلر سزه تابع اولمادم
وقتن باكه عداوت ايلمك ديدم كندولره كندولره مخالفت ايتدوكم وقتن باكه
عداوت ايلديلر آخر بونلرى ترك ايدوب يالكز عبادته مشغول اولدم
ودخى حضرت رسول صلى الله تعالى عليه وسلم عزلت زمانتى وصف ايلدى واول
زمانك واهلنك احوالى بيان ايلدى اول زمانه يتشنلر عزلت ايلسونلر ديو
امر ايلدى ودخى شبهه يوقدر كه حضرت رسول صلى الله تعالى عليه وسلم بزه
اصلح وانفع اولان امرى بزدن يك بلوراىدى هر كشى كندو زمانتى كورب
اكر وصف ايلدوكى اوزره بولورسه امرينه امتثال ايدوب نصيحتن قبول
ايلسون جون سنك زمانكده سكا اصلح اولان لسنه لرده سندن علم
اولدوغن تصديق ايتدك عملكاد به ايله تعلل ايدوب كندو نفسكه
خدعه ايتمكه زيان ايدوب خاسرلردن اولورسن وحضرت رسول صلى الله
عليه وسلم عزلت زمانتى وصف ايتدوكى حديثلرك بريسى بودر كه عبد الله
ابن عمرو بن العاص رضى الله تعالى عنه خبر ويروب بنيا نحن حول رسول
صلى الله تعالى عليه وسلم اذ ذكر الفتنة فقال اذا رأيتم الناس قد مرجت عهودهم
وخفت اماناتهم وكانوا هكذا وشبك اصابعه قلت ما اصنع عند ذلك
جعلني الله فداك قال الزم بيتك واملك عليك لسانك وخذ ما تعرف

ودع ما تنكر وعليك بأمر الخاصة ودع عنك أمر العامة يعني بر زمان حضرت
رسولك اطرافنده اولوردق فتنه زماني اكلدي ودخي وصفني صورلدي بيوردي كه
شول وقتدركه خلقك عهدلري شوريش اوله وامانتلري قالميه وصاركي
برمغلريني بري برينه صوقدردي مشبك ايلدي وبيوردي كه شويله اوله
وقتي يعني خلقك عهدي وامانتي قريش قتقش اولدوغي وقتي ديدك اولور
ديدم كه يا رسول الله حق تعالى بني سكا فدا ايلسون اول وقتي نه اشليه بن بيوردي كه
اوكده ايسم اوتوره بيلوكي حفظ ايله سكا امر اوللان لسنه طوت نهي اولاني
ترك ايله وبر حديثده دخي بيوردي كه • وذلك ايام الهرج قيل يا رسول الله
وايام الهرج قال حين لا يأمن الرجل جليسه يعني بو فتنه ايام هرجدر ديدي كه
ايام هرج نه در بيوردي كه بر كشي يانده اوتوردوغي يولداشندن امين اولمدوغي
ايامدر ودخي ابن مسعود رضي الله تعالى عنه بيوردي وخبر ويردي كه حضرت رسول
صلى الله تعالى عليه وسلم حارث بن عميره يه بيوردي كه سيأتي عليك زمان
كثير خطباؤه وقليل علماؤه كثير سؤاله وقليل معطوه الهوى فيه قائد العلم
قال ومتى ذلك قال اذا اميتت الصلوة وقبلت الرشا وبيع الدين بعرض
يسير من الدنيا والنجا ويحك النجا يعني سنك اوزريكه بر زمان كلسه كركه
واعظلري چوق اوله عالملري آز اوله ديلنجيلري چوق اوله ويريجيلري
آز اوله هواي نفس علمه آت يدركبي يده كوتره كندويه تابع ايليه يعني علمي
عالملريني هوا ايله اويديره سائر عمره صوردي ديديكم بو نه وقتده اولور يا رسول الله
بيوردي كه نماز قلنز اولدوغي وقتده حاكملر رشوت قبول ايتدكي وقتده

ديلرين ازاجي لسنه يه صادقدري وقتي اولور اول وقت خلقدن عزلت
ايلمك ابعدي بو حديثلرده موصوف اولان اوصافك جميعيني كندو زمانكزده
مشاهده ايده يورسين كون موجبيله عمل ايلمزسك هوا كه تابع اولورسن ودخي
سلف صالحين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين كندو زمانلرنده عزلت ايتمك
اوزرينه اتفاق ايتدلر بر برينه وصيت ايلديلر كه خلق ايله اختلاط ايتمك ديدلر
شبهه يوقدر كه انلارك بصيرتي دخي ونصيحتي بزدن زياده در وبرم زمانمز
انلارك زمانندن خيرلو دكلدر بلكه فساد بوندن ارتقدر ودخي يوسف
ابن اسباط رحمه الله تعالى ديديكه سفيان ثوريدن رحمه الله اشتدكه ديدي والله
الذي لا اله الا هو لقد حلت العزلة يعني اول الله حقيچونكه اندن غيري اله
يوقدر تحقيق بزم زمانمزده عزلت حلال اولدي ابعدي اول زمانده حلال
اولديسه بزم زمانمزده فرض اولور بر روايتده دخي ذكر اولنور سفيان ثوري
رحمه الله تعالى عليه كه عباد بن الخواص مكتوب يازوب ديديكيم اما بعد
انك في زمان كان اصحاب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ورضي الله عنهم يتعوذون
بالله من ان يدركوه فيما بلغنا ولهم بالعلم ما ليس لنا فكيف بنا اذ ادركناه على قلة
علم وقلة صبر وقلة اعوان على الخير وكدر من الدنيا وفساد من الناس فان عمر بن
الخطاب رضي الله عنه قال في العزلة راحة من خلطاء السوء يعني بر زمانده سن كه
اصحاب رسول استعاذه ايدرلردي بونلرك كبي زمانه يتشمكدن مع هذا كه انلر
بر علم وار ايديكه بزده يوقدر بو تقديرجه بزم حالمز نجه اولسه كركدر علم وقلت
صبر ايلدن اكسك بر زمانده بزكه خير اوزرينه معاونت يوق ودنيادن

کلدرم چوق ورمانه خلقنك فسادنه نهایت یوق دعزین الخطاب رضی الله تعالی
بیورر که عزلتده راحتلق واردر برادزه قارشمقدن ودخی سفیان بن عیینه دن
رحمه الله تعالی روایت اولنور که ایدر بر کون سفیان ثوری یه واردم
بکا نصیحت ایله دیدم اقلل من معرفة الناس یعنی خلقدن بیلشلوکی آز ات
بن ایتدم یجون الله سکا رحمت ایلسون حدیثده کلمشدر که اکثروا من معرفة
المؤمنین فان لکل مؤمن شفاعة یعنی مؤمنلر ایله بیلشک چوق ایله که هر مؤمنک
ایچون شفاعت واردر قیامتده دیدیکه بو زماندن هرکز مکروه کورمدم
الا بیلشکلردن کورمدم حدیث بو زمانه کوره دکلدر دیو جواب ویردی
بن ایتدم کرچك سز بو زمانك حالی ایدرکه دیرسز آخر سفیان ثوری فوت
اولدی بجه ییللر کچدی صکره واقعه ده کوروب دیدم که یا عبد الله بکا نصیحت
ایله ایتدیکه خلق ایله بیلشکی چوق ایلمه که بونلرك شدیدندن خلاص اولمق مشکلدر
ودخی فضیل رحمه الله تعالی عنه ایدرکه بو زمان بر زماندر که دیلوکی صقلا
ومکانکی بر [illegible] حالکی قل وقلبکه علاج ایله حق تعالی عز وجل بیوردیغی اشل
ونهی ایتدیکنی ترك ایله وسفیان ثوری رحمه الله تعالی علیه ایدر هذا زمان
السکوت وملازمة البیوت والارضاء بالقوت الی ان تموت ودخی
داود طائی رحمه الله تعالی علیه ایدر صم عن الدنیا واجعل فطرك الجنة وفر
من الناس فرارك من الاسد یعنی دنیادن اوروج طوت آخرتکی فطره ایله
ودخی خلقدن قاچ ارسلاندن قاچدیغك کبی زیرا که سکا ضررلری یتشمسون
ودخی ابو عبیده دن رحمه الله تعالی روایت اولنور که هر کیجه کم یتسدم بکا اکثر

نصیحتلری بو اولدیکه اکر دیرسنك حق تعالی قتنده قدرك وشرفك عالی
اوله [illegible] خلقدن دور اولمق هواسنی کچیدن جفا ابجدی ملکلر کبی
نابینه احادیث واخبار چوقدر لکن بو کتابده اختصار اولندی تفصیل
استین امام غزالینك قدس سره کتاب انفاق الابرارینه نظر ایلسون
اما شغول خصلت ثانیه که خلقدن تفرد وعزلت اقتضا ایدر اول
[illegible] اولان عابدلر عبادتنی خلقك یوزینه تزیین ایدوب کوسترمك
داعیه سندن خالی دکلدر زیرا که ریا قرجه قویدر [illegible] قرکیجه ده بجه یوز
اول کشینك طوار ایله یشوبلر بیوردکنه مطلع اولملز ابجدی خلقدن منفرد اولنکز
اکثری علی ریا سببی ایله باطل اولوریچ خیری اولمزکه حق تعالی حضرتنه
کیده وکرمنك صقلیه نته کم یحیی بن معاذ رحمه الله تعالی علیه ایدر رؤیة الناس
اسقاط الربا یعنی کشینك عبادتنی ناس کورمك ریانك دوشکیدر
بواجله یدرکه زمره زهاد وعباد [illegible] قورقوب بربرینه زیارته وارمزلردی
نته کم روایت اولنور هرم ابن حیان اویس القرنی یه رضی الله عنهما
دیدیکه یا اویس بزه صله ایله زیارتله تعاطیله اویس رحمه الله تعالی جواب ویروب
بیوردیکه سکا صله ایدرین دعا اتفضل [illegible] ایلدکه اول دعا غیبده زیارت
وتعاهد دن [illegible] وریا عارض اولوب عبادتی ابطال ایلر ودخی سلطان الحاج
ایچون دیدیلرکه ابراهیم بن ادهم کلدی واروب زیارت ایتمز میسین جواب
ویروب دیدیکه شیطان [illegible] بولشمق ایله سو کلرده انکا بولشمقدن
بو سوز خلقه خوش کلدی دیدیلر که نیچون دنیلی بو سوزی سویلدك اول عزیز

اولاغ برکره بن سنی کوردکه بویله درس دیدیکه یدی ازلغین کوردم کلی قوم قدم
اکا بولنسدوغم وقتن تزین عمل قلماغذینا ایلیم عبادتمز باطل قلام شیطانه
بولنسدوغم جهنده اذن اضاع ایدوب شردن خلاص اولورم بعبول ایله
وداخی روایت اولنور امام غزالینک شیخی قدس سرهما عارفلردن بریسنه
بولشوب چوق زمان سویلشدیلر اندنصکره بربرینه دعا قلدیلر اول شیخ
عارفه ایندیکه بو مجلسده خیرلو امیدوار ایدم حاضر اولمادم عارف ایتدیکه
بو مجلسده قورقولو وخطرناک مجلسه حاضر اولمادم بلکه سن حدیثک کوزلکنی
وعلمک تنبیس خبر ویردکی دیو اوکمده اظهار قصد ایله مکر دینی دلحی ایله
ایلدکمی ایکی طرفدن ریا ایله ابطال عمل قلمادقمی بونی شیخ چونکه اشتدی شو تقدیر
اغلادیکه عقلی باشندن کیدوب اندن صکره اکثر مجالسده بو قصه‌یی اکوب
خلقه نصیحت ایدردی ابعدی زاهدلر واهل ریاضتک بربرلرله بولشدقده
حاللری بویله اولنجه ارباب دنیا واصحاب غفلت اولنلرک حالی نجه اولورکه
واهل فساد اولنلرک عاقبتی نیه منتهی ابعدی بیلکه بوزمان اهلنک فساد دینی
وعصرندن خلاص اولمغه سکلر عبادتندن سنی الیقوه قدرتدن غیری حاصل
اولمشدر طاعتکز تلاف اولدیدرکه ابلا اولسه سکا اوزرکه لازمدرکه بونلردن
عزلت ایده سن اکر سؤال اولنورسه خلقدن عزلت ومتوحد اولمه‌نک حکمی ندر
وبو خصوصده طبقا حلی نیجه در وینه واجب اولان عزلتک قدری ندر
جواب ویرورزکه خلق بوبابده ایکی درلودر بعض ایکی فرقه در برلیسی
سؤال اکسه درکه خلقک اکا علاوه حکمه احتیاج اولمیه ادکم برکیه اولی

اولدرکه متوحد اولا انلره فرشته جان جماعتدن وجمعه ده وعیدلرده
وتجده و مجلس علمده ومعیشتده فهم اولان امورلرده فرشته سایر
امورده کندو قولی کزلیه نکسته ایل بلهوب اولکشه برآماد یکه خلقه
هرکز قارشمیه کندو کمال عزلتی حصول کیوره اکا بو وجهله عزلت ایکی امرک
برلیسی ایله اولور برلیسی طاغلر باشنده وبر یاکوشه سنده وقطعا برلده
ساکن اولا که انده جامع امامه وشعایر اسلامه حاضر اولمق اکا واجب اولمامه
وبرلیسی دخی بودرکه جزم ایده که فرایضی ادا ایتمک ایچون خلقه قارشمقدن برانجم
حاصل اولا که بو فرایضک ثوابی اکا مکافات ایلمیه بو تقدیرجه اهل عزلته عذر اولور
اولور مؤلف کتاب رحمه الله تعالی ایدر رحمکم الله ده شرفنا الله تعالی بعض مشایخ
کوردم متوحد اولشلر حرم شریفده کلوب جماعت ایله نماز قلازلر مع هذا که جمعه
اوزاق دکلدر حرم شریفه کلمکه قادرلر بونلر دیدمکه اوزریکزه واجب اولان
سنتی نیچون ترک ایدرسز جوابنده بو ذکر ایتدوکم عذری بیان ایلدیلر
بن داخی ایتدم که معذورسز عتاب اولمیه که الله تعالی عز وجل علیم بذات الصدوردر
لکن طریق عدل ایله شرعا حجت لازم اولان بربرلرده شرکت اولنمقدر اما
مشغول کسنه که بالکلیه عزلت استرسه وارسین خلقه قارشمق بر وجه
من الوجوه واجب اولمیه زیرا اکر کسی خلق ایله بر شهرده بیله اولسه بولنجه علما
قرشماسه وعذر ایدوب اختلاطک شری خیرندن ارتقدر حکم لرک
سببی اولدرد ایسه اکرچه معذوردر اولور لکن محل خطردر دقت اولا غلط
ایله عنده اعتقاد ایندوکی جهتدن اولمیه ابعدی عزلت تامه ایلدیکن طریق آوچ

اختيار ايلمسون ايكنجى فرقه شغول كمسنه در كه خلق ايچنده علماء معتمد اوله امور دين
مرجع ناس اوله حتى سبانى ايتمكده فوت نامه سى اوله انوك كبى كمسنه لره خلقدن
عزلت ايتمك جائز دكلدر بلكه اكا واجب اولدر خلقى خيره دعوت ايليه نصيحت
ايلكدر رجوع نفس ايليه دين بابنده شبهه لرين حل ايليه اوامر و نواهى بيان
ايليه نته كم حضرت رسول صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردى اذا ظهرت البدع و سكت
العالم فعليه لعنت الله يعنى قچنكه بدعتلر ظاهر اولسه و عالم اولان ساكت
اولسه لعنت الله انوك كبى عالمك اوزرينه اولسون لعنتى بو لعنته اولوقت مستحق اولور
خلق ايله مختلط اوله خلقدن عزلت ايتمش اولسه مستحق اولمازلكن كلام اوزرينه لازمدر
نته خلقه رجوع ايدوب امر معروف نهى منكر ايليه نته كم استاد ابو بكر فورك دن
رحمه الله تعالى روايت اولنور كه عبادت ايتمك ايچون خلقدن عزلت ايدوب
بر طاغده واردى بركون اول طاغدن براواز كلدى كه يا ابا بكر خلوه اوزرينه
چقنا ولمشكن اطاعة اللهى فيوب قوللرنى ترك ايلدوك چون بو آوازى اشتدى
كرو رجوع ايلدى خلقه فارشدى و مامون ابن احمد استاد ابى اسحاقدن
رحمهما الله تعالى روايت ايلدى كه جبل لبنان عابدلرينه ايتدم كه يا اكلة
الحشيش تركتم امة محمد فى ايدى المبتدعين واشتغلتم باكل الحشيش اى
اوت بيجيلر امت محمدى اهل بدعت الدنه قودكز بو طاغده اوت
يمكه مشغول اولدكز اندن جواب ويرديلر كه بز خلق ايله مصاحبت
ايتمكه قدرتمز يوقدر حق تعالى سكا قدرت ويرمش بولمش سنك اوزره دكلدر
بزم اوزريزه دكلدر اندن صكره مذكور ابو سعيد رحمه الله تعالى جامع الجلى والخفى
اولى بر كتاب تصنيف ايدوب خلقى حق يولنه دعوت ايلدى اهل
بدعت الندن خلاص ايلدى و دخى شغل عالم كه دين امرنده خلق اكا محتاج
اوله خلق ايله مصاحبت قلمغه ايكى طريق واردر بريسى اولدركه اندن صبر جميل
و حلم عظيم و نظر لطيف اولوب دين بابنده و ايماق تعاليدا معاونت
طلب ايليه ايكنجى اولدركه ظاهرده خلق ايله باطننده حق ايله اوله اكر خلق
اكا سويلسه لر سويليه اكر زيارت قلسه لر مقدارلرى تعظيم ايليه و لطف
كوستره و اكر ساكن اولسه لر يا اعراض ايتسه لر غنيمت بيله اكر خلق خير عمل
اوزرينه اولسه لر ياردم ايليه اكر لغو و شر اوزرينه اولسه لر مخالفت ايليه
و اعراض ايده خير و نصيحت ايليه اكا قادر اولورسه بونلرى زجر ايليه و دخى
جميع حقوق اللهى رعايت ايليه زيارته و عيادته و تعزيه يه و تهنيه يه و اتيع
حق تعالى رضاسى ايچون كوكلارينى خوش ايليه و كندودن توقع ايتدكلرى
مصلحتى حكمن اولدقچه كورى ويره مساهله قلميه بونلردن لوا استمه يه
نه اشلرسه الله تعالى رضاسى ايچون اشليه و نه اوجار ايسه الله دن اوميد
ايتمسه دن او ممنونيه و دخى نفرت و خشيت كوسترميه وفا دار اولديغه
بونلره بذل مال ايليه و دخى اذالرينه متحمل اولوب بونلره كولر يوز كوستره
و اكر انسنه ويررلرسه منقبض اوله و استغنا كوستره حاجتى داخى وار
ايتم ايليه مهمى بلدرمه اختيار ايله اشليه و حاجتده كندو نفسنده نظر ايليه
بر وقت اختيار ايليه كه نفسى ايچون عبادت خالصه قله نته كم عمر بن الخطاب
رضى الله تعالى عنه بيوردى كه ان نمت الليل لاضيعن نفسى وان نمت النهار

لاضیعت الرعیة فکیف لی بالنوم بین هاتین یعنی اکر کیجه اویور ایسم
کندو نفسمی ضایع قلورین واکر کوندز اویورسم رعیتی ضایع قلورین بو ایکی
اورتاسنده بکا اویقو نیجه میسر اولور ابجدی معلوم اولدیکه برکشینک نفسی
خلق ایله وقلبی حق ایله اولمق بکمت عظیمه ومشقت شدیده در اهل طریقدن
بونک مجاهده سی ارتقدر ابو سعید بعض مشایخ ایدرکه دیرلر ایدی که
ولو لشلره اقتدا ایتمک نه خوش اولور ابن مسعود رضی الله تعالی
عنه ایدر خالط الناس وزایلهم ودینک لا تکلمنه یعنی خلق ایله اختلاط
ایله وبونلردن ایراغ اول دینکی مجروح ایلمه اما شول وقتده که فتنه دکزی موج
اوره عالم اضطرابه دوشه خلقه دین قاپوسی قالمیه باتنی قاپوسی اوله
فتنه وفساد عامه ناسه تجاوز ایدوب خواصه سرایت ایده هرکشی کندو
مصلحتی تشویشنه دوشه اول وقتده بونک کبی عاملر ایچون واردرکه
قبور صدورنده دفن ایدهلر وخلقدن عزلت ایدوب هر بریسی برکوشه ده
ساکن اولوب هر بری کندو نفسنی اصلاح ایتمکه مشغول اولهلر ابجدی
هر عالم کندو زماننه نظر ایلسون اکر فتنه زمانی ایسه عزلت اختیار ایلسون
اکر امن زمانی ایسه خلقه اختلاط ایلسون وبو امرده تأمل صادق قلسون
زیرا که بو بابده غلط چوق واقع اولور نیجه لر عزلت واجب ایکن اختلاط ایلر
ونیجه لر اختلاط واجب ایکن عزلت ایلر ونیجه لر حیوان کبی حضور اختیار ایدوب
کندو لی اهل عزلت صانور ونیجه لرکه دماغنه سودای ریاست غالب اولوب
کندو لی امر معروف ونهی منکر قلورین صانور معصیتی عبادت ظن ایدوب

منزو

منزوی اولور اکر سؤال اولنسه که حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم علیکم
بالجماعة فان ید الله تعالی علی الجماعة وان الشیطان ذئب الانسان [illegible]
والناحیة والقاصیة یعنی لازم اولوب جماعتدن ایرلمک که حق تعالینک
ید قدرتی جماعت اوزرینه در وشیطان انسانک قوردیدر جماعتدن
طشره چیقانی طابرو کیدیلی و کبرده قلانی قپار ودخی بیوریرکه الشیطان مع الفرد
وهو من الاثنین ابعد یعنی شیطان برکشیده در ایکی کشیدن ایراقدر جواب
ویدرلرکه اکر جماعتده اولمق بیوردی لکن فتنه زماننده منزوی اولمق دخی
بیوردی نته کم بو فارده بیان اولندی ابجدی حدیثلر اراسنده تناقض یوقدر
تحقیق ارتوفیق ایتملو در علیکم بالجماعة حدیثنک اوچ معنایه احتمالی
واردر بریسی امور دینیه ده واحکام شرعیه ده مجتمع اولک دیمکدر زیراکه
امت محمد صلی الله تعالی علیه وسلم ضلالت اوزره جمع اولمزلر ابجدی برکشی احکام شرعیه ده
جمهوره مخالفت اتسه ضلالته دوشر اما برکشی جمهور مجتمع اولدوغی احکام شرعیه
اصلاح ایتمک ایچون خلقدن عزلت اختیار ایلسه بو حدیثه منافی دکلدر
ایکنجی وجه اولدر که جمعه ده وجماعتده وعیدلرده وبالجمله شرعله احیاء
واجب اولان یرلرده مجتمع اولک دیمکدر زیراکه بونک کبی مجامعده
قوت دین وشوکت اسلام وکثرت ایله قهر وملاحده یه زجر حاصل اولور ودخی
اجتماعده برکت وحق تعالیدن رحمت اکسک اولمز بو اجلدن دیمک
منزوی اولانلر جامع اسلامده خلقه قارشی سویلر و مجتمده و وزاحده وسایر
امورده منزوی اولسونلر اقندن سالم اولالر اوچنجی وجه اولدر که زمان فتنه

اولانلر
اولمدوغی وقتن تجمع اولنک دیمک اولور یا قوتدن ارنده ضعیف
جماعتدن ایرلمسون دیمک اولور زیرا که مستقلا اصلاح دین ایتمکه قادر
دکلدر اما شول کمسنه لرکه اهل بصیرت اولوب دینده قوی اوله کمسنه دن
استمداد ایتمکه محتاج اولمیه فتنه زماننده حضرت رسولک صلی الله تعالی
علیه وسلم بیوردوغی اوزره عزلت اختیار ایتمک اولیدر زیرا که اختلاطک
فسادی زیاده در عزلت فسادندن لکن شعائر اسلامدن و خیر جمعیتدن
منقطع اولمیه مکرکه طاغلر باشنده و خالی یرلرده متوطن اوله اهل اسلامک
اجتماعنه حاضر اولمق متعذر اوله لکن اول کمسنه عالمه قتنده اولورسه جماعة
مسلمیندن خالی اولمزلر اول یرلرده اجتماعی و اختلاطی ترک ایتمیه لر تا که جامع
اسلامده حاضر اولمق ثوابندن بی نصیب اولمیه لر بلکه ایکی ثوابندن بهره مند
اولالر نته که ابدال اولانلر دنیا استماع اولنکر زمانک فسادنده و تغیرنه ملتفت
اولمیوب بو عالمی سیر ایدرلر اهل اسلامک اجتماعنه هر قنده اولورسه حاضر
اولورلر انلره برکت طرلری دوریلوب طی مکان ایدوب بر قدمده واروب
اول دیارک خلقنه درلو درلو کرامت تحفه لرین ایلتوب بجه زمانده لره
دستگیر اولورلر وکاه بر قدمده بو دیارک خلقنه ایرشورلر حقیقتده دنیانک
شرفی و بقاسی بونلار ایله در حضرت خلاق کائنات و مصور صور
موجودات دنیاده و آخرتده بزلره ایلسون اول کاملر که کندنلری معاف
ترک ایدوب بزم کبی بیچاره طالبلری مظلوبه اولاشدرمغه تمام بر یوزی
کندولره بر قدم اولوب سعی و اهتمام کوستررلر اگر سؤال اولنورسه حدیث شریفده

اولمز

کلمتدر رهبانیة امتی الجلوس فی المساجد یعنی بنم امتمک دنیادن قچوب
حقه متوجه اولملری مسجدلرده ساکن اولوب حق تعالی یه عبادت
ایلکدر بوندن بیلنده بکه خلقدن قاچوب عزلت ایلمک جائز اولمیه جواب
ویررز که بو حدیثده ذکر اولنان عزلتدن بر قصددر زیرا که بر کشی مسجددن چیقوب
خلق ایله اختلاط ایتمیه تحصیل ایلیه بونلر کلا اولوب معاده متوجه اولمقدر بوحد
عین عزلتدر نته کم ابراهیم ادهم رحمه الله تعالی ایدر خلق ایله متوحد اولوب حق
اولورکه مونس اول خلقدن وحشت ایله اگر سؤال اولنورسه مدارس علمه و صوامع
صوفیه حقنده نه درسن بونلار ایچنده علمای شریعت و صلحای طریقت ساکن
اولورلر بونلر اهل عزلتمیدر یوخسه اهل التقیدمیدر جواب ویررز که زمره
علما تحصیل دین و جمهور صلحا کسب معرفت یقین و عبادت و طاعت
ایچون طریق اعدل و اسلوب اسهل فکر اولنوب وضع اولنمشدر
زیرا که بو اوجده ایکی اولو فائده وار در بریسی خلقدن عزلت و ترک مصاحبت
و مزاحم لرندن فراغتدر بریسی داخی شعائر اسلامده خلقه موافقت و بر
اجتماع اسنده مشارکتدر بو تقدیرجه طریق احسن و سبیل اعلم اولدرکه
کشی مدارسده و صوامعده ساکن اولوب عزلت و مخالطت
شو باشنی جمع ایلیه بو اجلدندر که بقعه لری اکثر شهرلرده بنیاد ایدرلر تاکه
ارباب خیر اولانلر دین باینده طالب علم دین و کاسب معرفت
یقین اولانلره معاونت ایدوب تکمیل معرفت و تحصیل عبادت ایتمکده
زحمت چکیه لر و سایر خلق مشکلاتی بونلردن استفسار ایدرلر و صلحا ایکی

ادابنی ورسومنی کوروب اقتدا ایده‌لر ایله اولسه مشغول اولورلر کندی حاللرینه
بونعمه‌لری تحصیل ایدرلر علم وعمل یاسنده حسن تدبیر ایدرلر دنیاده حد سکال
دین بواخرنده اصحاب خلوتین اولورلر اکر سوال اولنسه که مرید اولانلرک
حاللرینده مجردلردن وقرناصلردن عزلت ایتمک جایز میدر یوخسه صحبت
ایتمک می واجبدر بیان ایلیه جواب ویررز که اکر بو مجردلر وقرناصلر
سلف صالحیندن کوره کلدکلری رسوم اوزرینه ثابت اولسه وآباء وجددن
موروث اولان طریق اوزرینه مقررلر ایسه اندرین وقرنداشلری وطریق
بولداشلری وعبادت یاردمجیلریدر بونلردن عزلت ایتمک جایز دکلدر
مصاحبتلرنده چوق فایده واردر بونلرک مثالی جبل لبنان زاهدلری کبیدر
زیرا که بونلر جماعت اولوب بربرینه تقواده معاونت ایدرلر رشد ایده
ومصاحبت حق اوزرینه وصبر ایتمک اوزرینه وصیت ایدرلر شویله که طریقلرینی
عباداتلرینی تبدیل ویاتغییر ایدوب سلف صالحین اوسلوبنی رعایت ایتمزلر
مریدلر سایر خلق ایله بجه معامله ایدرلر ایسه انلار کلدکی اوله جهلا ایدرلر
کنده وزاویه سنده ساکن اولوب دینلرینی حفظ ایدوب عبادته مشغول
اولالر جامع اسلام وخیرلو اشلرده بونلرک ایله جمع اولوب سایر
امورده عزلت ایده‌لر بونلر حقیقتده اهل عزلتدن عزلت ایدنلردر
اکر سوال اولنسه که بونلر ارباب مدارس واصحاب صوامع برله خصوصا
قلعه‌لرده کندولرینه خبر رشا بهده ایلسه‌لر بونلرک ایچندن طشره چقوب
برخالی یرده ساکن اولوب عبادته مشغول اولملری جایز میدر دکلمیدر جواب

ویررزکه مدارس علم وصوامع عمل قلعه منزله سنده در بونلرک ایچنده ازمانه
مجاهده او عزیمتدن وواعدین امین اولورلر بونلردن خارج صحرا منزلسنده در
شیاطین انس وجن لشکری قلعه‌دن طشره اولانلری غارت ایدوب طالب عسکری
الوب کیدرلر اسیر ایدرلر ابعدی اول عسکر ایله محاربه قلعه‌دن قادر اولمیلر
قلعه‌دن طشره اولمق جایز دکلدر قلعه ایچنده اولوب اهلندن عزلت ایتمک
کرکدر رسول ربیدر که اهل بصیرت اوله اعدای دفع ایتمکه قادر اوله قلعه‌ده
اولماغله صحراده اولمق اکابر ایرا اولا طشره‌ده اولمق جایزدر لکن قلعه‌ده
احتیاط اولنقدر زیرا که وقت اولور کیشی طشره‌ده غافل بولنوب شیطان آکا
ظفر بولور بو تقدیرجه طالب علم وعمل ایله بدایه اولوب انلرک صحبتنه
تحمل ایتمک اولیدر اکر سوال اولنسه که دین قرنداشلرینه زیارته وارمق ونیزبونه
صلا ایتمک جایز میدر دکلمیدر جواب ویررزکه حق تعالی جلت رضا سیجون
اخوان دین وعلماء صالحینه زیارته وارمق عین عبادتدر وحق تعالیه
کمال قربتدر ودخی بوبابده انواع فواید قلوب واصناف مصالح نفوس
واردر لکن بویمک ایکی شرطی وار برنجیسی بودر که افراط اختلاط وکثرت
انبساط اولمیه نته کم حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابو هریره یه
تعالی عنه بیوردرکه یا اباهریره زر غبا تزدد حبا یعنی کاه کاه زیارت
ایله تا محبت بونلردن زیاده اوله ایکنجی شرطی حقوق زیارتی رعایت ایلکدر
ریادن وتزیین کلامدن احتراز ایدوب ولغودن وغیبتدن وبولار
امثالندن اجتناب ایلکدر زیرا که بونلردن سکا ومصاحبکه وبال حاصل اولور نته کم

روایت اولنورکه سفیان و فضیل رحمهما الله بر یرده بولشدیلر و سویلشوب
اغلاشدیلر اندنصکره سفیان رحمه الله دیدیکه یا اباعلی شویله ظن ایلرم که
بوندن خوشراق حال مجلسه حاضر اولمدم و سفیانه فضیل ایتدیکه بو مجلسه
مجلسه حاضر اولمادم زیرا که سن قصد ایلدک که کلامک احسنن بکا سویلیه
و بن دخی قصد ایلدم که اولی سنی سکا سویلیم. حضرت سفیان جون بو سوزی
اشتدی جوق اغلادی ایله اولسه بلکه زیارت اخوان و ملاقات
خلان مجبور ذکر اولنان شرایط اوزرینه واقع اولسه عزلتدن فضیلتلو اولماز و سکا
و مصاحبکه ضرر ایتمز بلکه خیر کثیر و نفع عظیم حاصل اولور اگر سؤال اولنسه که
زمانی فتنه اولمدقجه عزلته باعث اولان نه و طرین فراغت اشتغال ایله ارسه
جواب ویرورزکه بر یسی جمیع اوقاتک عبادته صرف ایلکدر زیرا که عبادت
مستقل اشغلدر تا سلامت استیناس علامت افلاسدر نجنکه نفسکی خلقک کلامنه
متوجه قلسک دخی بونلرک احواله مشغول اولسک سنک ایجون بر عمل زاید
و شغلی فایده حاصل اولور فراغت و بطالت اقتضا ایدر اما نجنکه اوقاتک
عبادته صرف ایلسک تحقیق مناجات حلاوتن بولورسین حق تعالینک کتابینک
معانی سوله لورسین و خلق ایله اختلاطدن وحشت ایدرسین و مصاحبتلرندن
فراغت حاصل اولور نته کم خبرده کلمشدرکه موسی علیه السلام نجنکه مناجاتدن
رجوع ایلسه خلقدن وحشت ایدردی و یا رمقلارینی قولاقلرینه طوقاردی
تاکه خلقک سوزلرینی اشتمیه زیرا که بو خلقک کلامی اصوات حمیر کبی نغمه
ویردی و دخی امام الحریری رحمه الله تعالی اتخذ الله صاحبا و ذر الناس جانبا

یعنی

یعنی خلقدن فراغت ایله حق ایله مصاحبتک و موانستک زیاده اوله ایکنجی
اولدرکه بو خلقدن بالکلیه طمعکی قطع ایلیک عبادت امری سکا آسان
اولور زیرا که شول نسنه که امید دکی اندن قطع ایدسن و انک ضررندن
خوف ایتمیه سن انک وجودی و عدمی یانکده برابر در اوچنجی اختلاطک
آفتلرین و عذرین ملاحظه ایلکدر و قتاکه بو اوچ امری دخی مشروح اوزره
علم کتورسک و ملازمت گوسترسک خلقک مصاحبتندن سنی قطع
ایدروب حق تعالینک طاعتنه و عبادتنه ربط ایلر بعون الله تعالی اما عوایق
بابنک اوچنجی فصلی شیطانله محاربه قلمقدر ایدرسنک ای عزیز و که ایکی دلیل
ایله واجبدر که شیطان ایله محاربه قلاسن وانی قهر ایدسن برنجی اولدرکه
بو شیطان بر عدودرکه کسنه ایله صلح ایتمکه احتمال یوقدر سنی هلاک
ایتمکدن غیری نسنه ایله قانع اولمز ابدی بویله کبر عدودن امین اولمق
کمال عقلدندر اولور بود بونکه شاهد استرسک بو آیت کریمه یه نظر ایله که
حق تعالی بیورورکه الم اعهد الیکم یا بنی آدم ان لا تعبدوا الشیطان ه
انه لکم عدو مبین یعنی ای آدم اوغلانلری سزه وصیت قلمادوممی
و بیان ایلمدم می که شیطانه اطاعت ایلمکز زیرا که شیطان سزک آچوق
آشکاره عدودر و دخی بیورورکه ان الشیطان لکم عدو فاتخذوه عدوا
یعنی تحقیق شیطان سزکله دشمندر سز دخی انکله دشمنلک ایدوک بو آیه کریمه ده
بلیندیکه شیطاندن دایما حذر ایتمک واجبدر ایکنجی دلیل شیطانک جبلتی و
خلقتی انسانه عداوت ایتمک اوزرینه در اندی نصیحت یعنی انکیدرکه سکا

محاربه و مجادله قلمغه گیجه و گوندزده مکر او قلارین امارتسن اندن غافلسن
و دخی دایما سن توکلک ایله و تملک ایله حق تعالی عبادتنه مشغول اولوب
خلقی طوغری یوله دعوت ایدرسن سنک بو فعلک شیطانک مرادینه و همتنه
و صناعتنه مخالفدر نفس و قوتک ایله دایما شیطانک غضبه گتورسن و عملی فساد
ایدرسن اول سنکله صلح ایلسون باللخره اول اخر هلاکه قصد ایدر زیرا که
عداوتدن خالی دکلدر شیطان خود برکسه درکه گندونک اساسنه و هلاکنه
التمیلرک و هرگز مخالفت اولوب غضبه گتورمیلرک و دایم گندو به موافقت
و صداقت گوسترلرک هلاکنه قصد ایلر ملاحده و زنادقه کبی سنکله که عداوت
ایدوب هلاکه قصد ایلمسون ایدی بالکله مخالفت ایتمک اوزرینه نصب
نفس ایدوب جمیع اعمالی ابطال ایدرسن ایمدی عامه ناسه عداوتدن
غیری خاصه سنکله عداوتی واردر و دخی سنکله دوشمنلک ایتمکه مستقل
دکلدر بلکه اعوانی و انصاری واردر نفس و هوا و سایر صفات ذمیمه گبی و دخی
سنکا دخول ایتمکه نیجه یوللری واردر جمیع طرفلرینه گوروب صبر ایدرسنک خبر
اولنور نتکم یحیی بن معاذ رازی رحمه الله تعالی ایدرکه شیطان سندن
فارغدر گرسن معصیته گندونی نفسک هوا سیله مشغول لسن و دخی سن آنی
گورمزسن اول سنی گورور و سن آنی اونودرسن اول سنی اونتمز و دخی
گندو نفسکده شیطانه یاردجیلر واردر سن انلری دوست صانورسن مرادلرینه
موافقت ایدرسن صبر گرکدرکه دشمنکله اتفاق ایدوب سنی هلاک ایتمکه
مشغول اولدر اگر سوال اولنورسه که شیطان ایله محاربه قلمق نه وجهله اولور و مکرندن

خلاص اولمغه نیجه متصور اولور جواب و بر دیرز که بعض مشایخ قتنده شیطانک
شرینی دفع ایتمک استعاذه دن غیری اسنه ایله ممکن دکلدر زیرا که بر کلب
عقوردر حق تعالی بزم اوزریمزه مسلط ایلمشدر اگر بونک محاربه سنده و
جدالنده مشغول اولورسه زیاده زحمت چکوب اوقاتمزی ضایع ایدرز
بونکسیله وقت اولور بزه فرصت بولوب مجروح ایلر ایمدی اولی بودرکه
صاحب کلبه مراجعت ایده ور کلبنی منع ایلیه و بعضیلر قتنده شرندن خلاص
اولمغه کندو ایله محاربه ایدوب وسوسه سنه مخالفت ایتمکدر و بعضیلر قتنده
طریق اعدل و اسلوب اسهل بودرکه استعاذه ایله محاربه یی جمع ایده لر
زیرا که حق تعالی حضرتی انونک شرینی بزدن منع ایتمکه قادر مطلقدر و کافی
و آگاهدر اگر استعاذه دن صکره اوزریمزه غلبه ایدرسه بلورز که حق طرفندن
بزم اوزریمزه ابتلا واقع اولمشدر بعضیمزم مجاهده مزه صدقمزی و صبرمزی
و دینمزده ایمانمزی تجربه ایدرلر نتکم بعض اوقاتده کفاری بزم اوزریمزه
مسلط ایلر و دفع ایتمکه قادر ایکن بزه جهاد و ثوابنی و صبر درجه سنی و شهادت
مرتبه سنی نصیب ایدر جمیع ذنوبمزدن ارتماغچون بو تقدیرجه تسلط اعدا
معنا عنایت عظیمه و فضیلت جسیمه در اگرچه ظاهرده مشقت شدیده
گورنور نتکم قرآن کریمده بیورد ولنبلونکم حتی نعلم المجاهدین منکم والصابرین
یعنی غزا به امر ایتمکله سزی تجربه ایدرین تا که دینی یولنده مجاهده قلن و بلایه
صبر ایدن کیملردر بلوب زحمتلرینه ثواب و حسن مآب نصیب ایده وز
و دخی بیوررکه ولیعلم الله الذین امنوا ویتخذ منکم شهداء یعنی تا که سزه

وكاه كافره ياردم ايدرز تاكه سزدن ايمان اوزره ثابت اولانلر دربلور
غزا وجهاد سببيله ثوابله مشرف ايده وز وبعضكزی كرامت شهادتله
مكرم قلاوز ودخی بيورركه ام حسبتم ان تدخلوا الجنة ولما يعلم الله الذين جاهدوا
منكم ويعلم الصابرين. يعنی شويله می صانورسز كه سزك اوزركزه فرض
اولان جهادی يرينه كتورمدين جنته كيره جكز سزدن ولينده غزا جهاد
ايلمينجه ودخی بيلكل كه شيطانلره محاربه قلوب قهر ايتمك مشايخ دين بيانی
اوچ نسنه دربرنجيسی شيطانك مكرلرينی بلمكدر وحيله لرينی اكلامقدر تاكه سالك
اوزرينه مكر ايتمكه اقدام ايده ميه نته كم سارقلر صاحب كندولرينی طوتدوغنی
بيلسه لر قچارلر ايكنجيسی اولدر كه شيطانك دعوتنه ملتفت اولميه سن وكوكلك
اول طرفه متوجه قلميه سن زيرا كه شيطان قودوز كلب كبيدر كی كورسه اودرمكه
باشلر اكر قارشو طورسه عو عاسن ارتورر اكر اعراض ايدرسه فراغت ايدر اوچنجی
اولدر كه حق تعالی حضرتنك ذكرينه وفكرينه مشغول اولاسن نته كم حضرت رسول
صلی الله تعالی عليه وسلم بيورر كه ان ذكر الله تعالی فی جنب الشيطان
كالآكلة فی جنب ابن ادم يعنی شيطانك يانده حق تعالينك ذكری انسان
يانی باشنده مرض آكله كبيدر اكر سؤال اولنسه كه شيطانك مكری وحيله
نه وجهله بلنور ونه طريق ايله معلوم اولور بيان ايله جواب ويررز كه
تحقيق شيطانك وسوسه لری واردر انلری انسانك اوزرينه هجوم ايدر زمانده
اوق كبی ياغدرور بر لحظه خالی اولمز بو وسوسه لری نفس اماره نك
خاطره لرينی بلمينجه اكلمز اودخی حيله لری واردر طوزاق منزله سنده ايكله

خلقی صيد المربود الا انوك انسان كوكلنه نه وجهله دخول ايتدوكی
معلوم اولمينجه ابعدی فضلای صاحب بصيرت وعلمای كشف
سعی واجتهاد ايدوب كتابلر تصنيف ايدوب بو ذكر اولنان مكرلرينی
وحيله لرينی بيان ايلديلر ودخی ابليسك منشأ تلبيسنك اكثری خواطر
قلوب ايدوكن بلديلر اول اجلدن خواطر قلوبك ماهيتنی واحكامنی
وانواعنی مفصلا بيان قلديلر وبو تفصيلك دلينده قلب انسانه
نه وجهله دخول ايدر شرح ايلديلر ومكر وحيله لرنی بيان قلديلر بزدخی
بعون الله تعالی الذی كلديكجه شرح ايده لم ابعدی بيلكل كه حق تعالی حضرتی ادم
وعلا خلق ايتدوكی حينده اوك اوزرينه بر ملك موكل ايلديكه دايما خيره
دلالت ايدر اول ملكه ملهم ديرلر ودعوتنه الهام ديرلر ودخی اول ملكك مقابلسنده
شر وفساده دلالت ايدر بر شيطان خلق ايلديكه اول شيطانه وسواس ديرلر ودعوتنه
وسوسه ديرلر اول ملهم اولان ملك خيردن غيری نسنه يه دعوت ايتمز اما
وسواسك اكثريا دعوتی شره وفساده در لكن وقت اولور كه خيره دلالت
ايدر قصدی بودر كه بلكه شره منتهی اوله در هر وجهله اشلر كه خيرينك ثوابی خيره
كفايت ايتمز مثلا وقت اولور كه بعض نوافله دعوت ايدر كه انی عمله كتوره
تا فرايضی ترك ايدوب بلكه ذنوبه مرتكب اولور وقت اولور بر خير استيمكه
كرچك وجهله اشلمكه تحريك ايدر تا كه تمام اولدوغی حينده عجب القا ايدوب
جميع اعمالنی ابطال ايدر العياذ بالله ابعدی بيلكل كه دعوتلرينی اهل بصيرت
اولان كوكل قولاغيله اشيدر حديث رسول بو معنايه مصدق در كه بيورر

ملکا

اذا ولد لبنی آدم مولود قرن الله سبحانه وتعالی به ملکا وقرن الشیطان به شیطانا فالشیطان
جاثم علی اذن قلب ابن آدم الیسری والملک جاثم علی قلبه الیمنی یعنی هر قچنکه بر آدم
اوغلی طوغسه حق تعالی اکا بر ملک مقارن قیلور و شیطان دخی بر شیطانی دخی مقارن
قیلور اول شیطان آدم اوغلانک صول قولاغنده اولور و ملک صاغ قولاغنده
اولور دایما بری خیره و بری شره دعوت ایدر و داخی حضرت رسول صلی
الله تعالی علیه وسلم بیورر که ان للشیطان لمة بابن آدم وللملک لمة یعنی وقت اولور
اوغلنه ملک نزول ایدر خیره دعوت ایتمک ایچون و وقت اولور که شیطان نزول
شره دعوت ایتمک ایچون اما نفس کره حق جل وعلا انسانک خلقتنده بر طبیعت
ترکیب ایلمشدر که دایما شهواته ولذاته میل ایلر اکر طبع واکر قبیح بو طبیعته هوای
نفس دیرلر بو داخی شیطان کبی انسانی شدت وفساده دعوت ایدر بو نفسدن
دعوت ایدیجی اوچ اولدی بری ملک وبری شیطان وبری هوای نفس بو نفسدن
بلکه نفسکره بلکه که خواطر دیدوکمز شول اثرلردر که انسانک قلبنده حادث
وحاصل اولور فعله و ترکه فعله باعث اولور بو اثرلردر. خواطر ایچون دیرلر که
حادث اولدوغی زمان قلبه اضطراب ویرر زیرا که خاطره اضطرابه دیرلر اکر چه
بو خواطرک حدوثی حقیقتده حق تعالی دندر لکن بعضیسی واسطه سز وبعضی الله
اولدوغیجون درت قسمه منقسم اولدی اولکی قسم شول اثردر که بالذات حق تعالی
حضرتندن انسانک قلبنده حادث اولور اکا خاطر دیرلر اکر چه جمله سنه خاطر
اطلاق اولنور لکن مشایخ اصطلاحنده واسطه سز حاصل اولان اثره خاطر دیرلر
ایکنجی قسمی طبیعت انسانه موافق اولان اثردر که اکا هوای نفس دیرلر اکر چه لطیفدر

اسمیدر لکن بو کا دخی اطلاق اولنور اوچنجی ملک دعوتنک عقبنجه حادث اولان اثردر که
الهام دیرلر دردنجی قسمی شیطان دعوتنک عقبنجه حادث اولانلردر که اکا وسوسه
دیرلر ایمدی خواطر قلوب بو درت قسمدن خالی و خارج دکلدر بلکه شول خاطر که
حق تعالی طرفندن بلا واسطه اولور کاه اولور که اکرام عبادیچون والزام حجت ایچون
واقع اولور اول خاطره خیر اولور وکاه اولور که امتحان وابتلا ایچون و فتنه ایچون
ابتلا ایچون واقع اولور انلرک اکثر خاطر شر اولور شول خاطره که شیطان واسطه سیله
اولور اکثر با شر اولور آز اولور که خیره دعوت ایلر انکله مکر واستدراج قصد
ایدر نته کم سابقده تفصیل ایله بحث اولنمشدر اما شول خاطره که هوای نفس جانبندن
کلور انده خیر یوقدر بلکه نفع و تلذذ در اکر ظاهرده خیر داخی اولورسه مآلی شردر
زیرا که بو داخی ضعیف اورر محبوللر شیطان کبی شول خاطره که ملک واسطه سیله
حادث اولور انلرک کلیسی خیر دیرلر که اول رشد ناصحدر شول خاطره که شیطان
جانبندن حادث اولور انده اصلا خیر یوقدر بلکه اغوا واستزلالدر اکر دعوت خیره
ایسه دخی خصوصی شردر بو خواطرک اقسامنی واقسامنی وانواعنی بلدککز نفسکزه
بزه واجبدر که فی الجمله خاطر خیر وخاطر شری بیله وز و دخی قبیل خفی شیطاندن کلن و
وهوای نفسدن کلن شرلری فرق ایده وز و بیله فرق اولنور معلوم ایدر نه
ودخی خیر اولان خاطره حقدنمی در یا ملکدنمی در بیله وز و اکا سعی ایده وز و یا
شیطانک و یا نفسک ملبوسه سی مدر بلوب اجتناب ایده وز زیرا که
سوداسی شردر پس بو اوچ مطلوب ایچون اوچ فصل وضع اولندی فصل
اول خاطر خیرله شرک فرقی بیاننده در ایمدی بلکه که بو ایکی خاطری بربرندن

خاطر

فرق ایتمك دیلسك علما آخرت وضع ایتدوكی درست میزانك هر برسیله وزن ایله
تا كه بربرندن فرق اوله میزان اول شرعیدر ایكنجی اقتداء صلحادر اوچنجی
نفرت نفسدر دردنجی میل نفسدر ایمدی شول خاطره كه قلبوكه خطور ایدر اولا
میزان شرع ایله آنی وزن ایله اكر موافق اولورسه خیردر واكر مخالفت اولورسه
شردر واندن معلوم اولماسه عرض ایله اقتدای صلحایه اكر خاطرده كه كلن نسنه اشلكده
صلحا با اقتدا وار ایسه خیردر اكر فاجرلره اقتدا ایسه شردر واكر بو میزانلردن معلوم
اولمسه عرض ایله نفس وهوایه پس نظر ایله اكر اول خاطره دن نفس بالطبع نفرت ایدرسه
خیردر واكر بالطبع نفرت ایتمیوب حقدن قورقوب نفرت ایدرسه شردر
واكر میل ایدرسه شردر زیراكه شره بالطبع میل ایتمز اكر ثواب دیوب میل ایدرسه
هیجان میزان شرع ایله وزن ایله تا كه خیر میدر ویا شر میدر بیلهسن **فصل ثانی**
شول خاطره كه شر ایدوكی معلوم اولا بالذات حق تعالادن میدر ویا شیطاندن میدر
یا هوای نفسدن میدر بیان ایدر بو دخی اوچ نسنه ایله بیلنور **برنجیسی** اولدر كم
اكر اول خاطره قلبیكده مقرر ومحكم بولورسك حق تعالیدندر یا خود هوادندر اكر
متردد ومضطرب بولورسك شیطاندندر زیراكه حق تعالادن بالذات اولان
مقرر ومحكم اولور وهوای نفسدن كلن دخی محكم وثابت اولور حكمتی بودر
بونك هیچ حق واقدای شیطان هیچ مقدم قویدر كه بطلانی او زرینه افزونی
زیاده در بو اجلدندر كه علماء راشدین نفسی اماره فیلانه بكزدرلر كه هجوم
ایدرسه قلع وقمع ایتمینجه ترك ایتمز وهم دخی دینی دشمانسنه بكزدرلر رحیت
دین او زرینه جنك ایدر تا اولورسه اولدور اما شیطانی قورده تشبیه ایدرلر

اكر

اكر بر طرفدن قوار ایسك دولانوب بر طرفدن دخی كلور دوروب حیله ایلر
ایكنجیسی اولدر كه قلبكه كلن خواطر كناه عقبنجه حادث اولورسه حق تعالی
طرفندندر كه ایشلدوكك كناه شومیدر كه حق تعالی سكا اهانت و
عقوبت ایدوب قلبكه خاطره شر القا ایدر **واكر** كناه عقبنجه اولمسه بلكه
ابتداءً حادث اولسه اكا دخی نظر ایله كور اكر قلبكده مقرر ایسه هوادندر
واكلسه شیطاندندر **اوچنجیسی** اولدر كه اكر قلبكه خطور ایدن خاطر شر حق تعالی نك
ذكر ایله ضعیف اولمزسه وكم اولوب زایل اولمزسه هوای نفسدندر
واكر ضعیف وزایل اولورسه شیطاندندر زیراكه شیطان ذكر الله ده طاقت
كتورمز نته كم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر اذا ذكر الانسان
ربه خنس الشیطان واذا غفل وسوس الیه یعنی انسان قچن كه حق تعالی
حضرتنی ذكر ایلسه شیطان كرو طورر واغوا ایدر قچن غفلت ایلسه كلور
وسوسه ویرر **فصل ثالث** خواطر خیر حق تعالی دنمیدر یا ملكدنمیدر
آنی بیان ایدر بو دخی اوچ طریقله در بیلنور **اولكیسی** اولدر كه خاطره
نظر ایله اكر قلبكده مقرر ومستحكم ایسه حق تعالی دندر سكا نصیحت ایدوب
سندن خیر رجا ایدر اول كه انجون سنی خیره دعوت ایدوب رغبت
كوستر **ایكنجی** طریقی اولدر كم اكر خواطر اجتهاد وطاعت عقبنجه حادث
اولورسه حق تعالی دندر نته كم قرآن كریمده بیورر والذین جاهدوا
فینا لنهدینهم سبلنا والذین اهتدوا زادهم هدی یعنی شول كیمسنه كه
بنم حقمزده بولنه مجاهده ایدرلر انلره بو طریقمزی قولاوز ایدرز ودخی شول

کلمسنه لرکه هدایت بولدیلر اینک هدایتی ارزو ایدرز اگر خاطره ابتدا اگر
حادث اولورسه اکثر یا ملکدندر و یا جنّیدن طریق اولدرکه اگر خاطر اعتقاد یا
اعمال باطنه ده اولورسه بالذات حق تعالیدندر و اگر وعد و وعید و اعمال ظاهره ده
اولورسه ملکدندر زیرا که جمهور علما اتفاق ایتدیلر که ملک اعمال باطنه یه مطلع اولمغه
قادر دکلدر و شول خاطر خیر که شیطاندندر واقع اولور شر عظیمه مؤدی اولور
اکا نظر ایدر اگر انی اشلمکله کندو دکی نشاطا اوزره بولورسک و خوفسز ایسک
دائم اوزره اولوب عمله کتورمکده استعجال ایدرسک اول شیطاندندر ایدوکی
و بیلیلر آنی ترک ایله که خیری شرده وفا اتمز اگر نفسکی خوف و خشیت و تأنی
و بصیرت و تأمل اوزره بولورسک و فعلکده محکم و موزون اولورسه
خیر بلقندندر و اگر تردد و اضطراب اوزره بولورسک ملکدندر ایدوکی بوندن
بلکه انسان عملده نشاطا اوزره اولمق خفتدر تکرار نشاط ذکر اولندی
حاصل اوله بو تقدیرجه مذموم دکلدر اما ثانی علی الاطلاق محمود در الا
بش یرده دکلدر که حضرت رسول صلی الله تعالی علیه و سلم بویوردی العجلة
من الشیطان الا فی خمسة تزویج البکر اذا ادرکت و قضاء الدین اذا
وجبت و تجهیز المیت اذا مات و توقیر الضیف اذا نزل والتوبة
من الذنب اذا اذنبت یعنی عجله ایتمک شیطاندندر الا بش یرده دکل
بریسی قزی بتشدکده نکاح ایتمکدر و بریسی دینی واجب اولدوغی
زمانده دینی ادا ایتمکدر و بریسی اولی بتشدکده کفنی و تجهیزنی قایرمقدر و بریسی
دخی قونق کلدکده اوکنه طعام کتورمکدر و بریسی دخی کناه اشلدکده عجله

توبه ایلمکدر اما ثانی علی الاطلاق محمود اولدوغنک سببی اولدرکه اشلدوکی
خیری کابینجی تمام ایتمکه تبارک ایدر و دخی حق تعالی قتنده مقبول اولهجغی
بالدلایی دیو اندیشه قیلور اما بصیرت عاقبت اولدوغی ایچون محمود در
اشلدوکی اشک خیر یحقیق ایدوکی معلوم ایدیمز اخرتده ثواب حساب
رجا ایدوب عمله کتورمکده اجتهاد کوسترر اما ایمدی بلمک که بو فصلده مذکور
اولان امورک کلیتی ضبط ایلمک اهم مطالبدر و علم معاربدندر
امور شرعیه دن و اسرار لطیفه دندر در بو فصل شیطانک حیله لرین
وصنعه لرین بیان ایدر بلمک که آدم اوغلانته شیطان وسوسه قیلوب
عبادتنی باطل قلمه قصد ایتدوکی یدی طریق اوزرینه در بریسی بودر که
بودر که عملدن نهی ایدر جونکه حق تعالی اغواسندن معصوم قول شیطانک
وسوسه سین رد ایدوب ایدر که بن بو دنیایه کلدوکمدن مقصود
اصل آخرت براغنی کورمکدر بو دخی عمل صالح ایله اولور مع هذا کرمن برجاع
ایده ام بو تقدیرجه ترک عمل ایتمک بلکه خسران عظیم در بوند نفسکی شیطا
نه اغوا ایدوب ایدر که یرمایی کوز بو عالمک ذوق و صفاسنه مشغول
اول فلکده دنیا آرزوسی قالماسن صکره توبه قیلوب عمل صالح اشله حق تعالی
حضرتنک رضواننه و جنتنه اولاش ایکی جهانده برخوردار اولوب
نامراد قلمه یه بتوفیق الله اهل عرفان اولنلر جواب ویروب ایدر که
اولا که صباحه ارشیم بو کون اولم اجل جود الملده دکل فرض ایده لم که یارنه
بتشورسن بو کونکه علی یارین اشلیمک یا زنکی علامه وقت اشلر

سوم ایچون خود هر کون بر عمل فرض اولمشدر بوندن صکره دستور ویروب
ایدرکه بجه طوت بو عملی تمام ایله برینه دخی باشله فرصت فوت اولمدین
چوق خیر ایله حق تعالی حضرتنده قربتک زیاده اولسون بونی دخی صاحب هوا
اولانلر بعون الله رد ایدوب ایدرلرکه از عمل اشلیوب تمام ایتمک خیرلو
چوق عمل شروع ایدوب ناتمام قومقدن بوندن صکره بر وسوسه دخی
ایدرکه عملک کوچک ایله جمیع ارکانی و شرایطی ایله رعایت ایله عسی کیم
عملنده مقصر وردیو تهمت ایتمسونلر بلکه سنک حسن عبادتکه اتباع ایتسونلر
بوندن سکا ثواب حاصل اولور بری عبادت ثوابی بری دخی اتباع
ثوابیدر بوندن غرض عمله ریا خلط ایدوب ابطال ایتمکدر اهل اخلاص
اولانلر بونی دخی رد ایدوب ایدرلرکه بزم طاعتمز حق تعالی بیلیجیدر خلقه
کوسترمکدن بزه فایده یوقدر بلکه زیانمز چوقدر طاعتمزی کیمسه کورنجه
بیزی حلی بجه اعتقاد ایلرلر اینشی بزم امیدمز خالقدندر خلقدن دکل در
بوندن صکره القاء عجیبه ایله دخول ایدوب ایدرکه زهی عمل و زهی اخلاص کیم سنک
عملک حق قتنده اولو مرتبه کسب ایلدک عملک خفاسنه و صدقنه درجه
یتشدک بونه بلطف الله بصیرت اوزره اولانلر بو وسوسه دخی رد ایدوب
ایدرکه منت الله که بزه توفیق عمل نصیب ایلدی بو دخی مولامزک
فضلی و کرمیدرکه بزه قدرت و قوت ویردی و دخی معرفت و بصیرت
ویروب عبادتمزی مواقعدن صقلیوب بزی شیطانک مکرندن قورتاردی
و طاعتمزه کندو فضل و کرمی ایله قدرت و قیمت ویردی یوخسه بزم عملمز

عبادت

عبادت ایتمک ویردوکی نعمته نسبت اول مرتبه ده دکلدرکه بیلوده
بو بیک شکر لایق برینه کتوره بلکه صالح اوله و حق تعالی حضرتلری بزم مجرد
عبادتمزی قبول ایتمک اولو سعادتدر بو عمله رغبت درجه و ازدیاد
مرتبه نه وجهله قلاین که حقیقتده حق تعالینک تقدیری قیامت کوننده
که بنده ریو او ناندین عوض ایدیب دیر بوندن صکره بیدنجی مکره اغاز ایدوب
قضا و قدر مسئله سنی اکوب ایدرکه سکا بو عملدن حاصل ندر اکر سنی ازلده
سعید خلق اولندوکسه ترک عملدن نه ضرر اولور واکر شقی یاراتلدوکسه
عملک سکا نه نفعی اولور بو مقامده حق تعالی عنایت و هدایت ایدرکه
بو ورطه عظیمه دن و عقبه شدیده دن خلاص ایده وکی حسد بعمل
جواب ویروب ایدرکه تحقیق بز توک بنده لریوز بزه خدمت
و طاعت بیوردی کندو مصلحتمز قریشوب کندالی بیور مادی بزه واجب
اولان اولدرکه مولامزک امرینه امتثال ایله بیوردوغن یرینه کتوروب
نهی ایتدوکندن اجتناب ایده وز حضرت خلاق عالم ربوبیت اسرارنی
و الوهیت اطوارنی کندو بلور قوللر بلیجه ذره سنه اراده اجنبیدر
حال عباد لطف و حبیل جبار دریا ویلدوکی اشلکمه مکث زجر بر بوندن
اعتراض ایده بلمه قوللق یر اسجد کندویه لایق اولانی کورسون حدینه
اولوب کندالی قوسن حق تعالی کندویه لایق اولانی بیلور ویلدوکی اشلر
سعید اتشمزه دو آخی جواب ویروب ایدرکه اکر سعید اولام و اکر شقی
اولام بهر حال بکا بر عمل صالح اشلمک درمک بیوردی طوتلی تا قندر

کر سعید اولورسم عبادتمی حجت ایدینوب ایدرکه الهی دخی سعیدی دعوی
ین قولوکه عنایت ایدوب ازلده سعید تقدیر ایلدیکن سن عملدمی اشتغال
رحمتکدن بی نصیب اولمازایدم زیرا که سنک مقدرکی تبدیل وتغییر دکلدر
ایمدی عمل صالح قلانلره دخی کرمک وفضلکله ثواب جزیل واجر جمیل وعد
ایلدیکک ایدیک اول وعده کریمه مقتضاسیجه رجا ایدرم که بی سبب بنی سعید حکم
ایتدکک کبی عبادتمه دخی فضل وکرمکله قدر وقیمت ویروب ازدیاد
رفعت وعلو رتبه میسر ایلیه درم ودخی اکر شقی اولورسم بارزی قیامتده
نفسمی ملامت ایلیم ودنیاده عاصی اولماسنک بو بلایه کرفتار اولماز دک
دیو ملعون اولمایم ودخی ایدیم که الهی دنیاده سکا مخالفت ایتمدم
قادر اولدوغم یوبرو عکسنه یرینه کتوردم رضاک اوزرینه اولدوم اکر
دخی هم رضاک اوزرینه ایم کرک جنته بیور کرک جهنمه بیور ایکی جهانده
بکا بو سعادت یتر که سنک رضاک اوزرینه اولام بویر وعکله یونه
دوندرمیم علی الخصوص قرآن کریمده وفرقان عظیمکده طاعت ایدنلره
وعده ثواب وجنت قلمش ایدیک حاشا وکلا که سنک وعدک
خلف وقولکده خلاف اوله ادرم شکم کتاب کریمکده سعید اولانلرک
حاللرینه حکایت ایدوب خبر ویردیکه وقالوا الحمد لله الذی صدقنا وعده
یعنی شکر الله تعالی یه که بزه وعده قلدیغنی یرینه کتوردی خلف وعده
ایلدی بو تقدیرجه شول کسنه لر که حق تعالی یه ایمانله وطاعتله اولا
الله جنته کیرر فضلی کرمی ووعده سی مقتضاسی اوزره تفضلا علی سبیل

انسانه

انسانه اولو دشمندر کندی عبادتنی انوک الندن خلاص ایتمک مشکلدر
کشی یه دایما احتیاط اوزره اولمق واجبدر ودخی حق تعالیدن
استعانت طلب ایدوب واستعاذه قلمقدن غافل اولمامق اولیدر

فصل عبادته عایق اولانلرک دردنجیسی کشینک کندو نفسیدر ای
سعادت یولنه اشنالری وطریقت فرزندلری حق تعالی سزی وبزی
نفس اماره شرندن صقلاسن زیرا که نفس اماره دشمنک قویسیدر وجمیع
وافتلرک مشتملی سیدر دردی بو بیک دواسی مشکلدر زیرا که بوک
دشمنلکی ایچرودن سایر بیک طشره دندر دوستلق غیری کبی اولمز ضررینی
اولور بینی اندن صقلمق متعذر اولور وعندنه جمله سندن خلاص اولمق
متعذردر ودخی بو بیک دردی ایچرودندر ظاهر اعضاده اولمز کبی اولمز
ودخی بو کشی یه سوکلو دشمندر پس کشی دوستنک عیبنی کورمز
زیرا که محبت کوزلری اعمی ایدر ابعدی انسان کندو بینک بر انواع اشتغالینی
ابو کورر نفس خود دایم عداوت وشقاوت اوزرینه در ایله اولسه
هر کشینک نفسی عدو و مهلکیسیدر خودم هلاکنه قصد ایدر انوک خیرینی
اولمز حق تعالی حضرتی کندو کرمی ولطفی ایله صقلیه ودخی تامل ایلیسک جمیع افعال
وقضاحتلر وفتنه ومحاربه ومجادله لرو معصیتلر ومعامله لرکه بو عالمده
ایچنده واردر جمله سی نفس اماره سببی ایله اولمشدر کیمی سنده مستقلا کندو
وکیمی سنده معاونت شیطان ومشارکت اعوانیله اولمشدر مثلا
حق تعالی حضرتنه اول عصیان ایدن ابلیس حاسد تلبیسدر انوک باشنه بلالر

کفور دوب حق تعالی درگاهندن مردود ایلین کندو نفسیدر سکسان بیک
عبادت ایتمشکن آدی ملعون اولدی کبر و حسد اوجندن ضلالت بحرینه
مستغرق اولوب مردود ابدی و مطرود سرمدی اولدی حتی بوناکه زمانتنده
نه دنیا وار ایدی و نه خلق وار ایدی و نه شیطانلر وار ایدی بلکه هر بر اشلر
کندو نفسی اشلدکی کبی وسوسه ایدوب آدم اضلال ایلدی اندن صکره آدم او
و آدم و حوا علیهما السلام جناه سرمدیه حریص اولوب شهوات نفسانیه
اتباع ایتمکله شیطانک سوزینه مغرور اولدیلر و حق تعالینک جوارندن دور اولوب
جنت فردوسدن دور اولدیلر چاره و صبر بو دنیای فانی یوق هلاکی جوف
دنیایه نازل اولدیلر ایمدی بونلره حرص یعنی شهوت و هوا اولمسیدی حق تعالی
حضرتنک نهی ایلدوکی شجره نک ثمره سنه میل ایدوب و شیطانک اغواسنه
تابع اولوب کندو ربی و اولادنی بو دنیای پر بلانک مفاسیده مبتلا قلزلر ایدی
و دخی هابیل و قابیل قصه سنی اشتمدکمی که حسد اوجندن ناحق یره قتل نفس اولدی
و دخی هاروت و ماروت شهوت بلاسندن بو کونه معذب اولدیلر
ایمدی بو جهانک ابتداسندن انتهاسنه وارنجه تفتیش و تجسس ایلیوب بلورسن که
بو خلق ایچنده فتنه و فسادک اصلی و منشاء نفس اماره در سایر دشمنک کبی
و کمی محرک اکر بو نفسک شومی اولمسیدی هرکس خیر اندیشه و سلامت اولوردی
و فسادک نفس اماره بو وجهله دشمنلک قلدیسه هرکسی پیلاز جلدرکه کندو نفسی
اهتمام تام ایدوب اصلاحنه اقدام ایلیه اکر سوال اولنورسه که بو دشمنک حیله سی
دفع و چاره سی ندر بره بیان ایلیه جواب ویرلورکه بونک اکری عسیل

و اصلاحی مشکلدر که سایر اعدائی کبی دکلدر زیرا که نفس انسانک مرکبی در و الی دوستی
بالکلیه قهر ایتمک اولماز لکن بر او برودن فانی اولوب حالی و بر بکت دخی اولمز زیرا که
عظیم الظفر در دشمنده الا بر در حاجتی هلاک ایدر رد ایتمیدر که مراعاتی ایلکلر بونی زینیه
ایدوب دیدیکم حق بلا دیرسون و شتملر دکک جمعیته نفسکدن بغیر سیه زیرا که
کشی نفسندن اکر حد متجاوز اولورلکی بو نفسی هر کز منع اولمز بو تقدیرجه لازم اولدیکه تربیت
و تقویت ایده و زنشول درجه ده که حرا شلکه قوت کلدوده حبس ایله ریاضت ایله
مرادنی منع ایتمک ایله زبون و ضعیف ایده و زبیر بنه ده که سرکشلکی اتمزک ایدوب
مطیع و منقاد اولا اما بونک اصلاح یا بسنده نظر لطیفه کرکدر زیرا که بر بند و تقید
در کبدر صریدن کشی ایمن اولمز و بونسز قطع منازل ایله طی مراحل دائما اولمز بو تقدیرجه
علاقه وصولی الحمد الله دیروب نعوادن لجام و دور عدن آغوی بوکلر
تاکه زبون و ذلیل اوکور و اللحمد بو نفسک اصلاحنده مشایخ کبار رحمهم الله تعالی
اوج وجه بیان ایلمشلردر اولیسی بودرکه مرادنی قطع ایدوب ارزولرینی وبر حکلر
مطیع و منقاد ایده ارتنه کم بر مرکب بر کشلک ایله عنفه آز دیر حکلر زبون ایدر
ایکنجی بودرکه زیاده یوک اورا ارتنه کم بر چارکه یار بیرار ارسه ذلیل اولور
و ایچنجی اولدرکه حق تعالی حضرتنه رجوع و زاری قلهر تاکه عنایت و معاونت ایده
نفسنی منقاد ایدوبرنته کم حق تعالی نبی یوسف علیه السلام حکایت ایدوب
خبر ویرر که ان النفس لامارة بالسوء الا ما رحم ربی یعنی تحقیق بنم نفسم
و شر و فساده سوق ایدر مکر که الله تعالی بنی اسیرکیوب مطیع ایلیه
[illegible] ملازمت ایلیه و صدا و مت قلتیه بعون الله یوکسک [illegible]

هوایه تابع اولمز ایمدی سعی ایلیه که کندوکه مالک اولوب اوزونک مفردی املی
ودخی بیلکه بر کلنه تقوی و کوهر شریف و نور لطیفدر که بر درجه ده جرکیله وزر
کریم و نعمت عظیم واردر که قابل بیان دکلدر دنیانک و عقبانک خیری
بو خصلت حمیده نکه تحتنده در ودخی قرآن کریمک آیات بیناتنه نظر قلسک
تقوی ایچون اون ایکی خصلت شریفه بولورسن اولکیسی مدح و ثنادر نته کم
بیورر وان تصبروا وتتقوا فان ذلک من عزم الامور یعنی صبر و تقوی
ایلمک تقوی حقایق امور و معظماتندندر ایکنجیسی اعدادن حفظ و حراست
نته کم بیورر وان تصبروا وتتقوا لا یضرکم کیدهم شیأ یعنی صبر و تقوی
ایدرسکز دشمنلرکزک مکری ضرر ایلمز اوچنجیسی تأیید و نصرت ایچوندر
نته کم بیورر ان الله مع الذین اتقوا یعنی ودخی بیورر که ان الله مع المتقین
یعنی الله تعالی تقوی ایدنلر ایله در دردنجیسی شدایددن نجات بولمق و رزق
حلال حاصل اولمقدر نته کم بیورر ومن یتق الله یجعل له مخرجا ویرزقه من حیث
لا یحتسب بو آیتک تفسیری فصل یکرمیده بیان اولنمشدر بشنجیسی اصلاح
عملدر که بیورر یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله وقولوا قولا سدیدا یصلح
لکم اعمالکم ای شول کیمسنه لر که ایمانه کلدیلر الله یه تقوی ایدک ودخی طوغرو
سوز سویلک تا سزک اعمالکزی اصلاح ایلسون التنجیسی کناهلردن یرلغنمقدر نته کم
بیورر ویغفر لکم ذنوبکم یعنی ودخی سزک کناهلرکزی یرلغاسون یدنجیسی
محبت الهیه در نته کم بیورر ان الله یحب المتقین یعنی الله تعالی تقوی ایدیجی
قوللری سور سکزنجیسی قبول اعمالدر نته کم بیورر انما یتقبل الله من المتقین یعنی حق تعالی

عبادتنی قبول ایلمز الا متقیلردن ایلر طقوزنجیسی اکرام و اعزازدر نته کم بیورر
ان اکرمکم عند الله اتقیکم یعنی الله تعالی قتنده زیاده اکرام اولنان زیاده تقوی
اولاندر اونجیسی اولوم وقتنده بشارتدر نته کم بیورر الذین آمنوا وکانوا یتقون
لهم البشری فی الحیاة الدنیا وفی الآخرة یعنی شول کیمسنه لر که ایمانه کلدیلر ودخی
تقوی قلدیلر انلر ایچون تسلیم روح ایدرکن جنت و معاملتین کوستریکله
قیامت کوننده بشارت واردر اون برنجیسی نار جهنمدن نجات بولمقدر
نته کم بیورر ثم ننجی الذین اتقوا یعنی متقیلری جهنمدن و دوزخدن نجات ویررز
ودخی بیورر که وسیجنبها الاتقی الذی یعنی اهل تقوی اولانلر ناردن بعید
اولسه کرکدر اون ایکنجیسی جنته وارث اولمقدر نته کم بیورر تلک الجنة التی
نورث من عبادنا من کان تقیا یعنی بو وصف ایتدوکمز شول جنتدر که
بزم وارث اولان قوللریمزدن تقی اولانلردر بو آیت کریمه لردن بلندیکه
ایکی جهانک سعادتی تقواده مندرجدر ایمدی سندخی سعیک تقواده اولسون
تا ایکی جهانده سعادتلو اولاسن ودخی بیلکه عبادت امرنده
مقبول و معتبر اولان اصول ثلثه درکه برنجیسی توفیق طاعت ایکنجیسی اصلاح
عمل اوچنجیسی قبول طاعتدر جمیعسی تقوی جامعدر نته کم بیان اولندیکه ان الله
مع المتقین ویصلح لکم اعمالکم وانما یتقبل الله من المتقین ابتلیه کلدیکی
ایمدی بو اصول ثلثه که ذکر اولندی عبادتک مدارلریدر و عبودیتک مرکزیدر
زیرا که توفیق اولمیجه عبادت معتبر اولمز و اخلاص عمل اولمیجه فائده سی
تمام اولمز تمام اولدقده نصلکه دخی مقبول اولمیجه فائده سی اولمز بو سببدندر که

عابدلر دایما حق تعالی یه تضرع ایدوب سؤال ایدرلر که یا رب بزه طاعت
اوزرینه توفیق ویر و تقصیرلریمزی تمام ایله و عبادتمزی کرم و لطفک ایله قبول
ایله ابدی بو مطلوبک کلیسنی حق تعالی متقیلره وعده ایلمشدر که کرک طلب
ایتسونلر کرک ایتمسونلر بو تقدیرجه قصد عبادت ایدنلره بلکه سعادت
دارینه طالب اولانلره کرکدر که متقی اولالر تا که شبهه سز عبادتلرینک فائده
مترتب اوله ودر روایت درکه بعض خبرده یازلمشدر که تقوادن اوزگه
زاد آخرت بو قدر و داخی شول کمسنه لر که آخرته سفر ایدرلر تقواسز یولدن
سلوک ایلمک و داخی عابدلر و زاهدلر که جمیع عمرلرینی عبادته صرف ایدرلر
زعم ایدرلر و منتظرلر حکملر قبول اولای اولیای دیو تردد ایدرلر لابد اگر بونلر
تقوی اوزرنده اولالر قبولنده تردد اولمازدی نته کم حق تعالی بیورر
انما یتقبل الله من المتقین آیتنده قبول عبادتی متقیلره تخصیص ایلدی و داخی
حضرت عائشه دن رضی الله عنها روایت اولنور که ایدر رسول حضرتی صلی الله
علیه وسلم دنیاده هیچ برنسنه تقوادن غیری عجبه کتورمز [illegible] اول ایدی که تقوی
ایچون مبعوث اولمشدی [illegible] هیچ برشی کورسه انی عجبه کتورردی و هیچ
اولوردی و داخی قتاده رضی الله عنه ایدر توراتده یازلمشدر که ای آدم
اوغلی الله تعالی یه تقوی ایله قنده دیلرسک اویو راحت اول کمسه دن [illegible]
و داخی روایت اولنور که عامر بن قیس رضی الله عنه مرض موتنده ایکی [illegible]
[illegible] ایدوب چوق اغلدی [illegible] هذا اگر کیجه ده کوندزده بیک رکعت نماز
قلور ایدی اکا سوال ایلدیلر که [illegible] اغلرسن [illegible] اوزر که حق تعالی قتنده

عابدوارلیدوکی معلوم دکلدر جواب ویردیلر انما یتقبل الله من المتقین ایلی [illegible]
اغلارین قورقارین که حق تعالی عبادتمی قبول ایلمیه و داخی روایت اولنور که بعض
صلحا شیخینه وصیت طلب ایلدی شیخی ایدیکه سکا بر وصیت قلایم که حق تعالی
جمیع اولینه و آخرینه اول وصیتی قلمشدر نته کم قرآن کریمده بیورر ولقد وصینا
الذین اوتوا الکتاب من قبلکم وایاکم ان اتقوا الله یعنی تحقیق وصیت قلدم
سزلردن اولکدین کتاب کوندردکم امتلره و سزلره حق تعالی دین تقوی ایلک
ایدی حق تعالی قوللرینه اصلح اموره کندولردن اعلم وانصح وارحم اگر عالمده
تقوادن اوزگه برابو خصلت داخی اولایدی قوللرینه انکله وصیت ایدردی
زیرا که عبادته عنایتی و رحمتی زیاده در و حکمت کمال مرتبه ده و نهایتسزده
دقا که بو وصیت شریعه ایله وصیت قلدی و جمیع اولین و آخرینی
کلنزی بو وصیتده جمع ایلدی بلندیکه عبادت بابنده قرینه علما
و غایت تقوی تقوادر عباد حقنده حکمته لایق و رحمته موافق اولان
عنایت و اصناف کرمات شتلدر مثلا انواع نصیحت و دلالت و ارشاد و تنبیه
و تادیب و تهذیب و بونلرک امثالی نه وار ایسه حسبیمز تقوادر
قدرحدر و داخی بلندیکه بو خصلت جامعه خیرات دنیاویه و مهمات
عقبایه کافی و شافی در و داخی درکات سفلیه دن مبعد و درجات علیایه [illegible]
اگر سوال اولنورسه که بو تقدیرجه تقوادن اوزکه اهم مطالب و اتم مایه
بوقدر و داخی اشرف وسایل و احسن خصایل بودر ایدی بزه و عجب
اولکه بو صفت جنت و خصلت کریمه نکه ما حتی و انواعنه کتورمکه

واقسامنى ومراتبنى وشرايطنى على وجه التفصيل بيلدرمكدر تا كه تقوانك علامتلرى
وحقوقنى رعايت ايلمك بزه آسان اوله جواب ديرو زكه تقوى
لغت عربيه ده صقلانمقدر وقايه معناسنه دراصلى وقوادر لفظ واو
يايه دوندى بلكه تقوى اولدى نته كم وكلانك واوى تايه دوندى ديلر
تكلان اولدى وفناكه عابدلر ترك معصيت اوزرينه تصميم عزم
ايلسه لر و بو معنانك اوزرينه مقرر اولسه لر لاجرم نفسلرينى معصيتدن
صقلارلر وصفت تقوى ايله متصف اولوب متقى اولورلر بو معنا
تقوى قلوبى ذنوبدن برى قلمقدر اما مشايخ اصطلاحاتنده تقوى
احتراز ايتمكدر لر شول معصيتلردنكه اونك مثالى صادر اولمامش وله حذر ايكن
ذنوبه ابدوب كنديوى معصيتدن برى قلسه اكا تائب ديرلر متقى
ديمزلر محصل كلام بو طائفه‌نك قتنده تقوى جميع زماننده قلبى معصيتلردن عصمت
ويلمقدر اما قرآن كريمده تقوى اوچ معنايه اطلاق اولنور برنجيسى خشيت
وهيبت معناسنه در نته كم حق تعالى جل شانه بيورر واياى فاتقون يعنى بندن
قورقك ديمك اولور ودخى بيوررلركه واتقوا يوما ترجعون فيه الى الله
يعنى قورقك شول كوندنكه الله تعالى يه رجوع ايدرسز واندن صورى وحساب
اولنورسز ايكنجى طاعت وعبادت معناسنه در نته كم بيورر يا ايها الذين آمنوا
اتقوا الله حق تقاته يعنى حق تعالى يه كمال طاعتله طاعت قلوك عبادت ايتمكله
وترك معصيت قلماغله وشكر وذكر ايلمكله اوچنجى كوكلنى كناهدن برى
قلمقدر مشايخ قتنده معتبر اولان شرايط اوزرينه بو اوچ معنادن تقوانك ماحصل

وحقيـ

وحقيقى معناسى آنلردر اولكلر دكلدر نته كم حق تعالى عز وجل بيورر ومن يطع الله
ورسوله ويخش الله ويتقه فاولئك هم الفائزون بو آيتده طاعت
وخشيتى ذكر ايلدى بوندن معلوم اولدى كه تقوانك معناى حقيقيسى طاعت
وخشيت دكلدر بلكه معصيتدن عصمتدر ودخى بلكه مشايخ كبار تقوانك
ايچون اوچ منزل اثبات ايدرلر برنجيسى شركدن ساقنمقدر تقوى درجه‌سى ايكنجيسى
بدعتدن ساقنمقدر اوچنجيسى معاصى فرعيه‌دن ساقنمقدر نته كم قرآن كريمده بيورلمشدر
ليس على الذين آمنوا وعملوا الصالحات جناح فيما طعموا اذا ما اتقوا وآمنوا
وعملوا الصالحات ثم اتقوا وآمنوا ثم اتقوا واحسنوا بو آيتك تفسيرنده
بعض مفسرلر ديمشلردر كه اولكى تقوادن مراد شركدن ساقنمقدن احترازدر ايكنجى
تقوادن مراد بدعتدن احترازدر اوچنجى تقوادن مراد معاصى فرعيه‌دن برى اولمقدر بو تقوى
ايله كريمه‌نك معناسى بودر كه شول كمسنه‌لر ايمان كتورديلر عمل صالح ايشلديلر الركت
يدكلرى حلال طعامدن كناه و صورت يوقدر اولمرجه كه شركدن برى اوله لر
وحقيقت [illegible] اقرار ايده لر وسنت رسول صلى الله تعالى عليه وسلم تابع اوله لر بدعتدن اجتناب
ايده لر طاعتده مستقيم اولوب معاصى فرعيه‌دن احتراز ايده لر بعضلر قتنده
اولكى تقوى حرامدن احترازدر ايكنجى تقوى شبهه‌لردن احترازدر اوچنجى فضول
مباحاتدن برى اولمقدر بو معناى لغوى حضرت رسولك صلى الله تعالى عليه وسلم
حديثنده اشارت واردر كه بيورر انما سمى المتقون متقين لتركهم ما لا بأس به
حذرا عما به بأس يعنى متقيلره متقى اولدوغى ايچون دينلدى كه كندولره [illegible]
كيدرلر تا كه [illegible] اولمياديو حذر ايلدكلرى ايچون ودخى بلكه

شرکدن و شبهه‌لردن احتراز ایتمکدر عوام مؤمنلرک تقواسیدر و شبهه‌لردن
و مباحاتک اسرافندن حذر ایتمک خواص تقواسیدر اما خواص خواصک
تقواسی اطلاقدر کم شول نسنه‌لرکه حق تعالینک ذکرنه و فکرنه مانع اوله انلرک
جمیعندن اجتناب ایتمکدر اکر حلال و اکر حرام اکر ظاهر اکر باطن حتی شول خاطر
قلوبکه حق تعالینک تفکرینه مانع اوله اندن داخی احتراز ایلیجک کندولره متقی
دیمزلر بو تقدیرجه تقوانک جمیع اقسامنی جامع اولان تعریف بودر که
هر احتمالی اولان نسنه‌لرک جمله‌سندن اجتناب اوله‌لر و بو تخمیس صحیح
اولانلر ایکی قسمدر بریسی معصیت صرف و حرام محضدر و بریسی داخی شبهات
و فضول مباحاتدر زیرا که بونلره حرص کوستردکجه مشغول اولمق حرامدر و
نفسدر و نفس اماره‌نک سببی ایله داخی بلکه کناهدن و عصیاندن تقوی
ایلمکدر و فضیلتی بونک ترکی عذاب و باعث عقابدر شبهاتدن تقوی
ایتمک مندوبدر بو تقوانک موجبی ثواب و ترکی عتاب اولور فضول مباحدن
تقوی ایتمک خیر محضدر ترکی موجب عتاب و قیامت کوننده حبس
باعث اولور بونلردن بلندیکه تقوانک ادنی درجه‌سی محرماتدن اجتناب
ایتمکدر اعلاسی مضر اولان نسنه‌لرک جمله‌سندن احتراز ایتمکدر مشایخ عظام
بو درجه‌یه مقام ایدوب دیرلر که بو مقامه یتیشنلر امورنی تقواده دادلو
و رعدر و طریق ارشادده کامل و مکمل اولوب حق تعالی درکاهنده
بنده مقبل اولورلر شول سببدنکه حق تعالینه بعید ایدن نسنه‌لردن
اعضالرینی و ارکانلرینی حفظ ایتدیلر و کندو نفسلرینی تقوادن خالی اوله‌لر دلی

اکر دلنک اعضالرینک و ارکانلرینک اتقانه کیفیتلری اولور تفصیل ایله بیان که بونی
نفسی و تقوادن لجام اوروب کمندو حرص رام ایتمک میسر اوله ایدوزرکه بونک
شرحی و تفصیلی اردنجه یعنی ارکان و اعضا تقواسنده علما قرآن و سنت
صاحب پیغمبر بش وصل وضع ایلدیلر که هر فصلده اعضادن برسنده برنی عضوک
کیفیت تقواسی بیان ایلدیلر و بو بیان اولان اعضالرنک بری کوز بری
بری کوکل و بری شکمدر و بری قولاق بوبش اعضا و صول اولوب سایری
ارکانک تقواسی مسئله‌لرنی دخی اجلدیلر بونلرک تقواسی بیان ایتمکله
اکتفا اولندی ابعدی بش عضوی برکشی مناهیدن و معاصیدن منع ایلسه
سایر ارکانک تقواسندن مستغنی اولور و حضور تقوای تمام زینت
ایدر بعون الله تعالی و توفیقه برینه کتورمش اولور فصل اول کوز تقواسی
بیاننده در ابعدی بلکل که کوزک تقواسی اولدر که بینه کرک نظر ایلمه خصوصا
محارمدن و ما لا یعنی دن حفظ ایلیه زیرا که اکثر بانظردن حاصل اولور نته کم
حق تعالی جل شانه بیوررر قل للمؤمنین یغضوا من ابصارهم و یحفظوا فروجهم
ذلک ازکی لهم ان الله خبیر بما یصنعون بو آیت کریمه فحواسنده تأمل
ایدیلر اوچ معنایه اشارت بولورلر برکی تادیب عباددر و بری
تنبیه فائده در سوبری تهدیددر اما تادیب بو آیتک یغضوا من ابصارهم
قولندن فهم اولنور چونکه حق تعالی حفظ بصر ایله امر ایلدی عبد اولانلره
بو امره امتثال لازمدر و داخی تادیب ایله موصوف اولمق واجبدر
و الا رب العزت مجلسنده و درمنه کستاخ و بی ادب اولانلر اماجز

بو تقدیرجه ترک اولی ایمک عجب اولوردی قربه لیمکه جکدر مع ابد
اما فایدة تنبیه بو ایتک ذلک ازکی لهم قولندا بلنور و بو لفظلرک تک
ایکی معناسی واردر بری لیسی طهارت و بری لیسی زیاده در معتاد زکوة ایکنه علیه
اطلاقی اولنور بو تقدیرجه بو ایتک معناسی بودرکه یا محمد مؤمنلره اینکه کوزلرن
حفظ ایلسونلر زیرا که حفظ بصر کوکللرینی پاک ایدر و طاعتلرین
زیاده ایدر زیرا که حفظ بصر قلمسرلر اکر قصد اله حرامه نظر ایدرلرسه کناهه جرئت
اولورلر و وقت اولورکه کوزلری حرامه کوکللری متعلق اولوب تحصیلنه ساعی
ایدوب هلاک اولورلر و اکر حلاله نظر ایدرلرسه وقتا اولورکه کوکلی
متعلق اولوب هوا مقتضاسیله تحصیله مشغول اولوب طاعتلرکه و عبادتدن
قالورلر فحینئذ نظر قلمقلرده راحت اولوب بو فتنه لرک جمله سندن سالم
اولورلر نتهکیم حضرت رسول صلی الله تعالی علیه و سلمدن و عیسی علیه السلامدن
روایت اولنور ایاکم والنظرة تزرع فی القلب الشهوة وکفی بها
لصاحبها فتنة یعنی کرک نظر قلمدن صاقنک که نظر قلبه شهوت تخمی صاچر
بو قدر فتنه صاحبی یولدن چیقارمغه کفایت ایدر و دخی ذو النون مصری
رحمه الله تعالی ایدرکه حفظ نظر تعریفنه کوکلک قاپوجی اولورکه شهواتی
دخولدن ایکلدن منع ایدر یعنی که کوزلرکی مهم اولدقلرنه نظر ایتمکدن حفظ ایدن
فارغ القلب اولوب جمیع فتنه لردن نفسکی سالم بولورسن بو ایتده
خبرک زیاده اولور اما تهدید و تحذیر بو ایتکده ان الله خبیر
بما یصنعون قولندن فهم اولنور بو ایتک معناسی بودرکه مالا یعنی یه نظر ایدن

حذر

حذر ایلک حق تعالی عملیکزی کوررو سنده اشلدوکلرکزی بلور عملکوزه جزا
ایدر نتهکیم بیوررکه یعلم خائنة الاعین و ما تخفی الصدور یعنی حق تعالی کوزلرک
خاین اولانلری و کوکلده پنهان اولانلری بلور حذر ایلک بو خصوصده
عذاب ایدرین دیمک اولور ورد فی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه و سلم
بیوررکه ان النظر الی محاسن المرأة سهم من سهام ابلیس فمن ترکها اذاقه الله
تعالی طعم عبادة تسره یعنی بر عورتک حسننه نظر ایتمک شیطانک اوقلرندن
براوقدر شول کمسنه که ترک نظر ایدر الله تعالی اکا لذت عبادت حصول ایدر که
اکا سرور و حضور ویرر یعنی عبادت حلاوتی و مناجات لذتی نصیب اولور عابدلر
قتنده اولو مرتبه و عالی درجه در و بو معنا اطلاقنده مجدد شول کمسنه که
حفظ بصیرت ایدوب عمل صالح ایشلیوب عبادتلرینک حلاوتنی ادراک ایدرلر
و کوکللرنده صفوت بولورلر مالا یعنی دن اغماض عین ایدرلر و بو معنا
مشاهده قلورلر حفظ بصرک بر طریقی دخی بودرکه کندو اعضاکه نظر
ایدرسن بونلر نیچون خلق اولمشدر کوررسن انکچون منتظر اولوب غیری
صرف ایتمیه سن مثلا انسانک ایاقلری جنت باغچه لرینه سیر ایتمک ایچون
و کوزلری صنع الهیی و علامه مشاهده ایتمک ایچوندر و الی اول باغچه نک
فاکهه سن درمک ایچوندر و قولاغی اول سلطانک کلامن استماع ایچون
و کوکلی انوار تجلیات الهیه نک انوار و لمعه ایچوندر دخی سایر اعضانک
دخی حوری کبیر عملها صه خصوصدر ایدی بونلری دنیای دنیه و ما
فیهالره و مالا یعنی لره صرف ایلمک اخرته دعوت اولنان مرات سکا غفلت

بیلرا ولسه کرکدر ایمدی واجبدرکه بو مضارنه ایچون خلق اولنده
انلره مانع اوله ایچون اونی صرف ایتمیه سن تاکه دارغناک سعادت
کله ایسن نه خارف دنیانک بوقایه حاجتمه سن آلتنجی فصل قولاق نقصانی
بیاننده در ایمدی بیلکیل آگاه اولکه استماع کلام خبائث واصغاء اصوات
شهوات واسدر وبونلرک اجتنابی ایتمک واجبدر وکلام مباحاتک اسرافندن
احتراز ایتمک لازمدر ایکی سببدن بری بیلیما اولدرکه خبرده کلمشدر المستمع شریک
المتکلم یعنی دکلیجی سویلیه نک شریکیدر بوتقدیرجه شول کلامکه ای سویله
ضرر حاصل اولا اشتمه سندن دخی ضرر حاصل اولور استماع قبیح اولدوغی
جهتندن ایکنجی سببی اولدرکه اشتمکدن خواطر قلوب ووسوسه ذنوب
حاصل اولور انسانی عصیانده حایل قلوب عبادتنه مانع اولور ایمدی بیلکیل که
شول سوزلرکه انسانک قلبنده قرار ایدر تناول اولنان طعام کبی ودخی
نافع دکل مضر در کنیدک ضرری کالنده اولور زهر قاتل کبی هلاک ایدر
بلکه کلام ضرری طعام ضررندن زیاده در زیرا که طعام ضرری بر ایکی ساعتله
سکره زایل اولور اما اثر کلام ضرری بیلرجه ... باقی قالور
کوکلده اثری زحمت ومشقت ویریر بلکه حقد وحسده باعث اولور
دم اولور عظیم فتنه لره واولو بلالره بنشد وزرو طعامک ضرری دخی
زایل اولور اما کلامک ضرری دفع اولمیوب اولوکه دروننده چاره بولمیا
اکر انسان سمعنی مالایعنی کلامدن حفظ ایلسه قلبی راحت اولوب
بودکرا ولبه اقتدار ایمان ... اولور بعون الله تعالی یدنجی فصل لسانک نقصانلری

بیاننده در بلکیل که لسان دخی اکرچه جرم صغیردر لکن حجمی کبیردر وقتنه سوزلی
نجات بولمق عسیردر زیرا که طغیان بونلرده اعضانک اعظمی وعداوت
بونلرده ارکانک اکثری در واقوی در نته کم سفیان بن عبدالله رحمه الله تعالی
روایت قلور حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم که قلت یا رسول الله
ما اکثر ما یخاف علی فاخذ علیه السلام بلسان نفسه ثم قال هذا یعنی دیدیکه یا رسول الله
بنم اوزریه زیاده خوف ایدیکک نه نسنه در بکا اوکرت که اندن حذر
ایده یم کندو مبارک برماغیله لسانی اشارت بودر دیو جواب ویردی
وحضرت عیسی علیه السلام وعلی نبینا سوال ایدلدی دیدیلرکه بزه بر عمل کوستر
که انکله جنته کیده لم بیوردیکه ابدی سویلمک دیدیلر که قادر دکلز سویلمکه
ایمدی خیردن غیری سویلمک ودخی یونس بن عبدالله ایدر بصره شهرنده
فقه اسی کوکلده صومه ... اولوروم مالایعنی سوزی ترک ایتمکه تحمل ایده مم
ودخی طاوس ایدر بنم لسانم ارسلاندر اکر قویی ویررسم بنی هلاک ایدر پس
بولسانک حفظی وضبطی بابنده مشایخ کبار رحمهم الله بشنجی اصل بیان
ایلدیلر اصل اول ابو سعید خدری رضی الله تعالی عنه روایت قلدوغی
حدیثک مضمونیدر خبر ویرر که حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه
ان ابن آدم اذا اصبح یکرت الاعضا کلها الی اللسان وتقول نشدک الله ان
تستقیم فانک ان استقمت استقمنا وان اعوججت اعوججنا یعنی آدم اوغلانی
صباح قالقدقه جمیع اعضاسی حال دلیله لسانه ایدرکه حق تعالی ایچون دیلرزکه
مستقیم اوله سن زیرا که سن مستقیم اولیجق بز دخی مستقیم اولورز و سن ...

دلیجی بزدخی مستقیم اولمازبونک سری بودرکه لسانک نائلدی
وی اولوربی اجلدن سایر اعضالی کندوبه اویدررتنه کم مالک بن دینار
رضی الله تعالی عنه ایدرنجیکه قلبکده قساوت وبدنکده شقاوت ونزقکده
خسارت کورسک بیلکه سنده بر بر ابرسوزصادراولمشدر انکچون
اهل حفظ اوقات ایلمکلر زیراکه انسان ذکر الله وامر معروف ونهی منکر وغیر
نصیحت وتعلیم علم ومعرفت وارشاد طریقت کلامدن غیریسی هرنه که
صادراولورسه کلامنک مضرتی بوندن ادنی مرتبه سی لغو اولمقدر لغو کلام
خودتضییع اوقات ایدوب عبادته مانع اولورتنه کم روایت اولنورکم حسان
ابن سنان رحمه الله کدرکن بولی اوزرنده بر جارطاق کوردی صوردیکه بونی
وقت بابولدی دوندی نفسنه خطاب ایدوب دیدیکم یامغرور نفس سکا نه
اولدیانلری بوسوزدن نه ضرر بو صوروتنده سکا ایتکی ذکر ایتمک جبر لوردی
انی ترک ایدرسن بو نفسیه بر یل صوملم عقاب ایلدی زهی سعادت شول کاملره
نفسلرینه اهتمام ایدوب تضییع ایلمه رحیف اولا بوم کبی غافلره که از قاکن ان اوز
کندوابنی و وظه هلاککه براغورلر اصطلاحات اعمال صالحه استعمال کورسترلر
زیراکه شول کسه اکثرترک اشتغال ایدوب بطال بورلر انلرک اکثر اوقاتی
حکایات غیبت آمیز وکلمات فتنه انکیزلر کچرتنه کم ایدرلر من کثر کلامه کثر سقطه
یعنی کیمنک که سوزی چوغ اولدی خطاسی چوغ اولدی غیبت خود نقصده
بر صاعقه حالکدر که کشینک بللی عبادتنی آز زماننده یقوب ھلاک
ایلر ودخی حکایت اولنورکه عزیزلردن برینه دیدیلرکه فلان کمسنه غیبتلکی ایلدی

اولاه

اولادخی مسافری ایدرنه برطبق و حلوا بیلنوب دیدیکم اشندیکم کسه
بزه ارمغان کوندرمش هر بیز دخی مکافاتا ایچون بو حلوانی چیکسه
ارمغان کوندردک ودخی روایت اولنورکم عبد الله بن رحمه الله
مجلسنده غیبت سویلنوب عبد اللهدن موافقت طلب ایلدیلر
جواب ویروب دیدیکم اکربن غیبت ایلسم کندوانامی ایدردم زیراکه کندو
حسناتمه احقدر غیریه روا کورمزین دیدی ودخی روایت اولنورکه
حاتم اصم رحمه الله تعالی برکیجه سنت اوتوز تهجد نمازنه طوریامدی عورتی انی
ملامت ایلدی حاتم دخی جواب ویروب دیدیکه بجه کشیلر کیجه ایچی
احیا ایدوب صباح اولیجه برخصاوی قیلقلر قلدقلری طاعتلرینک ثوابنی
بزه ویرورلر بیوم حشرده بزم مبذانیمزه کرسه کرکدر اول کشیلر طیقتنوب
ایچون مجاهده قلدیلر اصل رابع دیانک آفتلرندن سالم اولمقدرتنه کم
سفیان ثوری رحمه الله تعالی ایدر دلوکه کندور مه شول کلامیکم اکلدمشک
جفاردرلر ودخی ایدرکه بسط لسان ایدنلراوقات شان ایدرلر ودخی ایدر
دلکی ضبط ایلیه کندودلکی ملامت ایلمه زیراکم تکلم موروث ابتلا دیتاملید ودخی
ابن مبارک ایدرکه سوسکلدن دلکی مشغول قیلکه دل صاحبنی اولدرمکه مشغول اوله
ودخی دلک ازجان جنایدرکسنک کالنی فعالیدن بلورلر ودخی ابو علی جبح
انسانک لسانی کسنده اسکلکبیدر وحشت بولسه صاحبنی هلاک ایدربلکه
سکا واجبدرکه لسانکی بلا سکوتیله بلیجم قلاسن ودخی روایت اولنورکه
بوسوده کی کلام واردرکه صاحبنه ایدرکه بنی ترک ایلاکه سکا زیان طقنمیه

بو حکایه لردن بیلنورکه کیشی لسانی الجام سکوتله لجام قلمی واجبدر اصل خامس ترک
افترایی اکا قدر زیرا که سویلنن سوزلر شهودی حالی دکلدرکه یا حلال اولا
یا حرام اگر حرام اولورسه صاحبی آخرتده عذابه گرفتار اولور نته کیم حضرت رسول
صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردرکه رأیت لیلة اسری بی ... فی النار ... الجیف
فقلت یا جبریل من هؤلاء الذین یأکلون لحوم الناس یعنی معراج کیجه سی جماعت
برله ایچه کوردم که جیفه برلر دیدکده یا جبرائیل بونلر کیملردر دیدیکده دنیاده آدم
غیبت ایدرلر دیدی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم معاذه بیوردیکه املك
لسانك فی حفظ القرآن وطلب العلم ولا تمزق الناس فتمزقك کلاب النار یعنی
دیلکی اهل قرآندن و اهل علمدن کیمسه دنیاده مسا دیله خلقی پاره لرسه جهنم کلابی
سنی دخی پاره لر سونلر دخی ابو قلابه دن روایت ایدرکه ایدی غیبت قلبی
ویران ایدر عباده نقلی زایل قلور واکر سویلنن سوزلر مباح اولورسه اندن دخی
احتراز در دلیلی که اما کاتبی برایشه مشغول ایلرکه اندن جزء وفایده یوقدر
شول کیمسنه که عاقللر بو سوزلری اسنچ ایدر غیبت بر وابدا ایتمز زیرا که هر سوزی
بونلر یازارلر نته کیم الله تعالی جل شانه بیوردر ما یلفظ من قول الا لدیه رقیب
عتید یعنی انسان هیچ بر سوز سویلمزکه الا اولوکه قاتنده حاضر کورجی وار در
دخی اولورلر که سویلنن سوزلری یازارلر تا که کتابت اولوب حق تعالی عز وجل حضورینه
وارور ایدیکی لغو کلام دهرزه و هذیان سوزلر کورر عاقبت صاحبی شرمسار
بیورنته کیم روایت اولنورکه بعض مشایخدن که برکیشی کوردیکه فحشیات و هذیان
سویلر ایدی ایکیمی شول سوزلرکه سویلرسن انلاری یازارلر و بیک حضوره ایلتورلر

سویلدکلری سوزلره نظر ایدوب حسرت ایله ندامت فکر ایلدی دخی اولورلر که
روز بلی کتاب قیامت کوننده عرصات محشرده جمیع خلایق اوقیه جقدر
حق تعالی حضورنده اوقونسه گرک اول زمانده سن شدائد ایچنده عریان وصوسز
وجسدک منقطع و متحیر مبتلا حیران و سرگردان و مختلط اولدقده حالک نیجه اوله
دیو فکر و دریای حسرته غرق اولورسن دردنجی اولدر که بونعمتک اوقدر قدرک
هر طرفده سنی تشنیع و تقریع ایلدی ایدرکه دنیاده بوعمری روزگار قرار ایلدک
اول مولاکارشمان بو عمری گیجوردک بو جهالتنه صرف ایلدکک عمری ایچون حق تعالی
حمدینه و شکرینه صرف ایلمدک هر بر آن سویلمک ایله تلاوت قرآن دخی ذکر
ایکی ایچون کلامک بهترین و شریفنی ترک ایلدک بلافایده جهالتنه مشغول
اولدک دیو بو جهدر لو طعنه لر ایدوب ملامت ایلر ایمدی ارباب عبرت و اصحاب
بصیرت اولانلره بو اوصول اربعه نصیحت اولمغه کفایت ایدر دردنجی فصل کوکل
احوالی بیاننده در ای عزیز قرنداش بزوک اوزریکوزه واجبدر که قلبکز احوالی
حسن نظر و فکر ایله و اجتهاد تام و اهتمام تمام ایله سز زیرا که بونک خطری
عظیم و اثری قدیم امر خطیر و اصلاحی مشکلدر علماء الله بو احوالی
تفصیل ایتمک ایچون اصل خمسه بیان ایلدیلر اصل اول احوال قلوبیه حقنده
وارد اولان آیات کریمه ذکر ایدر نته کیم حق تعالی عز وجل بیوردر یعلم خائنة الاعین
وما تخفی الصدور بو آیتک تفسیری سابقده بیان اولنمشدر و دخی بیوردر
یعلم ما فی قلوبکم والله علیم بذات الصدور یعنی الله تعالی حضرتی قلبکزده اولانی بیلور

دخی بیورر واسروا قولکم او اجهروا به انه علیم بذات الصدور یعنی سوز
ریکزی کرک کزلو کرک اظهار ایدک حق تعالی قلبکرده اولانی بلور بو معنی قرآن
کریمده بکجه یرده ذکر اولنمشدر ایدی حق تعالی حضرتی جمیع اسراردن خبردار اولدیغی خواص
عباده آنجون تهدید بر شدید وتحذیر کبیردر زیراکه علام الغیوب ایله معامله قلبی صفا
خطر و محل حذردر طریق استقامتدن ازدرکه غلطی یوقدر اصل ثانی رسول
حضرتی صلی الله تعالی علیه وسلم قولیدر که بیورر ان الله لا ینظر الی صورکم وان
وانما ینظر الی قلوبکم یعنی حق تعالی حضرتی سزلرک صورتکزه و بشره کزه نظر ایلمز
بلکه قلبکزه نظر ایدر بو بدن بلمدیکه قلوب انسان موضع نظر سبحانه ایدوکی
شول کسنه لرکه منظر خلق اولان برلرینی تزیین ایتمکده اهتمام تام ایدرلر خلقک
کوزینه کوکجک کورلسون دیو بو یوسه برلر قسمه لردن پاک ایدرلر امّا
حق تعالی حضرتنک نظرکاهی اولان کوکلارینی تزیین ایتمکده اهتمام ایتمزلر بلکه طهور
توبه نصوح ایله جنابتندن و نوبدن پاک ایدوب جواهر زواهر عبادت ایله مزین
قلمز بلکه قبایح اخلاق ذمیمه ایله مزین و مهمل و فضایح افکار مستقبله محل ایدرلر
بر وجهله که اکر بو خلقلر انوک اسرارینه واقف اولسه لر انلردن نفرت ایدوب انلردن
مطرود و مردود ایدوب برساعت و برلحظه انلر ایله مصاحبت قلمزلر ایدی
شویله بکلرزکه قرآنه و حدیثه ایناغمزلر یا خود حیوان نادان کبی انسه قلم …
نعوذ بالله من شرور انفسنا ومن سیئات اعمالنا اصل ثالث اولدرکه بلایا …
ابدان ایجنده قلوب انسان عساکر کردون ماثر ایجنده سلطان مهین در

یکی

یکی صاحب فرماندر وسایر اعضا و ارکان انوک فرمانینه تابع اولوب
اطاعت کوستررلر پس نیجه که سلطان صلاح اوزرینه اوله رعیت دخی
صلاح اوزرینه اولور متبوع اولانلر امورینده مستقیم اوله لر تابع لر دخی
مستقیم اولورلر نته کم حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر ان فی الجسد
مضغة اذا صلحت صلح الجسد وان فسدت فسد الجسد الا وهی القلب یعنی
تحقیق بدن انسان ایجنده بر پاره ات وار در قچانکه اصلاح اولنسه بدن
داخی اصلاح اولور وقچانکه فاسد اولسه بدن داخی فاسد اولور بو ذکر اولنان
ات انسانک قلبیدر چونکه اعضانک ریشی اولوب بونک صلاحی سایر
ارکانک صلاحنی مستلزم اولدی بزه لازم اولدیکه بونک اصلاحنه
اهتمام تام ایدهوز اصل رابع اولدرکه بوکائناتک مکتوم اولان نفیس …
و قیملو جواهرک خزینه سی کوکلدر بو کنجینه ایجنده نیجه فراید فواید واردر
اول جمله دن عقلدر حق تعالی حضرتنک معرفتی و ایکی جهانک سعادتی بو عقل ایله
اولور ایکنجی بصیرت اعمال و فراست احوالدر حق تعالی جل شانه قتنده
اولان جمیع اعمال بونکله صورت اقبال کوسترر اوچنجی خلوص نیت و صفای
طویتدر مجموع عبادات بونکله قیمت بولور دردنجی علوم شرعیه و
احکام حکمتدر انسانک ملائکه اوزرینه شرفی و فضلی بونکله در و حقیقت
عالمی بونکله سیر ایدر بشنجی اخلاق حمیده و خصال شریفه در که نفوس
انسانیه بو قیدلردن بیتدن اطلاقا اولوب طرائف مراتب بونکله قطع ایدر
بو نقدر جه بزه واجبدرکه بو خزینه شریفه کال حرمت ده حفظ ایدوب …

قطاع طریقلردن صقلایه وز ودخی انواع کرامتله مکرم ومعزز قلاوز
ناکه بو جواهر عزیزه یه اعدا ظفر بولمیه حاصل کلام اولدر که اکر احواللرینه نظر اولنور
بونده بش حالت بولونور که سایر اعضاده بو قدر برنجیسی بودر که جمیع لعدا
بونکا هجوم ایدوب جد وجهد ایدرلر که بونی خراب ایده لر زیرا که شیطان ادم
اوغلانک قلبی اوزرنده بر ایدنشدر دایما شر وفساده دعوت ایدر
ایکنجی بودر که قلبک شغلی جوقدر زیرا عقل وهوا بدنده کوکلده قرار ایدر عقل
لشکریله هوا لشکرینک معرکسی کوکلدر دایما بونک اوزرنده جنک وجدال
کاه عقل لشکری غالب اولوب وکاه هوا لشکری ایمدی بونک کبی قلعه
حفظ اولنه تا که دشمن لشکری ظفر بولمیه اوچنجی حالت بودر که بونک عوارضی
ولواحقی ار تو قدر سهام خواطر کیجه ده وکوندزده بونک اوزرینه هجوم کبی نیجه
بر لحظه خالی اولمز وآنی منع ایتمکه کمسنه قادر اولمز سندا خی اولمازسی
زیرا که کوز کبی دکلدر که یوموب راحت اوله سن یا قولاق کبی دکلدر که
برمق دیقیوب ایشتمز اوله سن ودل کبی دکلدر که اغزکی یومه قیوب
سویلمیه سن بلکه سهام خواطر قلبکی نشانه ایدنشدر هر طرفدن کلور منعنه
قادر دکلسن ودخی جمیع زمانده بربری اردنجه مسلسل اولوب بر لحظه
منقطع اولمز ودخی نفس اماره خواطره مبالغه درحو کبی خواطر اردکه اقار
منع ایتمسی مشکلدر بو تقدیرجه آفت قلبده اتجاب بولمق متعسردر دردنجی
حالت بودر که کوکل مرضنه علاج ایتمک مشکلدر زیرا که سندن غایبدر
مرضی تیره سنده در بلمزسن که ازاله سنه مشغول اوله سن بو تقدیرجه بونک امرنه

نظر صحیح وکثرت ریاضت احتیاج وارد بشنجی حالت اولدر که بو کوکل
آفتی تیز ایشور ودایما مضطرب ومتقلب اولور سهام خواطر اوزرینه
متوالی ومتتابع ومتواتر اولدوغی اجلدن بر حال اوزرینه قرار ایتمز که نته کم
اولنه بعضی خبر ایدرلر که کوکل اوداوزرنده قینار چولمکدن حرکت بونده
دخی اسرعدر ودخی ایدرلر که قلبه انوک ایچون قلب درلر که دایما انقلاب
اوزرنده در ماندنخکره نعوذ بالله اکر کوکل متزلزل اولورسه فی خاطره در
وسایر اعضا تزلزلی کبی دکلدر زیرا که بونک تزلزلک ابتداسی فوت
ودنیایه رغبت ایلمکدر وانتهاسی حقه انکار ایدوب کافر اولمقدر نته کم حق تعالی
عزوجل ابلیس علیه اللعنه حقنده بیوردی ابی واستکبر وکان من الکافرین بو آیت
کریمه ده کبر سبب کفردر کبر خود اعمال قلبیه دندر ودخی بلعم باعور حقنده
بیوردیکه ولکنه اخلد الی الارض واتبع هواه یعنی هوایه تابع اولماغله دنیایه
مایل اولدی بو آیتده میل دنیا واتباع هوا که قلبیه حاصل اولور علت در سبب
معصیت وباعث شقاوت قلندی ودخی حق تعالی بیوردیکه ونقلب
افئدتهم وابصارهم کما لم یؤمنوا به اول مرة ونذرهم فی طغیانهم یعمهون
بو ایتدن کوکل وکوز متقلب اولمقدر سبب طغیان ومستوجب عصیان
اولدوغی فهم اولنور بو آیتدن ده که حق تعالی بک خاص وعامی قولاری قلب
قلبیدن قورقوب اکثر اوقات دعالری تمکین قلوبه وتسکین خواطره صرف
ایدرلر نته کم حق تعالی بو نادره حکایت ایدوب بیوردیکه ربنا لا تزغ قلوبنا
بعد اذ هدیتنا وهب لنا من لدنک رحمة یعنی یا رب بزم کوکلری هدایتدن صکره میل استیرم

بزه هدایت ایده و طوغری یول کوستره دکدنصکره و دخی خلقک حق تعالی
وصف ایدوب بیورر که . یخافون یوما تتقلب فیه القلوب والابصار
یعنی قورقارلر شول کوندنکه کوکلر و کوزلر اول کونده منقلب اولورلر حضرت
رب العباد و ملک یوم التناد فیلدی دیلرز که جمیع امت محمدیه و ملت
احمدی و جمیع دین قرنداشلریمزی دنیاده صاحب عبرت و اموالهمزده
اهل بصیرت قلوب لسانلرمزی و جانلرمزی و جمیع ارکانلرمزی اصلاح ایتمکه
ایمکنا اجون حسن نظرله توفیقی رفیق ایلیه آمین یا معین اکر سوال اولنورسه
بو تفصیلدن معلوم اولدیکه اهم مهمات و اتم مرادات اصلاح قلب ایتمک و بوجه
فوت ایتمک منع خیرات و اعظم حسرات ایمش ایدی بزه مصلحت اولان
مسئلهٔ بیان و زیان ایدن افندی عیان ایله تاکه اجتناب و ناعتر بویله
اصلاحنک اسبابنه شروع ایدوب مفسدلرندن اجتناب ایده و جواب
و یررز که بونک تفصیلی بو کتاب اکا تحمل دکلدر زیرا که مشایخ دین
و علما اهل یقین کتب مطوله ده بیان ایلمشلردر که قلب سابنده بیمش خصلت
حمیده و بیمش صفات ذمیمه واردر و دخی بونلردن صادر اولور نیه و افعال
ولجبه و افعال محظوره واردر بو صفتلردن صادر اولور ایدی شول
کسنه که دین امرنده اهمالی اولوب خواب غفلتدن بیدار اولورلر
کندو نفسلرینک اصلاحنه مشغول اولوب بو ذکر اولنان خصال و افعالی
علم کتورمکه صورت نکاهل و تکاسل کوستررلر و افواه رجالده و کتب
مشایخده مستفید اولوب بعون الله تعالی علم کتوررلر اکرچه بو کتاب تحمل ایتمز ایسه

جمیع اقسامنی و انواعنی و احکامنی علی وجه التفصیل کتورمک متعذر
و متعسر در لکن امراض قلوبک علاجی بابنده مهم اولنلرک و دخی خصال
حمیده نک استعمالندن لابد اولنلرک اصولنی و فروعنی امراض قلوبه
شافی و عبادته امرنده کافی اولاجق قدر بیان ایده لم ان شاء الله تعالی
فصل بیلک که عجایب القلوبده درت صفت واردر که نفوسک فنتلرنی و قلبک
بلیه سیدر بو عابدلرک فتنه سیدر و مجتهدلرک زلته سیدر و دخی کا
مقابله سنده درت خصلت واردر که عبادک قواعی و عبادتک
مصالحی و نفوسک فلاحیدر و قلوبک سلامتی بونلار کلدر و بو مذکور اولان
صفات ذمیمه نک برنسی طول امل و ایکنسی استعجال عمل و اوچنجیسی حسد و دردنجیسی
کبر در و بونلارک مقابله سنده اولان صفات حمیده نک برنجیسی قصر امل
و ایکنجیسی تأنی الامور و اوچنجیسی نصیحت و دردنجیسی تواضع در و قتاکه بو صفات
مذکوره قلوبک فساد و صلاحنه مدار اولدیسه واجب اولدیکه
بونک افلدندن اجتناب ایدوب اول درت مناقب عالی مراتبی تحصیل
ایده لر تاکه کوکلرده ازاله کدر حاصل اولوب مقصود و مطلوب میسر اولا
ابتدا طول امل دیدیکمز صفت بر اولو افتدر که نفوسدن طاعت
طاعتی سلب ایدوب همیشه شره و فتنه جلب ایدر و دخی بو فتنه عظیمه در که
خلقی انواع بلیاته و اصناف شیاتنه سوق ایدر شول سببدنکه بر کسنه
طول امل قصه اندن درت شئ ظهور ایدر و برنجیسی بودر که عبادتده سستلک
ظهور ایدر زیرا که ایدر زمانی چوق دوکون عبادتی ایلمه سه بارین ایدرم

بر کون ایدرم دیکله عمری تمام اولور ننه کم داود طائی رحمه الله تعالی
ایدر مشغول کسنه که قور قریب ایکن بعید اولور قریب اولور دد حی یحیی بن معاذ رازی
رحمه الله تعالی ایدر طول امل جمع جیزی قطع ایدر طمع دنیا جمع حقی منع ایدر
صبر جبل ایله جزیله سوق ایدر نفس اماره صاحبنی شره حکم الجمعی بویه تک
تا جزینه ونزکنه باعث اولور زیرا که دخی یکیتلکم وار در زمانم جوقدر سی
ایدر مال ومنال جمع ایدوب اسباب معاش کسب ایدوب بر قاج کون بو دنیای
ده فاده دار الابن ذوق وصفا سوره‌یم اندن توبه ایدیب وعمل صالح ایده‌یم
دیر بو ملاحظه ایله دنیایه مشغول اولور ناکاه اجل کلوب بغتة فوتی ایکوب
مغبون ومحروم قالور اوحیحسی حرص ایله جمع مال مشغول اولور زیرا که
شمدی قوتم وقدرتم وار ایکن مقدار مال کسب ایدوب ذخیره ایدیم که بر قاج کون
صکره پیرلک یتشوب ضعیف اولورم کسب مال ایده‌مزم فقر وفاقه غلبه ایدر
پیرلکده بو مشغول کوچ اولور صاغلق وصبرلق یرم ایکوندر اخر وقتده کلک
تا بو سنه وارایم آنده‌لر ایدر کشنک باجوعندر صاغلقده کشی قاج
اولمقدن فوت اولوب دشمنلره قالور یکیدر دیو بو ملک کبی افکار رجاله ایله
دنیای غداره میل ورغبت ایدوب مال جمع ایتمکه مشغول اولور زکوة ویوکی
وصدقه قلماز اولور بو ملاحظه ده ایکن عاقلا اجل بغتة امان ویرمز
فوت اولور اوقاتی ضایع اولوب مالی کندویه مار اولور عیشی نفس
وراحتی زحمته مبدل اولوب کسب ایلدوکی مالی بونده قور وباقی نوبت
ایله الوب کدر نا اعمالا ماده حسرت وندامت ایچنده قالور ننه کم اولو دخی عبارت

رضی الله تعالی عنه ایدر قتلی اهم یوم لم ادر کیف قبلی کیف یا ابا ذر قال ان
امل جاوزنا اجلی یعنی بنی اولدردی سؤال کورنک عمری که اکا یتشمدم ایندیلر
یتشمدوکک کورنک عمر سنی یکم هلاک ایده بانیدی املم اجلمی جاوز ایلدیکم
در دیج قساوت قلب ونسیان آخرت حاصل اولمقدر زیرا کیم عیش
طول فکر ایتمک کناهی انکار اولورسن حول وفیری فکر ایله اولورسن
بلکه سک اولکرکت واکثر ذکرک حدیث دنیا واسماع ذوق وصفا
ومعونت صحبت وخلقه مصاحبت اولور بو جمله غفلت ونسیانی اوته
وقساوت قلبه ونسیان ذنوبه باعث اولور زیرا که کشینک قلبنه رقت
دور روننه صمت وتوبه‌یه عزمت واندیشهٔ آخرت حاصل اولمز الا که ذکر
ثواب طاعت وفکر عقاب معصیت وتأمل احوال آخرت وملاحظهٔ
شدائد موت ایله حاصل اولور ننه کم الله تعالی جل شانه بیوردی فطال علیهم الامد
فقست قلوبهم یعنی بونلارک مدة عمری اوزون اولدقده سببدن
دنیایه میل ایدوب آخرتی اونوددوب قساوت حاصل ایتدیلر ودخی
علی بن ابی طالب کرم الله تعالی وجهه بیوردی که ان اخوف ما اخاف علیکم
اثنان طول الامل واتباع الهوی الا وان طول الامل ینسی الاخرة واتباع
الهوی یصد عن الحق یعنی بن سزک اوزرکزه زیاده قورقدوغم ایکی
نسنه در بیریسی طول امل وبریسی اتباع هوادر زیرا که طول امل آخرتی
اونودر وهوایه تابع اولمق حقدن اعراض ایتدیرر زاهدی وباکجوق
طول امل قلبک توبه‌یی امهال ایدر کناهی جوق وعبادتی از قیلورسن

دوحصك زیاده اولوب قساوت وغفلتك ارتوبدر پلدیكه اول
املان اوزره آفت اولمز وبونك حالندن بر آن غافل اولمیجك قصر امل
قلوب مونی كندوكه بقابق فكر ایلیوب فوت اولان اخوان ولوزان
حالی ملاحظه ایلیسك وابنیسك بونلر كبی بن فوت اولدیلر وقت اولا كه
بنداحی علی الغفله فوت اولام ایمدی حذر قلابن صحه مغرور اولمیام
اخرتم براعن كوریم دیسك طول امل افتلرندن خلاص بولورسن نته كم
عبدالله بن عبدالله رحمه الله تعالی ایدر نیجه كشیلر بر وقت معینه یتشمك
قصدین ایدوب ایرشمدین اولدیلر و نیجه امورلی فردایه صالوب
صباحه جعدین اولورلرسن شول كسنه لركه اجلك سرعتن اكلارلر
طول املدن اعراض ایدرلر و ذحی عیسی علیه السلام ایدر الدنیا
ثلثه ایام امس مضی ما بیدك منه شیء وغدا لا تدری اتدركه ام لا
ویوم انت فیه فاغتنم یعنی دنیا سلامتی اوچ كوندر برلیسی دون
ایدی كچدی ارتق بنفعلر برلیسی یارندر یتشیلجك بلنمز برلیسی بوكوندر
بوكونی غنیمت كورود ذحی ابوذر رضی الله تعالی عنه ایدركه الدنیا ثلث
ساعات ساعة مضت وساعة انت فیها وساعة لا تدری اتدركها
ام لا فلست تملك بالحقیقة الا ساعة واحدة یعنی دنیا اوچ ساعتدر
برلیسی كچدی برلیسی داخی كلمدی یتشمكلك مبهمدر برلیسی حاضر بودر
حقیقتده دنیادن برشی مالكسن بعض مشایخ رحمهم الله تعالی ایدر
دنیا اوچ نفسدر برلیسی كچوب اولاننده نه اشلدكسه سكا اول قالدی

برلیسی ذحی كلمدی كلدجكی مبهم ودر مجروم دكلدر حقیقتده بر نفس فالوسن
انی داخی فوت ایلمه سكا نه یوز برسه انی اشلكوك توبه وطاعتده صرف
ایلمركك معصیته بذل ایلمیتةكم حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم سورر
اما نجین من اسامة بن زید المشتری بصبر شهر ان اسامة لطویل الامل
والله ما وضعت قدما وظننت انی ارفعها ولا لقمت لقمة فظننت انی
اسیغها حتی یدركنی الموت والذی نفسی بیده انما توعدون لآت وما
انتم بمعجزین والله بن برو بر قدم بصادمكه اولمزدن اوكدین بنه فالدرمم
ظن ایلیم وبر لقمه اغزمه قویدیم كه اولمزدن اوكدین یوداجاغمی ظن ایدوم
شول الله حقیچون كه بنم نفسم الوك الندهدر سزه وعد اولنان كلسه كركدر
كیجیك بو امور مذكوره ملاحظه قلسك وبو فكر كدوزینه بر تاج كوزن مطرح
كوسترسك تحقیق طول امل سندن زایل اولور و یرینه قصر فكر وعمل
حاصل اولور كندوكت توبه وطاعته مستعجل اولوب طاعت وعبادته مبادرت
ایدرسن ودنیادن طلبلك اكسلوب ورغبتلرك اكسلوب منقطع اولورسن
منقطع اولورسن قلبكا فوت اندیشه سی دوشوب هر لحظه موتی یاد
ایدوب احوال القرنی بر بر مشاهده ایتمكه باشلرسن بو تقدیرجه قلبكدن دنیا
زایل اولوب یرینه رقت وصفوت كلور و ذحی خوف وخشیت حاصل
اولوب عبادتكده مستقیم ودعالرینك اجرنده قوم اولورسن بو خصلت حمیده
سببیله بفضل الله تعالی وبرحمته روایت دركه زراره بن ابی اوفانی فوت
اولدقدنصكره واقعه ده كوروب صوردیلركه حق سكا قننده خیرلو عمل بولدر

جواب ویردیکه قضایه رضا وقصر املدر اما حسد بر صفت ذمیمه در که
آفت عظیمه در که ابطال عمل ایدر وافساد احوالک مبدای ونتایجی
موجب حطیات ومورث سیئات در ودخی بر مرضدر که اکثر علما وفرا بونلر
هلاک اولورلر بونلرده علم ومعرفتلری وار ایکن ازاله سنده عاجز
ومتحیرلر در سایر ناسک حالی بوندن قیاس ایله وحضرت رسول
صلی الله تعالی علیه وسلم بیوررسته یدخلون النار بسته الجوف بالتعصب
والامراء بالجور والدهاقین بالکبر والتجار بالخیانة واهل الرستاق
بالجهل والعلماء بالحسد یعنی الی کسنه التی نسنه ایله جهنمه کیردرلر
عرب تعصبله بکلر ظلمیله ورئیسلر وکتخدالر کبریله بازرکانلر خیانتله
قریه خلقی جهل ایله علما حسدله ودخی بلکلکه برکشی حسد ایله متصف
اولسه اندن نیچه نسنه ظهور ایدر اوکبی افات طاعتدر نته کم
حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیوررر الحسد یأکل الحسنات کما تأکل النار
الحطب یعنی حسد عبادتی بیوسبه افنا ایدر اوداودونی یاندیروب
هیچ ایندوکی کبی ایکنجیسی شر ومعصیت حاصل اولمقدر نته کم وهب
منبه رضی الله تعالی عنه ایدر که حسودک اوچ علامتی واردر حضورده
تواضع وتملق ایدر غیبتده مساوی ایدر مصیبتیکده شماته ایدر
ودخی حسد بر مرضدر که انوک شرندن حق تعالی استعاذه بیوررر سلطان
وسواوونی بیوردوغی کبی وحق تعالی بو اوچ نسنه دن استعاذه قلمغی امر
ایلمشدر نته کم بیوررر سوره فلقده اوچنجی بلا فایده تعب وغم چکدر نته کم

محمد بن سماک قدس سره ایدر لم ار ظالما اشبه بالمظلوم من الحاسد نفس
دایم وعقل هایم وغم لازم یعنی حسوددن اوزکه بر ظالم کورمدم که مظلوم
بکزنیه زیراکه حسودک نفسی حزرو خاسر غم حاضر غصه سی متواتردر
دردنجی کوکل کوزی کور اولمقدر بر وجهله که حق تعالینک حکمندن برنسنه
فهم ایتمز اولوب بصر وبصیرت ایله ادراک ایدمز اولورنته کم سفیان ثوری
رحمه الله تعالی ایدر اهل ادبیع اولمق استرسک صامت اول حافظ اولمق استرسک
دنیایه حریص اولمه حلقک دلندن قورتلمق استرسک کسنه یه طعن ایلمه سن اما
الفهم اولمق استرسک حسود اولمه بشنجی خوارلق ومحروم لقدر کشی حسد بله مقصوده
واصل اولمز وکندو یه کسنه یاردم ایتمز نته کم حاتم اصم رحمه الله تعالی ایدر الغماز
غیر ذی دین والعائب غیر عابد والنمام غیر مامون والحسود غیر منصور
یعنی کیبی دوتان دین دوتمز عیب سویلین عابد اولمز غماز امین اولمز
حسود خوار اولور منصور اولمز حسود مظفر اولماد وعلتک حکمتی بودر که
حق تعالی بوموم قوللرینه ویردوکی نعمتک زوالنی استر ابدی حضرت رب العزت
الوهیت مؤمنلره ویردوکی نعمتی حسود تمام سیلهزایل ایلمز ودخی حسود طبیعی قولاق
قبویب کندونک ربوبیتنه وحکومتنه طعن ایدنلره یاردم ایتمز بر صفتک
نفسنک راحتی وعقلنک ادراکی زایل ایلیه ودخی افساد عبادته وکثرت
معصیته سبب اوله وانسانی مطلوبندن محروم ودشمنلرینه منحکوا ایلیه
انوک امر شوم وطبع مذموم مرض مشکل ودوا معطلدر علاجینه مشغول
اولمق واجبدر علاجی استعمال ایتمک وامور خفت ایتمک بر شوم

فصل دخی کر بونلرکه مقاصد فوت اولور ونجه سبب معطیلری اولور زیرا که
استعجال ایدن درت آفت ظهور ایدر اولکیسی عابدلر عبادتدن مراتب خیرکه
یرونبه وضاری غرتدن بر منزله مراد ایدنورلر وقت اولورکه ابو حکمت سببیله
عبادتنی وقتنده اوکت ایدر اول مراد ایدوکی خیر مترتب اولمز و دخی
وقت اولورکه بعض شرایطی وحقوقنی فوت ایدر اثر عبادت ظاهر
اولمز بو تقدیرجه امیدندن مأیوس اولور ثوابندن محروم قالور و دخی
وقت اولورکه اجتهادنده مبالغه ایدوب کندو نفسنه تعب و زحمت
ایدوب سعینه فائده حاصل اولیوب مقصودی مترتب اولمز زیرا که اکثریا
حصول مرادات • و ترتیب مثوبات افراطله تفریطک بیننده اولور بو تقدیرجه
افراطله تفریط مطلوبی فوت ایدوب باکلیه سبله نتیجه استعجال اولور
نته کم حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر • ان دیننا هذا متین
فادخل فیه برفق فان المنبت لا ارضا قطع ولا ظهرا ابقی • یعنی بو بزم
دینمز طریق متین در بو طریقه رفقله دخول ایدک که ایو مکله یورین مرکب
یولده قالور قطع منازل ایدوب مقصوده واصل اولمز و دخی منزله
اکل اکل یورین منزل آلور سرعتله یورین یولده قالور • یورغه طورلر
سورجک اولور و آثار ایدورار بو مکله منزل وارلمان ایکنجی اولدرکه
وقت اولورکه کشینک حق تعالی حضرتنده حاجتی اولور جد و جهدله دعا
ایدوب حصولنده استعجال ایدر امید ایندوکی زماننده وقت اولورکه
حاصل اولمزلیس سعیده فتور کوستروب سستلک ایدوب ترک دعا ایدر

مطلوبی

مطلوبی بالکلیه فوت اولور اوچنجی اولدرکه وقت اولورکه کیمسنه
ظلم ایلر انجیدوکندن بو دعا ایلر غضبی تحریکیله صبر ایتمز اول عاصی سببیله
بر مسلمانک هلاک اولوب کندو صبر ثوابندن محروم قالور و دخی وقت
اولورکه غضب ایله دعاده حددن تجاوز ایدوب گناهکار اولور نته کم حق تعالی
بیورر ویدع الانسان بالشر دعاءه بالخیر وکان الانسان عجولا یعنی
انسان غضب وقتنده نفسنه و اهلنه و مالنه شرله دعا ایدر خیرله دعا
قلدوغی کبی دعاسنده استعجال ایدر عاقبته نظر ایتمز کندویه ضرر ایله
دردنجی اولدرکه عبادتک اصلی و مداری ورعدر ورع دخی اصلی بر نسنه
مبالغه ایله نظر و فکر ایدوب اصلح تفتیش و تفحص ایتمکده در لکن بکدیک و بکدیکلرک
سویلکدن یکمکدن اشکلدن نه وار ایسه تجکه بر کشی امورنده تأنی
و تأمل قلمایوب استعجال کوستریسه کلامنده خطادن و طعامنده
ولباسنده و سایر امورنده شبهه دن و حرامدن خالی اولمز بو تقدیرجه
اولا کثر اهل ورع اولمز و اهل ورع اولمیانلرک طاعتنده خیر اولمز
زیرا که ورع سرمایه عبادت و بدایه سعادت در ابدی بو خصلتک
انکله خیردن انقطاع و مطالبده حرمان و امتناع حاصل اولور و حرام آ
مسلمینه و زلات مسائلینه باعث اولور اول خصلتک ازاله سی و اول مرضک
معالجه سی امرنده اهتمام تام ایدوب داروی ورع و دوای تأنی و
تأمل ایله علاج ایلک واجبدر اما کبر صفت مهلکه و خصلت مسعده در
غالب اولدوغی حینده اصل ایمانه و اساس دینه خلل ویرر و سایر معاصی

دیمه ضرر ایدر نته کم الله تعالی بیورر ابی واستکبر وکان من الکافرین یعنی
شیطانک کبری کفرنه سبب اولدی بو نتن بلندیکه کبرک اعلا مرتبه سی
صاحبنی کافر ایلکدر العیاذ بالله اما ادنی مرتبه سی دخی دیرلو آفته سبب
اولمقدر برابری حقده محروم اولوب بصر بصیرتی اعمی اولمقدر بر درجه ده
حق تعالینک ایاتنی کورمز واحکامنی فهم ایلمز اولور نته کم حق تعالی حضرتلری
بیورر ساصرف عن ایاتی الذین یتکبرون فی الارض بغیر الحق یعنی
بر یوزنده بغیر حق متکبر اولانلرکم قلبنی برتم علامتمزی فهم ایتمکدن منع
ایدرز و دخی بیوررکه کذلک یطبع الله علی کل قلب متکبر جبار یعنی
هر قلبک متکبر وجبار اوله الله تعالی انوک اوزرینه مهر اوررکه احکام
دینی فهم ایتمز اولور الثمنی اولدرکه حق تعالی جل شانه متکبر اولانی سومز
انکا بغض ایدر نته کم بیوررانه لا یحب المستکبرین یعنی الله تعالی عز وجل
استکبار ایدنلری سومز نته کم حضرت موسی صلوات الله علی نبینا
وعلیه ایدر حق تعالی دن صوردم که یا رب قوللارکدن سنکه کیم
زیاده مبغوض اولان کلردر دیدیم بیورردیکه قلبی متکبر اولانلر التاسع
غلیظ اولانلر الذی بخیل اولانلر کوزلری حقی کورمینلر اخلاقی
بر امر اولانلر دیرا وحیر اولدرکم حق تعالی انکا خورلق ویرر نته کم خاتم
اصم رحمه الله تعالی علیه ایدرکه کشی کبردن و حرصدن وافتخاردن حذر
ایلسون که متکبر اولان کندو اهلاکنه ارزلندن وحذا معدهٔ خورلق
کورمیجه دنیادن چقمز ودخی حریص بر لقمه ایمکه ویرلی صوبه محتاج اولمادقچه دنیادن

چقمز

چقمز بلکه اولداجی بو کمرکه الحریص محروم معناسی بو درجه ده ظاهر اولور
ودخی کندولرینی زینت ایتمکله افتخار ایدنلر عاقبت کندو بولنی ونجاسته
ملوث اولمایجه دنیادن چقمزلر ودخی ایدرلرکه دنیاده بغیر حق متکبر
اولانلر حق تعالی انلری خور ایتمکله مستحق اولورلر دردنجی آخرتده جهنم
اوده معذب اولمقدر نته کم حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم
حق سبحانه وتعالیدن حکایت ایدوب بیوررکه الکبریاء ردائی والعظمة
ازاری فمن نازعنی فی واحد منهما ادخلته نار جهنم یعنی کبریا وعظمت
بکا مخصوص اولان صفتلردر بندلرمدن غیری کمسنه یه لایق دکلدر
نته کم انسانک رداسی وازاری کندویه مخصوص در کمسنه ایلاو تناول
دکلدر شول کمسنه نک بو صفاتلرده بنمله نزاع ایدر یعنی دعوای کبر ایلر
وعظمت قیلورسه انی جهنم اودیله معذب قیلورم ایمدی بر خصلت که سلب
معرفة اللهیه سبب اوله ودخی ایاتنک احکامنی فهم ایتمکه مانع اوله ودخی دنیاده
غضبنه وآخرتده عذابنه باعث اوله عاقل اولانلره واجبدرکه بونک
اصلاحی امرنده غافل اولمیه ضررندن حذر ایدوب ازالسنده مشغول اوله
شرلرندن استعاذه ایلیه بو خصال اربعه مهلکه که ذکر اولندی بونلرک رئیسی
واقع اوله ضرری متأثر اولور طاعتنه مانع اولور بو فائده قالدیکه دردی
بله بر کشیده جمع اولاجق سبحانه وتعالی قبلندن وطرزکه جلدمرنی بو صفاتدن
افندیمزک لطفی وکرمی بر اصلیه آمین یا مجیب السائلین اکر سؤال اولنورسه
اکر بو صفات قبیحه وخصال ذمیمه که ذکر اولندی امدی بونلردن احتراز [illegible]

بیان ایلدک ایمدی بو ترک حدی و حقیقتی واقسامی بزه بیان ایله
لازم تاکه بونلردن احتراز ایلمک بزه آسان اوله **جواب** ویررز که علماء تصوف
قتنده حقیقت طول امل ارادت طول حیاتدر و رجا تاخیر اجلدر و دخی
بو معنی اوزرینه قلبی مستقر قلمقدر **اما قصر امل** بونک ضدیدر و ترک ارادت
طول حیات و ترک رجا تاخیر اجلدر بلکه لایق بودر که کندونک طول حیاتنی حق
تعالینک مشیتنه حواله قله ان شاء الله دیمکله استثنا ایله و ارادت حیاتی
شرط صلاح علمنه قلا یعنی ایده که اگر حق تعالینک علمنده و ارادتنده وار ایسه
بنده نان دخی حیات بولوردم و دخی ایده که چوق یشاسم بکا خیرلو
ایسه طول حیات استرم والا استمم ایمدی بر کیشی حکم ایدوب بن الکمجه
نفسم یا ایکنجی ساعته یتیشورم دیسه اول کیشی طول امل طلوعه سبب ایلمش اولور
زیرا که غیبه حکم ایدر و دخی رجا ایلدوکی حیات مقداریجه اسباب معیشته
مشغول اولوب عبادتدن قالور **لکن** قصر امل قلسه و ترک حکم ایلسه
و ترک مباشرت اسباب معیشت قلسه طول امل معصیتندن خلاص
اولور **و دخی** بلکل که امل ایکی قسمدر بریسی اهل عوام و بریسی اهل خواصدر
اهل عوام اولدر که طول بقا استر جمع مال ایدر و تمتع ایتمک ایچون بو امل
معصیت محضدر بو مرتبه ده قصر امل قلمق فرضدر نته کم قرآن کریمده
حق تعالی بیورر ذرهم یأکلوا ویتمتعوا ویلههم الامل فسوف یعلمون یعنی
یا محمد کافرلری قوکه یسونلر و دنیادن تمتع اتسونلر و طول امل بونلاری
دنیایه مشغول قلسون صکره بزم وعیدمزی بیلهلر **اما اهل خواص** اولدر که

طول

طول حیات استرلر بر خیرلو اشی تمام ایتمک ایچون بو نوع خطر واردر زیرا که
اول خیرلو ایشک اتمامنده کندویه صلاح وار ایدوکنه جازم دکلدر
شول خیرلو سیدیکه اول خیرلو ایشده وقت اولاکه بر آفت اولا
خیری شرینه نتیجه بولنقدر برچه کیشی صوم صلوته یا سایر خیراته شروع ایلیه
اول خیری تمام ایدرین دیو جزم ایلمیه زیرا که غیبه حکم ایتمکدر بلکه حکمنده
ان شاء الله دیه و دخی اول ایشک اتمامی قطعی رجا ایلمیه بلکه یا رب
بو ایشک اتمامنده بکا خیر وار ایسه نصیب ایله دیه و بحکمه حکمنده
ان شاء الله دیمکله استثنا ایلیه و اتمامی شرط صلاح ایله رجا ایلیه
طول امل معصیتندن خلاص اولور بعونه سبحانه و تعالی نته کم قرآن کریمده بیورر
ولا تقولن لشیء انی فاعل ذلک غدا الا ان یشاء الله یعنی یا محمد بر ایشی
ایشلرین دیمکه ان شاء الله دیمه سن و دخی بلکل که علما الفت نیت صحیحه
محموده طول امله ضد ایدرلر نیت محموده ایله متصف اولان طول املدن
مجتنب اولدو دخی اجلدن **والا** طول املک ضدی قصر املدر نته کم
اولندی زیرا که نیت صحیحه بر کیشی بر خیرلو ایشی سایر اعمالدن تقدیم ایدوب
مشغول قصد ایتمکه دیرلر و دخی زمان شروعنده ابتداسنده حکم ایدوب
اتمامی حقه تفویض ایتمکدر **اگر سؤال اولنورسه که** حکمت ندر که زمان شروعنده
ابتداسنده حکم ایتمک جایز اوله اتمامنده تفویض و استثنا واجب
اوله حکم جایز اولمیه **جواب** ویررز که ابتداسنده حکم ایتمکده خطر یوقدر
زیرا که حال ابتدا امری تراخی دکلدر زمان تراخیده اولان اتمامدر

بو تقدیرجه تمام عملده ایکی خطر وار در بریسی اتمام ملیسر اولامی اولمیاجی بر
بونك اتمامنده کندویه صلاح وخیری وارمیدر یوقمیدر ابعدی
حصول خطر اول ایچون استغنا وفساد خطر ثانی ایچون تعویقی واجبدر
وقتا که عمل خیرك ارادتنی شروط مذکوره اوزره رعایت ایلسك
نیت صحیح محو ده اولور نیت خیر طول امل بو ایکله فرق اولنور معاذ
عاقل املاکه سکا جوق یرده فایده سی اولور ودخی بیلکه قصر امل
کشی کندو موتنی دایم ذکر ایلکدر وبو قلعه نك ایچ قلعه سی شرور
اوزره دنه ایکن علی الغفله فوت اولماغی فکر ایلکدر عاقل اولان کشیلره
طول امل حضرتندن خلاص اولمغه بو قدر اشارت کفایت ایدر
اما حسد بر کمسنه حق تعالی موفق قیلدیغی ویردوکی نعمتك زوالی
استمکدر زوالنی استمیه بلکه کندو ده اول نعمتك مثلی طلب ایلسه اکا غبطه
دیرلر ومنافسه دخی دیرلر غبطه درت دره جدر بری واجب وبری مندوب
وبری مباح وبری حرامدر زیرا اکر دینی بر نعمت دینیه اولور
صوم وصدقه کبی اکا غبطه ایلک واجبدر واکر فضایل دنیویه دن اولور
انفاق ارزاق ومکارم اخلاق کبی بونلره غبطه ایلک مندوبدر
اکر انتفاع مباح اولورسه غبطه حلال اکر حرام ایسه غبطه حرام
اما حسد علی الاطلاق حرامدر مکر که صاحب نعمت فاجر یا کافر اولا
نعمتی وسیله فتنه وفساد ایلیه بو تقدیرجه اکا حسد ایدوب زوالنی
استمك جایزدر زیرا فساد وصلاح عدوان اولوردی احلال بونك

کبی نعمتك زوالنی استمکه مشایخ اصطلاحنده غیرت دیرلر حسد دکلدر
وقت اولور غبطه یه لفظ حسد مجازا اطلاق اولنور نته کم حضرت
رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که لا حسد الا فی اثنین رجل آتاه
الله القرآن فهو یقوم به آناء اللیل واطراف النهار ورجل آتاه
مالا فهو ینفق منه آناء اللیل واطراف النهار بو حدیثده ذکر اولنان
حسد غبطه معناسنه در بو حدیثك محصلی بودر که غبطه ایلك الا ایکی
کشیه که حق تعالی اکا قرآن نصیب ایلدی اول دخی کیجه ده وکندوزده تلاوت
ایلدی وعمله کتوردی ودخی شول کشیه ایدك که حق تعالی اکا مال ویردی
اول دخی حق یولنه کیجه ده وکندوزده انفاق ایلدی غبطه بونلاره حصر
ایلدوکك وجهی بودر که بونلرده فضیلت سایرلردن ازیده در یاخود
قرآن نعم دینیه دن ومال نعم دنیویه دن در بونلارك بری فرض دیکری
مندوبدر ایکی نوع غبطه یه اشارتدر بو تقدیرجه حصر حقیقی اولور
ادعائی اولمز زیرا سایر نعمده فضیلت بو قدر ودخی بیلکه مفسد
حسد نصیحتدر نصیحت حق تعالی خلقه ویردوکی نعمتك بقاسنی
استمکدر اکر بقاسنده صلاح وار ایسه اکر سوال اولنسه که بونك بقاسنده
صلاح وار ایدوکی نجه بیلنور تا که حسد ایلیوب نصیحت ایده وز جواب ویررز
شول یرده که سکا علم یقین یا ظن غالب حاصل اولا صلاح وار ایدوکنه اول
وقت نصیحت ایله اکر فساده علم حاصل اولورسه زوالنی استمه غیرت
مقتضاسیدر اما شول یرده که امر مشتبه اولا نه حسد ایله نه نصیحت ایله مکر که توقف

المبوس و شرط صلاح ایله مقید قلاسی و دخی بلکه بعضیک طمعی
حق تعالی مؤمن قوللرینه دنیاده و عقباده ویردوکی نعمتلر غایه دکورمز
نهایه سی سوکی ایچون فایده جلبنه بادوکی فکر ایتمکدر زیرا که مؤمنلرک
دنیاده شوکتی و رفاهیتی و احوالنک استقامتی هپ بجون جمعیتلرده و
جمعلرده تعاون و تناصر حاصل اولوب حضور که و سرورکه سبب اولور
و دخی بو مؤمنلرک امور دینیه ده و احوال اخرویه ده منتظم اولامکی
کمونلرینه سبب رحمت اولوب سوکی ایچون دنیاده همت و نیاز
کونسنده بونلردن شفاعت حاصل اولوب حقیقتده مؤمنلره ویریلن
فواید سکا عاید اولوب بونلر ایله نعمتده مشترک اولورسن ایمدی
بونلاره حسد ایتمک کندو نعمتنک زوالنی استمکدر اما عجله بر معنی در که
انسانک قلبنده ثابت اولور بر امرک اوزرینه اول خاطره ده توقفسز
و تاملسز اقدام ایتمکه باعث اولور بو معنایه اتباع ایتمکه استعجال دیرلر
و بونک ضدینه اناءت دیرلر بو داخی بر معنادر که کوکلده ثابت اولور
کشی امورنده احتیاط ایتمکه باعث اولور بو معنایه تابع اولمغه تانی دیرلر
توقف ایله بونک فرقی واردر زیرا که توقف ایشه باشلامقدن اکرده
تامل ایتمکه دیرلر تامل باشلادقدنصکره اشلریکی اولاته دیرلر باعث توقف
امورنده رشاد کسب ایتمک ایچون در سبب عملنده سهو و خطادن
احتراز ایتمکدر بو نعتدرجه توقف ضد تعجیل در ضد عجلدر دکلدر و دخی
بلکه کلانسانک امورنده واقع اولان انواع خلل و اصناف ضرر

وارائبه تعسف و استعجال و مخوفات و سایر احوالکبی بولاری
فکر ایتمک و دخی افعالنده واقع اولان اسباب سلامت آلات
و صحت ادوات و استقامت حرکاتنی و ارائبه بو جمله یی
ملاحظه ایتمک مقدمه تانیدر مجملا بو امور مذکوره وجه مسطوره
اوزره بر کسنه نک خاطرینه خطور ایلیه افعالنده توقف و تانیسی
باعث اولوب و استعجالی ترک ایدر اما حقیقت کبر اولدر که انسان
کندو کمالی اقرانندن زیاده کوروب و نفسنی سایرلردن جلیل
القدر کلا اعتقاد ایدر و ملاحظه ایتمکدر بو معنایه اتباع ایتمکه تکبر دیرلر و تکبرک
ضدی تواضعدر تواضع کشی کندو نفسنی الجافی و حقیر کورمکه دیرلر
تواضع دخی ایکی قسمدر برلیسی عوامک و بری خواصکدر تواضع عوام
اولدر که کشی لباسنده و طعامنده و مسکننده و سایر مؤنتنده
ادنی سبب ایله اکتفا ایلیه تکبر بونک خلافیدر یعنی بو امورده امثالنه
ترفع ایتمکه دیرلر اما تواضع خواص اولدر که حقی قبول ایتمکه کندو یی
مطیع و منقاد ایده لر اکر که حق کلامی اشرفدن الشتون اکر که
ارذلدن تکبر بونک ضدیدر کلام اکر که حقی قبول ایتمکه عار ایدو
اولولا نور اما عدی بلکه تکبر علی الاطلاق معصیت کبیره و سیئه
عظیمه در و دخی بلکه مقدمات تواضعدن در کشی کندو خلقتنک اولنی
و آخرینی فکر ایتمک و ظهورنی و حضورنی و نعمتک کبی حال اوزرینه ایدو
فکر ایتمکدر نته کم علماء الوت ایدرلر که انسانک اولی نطفه و تنویکی حقیقه

دکلدر وسی حالیجا ننده مسترلح مثابه سنده در منع نجاسنده و مبادی
جنابت کند و حالنه نظر البلیوب کبردن حذر ایلملو شیخی فصل
بلی اورنده انسانک تقواسی بیاننده در عز من ملک که انسانک
دردنی معده قوا و منشاء بقا اولدیغی اجلدن سفلی و اصلاح بیوردلح
سایر اعضادن زحمتلی و مشقتلی دروا ثرده و ضرده جمله سنده
زیاده در و اعضانک جمیع آثاری قوتدن و ضعفدن و اشتغالی
و انقیاددن نه وار ایسه جمله سی بوندن حادث اولور بو تقدیرجه
لازمدر بونی حفظ ایلمه سن حرامدن و شبهه‌دن و مباحانک
افراطندن زیرا که حرامدن و شبهه‌لو نسنه‌لرده اوج آفت واردر برسی
جهنم اودینه یانمقدر نته کم حق تعالی جل شانه بیورر ان الذین یاکلون
اموال الیتامی ظلما انما یاکلون فی بطونهم نارا وسیصلون سعیرا
یعنی شول کمسنه‌لر که ظلم ایله یتیملرک مالارینی یرلر اول کمسنه‌لر قرنلرینه
نار جهنم قویارلر و جهنمده طوتوق اولورلر ودخی حضرت رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که کل لحم نبت من سحت فالنار اولی به
یعنی شول اتکه حرام غذادن حاصل اولور جهنم اودینه یانمغه مستحق اولور
ایکنجی اولدر کم حرام و شبهه‌لو طعام شرع مطهر موجبجه قیدر شول
کمسنه‌کر قید ایدر انکله عبادت صحیح دکلدر نته کم جنب اولانلری حق
تعالی مسجده کرمکدن منع ایلر ودخی محدث اولانلری مصحفه یاپشمقدن
نهی ایدر مع هذا جنابت و منشاء حدث مباحدر زیرا که جنابت

حلالنه

حلالنه محا معده‌ده حاصل اولور و حدث غذای مباح استعمالندن
اولور پس شول کمسنه‌لر که نجاست حرام و جنابت شبهه ایله
ملوث اولورلر حق تعالی حضرتلرینک خدمتنه نجه لایق اولورلر و
بساط قربته انلاری نجه دعوت ایدرلر نته کم یحیی بن معاذ رازی
ایدر عبادت حق تعالی حضرتینک خزینه سیدر و بر کوهر شریف
مخزون و مقفلدر بونک مفتاحی دعادر و دندانلری حلال لقمه‌لر
یعنی بو مفتاحک دندانه سی اولمدقجه قابو اچلمز و خزینه‌یه داخل اولمق
کوهره وصول میسر اولمز اوچنجی اولدر که حرام یراغمه و دورکه انسانی
خیردن محروم ایدر انکله اولان عبادتک ثوابی اولمز کتبه بعیده‌ده
و زحمتدن و تضجیع و وقتدن غیری فائده‌سی یوقدر نته کم حضرت
رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که کم من قائم لیس له من قیامه الا
السهر وکم من صائم لیس له من صیامه الا الجوع والظما یعنی نجه کیشیلر دو
نمازدن قلورلر انلارک ایچون اویخوسزلقدن غیری حاصل یوقدر و نجه
کیشیلر اوروج دوتارلر اجلقدن و صوسزلقدن غیری فائده‌لری
یوقدر ودخی ابن عباس رضی الله عنهما ایدر نماز شول کیشیدن قبول
اولمز که انوک قرننده حرام اوله اما فضول حلالدن احتراز ایتمک انوچون
لازمدر که حلالدن قدر حاجتدن زیاده استعمال ایتمکده عابدلره
آفت و مجتهدلره محنت واردر ایچون ازاله سنده زحمت چکرلر
بو فضول حلالک اورنده تأمل ایدنلر اون درلو ضرر مشاهده ایدرلر

اوتلیسی اولدرکه قلبه قساوت حاصل اولور نور بصیرت زایل اولور
نته کم حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که لا تمیتوا القلوب
بکثرة الطعام والشراب فان القلب یموت کالزرع اذا کثر علیه الماء
یعنی کوکلرکزی اولدرمک چوق یمک و چوق ایچمک ایله زیرا کوکل
بونلاردن هلاک اولور چون صودن اکین هلاک اولدیغی کبی بعض
مشایخ رحمهم الله تعالی انسانک معده سی قلب التنده چولمک کبیدر طعام
اوزرکده قینار معده نک بخاری قالقوب قلبه صعود ایدوب ظلمت ایدر
ایکنجی اولدرکه چوق یمکده اعضایه فتنه و فساد حاصل اولور زیرا که چون کرنی
طوق اوله کوزلری حرامه و شبهه لو نسنه لره نظر ایتمک باشلر و لسانی
مالایعنی سوزلره و قولاقی لغو کسه ایشتمکه و فرجی فعل حرامه و ایاقلری یورمکه
واللری یاپشمغه حریص اولور قچن آج اوله جمیع اعضا ساکن اولور شهوت
و فساده منبسط اولمز نته کم استاد ابو جعفر رحمه الله ایدر انسانک وجودنده
بر نسنه وار که اکر آج اوله جمیع اعضا طوق اولور یعنی ساکن اولوب
فساده مایل اولمز و اکر طوق اوله جمیع اعضا آج اولور درلو درلو
هوالر و هوسلر پیدا اولور و حاصل کلام انسانک افعال و اقوالی طعام
و شرابنه تابعدر اکر طعامی حرام اولور ایسه اعضادن حرام فعل ظهور
ایدر اکر فضول اکل اوله هم فضول صادر اولور و حاصل فضول
افعال فضول طعامدندر حقیقتده طعام تخم اعمالدر نه اکرسک اونی بیچرسن
اوچنجی اولدر که کثرت اکل قلت فهم ایجاد ایدر نته کم ایدرلر که البطنة

تذهب

تذهب الفطنة یعنی چوق یمک ازالهٔ فهم ایدر و دخی دارانی رحمه الله
ایدر تحقیق حق تعالی جل شانه قتنده بر حاجتک اوله کرک دنیوی
اولسون کرک اخروی اولسون بر قاچ کون نسنه یمه تا که اول حاجتک
قبول اوله زیرا که کثرت اکل مغز عقلدر بو ظاهردر تجربه ایدنلر بو حقیقتی
مشاهده ایدرلر دردنجی اولدرکه کثرت اکلده قلت عبادت
واردر زیرا که کشی چوق یسه بدنی ثقیل اولوب آز زمانده اویقو
غلبه ایدوب بدن سست اولور پس یاتسو کیجه سی بر پرده دوشوب یاتمقدن
غیری کاری اولمز نته کم ایدرلر اذا کنت بطنا فعد نفسک زمنا یعنی
چوق یسک همان نفسکی کوتوروم صان و دخی یحیی بن زکریادن علیهما
السلام روایت اولنور که برکون کوردیکه شیطانک الندە چنکاللر
وار صوردی بونه در ایتدیکه شهوات نفسانیه در بونکله انسانی
صید ایدرم پس یحیی ایتدیکه بنده هیچ شهوت بولدکمی ایتدی یوق
لکن بر کیجه چوق یدک اول کیجه عبادتدن سنی سست ایلدم یحیی ایتدی
من بعد ابدی طویجه یمک یم شیطان ایتدی من بعد ابدی بنده اخی
کمسنه یه نصیحت ایلمم ایمدی عزیزم بر کره طویجه طعام یمکلک حالی بویله
اولنجه جمیع عمرنده بر کیجه آج اولمیانلرک حالی نجه اولور و دخی سفیان ثوری
رحمه الله تعالی ایدر العبادة حرفة و حانوتها الخلوة والاتها المجاعة یعنی
عبادت بر صنعتدر اونک کارخانه سی خلوتدر و آلاتی اجلقدر و قلت عدد
بشنجی اولدر که کثرت اکلده حلاوت عبادت اولمز نته کم ابو بکر صدیق رضی الله عنه

فاشبعت منذ اسلمت لاجل حلاوة عبادة ربی وما رویت منذ
اسلمت اشتیاقاً الی لقاء ربی یعنی ایمانه کلدن برو طویونجه یمکلم
عبادت حلاوتنی بولمق ایچون ودخی طویونجه صو ایچمدم ربمک دیدارین
کورمک ایچون بو معنایی مکاشف اولان اجنبی لرنه بلسون وحضرت ابابکر
رضی الله عنه مکاشف ایدیکه حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم
ابو بکر حقنده بیوردیکه ما فضلکم ابو بکر بفضل صوم او صلوة وانما هو
بشیء وقر فی نفسه یعنی ابو بکر سزک اوزریکزه صوم وصلوة ایله فاضل
دکلدر بلکه قلبنده ثابت اولان معرفت سببی ایلهدر ودخی دارانی
رحمه الله تعالی ایدر بنم قاعده عبادت اول وقت حلاوت بولور که اجلقدن
قرنم ارقمه یاپشه ایکنجی اولدر که کثرت طعامده احتمال حرام وشبهه واردر
زیرا که مال حلال بدنه کفایت ایده جکدن کلور ایکی حضرت رسول صلی الله
تعالی علیه وسلم بیوردیکه ان الحلال لا یأتیک الا قوتا والحرام یأتیک
جزافا یعنی حلال سکا قوام بدنک اولاجق قدر کلور وحرام کلیجک چوق
چوق کلور اوچنجی اولدر که کثرت اکل قلوبه وابدانه چوق ثقلت
ویرر اولا تضییع اوقات ایدر دنیا جمعنه سعی ایچکه عبادتدن قالور
ثانیا اصلاح طعامه مشغول اولوب یمکه وایچمکه معتاد اولور بعده
فضلاتنی بیت الخلاده اخراج ایتمکه وبعده کثرت اکلدن حاصل اولان
امراضک علاجنه ملازم اولورلر نتهکم حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم
بیوردیکه اصل کل داء البردة واصل کل دواء الازم یعنی جمیع دردک

اصلی تخمه اولمقدر وجمیع دوانک اصلی پرهیز ایلمکدر مالک بن دینار
ایدر بیت الخلایه ملازمت ایتمک سببندن حق تعالی دن اوتاندم
دای تولیدی حق تعالی نک رزقی قلاشدن قلایدی ازاجی صوسزم
دردی واکثرها وقیح بودر که کیمسنه طالب دنیا وخلقک ماله طامع
اولوب تضییع اوقات ایلر الا کثرت اکل سببندن بشنجی امور تمر
متعلقدر که سکرات موت شدتنه سبب اولور روایت اولنور که
ان شدة سکرات الموت هی قدر لذات الحیوة فمن کثر من هذه اکثر له
تلک یعنی سکرات شدتی لذات حیوة مقدارنجه اولور شول کیمسنه که
دنیاده چقلقه اولا قوت اولور لکن زیاده زحمت چکر التنجی اولدر که
آخرتده نقصان ثوابه باعث اولور نتهکم حق تعالی عز وجل بیوردی اذهبتم
طیباتکم فی حیوتکم الدنیا یعنی آخرتده اوعدکزی دنیاده بولدکز
طیباتکزی آنده ضایع قلدکز زیرا که دنیاده ویریلن آخرتده نقص
اولور ویریلور وبو معنده در که روایت اولنور ان الله تعالی
عرض الدنیا علی نبینا محمد صلی الله تعالی علیه وسلم فقال له ولا ینقص مما
اعدتک ابی واختار الفقر یعنی تحقیق حق تعالی حبیبی ورسولی پیغمبر
حضرتلرینه علیه الصلوة والسلام دنیایی عرض ایلدی وبیوردیکه او
نسنه نقص ایتمیم وبو بنک برله اول ایکی جهان فخری دنیادن ابا ایدوب
فقر اختیار ایلدی بوندن اکلاندیکه بو فضیلت نبی یه مخصوصدر سوزنک
نقص اولور ودخی روایت اولنور خالد بن ولید عمر بن الخطاب رضی الله عنهما

عمر رضی الله عنه بر کون ضیافت ایلدی طعام حاضر ایدوب اما عمر ایدی
بو طعام بزم ایچوندر یا شول ایچون دخی اولان فقرای مهاجرین ایچون
نه حاضر قیلدک که انلار به امکنه طویادین دنیادن کچدیلر حالدین و لیدر
ایندی جنات انلرک ایچوندر امام عمر ایندی چونکه انلارک نصیبلری
عیش دنیادن اوّل اولدی جنت اولدی و بزنونک کبی طعام برورز معلوم
اولدی که انلر بزدن نون بعید له مفارقت ایتمشلردر روایتدر که عمر رضی
الله عنه بر کون صوصایوب صو دیلدی بر کشی الله بر مطاره ویردیکه
ایچنده صووق صو بیله طتلو الجوب بنه صاحبنه ویروی آدل کشی ایندی
یا امیر المؤمنین بو صویی طتلو ولذتلو ایکن نه تغییر ایلدیم نیچون ایچدک کری
ویروب ایندی بنی ایچکدن منع ایدن انوک لذتی ایدی وای بکا اگر
لذت قور قیبی اولمه بندن آخرتک عیشنی کبی عیش ایدیدیم دیرسه
اولدرکم قیامت کوننده حبس و حساب جوع اولورو دخی ملامت ایدرکن
ایدرلرکه ای بی ادب نیچون فضوللق ایدوب شهوات دنیایه
بلکه حرامه دوشدک . فان الدنیا حلالها حساب و حرامها عقاب دینیا
الی هاب . دنیانک حلالنه حساب و حرامنه عذاب ورلیمی تیاب
اولاجقن بلدکی جون استعمال ایلدک نیچون حلالدن ایندک دیو
بلدر شول کسنه که بو اودن درلو افتلر حکا ایلر غدا سنده احتیاط
ایدوب حرامدن و شبهاتدن اجتناب ایدر و حلالدن عبادته کفایت ایدر
قدر بله اکتفا ایلر بتوفیق الله الاعلی اگر سائل سؤال ایدرسه که حرام

ندر و حلال ندر و شبهه‌لو ندر بونه بیان ایله و داخی بونلرک بینن فرق
و احکامن بزه تفصیل ایله دخی کملردن قبول ایتمک جایزدر و کیمدن کملدر
شرح ایله تاکه بونلرک ایله عمل ایتمک میسر اولور الجواب دیرورزکه بو
بونلرک تفصیلنده ائمهٔ مجتهدین اختلاف ایتمشلردر بعض علما ایدرکه
شول نسنه که غیرک ملکی ایدوکی سکا معلوم اوله و شول نسنه که بحسب
الشرع منهی ایدوکی بلنه اول نسنه حرام محضدر اما شول نسنه که علمک
اولمیه لکن ظن غالبک بونک او زرینه اوله که غیرک ملکی در و بحسب
الشرع استعمال منهی در اول شبهه‌لودر اما بعضلر قتنده بودخی حرامدر
زیرا که ظن غالب اکثر احکامده علم یرینه جاری اولور شول نسنه که
فکره برابر اولوب رجحان اولمیه اول نسنه مشتبه‌لودر حرامه یکزر
حلاله یکزر حلالی قشینه اوله دخی اجلدن شبهه‌لودر پس شول نسنه که حرام
محضدر اندن احتراز فرضدر و شول نسنه که شبهه‌لودر اندن احتراز
مستحب در و تقوی دور عدر اگر سؤال اولنکه بو زمانک پادشاهلری
اعطا ایلدوکی اموالک احکامی نیجه‌در قبولی جایز میدر و کلمیدر جواب
ویرورزکه بو داخی اختلاف اوزرینه در بعضلر ایدرسکا حلال ایدوکی معلوم
اولمایجه جایز دکلدر زیرا بو عصرده سلاطینک اکثر اموالی حلال دکلدر مال
انلر قتنده قلیلدر و بعضلر ایدر تحقیق حرام ایدوکن بلمدکجه عزیمه و فتوی
حلال اولور اگر حرام ایسه خواسی ویره نک اوزرینه اولور دیرلر اولکی
قولک دلیلی بودرکه حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اسکندر به

مالی معروف ایسه‌ک هدیه‌سنی قبول ایلدی و دخی بیوردیلر در قرض سلاطینی
مع هذا ایکی بیوردیلر آکالون للسحت صفتیله موصوفلردر بعض علما
تجلید دیمک اولور و دخی ابن عباس و ابو هریره و ابن عمر رضی الله تعالی
عنهم معاویه‌نک و حجاجک و عبد الملک بن مروانک عطالرین
قبول ایلدیلر اما تجویز ایتمیلر جواب ویروب ایدرلر که حضرت رسول
صلی الله تعالی علیه و سلم قبول ایتدوکی مته تحت اولمز اضمال وارد
مصالحی بنو تدن اوله یا خود حلال ایدوکی وجهله معلوم اوله و دخی
اصحابک قبولی شول وقت تحت اولور که الذلری حرام ایدو
حلال ایدر بلیه‌لر جایزدر که بونلره طریق وصول معلوم اولوب حلال
ایدوکی بلدرگوز مسن که بعض صحابه قبول ایتدیلر معلوم اولمادو و دخی
و دخی جایزدر که بونلر تصدق ایتمک ایچون المش اوله‌لر رضی الله عنهم رد ا
اولنور که بعض صحابه قبول ایتدکلرینی تصدق ایدرلردی بونی تجویز
ایتمشک دلیلی بودر که بو زمانک ملوکی ظلم ایله معروفلردر اکثر مالاری
حرامدر محل خطرده حکم غالبدر دیرلر بو تقدیرجه قبولنده احتراز واجبدر
بعض علما ایدر حرام ایدوکی معلوم اولمیان احوالی فقرا قبول ایلمک جایزدر
اغنیایه جایز دکلدر بونلرک دلیلی بودر که حلال و حرام مختلط اولدوغی
حرامدن تمیز ایتمک ممکن اولمادی یا خود سلاطین خزینه‌سنده مال مغصوب
جمع اولسه لکن الذوغی معلوم اولمسه اول مالی تصدق ایلمکدن غیری مخلص
یوقدر بو تقدیرجه معلوم اولدی که حلالدر فقرایه تصدق ایتمک سبیدن

مالی فقرا قبول ایتمک حلال اولور اول مال فقرانک قبولدن منع ایتمک بو حکمه منافیدر
بلکه تصدق قلمغه امر ایتمک فقرانک قبولنه اجازت ویرمکی مستلزمدر ایدوکی
شول اسنکه حق تعالی بر طائفه‌یه قبول ایتمکی اجازت ویرر اول نسنه انلره
حرام ایلمز زیرا که حرمت اجازتی منافیدر بو تفصیلده معلوم اولدی که سلاطین
زمان تصرفنده اولان اموال حلال ایدوکی معلوم اولسه فقرایه و علمایه
اخذی بلا شبهه جایزدر زیرا که سلاطین ویردوکی یا کندو مالندن یا بیت
المالدن در هر حال فقرایه و علمایه قبول ایتمک جایزدر شول سبیدنکه
بونلرک بیت المالدن حصه‌لری واردر رضی الله عنه علی ابن ابی طالب کرم الله
وجهه بیوردیلر که من دخل الاسلام طائعا و قرأ القرآن ظاهرا فله
فی بیت المال المسلمین فی کل سنة مائتا درهم و روی مائتا دینار
ان لم یاخذها فی الدنیا یاخذها فی الآخرة یعنی شول کمسنه که اختیار ایله
ایمانه کلدی و آشکاره قرآن اوقودی انکچون بیت المالدن هر ییلده
ایکیوز درهم شرعی حقی واردر بر روایتده ایکیوز دینار حقی
واردر اکر دنیاده ویرمزلرسه آخرتده الور اکر سؤال اولنسه که
اهل سوقک و سائر خلقک هدایاسنی و صدقاتنی قبول ایتمک
جایزمیدر دکلمیدر مع هذا که بونلر معامله‌لرینده احتیاط ایتمزلر و اولنورلر
بیعده و شراده حیله‌لر ایدرلر حلال مالنی حرامه خلط ایدرلر جواب
ویرورلر که شول کشینک که حالی صلاح اوزرینه اولا و امورنده مستور
اوله انونک صله‌سنی و صدقه‌سنی قبول ایتمک جایزدر اصلی تفتیش

ایتمک لازم دکلدر زیرا که اهل اسلامه سوء ظن لازم کلور شرعده
خود سوء ظن ایتمک منهی دررو بوذکر ایلدوکمز مسایل ظاهر شرعک حکمیدر
اما حکم ورع بودرکه قبول ایتمیه لر احطی کا لیله بولوب تفحص اینجه اکر حلال
ایدوکی متبین اولورسه قبول ایده لر والا ایتمیه لر رد ایده لر رد ایتمیه
اولدیکه ابو بکر صدیق رضی الله عنه حضرتلرینه بر غلام سود کتوردی
ابو بکر الدی ایچدی غلام ایتدی سکا بر نسنه کتوردوکم زمانده تفتیش
ایدردک بو دفعه ده صورمدک دینجه ابو بکر ایتدی بو سودک
قضیه سی نجه در غلام ایتدی بر قومه کهنه افسونلر اوقودم بو سودی انده
ویردیلر دیدی ابو بکر ایچدیکی سودی بینه استفراغ ایلدی وایتدی
الهی بنم قادر اولدوغم بو در که قلانه سن کافی سن شمانی اودور
شربی دفع ایله دیدی بو حکایتدن بلندیکه مقتضای ورع تفتیش وتجسس
ایلمکدر تا حقیقتده حال ظاهر اوله نجه **اكر سوال** اولنسه که بو تفتیشده سوء
ظن لازم کلور ننه کم سابقده بیان اولندی **جواب** ویرورزکه سوء ظن
لازم کلمز زیرا که مقتضای ورع شبهاتدن احتراز ایلمکدر شبهاته ارتکاب
خود عند البعض حرامدر ننه کم اشارت اولندی بو تقدیرجه نیجه اولان
تفتیش بونک خلافنجه در **اكر سوال** اولنسه که بو کلامدن لازم کلدیکه
ورع شرعه مخالف اوله **جواب** ویرورزکه ورع شرعک بر قسمیدر
زیرا که اصل شرعک ایکی حکمی وار در بریسی حکم جوازدر وبریسی حکم احتیاط
وافضلیتدر حکم جواز اسباب ساعت اوزرینه موضوعدر ننه کم صحا

رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که بعثت بالحنیفیة السمحة یعنی بن
باطلدن معرض اولوب طریق آسان اولان دین ایله مبعوث اولدم
اما حکم افضلیت احتیاط وتشدید اوزرینه موضوعدر ننه کم مشایخ
دین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ایدرلر که متقیلر اوزرینه احتیاط
طغیان عقده شرع حل ایتمکدن مشکلدر ابدی بوندن معلوم اولدیکه
ورع شرعدن بر قسمدر لکن مشایخ اصطلاحنجه جایز اولان قسم
شرع دررلر احوط اولان حکم ورع دررلر **اكر سوال** اولنسه که اکر بر
بحث واستفسار اولنسه صاحب ورع اولانلره بو زمانده معیشت
مشکل اولور زیرا که بو زمانک فسادی نه بر یره دکه هر نسنه کا لیله
تفتیش اولنسه اقل مرتبه شبهه دن خالی نسنه بولنمز بو تقدیرجه حرام
متعذر اولوب طریق ورع متعذر اولور **جواب** ویرورزکه تعیش
طریق ورع مشکلدر بو سببدن سلوک ایدنلره لازمدرکه جمیع
محل ایده لر والا مرادلری تمام اولمز اهل ورع قناعته بشتمز ابو اجلهم
سلطان صالحین دن بعض کسنه لر خلق دن عزلت ایدوب طاغلر
باشنده ودره لر کوشه سنده ساکن اولدیلر خالی یرلرده بیتن
یمشلری وحشیشلری که املاک مشابه شبهه بو قدر غدا ایدندیلر و
ایلدیلر ابدی شول کسنه لر که بلند همت اولوب اهل ورعک
اعلا درجه سنه قصد ایدرلر امور معاشده وقت ایدوب جمیع
صبر ایدوب قناعت ایلیه سنده اچ عظیم بولورلر اما شول کسنه لر که خلق ایله

مختلط اولورلر و بونلرک ارالرنده متداول اولانلری تناول ایدن
املر کندولری قتنده شبهه لو اولان نسنه لری میته منزله سنده کورر
ضرورت اولمینجه تناول ایتمزلر وقت ضرورتده طاعته قوت کلجک مقدارکه
زیاده سن استعمال ایتمزلر بو مقدرجه شبهه لو نسنه بونلره ضرر ایتمز زیرا که
وقت ضرورتده حرام دخی مباح اولور تناول ایتمه اثم اولور
حسن بصری رحمه الله تعالی بو معنایه اشارت ایدوب ایدرکه فسدت السوق
فعلیکم بالقوة یعنی ناس معامله سنده فاسد اولدیلر اهل ورع اولانلر
قوت قدر عندله اکتفا ایلسونلر ودخی روایت اولنورکه وهب بن الورد
ایکی اوچ کون یورر ایدی بعده بر کرده الوردی وایدردیکه الهی سن
بلورسنکه عبادته طاعته کوجم یتمز بو خصوصده بر زم اکر بو طعام دخی خبیث
وار ایسه ضررینی سن دفع ایله دیردی بعده اول کرده صوبه اصلادی
بر ایدی ایمدی بو ایکی فرقه که بریسی خلقدن عزلت ایدوب خشن ایله قناعت
ایدر و بریسی ناس ایله مانوس اولوب مصاحبت ایدر وقت ضرورتده
قدر حاجتدن تجاوز ایلمز بونلر ورع امرنده رتبه علیا و غایه قصوایه
وارر ورع بابنک ادنی مرتبه سی اولدرکه خلق ایله مصاحبت ایدوب
عدالتده بر مقدار استغفار ایله اکتفا ایدوب زیاده احتیاطله وقت
ایلمیه بو داخی بو رتبه ده طالب حق اولانلر چکدکلری ریاضتلرینه که مشقتلرندن
وکلفتلری قدری راحت اولورلر نته کم حق تعالی بیورر فمن یعمل مثقال
ذرة خیرا یره ومن یعمل مثقال ذرة شرا یره یعنی ذره مقدار خیر اشلینلر خیر

بولور

بولور و ذره قدر شر اشلینلر جزاسنی بولورلر اکر سؤال اولنسه که
بو تفصیلدن بلندیکه حرام ندر و شبهه لو ندر و طریق احتیاط نجه در
شول فضول حلالکه قیامت کوننده حبس وحجابه سبب اولور
انلرک احوالنی بیان ایله تاکه انوک استعمالندن حذر ایدن تجاوز
اولنمیه جواب ویررزکه علی الاجمال مال مباحک احوالی اوچ قسم
اولور برنجی در بریسی بودرکه مال جمع ایتمکدن مراد تجملاتله خلق ایچنده
مباهات وتکاثر اموال الله تفاخر وریا اوله ایمدی بونک کبی مالک جمعی فعل
منکردر قیامت کوننده حبس وحجاب وملامت وفضاحته سبب
اولور وبو قصد تفاخر وتکاثر اولو معصیتدر صاحبنی عذابه وعقابه
مستحق ایدر نته کم حق تعالی اسماله بیورر اعلموا انما الحیوة الدنیا لعب
ولهو وزینة وتفاخر بینکم وتکاثر فی الاموال والاولاد ودخی الاخرة
عذاب شدید یعنی حیوة دنیا اویندر وشغل باطل وتزیین
باطلدر ودخی اموال واولاد له تفاخر وتکاثردر بو دنیانک بقاسی
افتخار وابتهاج ایدنلر ایچون آخرتده عذاب شدید وحبس مدید
واردر ودخی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیوررکه من طلب
الدنیا حلالا مباهاة مکاثرا مفاخرا لقی الله تعالی وهو علیه
غضبان شول کمسنه که تفاخر وتکاثر ومباهات وریا ایچون مال حلاله
طالب اولورا اول کمسنه رتبه اولا شدیده زمانده کندو ازره
ربی غضب ایدیجی بولور نعوذ بالله تعالی من ذلک قسم ثانی اولدرکه

کسب دنیادن غرض تمتع حیوانی وتلذذ نفسانی وشهوانی
اولا بو دخی بر شیئدر که آخرتده حبس وحسابه سبب اولور نته کیم
حق تعالی عز اسمه بیورر ثم لتسئلن یومئذ عن النعیم یعنی سزه ویریلن
نعمتلردن قیامت کوننده حساب واردر ودخی حضرت رسول صلی الله
تعالی علیه وسلم بیورر که حلالها حساب وحرامها عذاب قسم ثالث
اولدر که مال حلالی کسب ایده لر بو نیتله که عبادته استطاعت نیت ایده لر
وقت تناولده قدر حاجتدن تجاوز اتمیه لر بو کیفیت ایله طلب ایتمک
ادب صرف وخیر قصدر آخرتده سبب جنت وباعث رفعت درجه
اولور نته کیم الله تعالی بیورر که اولئک لهم نصیب مما کسبوا یعنی انلرک
انلرک کسب ایتدکلری نندن قیامت کوننده خیر نصیبلری واردر
ودخی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر من طلب الدنیا
حلالا استعفافا عن المسئلة وتعطفا علی جاره وسعیا علی عیاله جاء
یوم القیامة ووجهه کالقمر لیلة البدر شول کمسه که دنیاده مال حلالی
طلب ایلر کمسنه نک سوالنه عفت ودخی قونشیلرینه معاونت وعیالنه
کفایت اولمق ایچون اول کمسنه نک یوزی قیامت کوننده بدر ای
کبی منور اولور بو خیرلری قصد ایتدوکی سبب ایله ودخی بلکل که
مال حلالک استعمالنده ایکی شرط واردر بری اولدر که شول یره
استعمال ایده که فعلی ترکندن افضل اولا یعنی عبادته قدرت کلمک ایچون
ایچون استعمال ایده شویله که اول وقتده استعمال اتمه عبادتنک

وقتنه باعث اولور بر سببی داخی بودر که وقت استعماله عبادت اوزرینه
ایدردم بو ایکی شرط بولندقده دنیادن انتفاع ایتمک موجب حسنه
ومباح شیئدر وشویله که مال حلالک تناولنده ضرورت اوله کرکدر
ضرورت اولمه اولوک تناولنه حسنه دینلمز ودخی معلوم اولا که کشی
ادب اوزرینه استقامت فعلی اول امرده نیت اجماله فعلا علی سبیل
اولور یعنی اولا اجمالا نیت ایدوب دیه که اکر آخرتده وسیله اولمیه
هرکز تمتع ایچون ماله مایل اولوب تناول ایتمزدم بو تقدیرجه اکر بعضی
امورده نسیان سببی ایله خصوص نیت فوت اوله ضرر ایتمز قصد
اجمال کفایت ایدر وبالجمله اکر بر کمسنه وقت ضرورتده نیت
خالصه ایله مال مباحدن انتفاع ایتسه خیر وحسنه حاصل اولور اکر
بوامرده قصد اجمالی ایله متصف اولورسه طریقتده مستقیم اولور
ودخی بلکل که شهوت ولذت ایچون مال حلالی استعمال ایتمک مکروه
در بونک حقنده وارد اولان نهی تنزیهی در تحریمی دکلدر قیامت
کوننده حبس وحساب سبب اولور نیت خیر ایله قدر حاجتدن زیاده
بونک موجبی کثرت ثوابدر وحسن مآبدر واما حالت محموده
استعمال ایتمک قصدی ترکی جایز دکلدر ودخی بلکل که قیامت کوننده
حبس وحساب اولدر که سوال ایدرلر که دنیاده نه کسب ایلدک ونه
خرج ایلدک بونلردن مرادک نه ایدی دیرلر ودخی حبس اولمق
بودر که عرصه قیامتده سنی عریان وعطشان نعیم جناندن محروم

استعانت نیت ایدوب
اکر بو مباحک تناولنده
طاعته قدرت وعبادته
قوت حاصل
اولمسیدی
ترک

صح تمام
واهوال قیامتده معموم و
اولوب منتظر قالورلر والعیاذ بالله
ولورسه که بزم ایچون
طلب ایدوب
حلال

طلوعی مالک تنا ولنده سبب توبیخ وندامت وموجب تشنیع وملامت
اولدر بزه بیان ایله جواب ویرورزکه سببی بودرکه استعمالنده ترک ادب
ایدرلرننه کم برکشی بر پادشاه مجلسنده اداب صحبتی رعایت ایتمیه
کستاخانه تناول ایلسه اول کشی ترک ادب ایدوب تعیب ایدرلر بو معنا
اصل اصول اولدرکه حق تعالی حضرتی قوللارینی طاعت وعبادت ایچون
خلق ایلدی بونلر بصر وبصیرتله کندو احواللرینه نظر قلسه لرکندولرین هر حنده
بنده قو ومانده کورورلر ایمدی عبد مخلص اولانلره لایق بودرکه جمیع افعالی
مولاسنه عبادت اوله بو تقدیرجه شول کسنه که حلال مالی شرایط مذکوره
اوزره استعمال ایدوب علی عبادت قلیجی ایکن بو طریقی ترک ایدوب
ضرورت بوغیکی کندو شهونلرکا مقتضاسنجه استعمال ایدرلر مع هذا که
بو داره دنیا در خدمت وعبادتدر دار تنعم وشهوت دکلدر بوینک
کسنه لری یوم قیامتده ملامت قلسه لر عجب دکلدر ایمدی شول کسنه که
صاحب عبرت واهل بصیرت اولا بو مذکور اولان امورده صورت
غفلت کوسترمیوب رعایت ایلسه کندو نفسنی اصلاح ایدوب
الجام تقوا ایله ملجم قلور بعون الله تعالی فصل ای طالب دردمند دلی
سالک مستمند بو عقبه طویله عظیمه دن غافل اولماکه تفصیل اولنیدی
شدة وصعوبت یونندن جمیع عقباتک اکبریدر ودفری بودرکه
عبادتدن منقطع اولانلرک کمی دنیا اوجندن وکمی خلق وکمی نفس وکمی
شیطان اوجندن ورطه هلاکه دوشدیلر وقالدیلر بو فصلده سکون

ایکی

برکته نافعه واضحه وجیزه بیان ایده لم تاکه معالجه دنیا وخلق ونفس
شیطان سکا اسان اولوب سهولتله بو عقبه شدیده دن خلاص
اولاسن اما دنیا بابنده نکته بودرکه سنک اکرک اوج حالدن خالی
دکلدر شول سبدنکه یا صاحب بصیرتسن یا صاحب همتسن یا اهل
غفلتسن اکر صاحب بصیرت ایسک سکا بو نکته کفایت ایدرکه حق
جل وعلا سنک ربک وحبیبکدر وسن انوک عبدی ومحبی سن
ودنیا انوک دشمنی در سنک مقتضای عقلک بودرکه ربکه تابع اولاسن
دنیانک مقتضاسی دخی بودرکه سنی ربکدن بعید ایده بو تقدیرجه دنیا
هم سکا دشمندر وهم حبیبکه دشمندر کشی دشمننه نه محبت ایدر اکر
عبادتده صاحب همت ایسک بو نکته سکا کفایت ایدرکه بو دنیا
بر بی وفا عجوزه قحبه مکاره منشوه درکه انوک نه ذکری ونه فکری سنک
عبادتکده وطاعتکه مانع اولور ایمدی برکسه نک مجرد فکری وذکرندن
نکبت حاصل اولور انوک مصاحبتنده نه قدر راحت اولسون
واکر سلوکنکده اهل غفلت ایسک سکا بو نکته کفایت ایدرکه دنیا
سکا باقی قالمز اکر سن انی ترک ایده مزسک اول سنی ترک ایدر
ننه کم ابو الحسن رحمه الله تعالی علیه ایدرکه اکر سن دنیا ایچون باقی
قالورسک دنیا سنکچون باقی قالمز بو تقدیرجه دنیانک طلبنده
سکا نه فائده حاصل اولورکه بو فانی بولنده عمر عزیزکی تلف قلورسک
اما شیطان سکا اولو دشمن ایدوکنه بو نکته کفایت ایدر حق تعالی

حبیبنه و رسولنه صلی الله تعالی علیه و سلم بیورر که وقل رب

اعوذ بک من همزات الشیاطین و اعوذ بک رب ان یحضرون
یعنی یا محمد اینک یا رب سکا صغنورم شیطانک خطراتندن و حضور
لرندن احمدی سید انبیا جمیعنک خیرلوسی و افضلی و اعلاسی
و اعقلی و اصفاسی ایکن شیطان شرندن الله تعالی جل شانه حضرتنه
استعاذه ایمکله امر اولندی سن بو قدر نقصان عقل و جهلله و غفلتکله
استعاذه ایلمدین انوک شرندن نجه خلاص اولا بلورسن نعوذ بالله السمیع
العلیم من الشیطان الرجیم اما خلقک اختلاطی سکا زیان ایدوکنه بو
کفایت ایدر که بعضی بونلر رکه مصاحبت قلوب هوا الربه متابعت
کوسترسک آخرتک خراب ایدرسن و اگر مخالفت ایدرسک عداوت
ایدرلر و حالکی بکدر قلوب حضورکی ضایع ایدرلر و اگر سکا تعظیم و تکریم
ایدرلرسه کبر و عجبله سنی هلاک ایدرلر و اگر سنی حوار و حقیر ایدرلر
غکین اولوب بونلره کین طوترسن کناهه کیررسن بهر حال بونلرکله
معامله فتنه و فساددن خالی دکلدر اندیشه ایله بونلرکه کیتدی
حالکی فکر ایله که فوت اولوب اوچ کون قبرده یاتدوغکدن صکره سنی
شو بله اونتدیلر که کویا دنیاده هیچ کوردکلری یوق ایدی بلکه اوکدکی
اشتمه بلر ایدی و مقبره ایچنده سنکله علکدن غیری کیمسه قلمز و لوح
سنکا حق تعالیدن غیری کیمسه دن چاره اولمز ایدی غافل اولمه بو طائفه
ایی وفا و ذوقه یی بیلادکه سنی مغبون ایدوب ربکه عبادتدن اهمالدن محروم

ابدر

ابدرلر اول حضرته و ارمغه بورک قالمدی احمدی بوللردن عزلت
اولمقده جمیع امورده دکلی حوالره اعتصامک و شداید و مضایقی
بلادکک و مسندکدر اما نفس اماره سنک ردائتینه و خباثتینه و سوء
ارادتنه واقف اولمق استرسک بونک احوالنه دقتله نظر ایله
واقف اولاسن زیرا که نفس ردیه شهوت حینده بهیمه اولور
و غضب زماننده ارسلان و مصیبت زماننده اوغلان و نعمت
زماننده فرعون و احلمی دشمند عینی و طوقلق حالتنده مختال
اولور و اگر طویورسک طغیان ایدر و اجندررسک فغان ایدر
براتر حولوجرکه بکرز و بسلر ایسک جاموس اولور اج قورسک صوت
شکر ذکر ایله سنی بحضور ایدر بعض مشایخ رحمهم ایدر نفسک خباثتی
و حماقتی بر مرتبه درکه بعضی بر شهوته و یا معصیته عزم ایلسه آنی منع ایکه
قصد ایلدکده الله تعالی حضرتنی و رسولنی و جمیع انبیاء و اولیالی
و صلحالی و اتقیالی شفیع کتورسک دخی صوله و قیامتی و جنتی و جحیمی
عرض ایلسک بو سوزلردن متأثر اولوب آرزوسندن فراغت
ایلمز اگر بر کون طعامنی قطع ایلیوب و قتنده ویرمسک شهوتی
ساکن اولوب معصیتی ترک ایدر بر پاره اتمکدن متأثر اولدوغی کبی
هیچ برشیدن اولمز ایدی نفسک حمقی و خباثتی و جهلی و سوء
ارادتنی اهل بصیرت اولانلر بو معنادن اکلادیلر حتی زنهار زنهار
بونک مکرندن غافل اولمه سن که نه سینده شیمه بو قدر نته کم حق تعالی جل شانه سوره ان النفس
الاماره بالسوء احمدی ایم
البلوی ایدر بیکون اسم
و اسم واضعکه
اشلدی

عزلت قیل و سؤال ایماکی محضی
اختیار ایله که امر الامر اکل
قالورسن ابد الاباد
احتیاجک اندن
منقطع

بن ایتدم که حق تعالی عز اسمه ان النفس لامارة بالسوء دیو بیوردی [margin: شدر]
نه حکمتدر که بنم نفسم خیره اولدی بو حق اولسه که کدر بکر زکیه نفسمه
وحشت غلبه ایلدی عزلتخانه سی ایله خلطدن فرار ایدر عرضی بودر
بونک غزایه جقدوغنی اشتدیلر تعظیم و تکریم ایده لر لو نفسم خطاب
ایدوب دیدیکه اگر غزایه کدرسم خلقه قرشو اولوب خلوت یرلرده قونام
بو سوزی نفسم قبول ایلدی ایتدم حق تعالی نک قولی کرچکدر سن
کاذبسن بکا خیره دلالت ایلمزسن بوندن صکره [illegible] قولاینده کلدر
ایمدی اگر غزایه کدرسم جبه و جوشن کیمزم و اول حمله ایدن بن اولورم
و اول اولن سن اولورسن دیدم بونی دخی قبول ایلدی محصل کلام [margin: نفسمک]
جمیع اغراضنی ذکر ایلیوب سنه بو جمله دن منع ایدرم دیدم جمیعنی
قبول ایلدی آخر الامر الله تعالی یه تضرع ایلیوب دیدمکه یارب سن
کرچکسن نفسم متهمدر بو امردن غرضی نه در بکا بلدر تا که علاجنه
مشغول اولام عاقبت حق تعالی عنایت ایلیوب غرضنی کشف
ایلدی نفسمی سویلتدی دیدیکه یا احمد هر دم بکا مخالفت ایدرسن
بندن مرادمی منع ایدرسن هر کونده بیک کره بنی دپه لرسن بنم حالمه
کمسنه مطلع اولمز اگر غزایه واروب مقاتله ایتسک بر کره اولوب
سندن قورتلورم و خلق اشیدوب احمد شهید اولدی دیرلر ایمدی
بنم روزکارم شویله اولوب ذکر جمیل ایله مشرف اولورم بلدمکه نفسمک
مرادی ریا و شهرت ایمش اول ساعت غزایه کتمدم ایمدی نظر ایله نفس

حیله

[margin: ولدفه نصره ... ریا و شهرت حاصل اولور نعوذ بالله من شرها دعوی ... بلکه بو شامده ... اصل]

حیله‌سنک حیله‌لرینه و خدعه‌لرینه کوره بر عمل اشلمک استرکه قوت
اصیل وار در که سنک اوزرکه واجبدر که انی داخی بله سن مثلا عبادت
ایکی قسمدر بری اکتساب دیگری اجتنابدر اکتساب طاعت و عبادت
اشلمکدر اجتناب معاصی و سیئاتدن بغلنمقدر که اکا تقوی درلر علی کل حال [margin: صالح]
اجتنابدن حاصل اولان عبادت اصح و اسلمدر و طاعتلرک اولاسی و [illegible]
و افضلیسیدر چندی اولانلر اجتنابک اول درجه سی نه در الت بو
اهتمام ایدرلر صوم و صلوة و زکوة و حج ادکبی اما منتهی اولانلر اجتنابه
اهتمام ایدرلر نیتی خواطر قلوب ایدوب حق تعالیدن غیریه میل ایتمزلر و فضول
طعامدن حفظ بطون و لغو مقالدن حفظ لسان و مالایعنی نظردن
حفظ عین ایدرلر نته کم بعض مشایخ ایدر که صامت اولمقدن افضل صوم
اولمز و کف ازادن اوزکه صدقه اولمز و شدده صبر ایدوب قضایه رضا
کوسترمکدن اولی صلوة اولمز ایمدی اگر سنکجوه بو ایکی قسم عبادت [illegible] اگر
اولرکه کامل و مطلوبک حاصل اولوب سلوکده سالم و جهادکده غانم
اولورسن و اگر اجتنابی تکمیل ایدوب طرف اکتسابه قوت ایدرسک سالم
اولورسن لکن غانم اولمزسن و اگر قسم اکتسابی تکمیل ایدوب اجتنابه
قوت ایدرسک نه سالم اولورسن نه غانم اولورسن زیرا که اخلاق ردیه
اعمال صالحه یی ابطال ایدر وقت اولور که مدت ایله تحصیل ایلدوکک عبادتی
بر کلمه یا بر خاطره یا نظره ایله افساد ایدرسن روایت ایدرلر که ابن عباسدن
رضی الله تعالی عنهما صوردیلر که شول ایکی کشی حقنده نه دیرسز که بریسی کثیر الخیر و کثیر الشر

[margin: کثیر الخیر و کثیر الشر دیر و بریسی قلیل الخیر و قلیل الشر در حضرت [illegible] ویروب دیدیکه سلامت اولی]

افضلدر بونک مثالی خسته حالی کبیدر زیراکه خسته نک علاجی ایکی قسمدر بری
دوادر و بری احتمادر اگر ایکیسنی جمع ایدرلرسه خسته بعون الله تعالی
شفا بولور والا دوادن احتما اولیدر شول سببدنکه احتمادی ترک اتسه لر
دوا نافع اولمز اما اول وقت اولورکه دواسز احتما نافع اولور نته کم حضرت
رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر اصل کل داء الحمیة بونک معناسی بودرکه
احتمایله دوالردن استغنا حاصل اولور ودخی روایت اولنورکه حکمای هند
مرضایه احتمایله علاج ایدرلر دوا ایله اتمزلر خسته اولسه لر یمکدن و اکلدن
پرهیز ایدرلر صحبت بو [illegible] بو تفصیلدن معلوم اولدیکه متقیلر
درجه سی عابدلر درجه سندن اعلادر **فصل** بو اعضاء اربعه کم کوز
و دل و قرین و کوکلدرکه باب تقواده بیان اولندی ارکان انسانکدر
اصولیدر بونلرک تقوالری سایر اعضانک تقواسنی مستلزمدر زیرا
امورک مداری کوکلدر بونک واحی اکثر خطری کوزدندر زیرا حضرت
علی رضی الله تعالی عنه بیورر که من لم یملک عینیه فلیس للقلب عنده قیمة
یعنی شول کمسنه نک که کوزلرینه مالک اولمدی انوک قتنده قلبک
قیمتی یوقدر اما احوال لسان بو معلومدرکه انسانک ضیعتی و ریح و خسارتی
و تعب و اجتهادنک فایده سی و ثمره سی طاعت و عبادتدر بونلرک
دخی ضرری و خطری اکثر یا دلدندر تضییع و غیبت و ترتین کلمات
بی منفعت سببیله ایدی لکن انسان فتنه عظیمه درکه سنک نیجه بیللق
عبادتکی بر سوز ایله تلف ایلر بوندندرکه مدت مدید ایله حبس ایتمک لایقدر

دکی

وشکلدر دلده بیلدندر ودخی بعض مشایخ ایدرلرکه سالک طریق اولان
اوزکه منهاج بو قدر ودخی صاحب بصیرت اولانلر تامل ایدوب کندو
احوالنه نظر قلسه لر شول نفسنده که مالا یعنی کلام سویلر اول کلامک
بدل برکره استغفر الله دیسه لر زبان ایده لردی وقت اولابیلوردی
قوتلی ساعتنه کلوب جمیع کناهلری عفو اولیدی یا خود برکره لا اله
الا الله دیسه لر انلرک ایچون علو درجه و سمو رتبه حاصل اولابیلوردی
یا خود دعا ایدوب حق تعالی حضرتندن حسن عافیت طلب ایتسه لر ودخی
اولا که دعالری مستجاب اولوب دنیاده و عقباده جمیع بلیالردن نجات
میسر اولیدی ایمدی لازمدر و متعیندر که تفحص و تلفظله نیجه فواید
عظیمه و عواید کریمه نک حصولی ممکن ایکن فوت ایده سن ودخی اولبا
وطاهر نقدلری مهلکه و قبایحه صرف ایدرسز که انوک سوداسی قباحت
علامت و حبس و حسرت بلکه عذاب و عقاب اولا بعض عزیزلر ایدرلر هر
کیشی کلام باطل سویلمکه اقدام ایلسه و صبر ایدوب انکا بدل سبحان الله دیسه شفا و
سعادته مبدل اولور اما احوال بطن بودرکه طعام عبادتک تخم و صونی
و بدن ارضی در چونکه تخم فاسد اوله اکین داخی فاسد اولور وقت اولور
بری بله فاسد ایدر معروف کرخی رحمه الله علیه ایدر چونکه صایم اولاسن
افطار وقتنده نظر ایله کورکه افطار ایدرسن و کیمک طعامن غدا ایدرسن
نیجه کیشیلر واردر که بر لقمه بر له افطار ایدوب انلرک عبادتنی قالورلر و
قلب شغلی اولوب اروح رتبه کلر و نیجه لقمه وار رکه دون نمازن فلانی

حفظ لسان ایلمکدن افضل
رفیق بولنمز و معراجه
عروج ایتمکه ترک
کلامدر

منع ایدوب بکلوب ایدکدر
کیت دخی قرآندن منع ایدر و
اولور که بر لقمه بر که
بر بلوغ قیاسن
حرام ایدر

ابعدی عبدالامر بعده اکر نظر دقیق واحتیاط بلیغ ایدوب حلالدن
تناول ایلمیک عیبت یره حلال طعام اولوب مضغ ایام اولورسن
دخی عبادتکده حلاوت وقلبکده نور معرفت حاصل اولمز ودخی
ابراهیم ادهم رحمه الله تعالی علیه ایدر جبل لبنان عابدلرینک اکثریله صحبت
ایلدم استای دنیایه رجوع ایلدوکم زمانده بکا بش نسنه وصیت ایلدیلر که
چوق طعام تناول ایدن کمسنه عبادت حلاوتنی بولمز وچوق
اویویان عمرینک برکتنی بولمز خلقک رضاسن کوزه دن مولاسی
رضاسنه منظر اولمز وکثرت کلام ایله وغیبت ایله ضعف اولانک
عاقبتی اسلام اوزرینه اولمز سهل ایدر جمیع خیرات دورت خصلت
ایچنده موجود در ابدال اولانلر بونلرکله ابدال اولدیلر اول دورت خصلتک
بری جوع ودخی برکسی صمت ودخی برکسی عزلت خلق ودخی برکسی سهر لیلدر
ودخی بعض عرفان ایدر بزم سرمایه مز اجلعندر معناسی بودرکه بزم
ایچون فراغت بال وسلامت حال وحلاوت عبادت وکلام معرفت
اجلعنه صبر ایمک سببی ایله در اما احوال قلب بو معلومدرکه کوکل اصل
کلدر اکر بو صالح اولورسه جمله سی صالح اولور اکر فاسد اولورسه جمله سی
فاسد اولور ودخی کوکل سلطان صاحب فرماندر سایر اعضا رعایا
سلطان مستقیم اولورسه رعایا دخی مستقیم اولور زیرا که قلب اصل
شجردر وسایر اعضا بداقلریدر بداقلر خود صوینی کوکدن ایچرلر دخی
کوکده وداخی حکم قلبک عمارتنه دلالت ایدر نحنکه بونلاره حلال لقمه

بلسو

بلسونلرکه کوکلده حلل ایدر بونلرک منشاء اولدر ابعدی ساکلره واجبدرکه
زیرا که خواطر اوزرینه مبنی در اول خود سنک الکده دکلدر بلکه سنک
الکده طاقتک نهایتنه صرف ایدوب قلبی ایندوکی خاطره دن تمیز ایلر
بو احلادن غایبده زحمتلو ومشقتلو دربتهکم بایزید بسطامی رحمه الله تعالی
ایدر اون ایل قلبم معالجه ایتدم واون ییل نفسمه معالجه ایتدم قلبک حالیکه
جمعندن اشد کوردم ودخی سنکلره واجبدرکه ساعداکر اولانکی
خصال اربعه دن حذر ایدهسن که طول امل واستعجال عمل وحسد وکبردر
بو بابده فتی اهتمام ایدهسن زیرا که جمیع افتلرک منباسی بونلردر
علی الخصوص که حسد وکبر اکثر علما وفقرا بونلرکله مبتلادر بر درجه ده
که فقلا زنده جایزدر که اقران وامثالی ملک جایره عزم ایدوب هلاک
ایدرلر روایت اولنور مالک بن دینار رحمه الله تعالی قراءانک
جمیع خلق اوزره شهادتلرینی قبول ایدردی اما بری بریلرینک اوزرینه
قبول ایتمزدی سببن صوردیلر جواب ویردی بونلار بربرینه
مبالغه ایله حسد کوردم دیدی ودخی روایت اولنورکه فضیل
رحمه الله تعالی اوغلنه دیدیکه بنم ایچون براو صاتون ال که اهل قرادن
ابراغ اولسون ودخی سؤال قوندخا ابراغ اولسونکه بنده عیب
کورمک افشا ایدهلر ونعمت کورمک حسد ایدهلر ودخی بودرت
خصلت سایر ناسه عموم اوزرینه وفقرایه خصوص اوزرینه درکه علما
بونلر قبیح وشنیع دورلر وقتده بر اهل قرادن اعدااسه کوررسنکه

اکر غافلز فلک اصلاحنه صرف ایدرلر ایدی صکره بلکلکه بو فلبک اصلاحی ودخی قوم بری اکثردر

طول امل حب دنیا علاوه وسفر سببدر علم کاهلی کند واستعجال قطع منازل وعلو مرتبه

استمکله کرو قالمشدر ودعاء صالحك اجابتنده عجله ایدوب
محروم قالمشدر یا او حکلر پراخه یه دعا ایدوب حکره پشیمان
اولمشدر بو اجلدندر که سفیان ثوری رحمه الله تعالی ایدرکه کندو
قائمه قصد ایده لر و بو هیچ کسه دن قورقرم الا قرادن وعلمادن قورقرم
دیدی بو سوزی اشتدنلر خوش کلیوب بو حال نه دن عجب ایدر
دیدکلرنده جواب ویردیکه بولی بن دیلدم ابراهیم نخعی دن اشتدم
دیدی وعطاردن رحمه الله تعالی روایت ایدرکه ایدر بکا سفیان
ثوری دیدیکه قرادن غایتده حذر ایلك و بندنده دخی کاکر انلر
مخالفت ایدوب استدکلری یره بزناره بن طنلو دردم
وانلر اکثری دردب ایچی دکلمکر قتلومه قصد ایدوب بنی سلطان
جباره چقارو علما و قرا طائفه سندن واردرکه صلح اکسوتن کبرلر
بیخ رکعت نماز زیاده قلماغله اولولاب عبوس الوجه اولوب
خلقی تخفیف وتحقیر ایدرلر کانه عبادتلر بنی بونلارك اوزرینه منت
ایدرلر صناسن که حق تعالیدن بونلره جنته کرمك ایچون برات
مسلم یا منشور امن من عذاب الیم کلمشدر کندولرك سعادتنه وسایرلرك
شقاوتنه جازم اولمش کبی و پرنور کیدکلری لباس صوفیانه
وکسوت صافیانه اولوب کیدکلری ترفعه لایق دکلدر موافق دکلدر ثواب
اولنسون قرقد سنجی حسن بصری کا به کلدی که فرقدك کیدوکی کلیم جبه کی
حله ایدی حسنك لباسنه باقدی حسن باقدی نه قورقسن بوم لباسیم

جنت لباسیدر و سنك کیدوکك جهنم لباسیدر زیرا که روایتده
اهل جنتك اکثری کسوت اوغلبی سئول اولر ایبلدرکه زهدلرینه تنبیه ایچون
دکیدلرینی صدرلرنده صقلارلر انلردن حسن بصری بیان ایدوب
دیدیکه رسول الله حقی ایچون که جمله عالم اکا انداز جر ارسزك بو پلاسن الکنده
بر کبر کز واردرکه اطلاس کینلرك اکثرنده بو قدر ایجدی ای مرد
عاقل بو درت خصلت دن غایتده حذر ایله خصوصا کبردن که اکر
اول اوجنده ایا عنك طایفه معصیته دوشرسن واکر کبرده طایفه
کونه دوشرسن ابلیسك حکایه سن اونتمه که حق تعالی اندن حکایه ایدوب
ابی واستکبر وکان من الکافرین یعنی امر الهی طوتمدی ابا ایدوب
کبر ایدوب کافرلردن اولدی حق سبحانه وتعالی یه رجوع ایدوب وتضرع وزاری
قلوب دیلرکه محض لطف واحسانندن بزی عاجز قوللرینی بو خصال قبیحه لردن
عصمت جیبنده (?) حفظ وامانده صقلایه وجوده ومنه وکرمه **مفصل**
فی الجمله اکر بصیرت برله دنیایه نظر قلسك بونك قلت بقاسنه وکثرت
فناسنه وحیزی شرینه کفایت ایتمز وکیده (?) لطف اولسك ودخی بونك
تحیی وشغلی حق تعالی دن بعید ایدوب قیامت کوننده حبس وحسابه
وعذاب وعتابه سبب اولدوغنه جازم اولسك بالضروره بونکله
وامیدن اعراض وفضول الالذتدن امتناع ایدرسن وقت ضرورتنده
قدر حاجتدن زیاده استعمال ایلمزسنك ودخی دنیانك نعمتلرندن
ولذتلرندن فراغت ایدرسن ویوم اخرتده حضرت رب العزت جلا

دار نعیم ابجده منعم اولوب نعم بی نهایه ولذت بی غایه تحصیله مشغول
اولورسن ودخی بیلکه بو خلقک وقیاسی بو قدر معاونتدن موئنتی انقدر
بولمارک دروننده وفا وصدرنده صفا بو قدر بولماردن عزلت
ایدوب قدر حاجتدن اوزرکه مصاحبت قلمازدک بلکه وقت ضرورتده
منفعتلرندن انتفاعی اختلاطلرندن ملاحت وخسارته بدل ترک ایدوب
صحبتی تشوشلر ایدر ودخی مصاحبتلرندن خسارت وحدتلرندن …
کورمز ایدک نته کم حضرت عیسی علیه السلام بیورمشلر که احفظ الله تجده
جنب لجنت یعنی امر کره حق اوزرینه اول تره یه توجه ایدرسک
حق حضرتنی انده حاضر بولورسن ودخی ابلیسک ابلیس برجیث …
جمیع البشر سکله عداوته قوشدر ودخی بونک مکایدنی ومصایدنی
تذکر ایدوب شرندن استعاذه قلمک وسوسه سندن حق …
تواسنه توکل ایلمک بونک مکرندن خلاص اولورسن نته کم حق تعالی
جل شانه بیورر انه لیس له سلطان علی الذین امنوا وعلی ربهم یتوکلون
یعنی شیطانک مؤمنلر اوزرینه ومتوکللر اوزرینه سلطاولیغی یوقدر
روایت اولنورکه ابو حازمه صوردیلر که یا ابا حازم دنیا ندر ابلیسی
کیمدر جواب ویردیکه دنیانک کچنی دوشکدر باقی فلان ارزودر
شیطان شغلکستندرکه بره نفع اولان برده امتناع ایدوب ضرر
اولان برده ابتاع ایدر ودخی نفس امارهنک جهالتی وردائتی
وکندویه زیان اولان یرلردن اجتناب ایتموب ورطه هلاکه

دوشند وکی بیلسکب وداعی عواقب اموره نظر قلوب عاقللر
کبی نفسکه مرحمت نظریله باقسک صبیان نادانلر کبی قطع قلماسک
بونلار حاله نظر ایدوب مائله نظر ایتمزلر دخی حرصک مطرقته اوزرک
ایدرلر دوائک حرارتنه تحمل ایتمزلر که شفا بولالر ودخی نفسکه
تقوادن لجام اورسک تا اولیان زواید اجوردی منع ایلسک
صفات ذمیمه وخصال قبیحه دن بری قلسک که طول امل واستعجال
امل وموفقله وحسد وتامل مرده تکبرلک ودعوی شهوتله
غدا ایتنا ولا ایتمک کبی ودخی بونلردن امتناع ایتکلدن بکا ضرر
ایکلوردیو خوف ایلمک زیراکه حق تعالی رحمتی وعنایتی اثر عنایتی
وسعت ویروب دین اوزنده مضر اولانلره محتاج قلماشدر
بو تقدیرجه مباحاتک فضولنی ترک ایتکلده قطعا ضرر کلمز
بلکه خیر محض ونفع صرفدر نته کم بعض صلحا ایدر تقوی اهونی
اشیادر قناعتکه برحاجتم اولسه اوزرنه لا ابد اولمه الی ترک
ایدرم شول سببدنکه نعمه مرادین ویرسم داخی زیاده طلب ایدر
اکر ویرمسم ادنی معیشت ایله قناعت ایدر ودخی ایدرکه نفس
بر حرکیدر که نه قدر یوکک اورسک متحمل اولور اکر یوکن تخفیف
ایلسک سرکشلک ایدر یعنی بو امور مذکوره رعایت ایلیوب
عمل کنیدر سکر یعنی دنیادن زاهد واخرته طالب ورعنا اولور
خلقدن منزوی واشغالدن منقطع اولورسن حق انس الیه

کسب ایدوب وداخی ان عبادی لیس لک علیهم سلطان طیغی الیه
زیاده مشرف اولوسلونده ارجعی الی ربک راضیة مرضیة کرامتیله
ایله مکرم اولوب ملایکه‌دن مفضل اولورسن زیراکه ملایکه‌نک
نفسی اماره سی یوقدرکه شره امر ایلیه ودخی شیطان بولاره حواله
دکلدرکه اغوا ایلیه سن خود بونجه واسیلاجه مجابایرلره معروض
بو عقباتده مجادله ومحاربه قلوب بوبلالرک مکایدندن
خلاص بولوب حضرت خداوند عالم خدمتنه استقامتله اشتغال
کسب ایدرسن حضرت پادشاه وتختگاه ازل ومؤسس
قواعد ارکان لم یزل دن منفردر که جمله مزی جمیع جماعة مسلمین
بو اعدالک شرندن وبو عقباتک شدتندن حسن توفیقی وکمال
عنایتی برله خلاص ایدوب قاپوسنده اخلاص ایله خدمت ایلیه
ایلین **الباب الرابع فی عقبة العوارض** دردنجی باب عقبه عوارضک
بیاننده دربلکه عابدلری عباداتدن منع ایدن عوارض درت
نوعدر نته کم مقدمهٔ کتابده بیان اولنمشدی وبو درت نوعک
بربیسی شول رزقدر که انسان انی طلب ایله معیشت لابد اولدوغی
جهتدن ایدی بو عارضه‌دن خلاص اولمق کیشی رزقنده وسایر
امورنده حق تعالیه توکل ایلمکله میسر اولور وتوکلک اقتضا ایلدیکی
ایکی امردر واول ایکیدن بریسی بودرکه اگر کیشی ترک توکل ایدوب کسبه
طالب اولسه اگر ظاهر بدنله مباشر اولورسه تاجرلرو کاسبلر گبی عبادتدن

قالور

قالور متعبد اولمز ایلدوکی تقدیرجه دخی ثواب حضرت اولمز زیرا کسب
عبادت جمله‌سنده وارکانک شیئیله اولور بو معبر دکلدر اضطراب
توکل ایدی ضعیف اولانلر معیشت امرنده وجه معیشتی اولمایینجه
هیچ برکیسنه قلبی قرار ایتمیوب شویله حیران وسرگردان بولوب
بو عمله مشغول اولمزلر نته کم شیخ ابو محمد رحمه الله تعالی ایدر عالملر
ایکی کیشیدر اولکی امر رایج اولورانلارک بربیسی مشهوردر وبربیسی مستوردر
زیراکه مشهور اموریده مجرد اولوب قوی القلب اولدوغی سببدن
موانعه ملتفت اولمایوب خاطرک رفعته متعبد اولمز مطلوبنی
تحصیل وتکمیل ایدر متوکل دخی قوة بصیرت سببی ایله امورنده حق
تعالینک وعدنه وضمانته حسن اعتقاد ایله وب مشروع ایدر
صنعتک نحو لعنه وشیطانک اغواسنه ملتفت اولماز مطلوبنه ظفر
بولور اموریده متردد اولوب همتنده فتور وتوکلنده قصوری
اولانلر دون همت اولدقلری اجلدن دواب وکلاب گبی شکمپرور
ناظر اولوب عطاسنه منتظر اولورلر وبونک گبی طایفه‌نک
قلوبی جمیع زمانده رجادن خالی اولمز مع هذا که تو تعلقی
امر تحرد علی همت اولانلر تحرات امورده ملتفت اولمایوب
خصال حمیده واعمال شریفه تحصیلنه مشغول اولورلر مرتبه عظمی
ومنزل کبری کسب ایدرلر گوزمز جملین گدا انباء دنیا
اولانلر علو مرتبه وسمو درجه تحصیلنه حریص اولمیه مادامکه

اولاد مدبر ولعو سعدن قطع قلوب ایدوب اقدام نامدیمابا شر
علماسلر مقصودلرینه وصول میسر اولمز مثلا ملوك دنیا سلطنت
اعدا ایله جنك وجدال وضرب وقتال ایدرلر برمرتبه ده که بو یولده
ملك تحصیل ایدرلر یا هلاك اولورلر و دخی تجار روزکار رشرح
دعوب کشت ایدوب بروبحر صباقری اولورلر دریادینده هلاك لرد
فیرمایوب تحصیل اموالا اشتغال ایدرلر مع هذا که بونی بلورلر که نوحر
عاقبتی یا تحصیل ارباح یا فوت سار واحد رلکن بونلره ربح عظیم
ومال جسیم حرصی غالب اولوب طریقك خطراتنه ارتکاب ایدرلر
اما اهل سوق اولانلر دون همت وضعیف القلب اولدقلری
اجلدن سرمایه لرینه زیان کلمه دیو خوف ایدوب خطرلویرلردن
حذر ایدوب اولو سفرلره ارتکاب ایتمزلر بونلرك اولو سفرلری
اوازندن دکانلرینه وارنجه دربواجلدندرکه امیرلرو تاجرلر کبی مرتبهٔ
شریفه یو قایدهٔ عظیمه حاصل ایتمزلر بونلر اکر بیع وشرا ایده برده بر
قایده اتسه لر کندولری نه چوق کلور قلبلری ادنی شئه متعلق
سببدن اما ابنا ولوت اولانلرك سرمایه لری حقه توکل وتعدیلد
تحمل اولدوغی جهتدن صنور قلبلری ایله طاعته قدرت میسر اولوب
بولنه استطاعت حاصل اولور قنده دارسه سیاحت ایدوب منازل
ومراحلی هلاکدن خوف ایتمز صحاراده وبحارده ساکن اولورلر اد
دراصلقه وینی حکم بونا سکن اولی سرو معتمد اسی بونلر در حقیقه بر

بوزنیك بکلری وحالکریدر و بو عوزلر یدرکه قنده دیلرسه سیران
ایدرلر قنقی مقامی بکنورلرسه نزول ایدرلر کو کللری نه دیلرسه ایشلرلر
بونلره کمسنه مانع ودافع اولمز دیو بنا بکلری کبی اعوان وانصاره واسباب
وتجملاته محتاج دکللر درجیع لزمانده ولکنده بونلره برابردر محبتقدا بله
استغنا ایدوب خلقدن عزلت ودنیا دن فراغت ایتمکلر
نته کم حضرت رسول صلى الله تعالى عليه وسلم بیوردر من شاء ان یکون
اقوى الناس فليتوكل على الله ومن سره ان يكون اكرم الناس فليتق الله
ومن سره ان يكون اغنى الناس فليكن بما في يد الله اوثق منه بما في يده
یعنی برکمسنه اکر دیلرسه که خلقك اقوی سی اولا توکل ایلسون اکر ...
اکرم اوله متقی اولسون اکر دیلرسه که ناسك اغنیاسی اولا حق تعالی الله
اولدلمه اعتقادی ارتیق اولسون کندو الندن اولاندن و دخی سلیمان الخواص
رحمه الله ایدر اکر برکیشی حق تعالی یه صدق نیتله توکل ایلسه جمیع تکلیف
ورعیتلر اکا محتاج اولور و ابراهیم الخواص رحمه الله ایدر بر کون بیابانده
بر غلامه بیتشدم کیدر ایدی کانه کومشدن برادلشدی صوردم که
قنده کیدرسن ایدی مکه یه کیدرم بن ایتدم سنده زاد وراحله
یوق نجه کیدرسن ایدی ضعیف الاعتقاد وقلیل الاعتماد اولان
الله تعالی که یرلری وکوکلری حفظ ایتمکه قادردر بنی زادسز وراحله سز
مکه یه الکتمکه قادر دکلمیدر دیدی چون مکه یه وارددم کوردم که اول غلام
کعبه یی طواف ایدوب ایدرکه ای کوکل عالی نیرك ایله ربکدن غیری

لمسنه یه حجت ایله اول علام جون بنی کوردی ایدر یا شیخ بکه شهدی کور
زاد و راحله یه قادر ایکن نجون بو ضعیفه حکره یه قالدی دیدی
و داخی ابو مطیع ایدر حاتم اصمه برکون صوردم که سنی ایشتدوم که زاد
و راحله سز بو بادیه لری قطع ایدرسن ایندی بنم زادم وار در اوکر کیمنه
زادک نه در دیدی بلدر ایندی دنیا ی و آخرتی حق تعالی نک
ملکی کوررم و جمیع عالمی انوک عبادی و عیالی کوردوم و جمله ارزاق و اسبابی
انوک تصرفنده کوردم و انوک حکمنی یرلره و کوکلره و اهلنه نافذ کوردم
. بو درتنه درکه بنم کبی توکلی واجب ایدر ایحجا مراد اولدرکه ترک
توکل اینمک خطر عظیمدر زیرا که رزقی حق تعالی خلقنه مقارن قلدی
و بیوردیکه خلقکم ثم رزقکم یعنی بوندن بلندیکه خلقی و رزقی حق تعالی مقدر و مخیر
دکلدر و داخی بلندیکه خلقدن صکره رزقی موعود اولنمشدر نته کم
حق تعالی بیورر ان الله هو الرزاق یعنی رزقلندیرجی حق تعالی در غیری
دکلدر و داخی بو وعد ایله اکتفا ایلدی رزقی ضامن دخی اولدی نته کم قوله
عظیمده بیورر و ما من دابة فی الارض الا علی الله رزقها یعنی یر یوزنده
بر حرکت ایدر نسنه یوقدر الا انوک رزقی الله تعالی ضامندر زیرا که
حفظ علی جهته و لالته بدر اندن صکره ضامنده دخی اکتفا ایلمدی بوکا
و زینه قسم دخی ایلدی نته کم بیورر فورب السماء و الارض انه لحق
مثل ما انکم تنطقون یعنی یرلرک و کوکلرک ربی حقی ایچون جمیع اشیاء
ینه حق اولدی بو سوزده شبهه یوقدر نیته کیم نطقکزده شبهه کز

اولا

اولادوغی کبی بعض مفسرلر قتنده بو آیتک معناسی بودرکه زمین
و آسمان تکریسی حقی ایچون سزه رزق ویرمک حق تعالی یه کلور
سزه سوز سویلمک کرکز اولدوغی کبی اندن صکره بو جمله ایله
دخی اکتفا ایلمیوب ابلغ وجه اوزره توکلی امر ایلیوب دیدیکه و
و توکل علی الحی الذی لا یموت و دخی بیوردیکه و توکل علی العزیز
الرحیم و دخی بیوردیکه و علی الله فتوکلوا ان کنتم مؤمنین یعنی حق
تعالی یه توکل ایلک اکر ایمان کتوردکز ایسه ایمدی بر کیمسنه که حق تعالی نک
قولنه اینانمیه و وعده سیله اکتفا ایلمیه و ضمانته مطمئن اولمیه و دکی
قناعتی کلمیه انوک حالی نیجه اوله و عاقبتی نیه یتیشه شول الله حقی ایچون
جمله عالم و اولاد بنی آدم انوک ید قدرتنده و قبضه تصرفنده در
بو بر مصیبت شدیده و فضاحت عظیمه درکه حصر اولنماز لکن اکثر ابنا
روزکار بوندن غافل و ذاهلدر نته کم حضرت رسول صلی الله تعالی
علیه وسلم بیوردی ابن عمر رضی الله تعالی عنهما که کیف انت اذا بقیت
بین قوم یخبئون رزق سنتهم لضعف الیقین یعنی سن نیجه اولاسن
شول حرکت ایچنده قالدوغک وقتکه بر ییللق رزقی صقلیالر یقینلری
ضعیف اولدوغی سببدن و حسن بصری رحمه الله تعالی ایدر که حق تعالی
لعنت ایلسون شول قومه که الله تعالی جل شانه عظمتی ایله یمین ایدر
دخی اکا اینانمز روایتدرکه بو آیت نازل اولدقده که فورب السماء
آیتی در ملائکه دیدیلر که بنی آدم هلاک اولدیکه حق تعالی حضرتنی غضبه کتوردیلر

بر درجه ده که رزقلری اذ ره یمین ایلدی ودخی اویس القرنی رحمه الله تعالی عنه
ایدر اکر جمیع زمین و آسمان اهلنک عبادتی قدر عبادت ایلسک قبول
اولمز ما دامکه رزقی تصدیق ایتمیه سن صوردیلر که نجه تصدیق ایده لم دیدیکه
رزق امرنده سزه کفیل اولان وعده سنه اعتماد ایدک وکفالتنه اعتماد ایدک
تا که جسدکزی عبادته فارغ بولاسز ودخی هرم بن حیان اویس القرنی
حضرتلرندن سوال ایدوب ایتدی بکا ساکن اولماق ایچون بر مقام
کوستر اویس رحمه الله تعالی شامی اشارت ایلدی هرم ایتدی اول یرده
معیشت حالی وسعت اوزره میدر نجه در دیدی اویس رحمه الله تعالی فا قدیکه
شک خلط ایدرسن سکا نصیحت نجه تأثیر ایلسون ودخی روایتدرکه
بر کفن صویوجی کسنه بایزید بسطامی رحمه الله تعالی اوکنده توبه کلدکده
بایزید اونک حالنی صوردقده دیدیکم بیک قبردن کفن چیقاردم بو
جلادتم ایکی کشیدن غیرینک یوزینی قبله دن دونمش کوردم بایزید
ایتدی او مسکینلرک یوزلرینی قبله دن رزق تهمتی دوندرمشدر ودخی
روایت اولنور که صلحادن برینه حالندن صوردیلر ایمانک سالم میدر
دیدیلر جواب ویروب دیدیکه سلامت ایمان اهل توکله اولور
اکر سؤال اولنسه که توکلک فضلتی ومنفعتی ورزق امرنده بزه لابد اولدیغی
ومراتبنی وسایر احکامنی واحوالنی بزه بیان ایله تا که عمله کتوروب
مستفع اولمق ممکن اوله جواب ویررزکه بو درت نسنه ایله بیلنسون بری
لفظ توکل نه یه اطلاق اولنور ودخی بری عمل توکل ندر ودخی بری حدی ندر ودخی بری

قلعه

قلعه سی نجه در اما لفظ توکل یکلکه وکالتدن مشتقدر معناسی
لغویسی بر کشی وکیل اتخاذ ایدوب امورینی اکا تسلیم ایتمکدر اما
مواضعی اوچدر بری موضع قسمت ودخی بری موضع نصرت ودخی بری
موضع رزقدر موضع قسمت اولدرکه حق تعالی کندویه قسمت ایتدیکی
نسنه یه اعتماد ایده وصولنده شبهه ایتمیه زیرا که حقک حکمی متبدل
ومتغیر دکلدر اذا که تشنیعه ایله ثابت اولمشدر موضع نصرت اولدرکه
دین امرنده مجاهده قلورکن حق تعالی نصرتنه اعتماد ایلیه کندونک
قدرتنه وشوکتنه واعوانک کثرتنه اعتماد ایلمیه نته کیم حق تعالی بیورر کیم
وشاورهم فی الامر فاذا عزمت فتوکل علی الله یعنی یا محمد امورکده
بشارت ایله وقت عزمکده حق تعالی یه توکل ایله ودخی بیورر که ان
تنصروا الله ینصرکم یعنی سز حقه یاردم ایدرسه کز حق تعالی دخی سزه یاردم
ایدر ودخی بیوررکه وکان حقا علینا نصر المؤمنین یعنی مؤمنلره یاردم
ایتمک بزم اوزریمزه لازم اولدی بو مقام نصرتده توکل ایتمک واجبدر
حق تعالینک وعده سی مقتضاسنجه موضع رزق اولدرکه حق تعالی
حضرتی کندو ایچون خدمته قدرت کلنجک قدر رزقه متکفل ودخی
بلوب اعتماد ایلیه نته کیم بیورر ومن یتوکل علی الله فهو حسبه ودخی
حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیوررکه لو توکلتم علی الله حق
توکله لرزقکم کما یرزق الطیر تغدو خماصا وتعود بطانا یعنی سز اکر حق
تعالی یه کمال توکل ایله توکل ایلسه کز قوشلره رزق ویردوکی کبی سزه

دخی ویروردی کورمزمسرکه قوشلر صباح اچ مالقرار اقشام طوق دونرلر
شرک کبی رزقه حرص کوسترمزلر اچ دخی قالمزلر بو درجه ده توکل ایتمک فرض
عیندر دلیل عقلی و نقلی منصوصیله جلی اولدیغنده مشهور اولان توکل بودر
بو بابده دخی مقصود اولان بودر حتی بونک کبی رزقه رزق مضمون
درلر اما مطلق توکل بر نیچه قسمدر انلری بیلمک رزق آفاتدن بلکه موقوفدر
ابتدا بلکه رزق دورت قسمدر بری مضموندر و بری مقسوم و بری
مملوک و بری موعوددر اما رزق مضمون شول غذادرکه قوام بدن اوکا
حاصل اولور بو رزق مضمون مقابله سنده توکل ایتمک فرضدر ولازمدر عقلا
و شرعا زیراکه مولامز بزه بدنمزله خدمت و طاعت بیوردی و خدمت
ایتمک ایچون قوام بدنه کفایت ایده جک قدر رزقه کفیل اولدی واول رزقی
لازم قلدی کندو فضل و کرمی ایله بعض مشایخ کرامه ایدرکه ارزاق عباده
حق تعالی ضامن اولدی زیراکه مولامز دیرکه عبادک مؤنتی مولا اوزرینه
واجبدر عباد اوزرینه مولایه خدمت واجب اولدیغی کبی و دخی
حق تعالی بزی محتاج رزق یرادی و رزقمزی طلب ایتمکه طریق بیلدردی
زیراکه نه دورقتی یرده دورده نه وقتی حاصل اولور و کیفیت تحصیل
بلدردی بلکه طلب ایله ورزق تقدیر جهتله واجبدرکه رزقمزی حاصل
وقتنده ایرشدره و دخی حق تعالی بزه خدمت تکلیف ایلدی
طلب رزق ایتمک انوک خدمتنه مانعدر ابدی واجبدرکه خدمتی
ایله دوام کرامیه کلامنک اصلی صحیحدر لکن انلر ربوبیته واحد اولمغله

حق تعالیلک اوزرینه عقلا واجبدر صاحب خطا ایدرلر بلکه حق
تعالی حضرتی رزقمزی کندو اوزرینه فضلی و کرمی ایله واجب قلدی
اما رزق مقسوم اولدرکه حق تعالی ازلده عبادینه قسمت ایدوب لوح محفوظه
یازدی رزقدن و کسوتدن هر برینه حصه سن تقسیم ایلدی وقت معیننده
کلور زاید و ناقص اولمز و اوکردی و صکره کلمز بلکه وقت معیننده
رزق اولور بر در لو دخی اولمزنته کم حضرت رسول صلی الله تعالی
علیه و سلم بیوررکه الرزق مقسوم مفروغ لیس تقوی تقی بزایده و
فجور فاجر بناقصه یعنی رزق ازلده مقسوم در یعنی قسمت اولنشدر
اهل تقوانک تقواسی انی زیاده قلمز و اهل فجورک فسقی ناقص ایتمز رزق
مملوک اولدرکه حق عبادینه دنیاده مالی تملیک ایلیه تقدیر ازلی موجبجه
بو وجهله مملوک اولان ماله رزق اطلاق اولنور نته کم حق تعالی بیوررکه
وانفقوا مما رزقناکم یعنی سزه تملیک ایلدوکمز موالدن انفاق ایلک
اما رزق موعود اولدرکه حق تعالی اهل تقوی اولان عبادینه وعده
قلدیغی مال حلالدرکه انلره زحمتسز و مشقتسز ایریشور نته کم حق تعالی
بیوررکه ومن یتق الله یجعل له مخرجا ویرزقه من حیث لا یحتسب ایلدی
بو اقسام رزق که ذکر اولندی بونلرک ایچنده رزق مضمونه توکل
ایتمک واجبدر زیراکه ضمان مطلقدر بر قیدله مقید دکلدر بر شرطله مشروط
دکلدر اما رزق مقسوم و مملوک انسانه مهم دکلدرکه توکل واجب
اولا اما رزق موعود تقوی ایله مشروطدر روایت اولنور بو

طایفهٔ جنید بغدادی قدس سره قاتنه واروب ایتدیلر که رزق
طلب ایدرز ایتدی قنده ایدوکن بلورسه کز طلب ایلک
ایتدیلر که اللهدن استرز ایتدی اگر بلدوکز ایسه که سزی اونتدی
اکدرک ایتدیلر او حجره کروب اوتوروب بخه ویره جکی تجربه
ایدرز ایتدی الله تعالی یی تجربه قلمق قدرتنده شکدر ایتدیلر یا
حیله و چاره ندر ایتدی که حیله ترک ایتمکدر **روایتدر که** بایزید
بسطامی قدس سره بر امامک اردنده نماز قلدی چون امام سلام
ویردی بایزیدی کوروب ایتدی طعامی قنده بولورسن یا بایزید
فلان شوار دکره قلدوغم نمازی اعاده ایدین بعده خبر ویرم
زیرا که رزاقی بلمینک امامتی جایز دکلدر دیدی **روایتدر که** قول
درت نسنه دن ابدی غایب اولمز بری حق تعالی نک کوره سی
بر قنده اولسه ویری دخی رزقی ایرشمکده هر قنده اولسه و بری
اجلی ایرشمکده هر قنده اولسه و بری قضاء الله ایرشمکده هر قنده
اولسه **اما** توکلک حقیقتی بعض مشایخ قتنده اولدر کم کشی هر
امورنده حق تعالی یه اعتماد ایدوب سایر نسنه دن مایوس اولا و منفصل
قتنده توکل اولدر که کشی کندو امورنده قلبی حق تعالی یه متعلق
قیلوب سایر یردن قطع تعلق ایده شیخ ابو عمر ایدر توکل حق تعالی دن
غیری نسنه دن قوام بدن حاصل اولمادوغنی بلمکدر شیخ الاسلام ایدر
توکل ایکی تعلیق اوزرنه [illegible] وارد معنای توکل قوام بدن حق

تعالی

تعالیدن حاصل اولدوغنی ذکر ایتمکدر معنای تعلیق ماسوی اللهدن
حاصل اولدوغنی ذکر ایتمکدر معنای تعلیق ماسوی اللهدن حاصل
اولمادوغنی ذکر ایلمکدر **بو اقوالک** مرجعی اصل واحددر اول اصل
بودر که کشی قلبنی مقرر قلمادقدر مشغول اولمیه نک اوزرینه که قوام بدن
و ستر [illegible] و کفایت مؤنت حق تعالی حضرتندن در و غیریدن
دکلدر دائما بر مخلوقی سبب قیلوب انکله بدنه قوام ویرر
واسطه سز و سببسز کمال قدرتی و جلال عظمتی ایله باقی قالور تحکم
فکر ایلمک و بونک اوزرینه قلبنی مقرر قلمق جمیع وسایط و اسباب
بالکلیه منقطع اولوب حق تعالی حضرتنه حضور قلبله متوجه اولورسه **اما**
توکلک قلعه سی اولورکم حضرت خلاق کائناتک رزق اوزرنده وعده
و ضمانتی و عینی ذکر ایلیه **ایکی قلعه سی** اولور که الله تعالی نک جلال ذاتی
و کمال صفاتی و خلف وعده دن و سهو و عجزدن و جمیع نقایصدن
منزه لکن و براتی فکر ایلمکدر [illegible] بو افکار و اذکاره اوزرینه ملازمت
و مواظبت قلمک رزق اوزرنده الله تعالی جل شانه یه توکل قلمغه
باعث اولور **اگر سوال اولنسه** که حق تعالی رزقه ضامن اولدوغی
بلدوکزدن صکره بزه رزق طلب ایلمک جایز میدر دکلمیدر **جواب**
ویررز که مشغول رزقدن که غذای انسان و قوام ابدان حاصل
اولور اول رزق حق تعالی نک [illegible] ایدر قطعا دخل یوقدر و اول کسب
تحصیلنده [illegible] قادر دکلدر [illegible] ترک [illegible]

دکلور سببا ایله مقسوم اولان شول رزقدرکه ازلده بره قسمت اولنمشدر
اکرچه انی طلب ایتمک جایزدر لکن ترکی افضلدر زیرا که عبدک اکا
احتیاجی یوقدر و مقیددر اولان الینه کلور کیشی اونک ایچون نه
تشویش ایله عبادتنی ترک ایدوب اکا مشغول اولور اکر دینلسه که
حق تعالینک وابتغوا من فضل الله دیدوکی قولندن اکلانورکه
طلب رزقله مأمور اولاورز جواب ویرورزکه بعضیلر قتنده فضلدن
مراد علم و ثوابدر بعضیلر قتنده حلالدر لکن بونده امر اباحت ایچوندر ایجاب
ایچون دکلدر اکر سؤال اولنسه رزق مضمونک اسبابی واردر اول
اسبابی طلب ایتمک جایزمیدر دکلمیدر جواب ویررزکه اوزریمزه لازم
دکلدر زیرا که حق تعالی مطلقا ضامن اولدوغی رزقی بحجه دلیل ویرر
سببه و طلبه موقوف دکلدر و حق مطلق ضامن اولمشدر ضمانته
و طلبی شرط ایتمشدر نته کیم بیورر وما من دابة فی الارض الا علی الله
رزقها و حق انسان رزق مضمونی نه نسنه درونه ...
وسببی نه در بلمز ایلیه اولسه عبده بلمدوکی طلبی تکلیف ایتمک نیجه صحیح اولور
پس بره مناسب اولان بودرکه مسببه تفویض ایدوب و حق
انبیا و اولیا و اتقیا صلوات الله علیهم اجمعین اکثر زمانده عبادته مشغول
اولوب رزق طلب قلمزلردی و بونک اوزرینه اجماع منعقد اولدیکه
انبیا و اولیا ترک طلب دنیا قلماغله عاصی اولمادیلر ایمدی بوندن
بلندیکه رزق طلب ایتمک کیمسنه یه واجب دکلدر اکر سؤال اولنسه

طلبیله رزقه ازدیاد و توکلیله نقصان کلورمی کلمزمی جواب ویررزکه
ایمه دین ایچنده قول صحیح بودرکه هرکسنک لوح محفوظده رزقی
یازلمشدر وقت معینده شخص معینه رزق معین و مقرر اولمشدر
حق تعالینک رزقی و حکمی متبدل و قسمی متغیر اولمز بو تقدیرجه طلب ایله
زیاده اولمز و توکل ایله نقصان کلمز بعضیلر ایدرلر طلب ایله رزق زیاده
اولمز اما مال زیاده اولور بو قول صحیح دکلدر زیرا که مالک ذریعه
دلیلی بزدر لوح محفوظده یازلوب ازلده قسمت مقدر اولمشدر
دلیل لازم کلورکه رزقه و ماله فعل عبد ایله زیاده و توکل ایله نقصان کلمیه
نته کیم حق تعالی جل شانه اشارت ایدوب بیورر لکیلا تأسوا علی
ما فاتکم ولا تفرحوا بما اتیکم یعنی آیت سابقده ذکر اولنان مصیبت
و نعمت لوح محفوظده یازلمشدر تا که سز تغییر اولوب فوت اولانه
غم ایچون ملول اولمیه سز و ویردیکی نعمته سیز بولدق دیو سویلمیه سز
بیلمکک حکمتی بودرکه اکر کیشی جمیع جزو سزدن ... دکل بلکه امر
ایمان اولوب نعمت ویریلجک حسن تدبیرله کسب ایتدم دیو سویلمز
مصیبت کلیجک احتراز ایتدم دیو ملول اولمز بلکه جمیعنی حق تعالیدن
بلوب نعمته تسلی ویرر شویله که مال طلب ایله زیاده اولسیدی دنیاسی
فوت اولدوغی زمانده طلبده قصور ایتدم دیو محزون اولوردی
و جمع مال ایتدوکی احوالده سعیمله قلدم دیو سویلر ایدی نته کیم حضرت
رسول صلی الله تعالی علیه وسلم رسالتی تبلیغ ایتدی و ویردوکی زمانده ...

هاك لو لم تاتها لاتنك بلغز ال يوني ؟ اكر سن كلمك نوكه بو نكاو اريدي
اكر سؤال اولنه كه رزق كبي ثواب وعقاب دخي لوح محفوظده يازلمشدر
ودخي عمل صالح ايشلدين حق تعالى ثوابه ضامن اولمامشدر بلكه ثواب الكتابه
مقارين ذكر اولنمشدر بو تقديرجه طلبده زياده اولور ودخي عصيان
اوزرينه نهي وارد اولمشدر اكر اجتناب ايتمسه وز معاقب اولور
وترك عقابه حق تعالى جل شانه تقوى ايله ضامن اولمامشدر رزقده بونلرك
اورتاسنده فرق واردر ديتسه كم بعض علما ايدرلركه لوح محفوظده مكتوب
اولان ايكي قسمدر بريسي مطلقدر فعل عبده مشروط ومتعلق دكلدر ازلي
واجال كبي نته كم حق تعالى بيورركه وما من دابة في الارض الا على الله رزقها
ودخي بيورركه اذا جاء اجلهم لا يستأخرون ساعة ولا يستقدمون
بو ايكي ايتده ارزاق واجال مطلق ذكر اولنمشدر يعني هيچ نسنه ايله مشروط
ومقيد اولمامشدر ودخي حضرت رسول صلى الله تعالى عليه وسلم بيورر
اربعة قد فرغ منهن الخلق والرزق والاجل يعني درت نسنه مقرر اولمش
خلق مطلق وخلق جبلي واجل ورزق بونلر مبتدا الدهلر ايكنجي قسم فعل
عبده مشروط ومقيددر ثواب وعقاب كبي نته كم حق تعالى بيورر
ولو ان اهل الكتاب امنوا واتقوا لكفرنا عنهم سيئاتهم ولادخلناهم جنات
النعيم يعني بو كافرلر ايمانه كلسه لر ودخي متقي اولسه لر انلرك كناهلريني ستر
ايدوب جنات نعيمه داخل ايدر ايدك اكر سؤال اولنسه كه نيجه كشيلر كورورز كه
طلب وسعي ايدوب اموال عظيمه كسب ايدرلر ونيجه لر طالب اولمادقلري

اجلدن فقير اولمشلردر جواب ويرورزكه بونلاري كرچك كورر ايسه بازلسون
كسنه لري كورمزميسزكه سعي بليغ ايدرلر ينه فقيردن قورتلمزلر ونيجه فاسق
وضعيفلري كورمزميسز كه طلب وكسب ايلمدين بر وجهله رزق قلرده كه
دنيا ارتيك حسابلريني بلمزلر ذلك تقدير العزيز العليم روايت اولنور
حق تعالى عز وجل رزاقي اوچ قسم اوزرينه ويرر بعضنه بخشله ويرر تا كه
وكاسبلر كبي بعضنه ذلتله ويرر سايللر كبي وبعضنه عزتله ويرر عابدلر وصوفيلر
كبي اكر سؤال اولنسه زاد وراحله سز باديه يه [illegible] سفر قلمق جايز ميدر ديدر
جواب ويرورزكه حق تعالى نك وعدينه وضمانته اعتمادي وقسمتنه اعتمادي
اولانلره جايزدر انلرك اعتمادي واعتقادي بركاتنده رزقلري كلور
يتشور زاد وراحله يه اضطراب چكمزلر شول كسنه كه اعتمادي كلي قلمزلر
وكاليله توكل ايتمزلر زاد ايچون مضطرب اولورلر عوام كبي انلرك كبي كشي زاد
وراحله سز سفر قلمز نته كم ابو المعالي رحمه الله ايدر ان منع من خروج الى الحج
على عادة الناس جرى الله تعالى معه على ما هو عادة الناس في كفاية
المؤونة يعني شول كشينك كه حق تعالى ايله معامله سي اوله عادة ناس اوزرينه
جاري اولسه [illegible] تعالى حضرتنك دخي عادتي اولدر كه اوزرينه جاري اولور
بو بر احسن لطف كلامدر بخشنده نيجه فوايد واردر وبالجمله حق تعالى
عبادك رزقلريني نه طريق اوزره ايسترلرسه اول طريق اوزره
ويرر اكر اسباب ايله ايسترلرسه اسباب ايله ويرر اكر متقي اولوب توكل
تام ايدرلرسه اوجاد قلري يردن ويرر روايتدر كه ابراهيم ادهم

رحمه الله تعالى بكسونه بنت ايلدى زاد وراحله كوترمدى بريه يه
كردى لكن بر پاره ايپ كتوردى كه اكر بريه ده قويولره يتشورسه
بونكله صو چقاروب ابدست الايم ديدى اتفاق بر تورده
بر قيويه يتشدى اول ايپنى بر داغته بغليوب صرقندى صويه
يتشمدى آخر ناچار اولوب تيمم ايله نماز قلدى نمازدن فارغ اولدقده
كورديكه بر كيك كلدى قيودن صو يوقارى كلدى اوكيك ايچدى
وكتدى ابراهيم تعجب ايدوب ديديكم بن عبادت ايتمك ايچون
ايپ صرقندم صو الميه ميسر اولمادى بو كيكه نه خوش قارشو كلدى
ديدكده بر اواز ايشتديكه يا ابراهيم كيك صويى بزدن استدى
سن ايپدن استدك سندلقى بزدن استمكه ديرر دكك
ابراهيم بو اوازى ايشدجك حقدن فتح اولنوب ايپى يابانه اتدى
اكر سوال اولنورسه كه حق تعالى بيورر وتزودوا فان خير الزاد التقوى
يعنى حج يولنده زاد كوترك زادك خيرلوسى تقوادر بو تقديرجه
زاد كوترمكى ترك ايتمك امره مخالفت ايتمك دكلميدر نه وجهله
تركى جائز اولور جواب ديرزكه معتبرلر بو ايتى ايكى وجه اوزره تفسير
ايدهلر برنجيسى اولدركه بوندن مراد زاد اخرتدر فان خير الزاد التقوى
بو معنايه قرينه در ايكنجى اولدركه بعض كسنه لر طريق حجده ارزق كوترمزلر
خلقه اعتماد ايدرلر ايدى ومنازلده ومرحلهلرده سوال ايدرلر خلقى
اينجيدررلردى حق تعالى بو آيتده توكل ايدوب صبر ايتمزلردى اول طائفه

امر اولنديلر كيم ارزق كوترەلر زيرا كه خلقه اعتماد ايدوب يوللرده سوال ايتمكدن
ارزق كوترمك افضلدر اكر سوال اولنورسه كه اهل توكل اولان سفرلرنده
ارزق كوترمك جائز ميدر دكلميدر جواب ديرزكه اكر زاد كوترمكدن
اعتمادى زاده متعلق قالمسه لر بلكه اعتمادلرى حق تعالى حضرتنه اولسه
ديسه لركه بزم رزقمزه كفيلدر ازلده قسمت ايلمشدر دارسه بدنمزى
زادله قائم قلسون ديرسه غيرله قلسون يا خود زاد كوترمكدن نيتلرى
بو اولسه مسلمانلره معاونت ومسكينلره مدد اولسون بو زادى
كوترمكدن حق تعالى رضاسى ايچون كيمه نصيب اولورسه تناول ايلسونلر
باكه نصيب اوله يا غيره ديسه لر جائزدر محصل اعتبار قلبك
تعلقنده در حق تعالى جل شانه نك وعده سنه وضمانته وكفالتنه وثوقلر
واردركه زادى يوقدر لكن اعتمادلرى خلقه در واكا متعلق قلمشلردر
انلرك كبى كشيه متوكل ديمزلر بلكه متسبب درلر ودخى سوال اولنورسه كه
سرور انبيا صلوات الله تعالى عليه واصحاب كزين رضوان الله تعالى
عليهم اجمعين توكل تام ايله مكمللر ايكن سفرلرنده ارزق كوترمك حق تعالى
وتوكل على الحى الذى لا يموت ديدوكى امرك خلافى دكلميدر جواب
ديرزكه متوكل خلاف اولدلق ترك توكل ايدوب قلبى زاده تعلق
قلمقده در زاد كوترمك خود مباحدر بلكه محتاجه مدد يتشمك
ايچون افضلدر سنك ظنك مدر حضرت سرور كائنات ومفخر
موجوداتكه خزاين ارضه قلبى مائل دكل ايكن بعضى بر قاچ لقمه طعام

قلبی مایل و متعلق اولادوب آیت کریمه‌ده واقع اولان امره امتثال
ایلمیه حاشا و کلا بلکه سید انبیانک و اصحاب باصفانک ازقی کوزتمکدن
مرادلری مسلمینه و مساکینه بولنماغیدر اگر سؤال اولنورسه که بو تفصیلدن
رزق کوزتمک جایز ایدوکی بلندی لکن اهل توکله قنقیسی افضلدر بیان ایلیه
جواب ویررز که اگر خلقک معتمداسی اولوب زاد کوزتمک مباح ایدوکی
بیلدرمک مراد ایدنسه یاخود مسلمانلره معاونت و درمانده‌لره جود
بخشمک نیت ایلیه کوزتمک افضلدر اگر منفرد اولوب رتبهٔ اعتماد و نظر
غالب اولورسه ترکی افضلدر والله الموفق والمرشد بو بابک الکمی
عارضه‌سی شول ارادت و خطراتدر که انسانه رزق امرنده عارض اولور
عواقب امور مبهم اولدوغی اجلدن ایمدی بونک چاره‌سی بودر که جمیع امورینی
حق تعالی‌یه تفویض ایلیه بو معنایه موجب اولان ایکی امردر اولکی
اولکسی اولدر که کشینک قلبی جمیع احوالده مطمئن اولور زیرا اگر عاقبت کار
خیرمیدر شرمیدر معلوم اولمسه کوکلی مضطرب اولوب اقدام ایلدیگی
امور تماسنده متردد قالور گاه اولور که صلاح ملاحظه ایدوب اقدام ایدر
گاه اولور که افساد ظن ایدوب فراغت ایدر اما چونکه امرنی حق تعالی‌یه
تفویض ایلیه اضطرابدن خلاص بولوب قلبی مطمئن اولور زیرا که
حق تعالی‌یه مفوض اولان امر خیر محض و نفع صرفدر انده احتمال فساد
یوقدر ایمدی بر کشینک قلبنه باعث اطمینان کلمک اولو سعادت
و نعم عظیمه‌در نیته کم بعض مشایخ کیفدر و مشاوره ایدنلره نصیحت ایدر

ایدر

ایدر دیکه امرکی ربکه اصرله راحت اول ایکنجی امر اولدر که سنوکی اکوان
استقباله خیر و صلاح حاصل اولور شول سببدنکه عواقب امور مبهمدر
نیجه شر اشیا واردر که صورتده خیرده کورینور و نیجه خیر واردر که کسوت
شرده مشاهده اولنور و نیجه زهر واردر که انی تریاک صانوب
حالنه نظر ایدوب مآلندن غافل اولورسن وقت اولور سنی هلاک
ایدر حکایت اولنمازنته کم روایت اولنور که بر عابد حق تعالی‌دن
دله دیکه شیطانی کندویه کوستره بعض عزیزلر نصیحت ایدوب ابلیسی
کندوکه عافیت و حسن عاقبت استه سکا فایده ایده‌ر شیطانی
کورمکدن نه حاصل اولور دیدیلر استماع ایلمیوب طلبنه مجد اولدی
آخر الامر حق تعالی اکا شیطانی کوستردی اول عابد شیطانی کورجک
اورموغه قصد ایلدی شیطان ایتدی اگر سنک بو زنبیل عمرک اولمسیدی
بن سنی برساعت تاخیره قومایوب هلاک ایدردم عابد بونک
سوزینه مغرور اولوب ایتدی چون عمرم چوقش برقاچ کون عیش و نوش
ایدوب نعمه مرادین ویره‌یم صکره توبه قیلوب عبادته قریبنا اولان
دیوب فسقه مشغول اولدی ناکاه اجل یتشوب توبه‌سز اولدی نعوذ بالله
من الشیطان الرجیم پس بو حکایت اولنمقدن مراد ایمدی عاقل اولکدر بو نسنه‌نک
عاقبتی خیر و نافع اولدوغنی بلدیکی مطلوب ایدنوب حصولنه مجد اولمیه
و دلخی امور معاشده طول امل قلبه آفت عظیمه مودیدر مجمل امری حق
حضرته تفویض ایدوب اینه که یاربنم ایچون صلاح و خیر نه ایسه

الى منتهى اوله ده حق ايسر امورده طرق شرعيه دن اوزرينه شروع ايلمه
مرينه قصد اتسه انوك ايچون خير محض ونفع صرف درنته كم حق تعالى
موسى پيغمبردن عليه السلام حكايت ايدوب بيورركه وافوض امرى
الى الله ان الله بصير بالعباد فوقيه الله سيئات ما مكروا وحاق ال
فرعون سوء العذاب النار يعنى امرى حق تعالى يه تفويض ايدرم تحقيق
الله تعالى احوال عباده خبيردر وبصيردر بو تفويضك عقبنجه حق تعالى حضرت موسى يى
دشمنلرى شرندن حفظ ايليوب ال فرعونى عذاب شديد ايله احاطه ايلدى
ايمدى بو آيت كريمه يه نظر ايلركوركه تفويض عقبنجه موسى يه اعداسندن نجات
بخلاص ايلدى واعداسنى قهر ايتمكله نصرت ايلدى ومرادين حاصل
ايلدى اگر سؤال اولنسه تفويضك حقيقتى ومواضعى نه در وبونك ضدى
نه نسنه در بيان ايله تا كه علا كتورمك وصددن اجتناب ايتمك حصر اولا
جواب ويرورزكه مراد اسعلره اوچ قسم اوزرينه در اولكه اولدركه
على وجه اليقين بيلركه انوك حصولى ضرر محض وعذاب ناردر كفر وبدعت
ومعصيت كبى بونك كبى امورى قطعا ديلمك جايز دكلدر ايكنجى شول
مراد اولاندركه يقينا اوزرينه بيلسنكه انوك حصولى نفع محض وصلاح
صرفدر طاعت وجنت وايمان وسنت كبى بونك كبى امورى على الاطلاق
ديلمك جايزدر تفويض ايله ديلمك جايز دكلدر زيرا كه بونلرده خطر يوقدر
بلكه اوزره كه لازمدر كه طالب اولماسن اوچنجى شول مراد اولاندركه صلاحيته
وفسادنده شبهه ايده خير محض ايدوكنه جازم اولمايه سن نوافل

وبيان آنكه موضع تفويض بودركه بونلارى على الاطلاق مراد ايتميه لر
بلكه استثنا ايله وشرط صلاح ايله مراد ايده لر تحقيق مرادكى استغنا ايله تقييد
اولوب ايتمك كه يارب بو امرى بكا نصيب ايله اگر خير اولورسه اوله
تفويض در اگر خير ايدوكنه جازم اولماز ايسه استثنا ايله طلب ايلمك
اكا طمع ديرلر بحسب الشرع طمع مذمومدر وصنفى عندر در پس تفضيلدن
معلوم اولدى كه تفويض شول كركدر كه احتمال خطر اولوب خير ايدوكى
مجزوم اولميه اما تفويضك معناسى بياننده درعبارات مشايخ
مختلفدر بعضيلر قتنده احتمال خطر اولان امرى ترك ايدوب الله تعالى يه
تفويض ايلمكدر شيخ ابو محمد سنجرى رحمه الله تعالى ايدر احتمال خطر اولان امرك
اختيارين ترك ايلمكدر تا كه حضرت فاعل مختار سنكا ايچون اصلح
اولان امرى اختيار ايليه شيخ ابو عمرو ايدر معناى تفويض مذموم
اولان طمعى ترك ايلمكدر مؤلف كتاب امام محمد غزالى ايدر احتمال خطر
اولان امرده سنكا ايچون اصلح اولانى حق تعالى جل شانه دن طلب ايلمكدر
اختلاف اقوال اوزره فى الجمله معناى تفويض معلوم اولدى اما تفويضك
ضدى طمعدر طمع دخى ايكى قسمدر اولكى شول نسنه نك رجا
ايدن احتمال خطر اولميه واكر مشكوك الخير ايسه استثنا ايله اولان بر جادر
طمعك بو قسمى محمودر نته كم حضرت ابراهيم پيغمبردن عليه السلام
حكايت ايدوب بيورركه والذى اطمع ان يغفر لى خطيئتى يوم الدين
يعنى بنم ربم شول كمسنه دركه قيامت كوننده اندن رجا ايدرم كه خطالرمى

ستر ایله ودخی سحره دعوی ایمانه کلدکلرین تفکر ایتدکلری حکایه سورر
اما طمع ان یغفر لنا ربنا خطایانا یعنی مسلمان اولدق رجا ایدرزکه ربمز
خطالریمزی ستر ایلیه انتهی قسمی اولنه طمعدرکه اوکث ضرری مجزوم ومعلوم
اولا یا مشکوک اولیوب بدون الاستشعار رجا اولنه بو طمع مذمومدر
بونک خلافنه تفویض درلر وتفویض اولان طمع منهیدر نته کم حضرت
رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که ایاکم والطمع فانه فقر حاضر
یعنی طمعدن احتراز ایلک زیرا که طمع حاضر فقردر ودخی بعض مشایخ ایدر
دینک هلاکی وفسادی طمعدر وملکی ومعمورلکی ورعدر اما تفویضک
قلعه‌سی خطرات اموری دافع اولان هلاکی وفسادی ذکر ایلکدر
قلعه‌سنک قلعه‌سی بو خطرانک حضرتندن خلاص اولمق بعد الوقوع متعسر
ومتعذر ایدوکن فکر ایلکدر بو ایکی فکره دخی مواظبت قلانلر
جمیع اموری حق سبحانه وتعالی حضرتنه تفویض ایدرلر واضطرابدن
خلاص اولورلر اکر سؤال اولنسه که موجب تفویض اولان تسلیم دخی
جمیع افعالکزده احکامی ایله بره بیان ایله تاکه اوزرینه تفویض امری
اسان اوله جواب ویررزکه فی الجمله خطرات ایکی قسمدر بری
اولدرکه برکشی مطلوب ایدندوکی شئ حاصل اولامق احتمالی دیو
تردد ایلیه ودخی اولدرکه مطلوب حاصل اولدقدن صکره کندوینه نافع
اولامق احتمالی دیو متردد اوله قسم ثانیده تفویض ایلک واجبدر
قسم اوله الملازه درسینه خرده واستشارة بونک علاجی شرط اولور

بعون الله تعالی اما تفویضک تولیفنده وموجبنده ومحلنده عبارات
مشایخ مختلفدر بعضیلر ایدر عملده کی احتمال کناه اوله واول عملدن نجات ممکن اوله
اول عمل خطردر وموجب تفویضدر بو تقدیرجه ایمانده وسنتده
واستقامتده خطر یوقدر زیرا که ایمان اصل اسلامدر بونسز نجات
ممکن دکلدر ودخی سنتده واستقامتده اوزرینه مستقیم اولمق مجیب
اتم دکلدر ایمدی معلوم اولدیکه کشی بونلری رجا ایدوب قطعی طریقله
حکم ایلک صحیحدر بعض مشایخ قعده ایدر فعلده موجب تفویض اولان
خطر اولدرکه بر امر عارض سببی ایله اول فعلی ترک ایدوب عارضه اولان
امره مشغول اولمق اولی اولا بو تقدیر اوزرینه مباحاتده وسنتده و
واجبده خطر واردر کورمزمیسن که مثلا بر کسنه اکلندو نمازینک اخر
وقتنده نمازی ادا ایتمک احتسرکن اتفاق اول حینده مسلمانلر اوزرینه
دوش یاغی واقع اولسه واول کسنه دفعنه قادر اولسه انوک
اوزرینه واجبدرکه نمازی ترک ایدوب اول دافعه مشغول
اوله نمازی قضا ایده زیرا که ایکی فرض برزمانده مزاحم قلسه افعلیتی
تقدیم ایلکله ثواب اولوب ترکیله اثم اولور بو تقدیرجه مباحاتی
دخی قطع وبعض فرایض کنی علیه کتورمکده علی الاطلاق اصلحدر دیو حکم
ایلک جایز دکلدر اکر سؤال اولنسه که الله تعالی جل شانه عبادینه بر عملی
فرض ایدوب ترکی سبب عذاب اولور دیدکدن صکره نه کیفیتله
منصوصدر کمانده صلاح اولمیه ترکی افضل اوله بو سؤاله بعض مشایخ

شویله جواب ویررکه هر نسنه‌که حق تعالی عبادینه امر ایدر انده
صلاح اولور عوارضدن مجرد اولمق شرطیله اما وجود عوارض
زماننده انوک تحصیلنه مشغول اولمق اولی‌در زیراکه بو عارضه‌ده حق
بر وضعدرکه ترکنده ضرر اکثردر بو تقدیرجه عابدلره ترک فرض
ایتمک عوارض سببی ایله عذر مقبولدر مقابله‌سنده اجر واردر زیراکه بعض
حج بو قدر افضل ایکن معقول ترک ایدنلر ماجور اولورلر نته کم
برکشینک بر پارمغنه یلان صوقسه شویله‌که اکر برمغی کسمزسه
زهری بدننه سرایت ایدوب هلاک ایتمک احتمالی غالب اولسه
لازمدرکه انوک اول برماغنی کسه‌لر ضرر اعلا دفعی ایچون ضرر ادنایی
اختیار ایلمک واجبدر وبعض مشایخ ایدر حق تعالی عبادته فرض
ایلدوکی نسنه‌لرده صلوة وزکوة وصوم کبی البته بونلرده صلاح مقرر
علی الاطلاق بونلاری رجا ایلمک صحیحدر بو تقدیرجه محل تفویض مباحدر
ونوافل اولور فرایض اولمز بو تفویضک موجبی بونلرده اولان اصلحلقدر
اکر سؤال اولنسه که بو دار دنیا دار ابتلادر بو تقدیرجه جایز دکلمیدر
تفویض ایر اولدقدنصکره حق تعالی عز اسمه قولنی امتحانا وابتلاء
اصلح اولمیان اموره سوق ایلیه جواب بودرکه شیخ ابو عمرو قدس
کلام بودرکه اکثرا حالده اول تفویض خیر وصلاح محض اولوران
اولورکه عصیان سببی ایله حق تعالی مفوضه خذلان ویروب
معاصیده دوشروب صلاح اولمیان اموره سوق ایلر بو عصیا

ببی

سببی ایله خذلانی ویرمکده عباد ایچون صلاح بو قدر زیراکه
خیر وصلاح عفو ذنوبه وستر عیوب ایلمکده‌در خوار ومخذول
ایلمکده دکلدر اما اکثر مشایخ ایدر مفوض مادامکه مفوضدر انکچون
ملاحدنه غیری نسنه فیض اولمز بو قول ابو عمر قولندن اولی‌در زیراکه
عبادی تفویضه باعث قوی اولان بو معنادر اکر سؤال اولنسه‌که
مفوضه افضل امور مضمر ایتمک حق تعالی اوزرینه واجبدر دکلمیدر جواب
بودرکه حق تعالی اوزرینه عباد ایچون هیچ برنسنه واجب دکلدر لکن
فضل وکرمی مقتضاسی بودرکه اصلح وافضل اولانا اموره سوق ایلیه
وقت اولورکه حکمتی مقتضاسیجه اصلح اولان اموره سوق ایلر افضل
اوزرینه ایتمز کورمزمیسنکه حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم واصحابنه
رضی الله تعالی عنهم بعض اسفارده کونش طوغنجه حق تعالی بونلره ایکی
تقدیر ایلدی صلوة لیلی وصلوة فجری فوت ایلدیلر مع هذا اصلح
بو ایدی افضلدر ودخی بعض عبادنه دنیاده نعمت مقدر قلدی فقر
افضل ایکن ودخی بعضنه اولاد وازواج نصیب ایلدی مع هذا
بونلردن عبادت ایچون مجرد اولمق افضلدر حق سبحانه وتعالی حضرتی
عبادنک احواله خبیر وبصیردر حکمت مقتضاسیجه وقت اولور اصلح
اولان نسنه‌لری ویرر افضلی ویرمز حکمت اولدوغی جهتدن نته کم طبیب
حاذق وحکیم مشفق مریضی ایچون اریه جوابی اختیار ایدر شکر نبتی
منع ایدر مریضه اریه جوابی شکر نبتدن اصلح اولدیغیچون حکمت
بودرکه وقت اولور افضل اولان سبب فساد اولور اول زمانده
اصلح اولان افضلی ترک ایتمک کرکدر اکر سؤال اولنسه که مفوض اولنلر

بعض اموره مباشرت ایتمک جایز میدر دکلمیدر جواب ویرورزکه
علماء آخرت قتنده قول صحیح بودر که جایزدر بعض اموره اختیار ایله
مباشرت ایتمک تفویضه منافی دکلدر زیرا که مفوضلر شرط صلاحله
افضل اموری اختیار ایدرلر نتکم مریض طبیبه ایدرکه یا که شکر ایله
علاج ایله یا حوابیله ایلمه اکرده اولدقده ایکیسی برابر ایسه زیرا
شکر بتنده هم صلاح هم فضیلت واردر مفوض اولنلر حق تعالی
دارلرکه کندولره اصلح اموری افضل اشیاده نصیب ایلیه لکن بو طلب
ایلرلر که اکر حق تعالی اصلح نصیب ایدوب افضلی ترک ایدرسه راضی
اوله اکر سؤال اولنسه وقت اولورکه بر امرک افضلیتی مجهول اولور
صلاح مجهول اولدیغی کبی بو تقدیرجه سبب ندرکه افضلی اختیار ایتمک
جایز اوله اصلح تفویض ایتمک واجب اوله جواب ویرورزکه اموره
صلاحی اکثریا خفیدر فضیلت اولوکه عکسیدر بو خلقک اکثری افضل
بیلدوکنی ادراک ایدرلر اصلح بیلدوکنی ادراک ایتمزلر اما شول یرده که
صلاح معلوم اوله تفویض ایلمه دین الی اختیار ایتمک جایزدر ودخی
شول یرده که افضل مجهول اوله انده دخی تفویض ایتمک واجبدر بو
تفصیلدن معلوم اولدیکه افضل اختیار ایتمک کندویه افضل اولانی
سنه اصلح اموره طلب ایتمک دربو درجه اکرچه جایزدر لکن عبد
ایچون بونده نوع تحکم واردر اولی بودرکه جمیع اموردن حق تعالی
حضرتنه تفویض و تسلیم ایلیه کندویه هرنه کم نصیب اولورسه راضی و شاکر
اوله ارباب طریقت بو بابک دقایقنی و اسرارینی کما ینبغی مکاشفه بجرّبه
مستغرق اولانلر ادراک ایدرلر بو کتابده بو قدر نکته مقنعه ایله قول

ظلما منع اولمق ایچون قناعت اولندی والله اعلم بحقیقة الحال ودخی
شول شدایدو مصایب درکه هر طرفدن عارض اولور دنیادن تجرد و
شیطانله محاربه ونفسله مخالفت و مجادله سببندن اولور اکمدی
سنک اوزرکه واجبدرکه صبر و تحمل قلهسن بو مقتضای اقتضا ایدن
ایکی امردر برسی بودرکه مقصوده حصول و عبادتده حصول صبر
میسر اولمز زیرا که عبادتک مناسبی شدایده صبردر والا تحملدر
شول کمسنه لرکه صبر ایلمزلر مقصوده واصل اولمزلر زیرا که عبادت
ایچون تجرد اولنلره مصایب متوالیه و شداید متواتره متتالی اولور
تعالی دکلدر تحملسز بونلرک دفعی متعذر و ازالهسی متعذر در اولانکس
عبادت برار او مشقت در بو سببدندر که حق تعالی عبادی عبادته
ترغیب ایدوب مقابلهسنده اجر عظیم وعده قیلدی زیرا که بر کیشیه
هواسنی قطع ایدوب نفسنی قمع ایلمیجه عبادت میسر اولمز اندنکه
بو عبادتی علمکودرکن معدلرندن احتراز وآنلرندن صقنمق
زحمت عظیمه و مشقت شدیده در اندنکره بو دار دنیا دار بلادر
کیشیه دورلو در لو مصایب عارض اولور کاه اولور اهلی و ولدی
و اقرباسی و احباسی فوت اولمغله متألم اولور وکاه اولور نفسنه
انواع امراض و اوجاع عارض اولمغله حضور اولور کاه اولور
قیل و قال و جدال و طمع خام و طعن اعدا و غیبت اشقیا و بهتان سببیله
سببی ایله مغمکین اولور کاه اولور حرق و غرق و غارت و انواع آفت
سببی ایله مالنه نقصان کلور مضطرب اولور بونلرک هر برسی
بر مرتبهده شدتدر صبر ایتمسه جزع و فزع و تحیر و تحزن غاصا

اولور عبادتدن منع ایدر بوندن برالم دخی حاصل اولور و خلقک ملالتلری
قترلری زیاده اولدقجه ملالری و تحملری زیاده اولور نتکم حضرت رسول
صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که اشد الناس بلاء الانبیاء ثم الشهداء
ثم الامثل فالامثل یعنی دنیاده اشد بلا ایله مبتلا اولان انبیادر اندن صکره
شهدادر اندن صکره تقوادر. و درجه بونلره حاصل اولانلردر ایمدی عبادت
ایچون مجرد اولانلر بو شدتدک ازاله سنه مشغول اولورلرسه مطلوبلرینه
فوت اولور اکر صبر جمیل قیلورلرسه اجر جزیل بولورلر بوندن اوتان مصائب
و شدایدیره واقع اولاجقنی حق تعالی حضرتلری ابلغ وجه اوزره بیلدرمشدر
نتکم بیورر لتبلون فی اموالکم وانفسکم بو آیتده بیلدردکدن صکره
خلاص نذر تعلیم ایدوب بویله بیوردی وان تصبروا وتتقوا فان
ذلک من عزم الامور یعنی بو ابتلایه اکر صبر و تحمل قیلوب تقوی اوزره
ثابت و راسخ اولورسکوز تحقیق سزک عزمکز امور آخرت. وحسن
عاقبت عزایمدندر. بو کلامدن معلوم اولدیکه طریق عبادته عزم ایدنلره اولا
واجب اولان بودرکه جمیع شدایده صبر طویل قیلالر والا مطلوبلرینی
تحصیل ایده مزلر زیرا که معظم امورده آلتنه مباشرت ایدنلر تکمیل ایده مزلر
نتکم فضیل رحمه الله ایدرکه شول کمسنه طریق آخرتی قطع ایتمکه عزم ایلر
کندو اوزرینه درت درلو موتی مقرر قلسون برلیسی موت ابیضدر
برلیسی موت اسوددر برلیسی موت احمردر برلیسی موت احضردر
موت ابیض اجلقدر موت اسود خلقک مذمتیدر موت احمر شیطانله
محاربه در موت احضر سایر وقایع و حوادثدر صبری موجب اولان
امرک الکنجیسی بودرکه صابرلر ایچون دنیاده و آخرتده اولوب درلو فائده

حاصل اولور اوچنجیسی شدایددن نجات بولمقدر نتکم حق تعالی جل شانه
بیورر ومن یتق الله یجعل له مخرجا بونک تفسیرنده ایدرلر شول کسه که
صبرله متقی اولور جمیع شدایددن خلاص بولور الکنجیسی اعدایه ظفر بولمقدر
نتکم بیورر فاصبر ان العاقبة للمتقین یعنی صبر ایدک که صبر له متقی
اولانلره عاقبت ظفر میسر اولور اوچنجیسی مقصوده واصل اولمقدر نتکم
بیورر وتمت کلمة ربک الحسنی علی بنی اسرائیل بما صبروا یعنی بنی اسرائیله
حق تعالینک اولدیغی وعده حسنی تمام یتشدی شدایده صبر ایلدکلری
سببیندندر دخی روایت اولنورکه یعقوب نبی یوسف نبی یه علیهما
السلام مکتوب کوندردکده یوسف نبی علیه السلام جواب یازدکم
ان اباک صبر فظفر کما صبر فظفر یعنی سنک اتاک صبر ایلدیلر
سنداخی صبر ایله انلرکبی ظفر بول دردنجیسی خلقه امام و مقتدی
اولمقدر نتکم بیورر وجعلنا منهم ائمة یهدون بامرنا لما صبروا
یعنی انبیایی خلق اوزرینه امام ایلدک بزم امرمز ایله هدایت ایدرلر
بلایه صابر اولدقلری اجلدن بشنجیسی اولمقدر نتکم بیورر انا
وجدناه صابرا نعم العبد یعنی ایوب نبی یی صابر بولدق نه کوزلک
قولدر ایوب التنجیسی صلوة و رحمت و هدایت برله بشارتدر
نتکم بیورر وبشر الصابرین الذین اذا اصابتهم مصیبة قالوا
انا لله وانا الیه راجعون اولئک علیهم صلوات من ربهم و
رحمة واولئک هم المهتدون یعنی یا محمد بشارت ویر شول صابر
لره که وقت مصیبتده انا لله وانا الیه راجعون دیرلر مصیبته صبر
ایدرلر انلرک ایچون حق تعالی طرفندن صلوة و رحمت و هدایت

واردر بو نجیسی حق تعالی محبت ایتمکدر نتکیم بیورر ان الله یحب الصابرین
سکزنجی جنت ده علو درجه واردر نتکیم بیورر اولئک یجزون الغرفة
بما صبروا یعنی صبر ایدنلر ایچون جنت ده قصر عالی واردر طقوزنجیسی
کرامت عظمی نصیب اولمق در نته کیم بیورر سلام علیکم بما صبرتم
اونجیسی ثواب بی نهایه وحسابی غایه در نتکیم بیورر انما یوفی الصابرون
اجرهم بغیر حساب زهی سعادت عظیمه وعنایت شریفه که حق سبحانه
وتعالی حضرتی شدایده ومصایبه بر ساعت صبر ایدن بنده لرینه
بر کرامت میسر ایدر که فضایلی حد وحصردن جایز وحیز احصادن
تجاوز در بو تفصیلدن بلندیکه ایکی جهانک شرفی شدایده صبر ایتمکدر
ودخی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بو معنای بیان
ایدوب بیورر ما اعطی احد من عطاء خیر واوسع من الصبر یعنی
صبردن افضل واوسع کیمسه عطا ویرلدی ودخی امیر المؤمنین
عمر رضی الله عنه ایدر که مؤمنلرک جمیع خیری بر ساعت صبر ایتمکدر
ایمدی بو خصلت شریفه وحلیه عزیزه دن غافل اولماکه بونکله عمل
ایدنلر دنیاده راحت وآخرتده صاحب کرامت اولورلر اگر
سؤال اولنسه که صبرک حقیقت نهدر واحکامی نهدر ودخی صبری
نه نسنه در بیان ایله جواب ویرورز که صبر لغتده حبس ایتمکدر نتکیم حق
بیورر واصبر نفسک مع الذین یدعون ربهم بالغداة یعنی نفسکی
حبس ایله شول کیمسه لر ایله که صباحده واخشامده حق تعالی حضرتنه دعا
وتضرع ایدرلر اما شرعده کیشی نفسنی جزعدن منع ایتمکدر لو معنای جزع
نه در بر شدتدن خلاص اولمغه قصد ایتمکدر بو ایکی قوللرندن

صبرک ضدی جزعدر ودخی بلکل که صبرک قلعه سی جزع قلبی آلمیوب
ضرری منع اولمادیغی فکر ایتمکدر بو قلعه نک ایچ قلعه سی صبر
مقابله سنده حق تعالی نک انواع مثوبات واصناف کرامتی فکر
ایتمکدر دردنجی عارضه شول قضالرکه حق تعالی قضا ایدندن انسانه وارد
اولور بونک طریق خلاص بودر که حق تعالی قضا ایدندن کلی قضایه رضا
کوستره بو رضانک موجب اولان ایکی امر در بر کسی بودر که عبادت
تلمه حضور قلب حاصل اولور زیرا ایچنکه قضایه رضا کوسترمسک
غم وغصه غالب اولور دائما قلب انوک دفعنه مشغول اولور
حضور ایله عبادت قلمق ممکن دکلدر که کشینک کوکلی بر دردا ایکی دخی غصه
ایله افکار دنیا ایله مالامال اوله عقباده واذکار خداده اول کوکلده
بر قلم نته کیم بیورر شقیق رحمه الله ایدر بیچ بر کشی حکمتی اجوره
دکلدر انفسه ونعیم ونعمتی رفع او فاتنک بر کاتی ضایع اولور
رضانک موجب امرک ایکنجیسی اولدر کم سخط ده خطر وغضب ده خطر
واردر نته کیم روایت اولنور ابنیادن بریسی بعض بلا ابتلا ایلدوکنده
ربنه شکایت ایلدی حق تعالی اکا وحی ایدوب دیدیکه بنده ای شکا
ایدرسن بن شکایته لایق ومذمته مستحق دکلم سن غیبه عالم و سرنی
واقف دکلسن بنم قضامه رضا ایچون کوستر مزسن وارسکا
دنیانک شکنک ایچون تغیر وآلوح محفوظی تبدیل ایلیم شکنک ادکی
اولام کندی وجوه ادیچه ادلیم شکنک عهد دیدک موبنم یتو یلیم صحیفه
وجیدر که شکنک دکلسن بر نه کلمه بنم دکلم بریه کلمه عزم وجلالم حقیچون
تلیکه بو معنا خلق ایلدن یوقسه شوت خلعتنی سنده سلب ایدر

نار جهنم ایله عذاب ایدرم ابدی بو سیاست عظیمه و وعید تخویفیه
نظر ایله کورکه حق سبحانه و تعالی انبیا ایتمز بو رسمه غضب تجلی
سایر ناسک حالی نیجه اوله و دخی تامل ایله کورکه اکر بردخی خاطرك
خطور ایدرسه عذاب ایدرم دیو بویوردی ابدی شویلکه حضرتن
کلدکلرنصکره دیلیله ندا ایلیه ربندن شکایت ایده آه و فریاد ایده دنیا
طولدره ناسك اخشنه ربنی عفر ایده و دخی نظر ایله کور جمیع عمرنده بر
شکایت ایده نه بویله عتاب ایدیجک هر زمانده شکایت ایدنلرك
عاقبتی نیجه اوله و دخی کندو به شکایت قلمه بو وجهله جواب
ویرجك خلقه شکایت ایده نك جوابنده نه دیه نعوذ بالله من
شر الغضب و من شر سوء الادب اکر سوال اولنسه قضا یا کیفیت ایله
اولور بیان ایله و دخی احکامنی و سایر احوالنی تفصیل ایله تا که عاقله کوستر
نره مبتلا اوله جواب ویرورز که علما اخرت فتنه رضا ترك و تحفظ
قلمقدر بحکک معناسی بودر که حق تعالی تقدیر ایلدوکی نسنه نک عکسنی
کندو باولیاء اصلح کوره شویله یره که کندو به صلاح و فساد بندوکن
جازم اولمیه اکر سوال اولنسه شرور و معاصی حق تعالینك قضا
و قدر ایله مدر جمله معاصی نك بریسی کفردر بوکه رضا نیجه متصور اولور
رضا بالکفر کفردر جواب ویرورز که بره واجب اولان قضایه راضی
اولمقدر مقتضی یه راضی اولمق دکلدر نعنی کوره رضادر کفر اولان بلکه
کوره نك نفسنه کفردر تقدیره رضا کفر دکلدر زیرا که تقدیر حق تعالی
حضرتلرینك فعلی در انده شر یوقدر بو مسئله نك تفصیلی قضانك و
مقتضینك افق متی بیان ایلك ایله منکشف اولور ایمدی بلکه ایمه دن

و علما اهل یقین ایدر که مقتضیا درت قسمدر بری نعمت در و بری شدتدر
دیری خیردر دیری شردر نعمتده رضا واجبدر قضایه و قاضیه و مقتضیه
و دخی اثر نعمتی شکر اظهار ایتمك واجبدر نعمت اولدوغی جهتدن و دخی
شدتده رضا واجبدر قضایه و قاضیه و مقتضیه و دخی صبر ایتمك واجبدر
شدت و محنت اولدوغی جهتدن و دخی خیرده رضا واجبدر قضایه
و قاضی یه و مقتضی یه و دخی حق تعالی یه منت ایتمك واجبدر خیر توفیق
ایلدوکی جهتدن اما شرده رضا واجبدر قضایه و قاضی یه لکن مقتضی یه رضا
واجب دکلدر شر اولدوغی جهتدن بلکه مقتضی اولدوغی جهتدن رضا
واجبدر زیرا که مقتضی اولدوغی جهتی حقیقتده قضایه و قاضی یه راجعدر
مثلا برکشی مذهب مخالف بلمك قصد ایلیه اول مذهبك علمنه راضی
اولور زیرا که مذهبی دکلدر آنی بلمك دن مراد اول مذهبه کرمك دکلدر
بو تقدیرجه مذهب مخالف علمنه محبت و رغبت ایدر تحصیل ایدر صاحب
موفق اولور لکن مذهبنه رغبت اتمز مذهبی اولمدوغی جهتدن ایمدی قضایه
دخی رضا اولمز اکر سوال اولنسه که چونکه قضایه رضا واجبدر زیاده
طلب ایتمك رضایه منافیمدر دکلمیدر جواب ویرورز که زیاده طلب
ایتمك منافی دکلدر بلکه طلب زیاده ده رضایه دلالت ایدر زیرا که کشی
راضی اولدوغی نسنه نك زیاده سن طلب ایدر لکن شو یله کرکدر که زیاده
شرط صلاح طلب ایلیه روایت اولنور که حضرت رسول صلی الله تعالی
علیه و سلم سود ایچدکده اللهم بارك لنا فیه و زدنا منه دردی بونك
معناسی بودر که بو سودی بردم ایچون مبارك قیل و دخی زیاده ایله اما
سودن غیری طعام یدکده اللهم زدنا خیرا منه دردی یعنی بو طعامدن

خیرلوسی زیاده ایله عددی بونده بلندیکه طلب زیاده رضایه
منافی دکلدر اگر سؤال اولنسه سود کلیجک زیاده طلب ایلدی خیر له
مقید قلدی سایر طعام کلیجک خیر له مقید قلدی بونک حکمتی ندر بیان
ایله جواب ویررز که بارک لنا دیمک خیر طلب ایتمکدر زیرا که بارک برکتدن
وبرکت کثرت خیردر او تقدیرجه زدنا منه دیمک بو کثیر الخیردن زیاده قل
دیمک اولور بر جواب واضح اولدرکه طلب خیر ابتداءً ولمن لازم دکلدر
کوکلده طلب ایتمک کفایت ایدر **فصل** وتفصیلی بیلمک دخی جکر وسکر
اوزریکه لازمدرکه بو عقبهٔ عظیمه ومهلکهٔ شدیده قطع ایلیه سن عوارض
اربعه دفع ایتمک ایله والا بو تیلرسنک مطلوبکی تذکر وتفکر قلمقه مانع اولوب
بو قنده قلدی کالبله تحصیل ایده سن زیرا که بو عوارضده هربرینک برشغلی
وار در بواشغالک برخیلوسی رزقی تدبیردر بونک امرنده عامهٔ ناس
متحیردر بلیهٔ عامه ومحنت تامه در نفوسه اضطراب وقلوبه التهاب
ویرور عاقللری حیران وعاقللری سرکردان ایدر اعمالی ضایع
واوزاری شایع قیلور عابدلری عباداتدن معزول ایدر بو دنیا
بی بقایه مشغول ایدر بو عالمده بنی نوع انسان ظلمت وغفلت وتعب
ونصب ایچنده مهانت وذلت ایله معیشت ایدرلر قیامت کوننده
مواللری حضورنه تهی دست کلورلر ودلهٔ حسرت ومهلکهٔ عذاب
ایچنده مردوست مدیده محنت شدیده چکرلر ایمدی بصر بصیرت ایله
نظر ایله کور حق تعالی حضرتی رزق امرنده نقدر آیات وبینات ایلدی
ایچنده وعدلی وضمانی وقسمتی اعلام ایلدی ودخی انبیا واولیا و
علما دیمشیدر قلدیلر بو بابده نیجه کتابلر تألیف وتصنیف ایلدیلر وتهدید

وکشف ایچون نیجه مثللر کتوردیلر اسبابی دنیا بو ملودن متنفر ومعرض اولوب
کوکللری مطمئن اولملرکه بر لحظه حضور قلب ایله عبادت قلدیلر که جمیع زماننده
اسباب معاشه مشغول اولورلر بونک اصلی بودرکه حق تعالینک آیاتنده
تدبیر ومصنوعاتنده تفکر قلمزلر ودخی انبیا وعلما کلامن استماع ایدوب عبرت
المزلر بلکه ابلیسک تلبیسنه تابع اولوب اصحاب غفلتک اقوالنه وکوتعنه مفتون
اولورلر بر مرتبه یه وارررلر که بو تیزک دماغنده متمکن اولور قلوبنده عادات
حیوانات ثابت وراسخ اولوب بولر صحت قلب ورقت بیقین حاصل
قلورلر اما ارباب اجتهاد واصحاب ارشاد وصافی نهاد وصحیح الاعتقاد اولدیلر
اجلادن اسباباً علویه دخی استمداد ایدرلر استعدادات سفلیه دن مستمر ومتزلزل
آیات رحمانی وبینات سبحانی یه نظر ایدوب وساوس ابلیس وتهوا جیس
اهل تلبیسدن اعراض واعراض ایدرلر قلوبندن کرب رفع ایدوب علائقدن
علائقی قطع ایدرلر بو نیلره نیجه حلق وباشیطان بالنفس هجوم ایلسه مدافعه
ومحاربه ومخالفت ایله مقابله قیلورلر بو درجه ده اولورلرکه خلق بونلردن
فراغت ایدر وشیطان عزلت ایدر نفوسی منقاد ایدرلر بو عوارضن
سببی ایله صراط مستقیمدن طشره نجا وز ایتمزلر نتکم روایت اولنورکه
ابراهیم بن ادهم نیت ایلدیکه زاد وراحله سز آسوب ایلیه شیطان بوکه و
سوسه قلدی بو بادیه ده غذا بولنمز ازق کوترلوشه هلاک اولورسن
دیدی عزم ایلدیکه علی رغم الشیطان بو بادیه ده ازق کوترمیه ودخی نیت
ایلدیکه هر میلده بیک رکعت نماز قله بو عزم اوزرینه قلبنی منور قلدی
بادیه ده ولون ایکی ییل اکلندی بر کون هارون الرشید حجه کیدرکن کوردیکه
بادیه ده بر کشی نماز قیلور بو بکدر دیو صوردی ابراهیم بن ادهم در دیدیلر

هارون الرشید دیمردن کسدک دنیامره یمدی برم اچون نه دن
قلدی نه بماد و غمز دنیا زهی سعادت عظمی و موهبهٔ کبری شول
بندهٔ مقبوله که عالمده مولاسنی اختیار ایلدی دنیاسنی آخرت
یولنده نثار ایلدی ودخی روایت اولنور صلحادن برلیسی بر مادینه
سز قلدی شیطان اکه وسوسه ویروب دیدیکه سن مجردسن بوبادیه
ادمیدن خالیدر بونده غذا جسدینه نسنه بولنمز دیدی اول کشی شیطانه
رغمنه عزم ایلدیکه از قسم سنز ایلیه ودخی بولجه کتمیه تاکه انی کسنه کورمیه
ودخی عهد ایلدیکه طعام یمیه اغزینه ودخی قویرلرسه قبول ایتمیه اندن صکره
بر طرفه جندی کتدی بر کزلمده ... بیشن کلدی برزمان کچدکدن
صکره بر قافله یتشدی یولدن ... بونلری کوردی مجددی بوقافله
خلقی کوردیلر یتشدیلر نه کشی سن دیدیلر آنکو زلرینی یومدی جواب
ویرمدی دیدیلر که بو یولدن قالمش اجلق و صوسزلقدن مجالی قالمامشدر
بال ویاغ کتورک اغزینه قویالم دیدیلر اولا افاقت بوله اچ
بال ویاغ کتوردیلر بوکشی اغزینی محکم یومدی ودیشلرینی صقدی بچاق
کتوردیلر اغزینی کوجله اچدیلر آنکو کشی اختیارسز کولدی دلوسن
دیدیلر دلی دکلم دیدی شیطانک وسوسه سنی بونلره حکایت
ایلدی ودخی بعض کتبده روایت اولنورکه برکون اولیادن
بری از قسم سافر اولدی بکجه اولیی شهردن اراق بر مسجدده قوندی
شیطان وسوسه قیلوب دیدیکه بو مسجد قلعه دن اوزاقدر شهر
ایچنده بر مسجد وار اهلیسنی کورسونلر وقت ... لقمه اچون
بر کا طعام کتورلر دیدیکه بو بندن غیری بردن ... دخی عهد ایلدی

حلولودن غیری نسنه یمیم الی دخی اغزمه قویمه قویمه دیو عهد ایلدم بتمسه
عانلقی قلدم قبولی محکم بر کتدم کندو حالمه مشغول اولدم بر زمان صکره
اشتندم که بو نفسلرلر الله ربع تمح وار کلدیم قبولی اچدم کوردم کیم برکیمسه
خاتون کشی بر اوغلانیله ایچرو کیردیلر بر طبق حلوا کتوردیلر خاتون دیدیکه
بو اوغلان بنم اوغلمدر بو حلوانی اکا پشوردم او کتدکده سکوره اکله
یمک ایلدیکه بو حلوادن بنم بو مسجدده اولان فقرا ... بوسوزی
سویلدکدن صکره بشلادی حلوانی لقمه لقمه ایلدی بر لقمه بنم اغزمه ویر لقمه اوغلنه
اغزینه قویدی ایمدی صلحادن بونک کبی مجاهده لری وشیطانلر مافظه یدن
اهل عبرته اوچ فایده حاصل اولور برلیسی علم کلکلر شول نسنه یه که حق تعالی
طرفندن مقدر اولمشدر فوت اولمق متصور دکلدر بر بهانه ایله البته کلور
یتشور ایکنجیسی بودرکه رزق امرینده توکل مهم ایدوکنه علم حاصل اولور
ودخی بلورکه کثرت ریاضت و وفرت مجاهده ایله کشی شیطانک
وسوسه سندن خلاص اولمق جدا متعسردر حتی بونک کبی زاهدلر شیطانک
وسوسه لرینی زحمت ایله دفع ایدرلر ودخی روایت اولنورکه اکر برکیمسه
شیطانی ایله ... وشیطانلر محاربه قلسه بونلرک مکرلرندن امین اولمیوب
... وغافل لر امین اولمیه قالدی کاشتوبلرکه بر ساعت فرصت
بولسه لر هلاک ایدرلر اهل عبرت اولانلره بونک کبی حکایت ادنمز
عبرت وعظیم نصیحت در اوچنجیسی بودرکه اکا علم حاصل اولورکه کشی
اجتهاد تمام واهتمام تمام ایتمینجه مجاهده لر مشاهده یه مثمر زیرا که اولیا
الله تجلیات وعیان ودرجه و حاندریکه بونلرک ابدانی وارکانی
سندن دخی ضعف وتعب درکنی بونلرده قوت علم ودین ولور یعلی

واقوام تام وازدر اول اجلدن بونلر تکمیل صفات وتکمیل مقامات کرامات
ایدر ابجدی سنه حق کنز واحوالکه نظر ایله بو شکل دردک ضررندن
حذر ایله فصل بل بلکه بو بابده برقاچ نکته لر واردر اگر اینلری معلوم ایدیسک
عبادت امرنده سنک سوزنکه کفایت ایدر ودخی طریق حق سکا روشن
وواضح اولور اما توکل امرنده نکته اولی بودر که اگر دنیا بکلرندن بر بیک سکا
برکیجه ضیافت قصد ایلسه بو معنایه متینه اولسک انکا اعتماد ایدرسن
کذب احتمالن ویرمزسن بلکه برسوقی یه بر یهودی سنی ضیافته دعوت ایلسه
اعتماد ایدرسن او کیجه کیدوب ومنزلکده غدا انداری ترک ایدرسن بو نه حکمتدر
حق سبحانه وتعالی سنک رزقکی وعده ایلدی ضامن اولدی بونک اوزرینه
یمین دخی ایلدی انوک وعده سنه اینانمزسن کفالتنه اعتماد ایلمزسن
یمینی ایله مطمئن اولمزسن بو نه فضیحتدر ونه مصیبتدر که بر یهودینک
قولنه اعتماد ایدرسن حضرت خالق کونین ورازق ثقلین نه اعتماد
ایتمزسن بجه قولیسن ونجه مومن سنکه آیات محکمانه قایل وعاقل اولمزسن
برقیل یلی دلیله عامل اولورسن حضرت خلاق کاینات ومدبر امور
ممکنات جیچون فوروقرم بونک کبی غدا ایله نشو ونما بولسن ایدان معنایه
ایجه به یهدینا راولوب جهنمده کلخن طومردعی کبی طعمه نار اوله العیاذ بالله
من سخط الله حضرت علی کرم الله وجهه بیورر که اتطلب رزق الله من غیره
عنده وتصبح من خوف العواقب امنا وترضی بصراف وان کان
مشرکا ضمینا ولا ترضی بربک ضامنا یعنی لایق دکلدر که حق تعالی یکه
رزقکی غیریدن استیه سن انکا اعتماد ایدوب عواقب امورده خوفندن امین
اولاسن برکافر صرافک کفالتنه راضی اولاسن حق تعالی حضرتنک ضمانتنه

راضی

راضی اولمیاسن بو منک منشأی دکلدر الا ضعف ایمان وقلت ایقان در
بونک ابتداسی شبهه فی الدین منتهاسی معرفت یقیندن دربعیدی نعوذ بالله
الغفار من شر الشکوک والانکار بو معنایه اشارت ایدوب حق تعالی
بیورر وعلی الله فتوکلوا ان کنتم مومنین ودخی بیورر وعلی الله فلیتوکل
المومنون بو ایتلرده توکل ایمانه مقید قلنمغله اشعار ایدر که توکل ایمانه مشروطدر
مومن اولمیانلر متوکل اولمزلر نکته ثانیه بودر که قران عظیم وحدیث رسول
کریمدن معلوم اولدیکه هرکسنک رزقی ازلده قسمت اولمشدر قطعا تبدیل
وتغییر اولمز ایمدی اگر قسمته انکار ایدرسن اولماسنی تجویز ایدرسک نعوذ
بالله بو اعتقاد باب ایمانی سد ایدر اگر اعتقاد ایدرسک که قسمت حقدر
تبدل اولمز بو قدر طلبکدن نه فایده حاصل اولور دنیاده محنت وآخرتده
حسرتدن غیری نسنه یوق حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر مکتوب
علی ظهر الحوت والنواقی رزق فلان بن فلان فلا یزداد الحریص الا اجهادا
یعنی بالق ارقه سنده وخرما وزربی یازلمشدر که فلان اوغلی فلانک
رزقیدر دنیایه حریص اولنلرک جهلندن ارتق فایده سی بو قدر دخی
بعض مشایخ ایدر شول السنه که ازلده سنک اولوبکه جنیک نصیب اولمشدر
غیری کسه الی چینه بو نکته دن بیلندیکه سکا مقدر اولان البته کلور
رزقکی کرک شو لا اکل ایده کرک تحمله دولتله نکته ثالثه بودر که
بعض مشایخدن روایت اولنور رزق امرنده کندواحوالی تفکر
ایلدیک سکا قناعت ویرر زیرا انتمه ایدرم که رزق حیوه ومعیشت
ایچوندر اولوره رزق کرکمز ایمدی بنم حیوتم حق تعالینک قرضنده
ویدقدرتنده دردلرسه اولور ودخی بیلورمکه اکر حیاتی ویرن

اسبابا جانبی بله دوررباکه نفو بعض ایلمز زیرا که بقاء جوه بنم المده اولورکه
ابقاسنده حق تعالی ایله شریک اولوردم بو خود باطلدر زیرا که جمله اسبابا
حق تعالی نک دست تصرفنده در هر کسنه نک النده دکلدر بو تقدیرجه
رزق طلب ایتمک بلا فایده تعب چکمکدر نکتهٔ رابع بودر که غدادن مقصود
اولان سد شهوت و نیل لذت دکلدر بلکه بدنه قوت و طاعته قدرت
یعنی اکر بر کیشی مولاسی عبادتنه مشغول اولسه اسباب رزقه مباشرت
ایتمکدن غفلت ایلسه مولاسنه توکل ایلسه اکر اسبابا طعام و شراب اندن
منقطع اولورسه مضطرب اولمسون زیرا که بدنه ترتیب و عبادته قدرت
حاصل اولدیغی قدر حق تعالی ضامندر شبهه سز معتبر اولور اسبابا رزقدن مقصود
اولان خود بودر غیری دکلدر ایمدی حق تعالی جل شانه عبادته قدرت
و طاعته استطاعت کلجک قدر قدرت و قوت ویرمکه قادر مطلقدر
دلرسه طعام ویرر دلرسه نباتله ویرر دلرسه تسبیح و تهلیله ایلدرر
ملایکه کبی دلرسه بونلرسز ویرر بدنده اولان قوت سابقه حفظ ایدر
باقی قلور ایلا افلاک کبی بو معنایه ناظر اولورسز زاهد و عابدلر ازوج
کورترلر بعضی واردر که بش اون کون نسنه یمز بعضی واردر که بر ایکی
آی نسنه یمزلر بدنده ضعف دخی اولمز هر کون طعام تناول ایدنلر
دخی قوتلیدر کمسی قوم قابر تناول اولدرلردی حق تعالی بدنلرینه اندن غدا
ویرردی نتکیم سفیان ثوری رحمه الله روایت اولنور که بر کون مکه
یولنده نفقه سنی بیتوردی اوچ کون طعام یمدی قوم تناول
ایلدی نسنه اولمادی و دخی ابو معاویه ابن اسوددن روایت در که
ابراهیم بن ادهم کوردم یکرمی کون کلا بدن نسنه اولمادی و دخی عیش

اولنر

روایت ایدر که ابراهیم بن یحیی ایدر بر آیدر نسنه یمدم دیدی که
ایدوب دیدمکه نه خوش تحمل اولدرک ایتدیکه ایکی آیدر یمدم کمس بر کی
بسلوم اوزوم ایرلم ایلدی یدم هنوز زاول اوزوم قارنمده زحمت ویرر
بولنلردن دخی عجب بودر که بر حسنه وقت اولوربر ایکی آی نسنه
یمه صالح اولور مع هذا صحیح لردن مزاجی ضعیف در و بدنی نحیف در
اما شول کمسه لر اجلقدن اولورلر انلرک اجلی اندر نتکیم اکثر بابک
اجلی جوف یمکدن و تخمه اولمادن در ابو سعید الحذربدن روایت
اولنور که اوچ کوندر بر کره بردی بر کون بادیه یه سفر قلدی اوچ
کون کندی طعام بولمدی ضعف غلبه ایلدی کالی اختیار بر یرده اوتردی
ناکاه بر آوازکلدی دیدی که یا ابا سعید رزقی استرسن یوخسه
قوتمی دلرسن ایتدم که قوت استرم حق تعالی اولدم باکه قوت ویردی
طوری کلدم اون ایکی کون کندم طعام یمدم ایمدی هر عابد نتکه
اسبابا رزقندن منقطع اولسه حق تعالی یه توکل قلسه جازم اولسونکه
طاعته قدرت کلجک قدر حق تعالی اکا قوت ویرر ایمدی ای دلی
کیشی شکر ایلسونکه حق تعالی اکا عنایت ایلدی اوترندن مؤنت
رزقی دفع ایلدی خزانه قدرتندن اکا مدد و معاونت قلدی حتی
عادات ایدوت و سایط اسبابا و احوال و انفعال مؤنتی دفع ایلدی
حالنی ملایکه حالنه شبیه ایلدی عوام کبی هوامه شریک ایتمدی کالونا
اطناب کلام واشتباب بیان تعلم اولدوغنک وجه بودر که توکل
بدار عبادتدر و مرکز عبودیتدر و مرجع امور دینا و مصلح
مهام عبادتدر طریق تعولو مصاحب همت اولنلر موعوده و نفقاته

همتك اولور اشول كمسه لركه علو همتلريله حقوق توكلى رعايت ايتمزلر
ايلر بو مرتبه دوز و بو مرحله دن مجبورلردر كوريورمسنكه علماء آخرت
و فضلاء اهل بصيرت جميع امورلى توكله مبتنى قلورلر عبادت ايچون
تجرد كسب ايدوب خلايقدن علايقى قطع ايدرلر و سالكلره ارشاد
و طالبلره امداد ايچون نيجه كتابلر يازديلر و دخى حق تعالى بو زهاد
كرام و عباد عظامه عنايت ايدوب ساداتدن اعوان و انصار
ويردى كى بونلره انواع خيرات و اصناف مبرات ايله حاصل قلديلر و جمله
صراط مستقيمه سالك و طريق هدايته مالك اولمشلر كوندز دنيايه
طالب اولوب معيشت دنيايه راغب اولمقده بور فاهيت تعب اولمقده
دخى متأخرين دن بونلرك طريقنجه سلوك ايدنلر معابده و مدارسده
و ساير مصالحده بونلرك اثريله كدنلر عبادتده و معرفتده فايق اولوب
انواع كراماته لايق اولديلر اما شول طايفه كه توكلكلرنده قصور و اهمال
قيودلر وارد ايلر سلف صالحين و علما و راشدين طريقنى رعايت
ايلمكده تكاسل و تهاون كوستروب اسباب معيشته متعلق اولدقلرى
كيبى عبادتده اجرت قبول ايلديكى كيبى اراقيوسنده ذلت ايله
ملازمت اختيار ايلديكى كيبى لاجل الاكل تغيير شكل ايلدى بونلرك
كسب ايلدوكى منفعت حضرتلرينه كفايت ايلميوب اوقاتنك بركاتى
ضايع اولدى طاعتلرينك حلاوتى دوكرلرنك لذتى و كوكلرينك
صفوتى زايل اولوب فارس ايكن راجل و حاجه ايكن سايل اولديلر
نبهنا الله واياكم من نومة الغافلين اما تفويض بابنده اولان نكته ايكى
نوعدر بر كيسه اولدركم اختيار امور ايمك شول كيسه لا يقدركه جمله احوال

عالم و جميع جهانه واقف اوله و دخى جميع امورك حالنه و مآلنه جميع
اسرارينه مطلع اوله والا محتملدركه خبر اعتقاد ايدوب اختيار ايلديكى
شر اوله مثلا بر جوهريه جوهر عرض ايليسك بونك نفاستنى و خاصيتنى و
قيمتنى استفسار ايلمكك جواب ويرمز و بردوكى تقدير حه قولنه اعتماد
اولنمز زيراكه بلدوكى ظاهردر و دخى بر سوقيه عرض ايلسك بو
سوقى صراف اولمسه لكن صرافلرده جواهر كوروب بعض احوالنه اجمالا
واقف اولدوغى سببدن بو جوهردن كاخبر ويرسه محتملدركه تخمين
ايتمسنده خطا ايليه سن انوك سوزينه مغرور اولوب اختيار ايليه
جوهريكه جواهرك جميع احوالنى و خواصنى و قيمتنى كماليله بلور اوله اكا
عرض ايلمكك تلبك مطلب اولور انوك سوزيله جوهره رغبت ايدرسن
ابدى شويلكه علم الهى جميع اشيايه محيط و مجموع احواله واقف اولدى
بر وجهله كه احتمال غلط و امكان خطا اولميه حق تعالى حضرتندن غيرى
بو مرتبه كمسه يه متصور دكلدر ايلا اولسه حضرت علام الغيوبدن غيرى
كمسه كه بو امرى اختيار ايدر احتمال خطادن خالى دكلدر نته كم حق تعالى
سوره ده يخلق ما يشاء و يختار و ما كان لهم الخيرة يعنى حق تعالى دلدوكى
اختيار يله خلق ايدر اندن غيرى كمسه نك اختيارى يوقدر و دخى
سوره ده وربك يعلم ما تكن صدورهم وما يعلنون يعنى يا محمد سنك
ربك خلقك كوكلرنده اولان اسرارى و دخى اظهار ايلدوكلرى
كماليله امورى بلور روايت اولنور بعض صحابه حق تعالى قبلندن
مراد اولندر و بو دلده بر لم دللدى جواب ويرديكه جهان امورنه عالم
اولدبغم نه بلور كه حضرت علام الغيوبدن سننه دلمه ايمدى بكا الخ

واصلح اولنلری بنه سن بلورسن بکا خیرلو اولانی اختیار ایله دیدی
ایکنجی نکته بودر که اگر کشی سکا دسه که مجموع امورکی و مصالحکی بکا تفویض
ایله مهماتکی تدبیر ایدیم حوائجک حاصل قلایم سن کندو حضورکله فارغ
البال واسوده حال اول جمیع حوائجک مهیا اولسون حضورکه کلسون
دیسه ودخی بلسک که بو کشی ناسک اولی سر واولاسیدر ودخی
خلقک ارحمی واکرمیدر فعلنده قابل فکرینده صایب قولنده صادق
بونک کبی کمسه نک بو سوزی غنیمت ووعده سی اولو نعمت دکلمیدر ودخی
بو نعمته شکر واجب دکلمیدر اول سنکچون برامر اختیار ایلسه انوک
صلاحنی وفسادنی بلمسک لکن حسن عهدینه دکمال کرمنه اعتماد ایدوب
قبول ایدر وایدرسنک بو صفتلو کمسه که کرم کوستره مهماتکه ملازم ومتکفل
اوله متوردر که بکا خیر اولمیان نسنه یی اختیار ایلمز ابدی حق سبحانه وتعالی
حضرتنه جمیع امورکی بکجون تفویض کلی قیلوب مهماتکی تسلیم ایلمزسن
مع هذا بردن کوکه وارنجه مدبر علویات وسفلیات ومقدر مهمات
کلیات وجزئیات ایدوکنه عالم وجازم سن شویله که مخلوقاته منت
ایتمکدن فراغت ایتمسک امورکی خالقکه تفویض وتسلیم ایلسک علم
وتدبیر لطیف مقتضاسنجه خاطرکه خطور وضمیرکه عبور ایلمین طریقلرله زینه
مهماتکی بر وجهله حاصل قیلورکه جمیع عقول فحول انک سرینده حیران و
سرکردان قلورلر وما ذلک علی الله بعزیز اما قضا بالقضا بلمیدر
مذکور اولان نکته دخی ایکی قسمدر لیسی اولدرکه رضاده ایکی فایده واردر
بری حالیه وبری مالیه در بو رضانک مقابلی اولان سخطده دخی ایکی
مضرت واردر انوک بری حالیه وبری مالیه در رضانک فایده حالیه سی

بودرکه

بودرکه کشی نک کوکلی راحت اولوب بلی فایده عملده ازاد اولور نتکیم
بعض زاهدلر ایدرلرکه چونکه مقدر اولان البته کلور غصه دن نه فایده
فایده حاصل اولور ودخی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم
ابن مسعوده دیدیکه لیقل همک ما قدر یکون وما ترزق
یاتک یعنی قلبکدن غمی کیدر شول نسنه که مقدر در کلور وشول
نسنه که نصیبک دکلدر کلمز فایده مالیه بودرکه حق تعالی دن راضی
اولسک اول دخی سندن راضی اولور ثواب حساب احسان ایدر
نتکیم بیورر رضی الله عنهم ورضوا عنه سخطده اولان مضرت
حالیه بودرکه تضجر سببی ایله متالم اولورسن مضرت مالیه بودرکه سخط
سبب معصیت ومستوجب عقوبت اولور بوندن غیری فایده
حاصل اولمز زیرا که ضجرت مقدر اولان نسنه یی تغییر ایلمز ابدی عاقل
اولانلر راضی ضجرتنه تبدیل ایلمزلر وثوابی عقابه معادل کورمزلر
ایکنجی نکته بودرکه سخطده اولو خطر واردر علامت کفر وامارت
نفاقدر نتکیم حق تعالی جل شانه بیورر فلا وربک لا یؤمنون
حتی یحکموک فیما شجر بینهم ثم لا یجدوا فی انفسهم حرجا مما
قضیت ویسلموا تسلیما یعنی یا محمد ربک حقی ایچون سنک قومک
ایمان کتورمزلر قضا ایدنده سنی حکم وامرلری سکا تسلیم ایتمینجه ودخی سنک
حکمکه راضی اولمینجه ابدی نظر ایله کور نفی ایمان اوزرینه حق تعالی قسم
قسم ایدر شول طایفه دنکه حضرت رسولک امرینه راضی اولمیلر بوندن قیاس
ایله شول کمسه نک حالی که حق تعالینک حکمنه وقضاسنه راضی اولمیالر
نتکم حضرت رسولدن صلی الله تعالی علیه وسلم روایت اولنور که ان الله

تعالى يقول من لم يرض بقضائي ولم يصبر على بلائي ولم يشكر على
نعمائي فليتخذ الها سواي يعني حق تعالى بويورر شويله كه بنم قضامه راضي
اولميه وبلامه صبر ايتميه ونعمته شكر ايتميه بندن غيري معبود طلب ايلسون بو اينك
محصلی بودر که شویلکسه که بنم ربوبیتمه وحکمه راضی اولمیه بن انوک کناهین عفو
ایلمزم ورحمتمله قوبیرم عاقلار فتنده بو بندن اولو وعیده وبو بندن اوزکه
تهدید اولمز بعض علمادن صوردیلر که ربوبیت نه دیمکدر جواب
ویردیلر که الرب یقضي والعبد یرضي یعنی رب اولدر کم حکم ایدر عبد
اولدر کم اول حکمه راضی اولور شویلکه حق تعالی حکم ایلدیکنده حسن قبول ایله
قبول ایتمیه مابینده ربوبیت وعبودیت اولمز اما صبر بابنده نکته اولدر که
اکرچه صبر آجی دوادر ومنفور شیدر لکن استعمالی مبارکدر نیجه مضرت
دفع ایدر ونیجه منفعت جلب ایدر بو ینک کبی دوای صاحب خبر اولانلر
تجرع ایدرلر مرارتنه وحدتنه تحمل ایدرلر زیرا که بر ساعت مرارتنه نیجه یللر آسایش
راحت ایدرلر ودخی مانع اولدر کم صبر درت نوعدر بریسی طاعتده ورزش
صبر ایتمکدر بریسی معصیتدن صبر ایتمکدر بریسی فضول دنیادن صبر ایتمکدر بریسی انواع
بلادن صبر ایتمکدر شویلکه اکر بو درت مقاصده صبر قلورلر ایکون استقامت
طاعت حاصل اولور وثواب جزیل میسر اولور وشامت معصیتدن
خلاص اولور ودخی حلیه زهادت برله مزین اولور وحله کرامت
برله مشرف ومکرم اولور طلب دنیا ایله مبتلا اولمز اما دفع مضرت
اولدر که دنیا مؤنت جمعندن ومذلت فرقندن وشقاوت معصیتدن
ومشقت عقوبتدن حفظ ایلر اما شویلکه صبر تحمل اولمزسه ایده
ومنده جزع قلورسه مانع ایده حاصل اولمز زیرا که طاعت مولا شغفته

تحمل ایده مز عبادت فضیلتندن محروم قالور باوجود عبادت ایدر لکن
افعالندن حفظ ایده مز ابطال الاعمال ایدر باوجود مواظبت قلمز استقامت
مرتبه سنه یتشمز بو وجود فضول مباحاته صبر ایده مز دنیایه مشغول
اولور باوجود معصیته صبر ایده مز اثم اولور با معصیته صبر ایده مز ثواب
محروم قالور بوتقدیرجه انوک ایچون ایکی معصیت حاصل اولور
بری فوت فضیلت صبردر بریسی حلول مکروهدر بو ایکی معصیت
مکافاتی مترتب اولور بریسی حرمان اجر عظیم بریسی نزول عذاب
الیمدر شنه کم ایدرلر ترک صبر ایتمک مصیبتی حلول مکروه مصیبتدن
ازتقدر زیرا که مرجع بو علالر مقصوددر انوک نفعی بوقدر ثواب موعوده
مانعدر ایمدی چونکه بریسی فوت اولدی باری بریسنی داخی فوت ایلمیه
شنه کم حضرت علی کرم الله وجهه بر کسنه یه تعزیه قلدی دیدیکه صبر ایدرسک
مقدر اولان اموره ظهور ایدرسن ماجور اولورسن اکر جزع قلورسک
مقدر اولان کلور سن کنا حاصل اولور تحصیل کلام تحمل قلبکی علایق
مالوفه دن قلع ایدوب نفسکی عادت مالوفه دن قطع ایلمک جمیع امورده
متوکل اولوب جمله تصرفاتدن فراغت قلمق عواقب امور مجهول
اولدوغی جهتدن تفویض کلی ایلمک ودخی نفسکی قضایه رضا
اوزرینه سوق ایدوب جزعه وسخطه مبادرتدن منع ایلمک ودخی
صبر شربتنی تجرع ایدوب مرارتنه تحمل قلمق تحقیق لعورکده تدبیر
سد ایدوب تحصیلنده اهتمام شدید ایتمیش اولورسن ودخی طریق
مستقیم اوزرینه سالک اولوب عاقبتک محمود وطالعک مسعود
اولور هرنه که سکا میسر اولور خیر محض ونفع صرفدر ودخی شویله سنه که

کده

ولد

سندن ممنوع اولورلر لبيط دعاين ضرردر كورمزسنكه والد مشفق
بعض اطعمة مضره مضرتندن منع ايدوب ومعلم غليظ وورصياحدن بچه
دكن حبس ايدر منغص قلور ودخی بعض مرض عارض اولدقده حجامت ايتدرر
ووجع حجامت ايله جكر كوشه سنه زحمت ويرر ايمدی طعامدن منع ايتمك
بخل وامساك سببيدندر دكلدر حجامتله زحمت ويرمك بغضندن دكلدر
كشی كندو كوزی نوری وكوكلم سروری جكر كوشه سنه عذاب ايتمز
لكن بلوركه بونك اصلاحی انكله منصوردر بولغب قليله خير كثيره حاصل
قلور انونكيچون التزام قلور ودخی كورمزسنكه طبيب كامل كشيه مرض
مشكل واقع اولسه خسته صودن منع ايدر عطشدن جكری يانر براحجم
صو ويرمز بلكه برشربت مكروه ويررركه مرارتندن انی نفسی انجكدر رحمت
جكر ايمدی بونك نامطبوع شراب ويروب آب زلال كلندن منع ايتكده
مراد عذاب دكلدر بلكه بلوركه اكر برساعت كوكلی مرادنی ويررسه هلاك اولور
بوتقديرجه طبيب حاذق كالده مشفق اولدوغی جهتدن اكا عنايت ومرحمت
ايدوب مطبوعندن منع ايدر مكروه اولان شربتی ابرام ايدرتا كه انونكله
شفا بولوب برقج كون بودنياده بقا حاصل ايده ايمدی سندخی ناظر حاذق
ونظارتی برله تامل وتفكر ايله كوركه اكر حق تعالی حضرتلری بر پاره اتمكی يابرا
صيلی يابرانجی درهمی سندن منع ايدرسه تحقيق بلكه انونك منعندن سكا
نفع واردر انونكيچون منع ايدر زيراكه حق تعالی حضرتلری عليم وحكيم و
جواد كريمدر غفوردكل عاجز دكل بخيل دكل ظالم دكلدر لطف ايله كرم ايله سكا
صالح اولان اموری ميسر ايدر ضرر ويرر نسنه لردن سنی منع ايدر
زيراكه حق تعالی ايچون بويرده اولانلرك جميعنی سنكيچون خلق ايتدی

ايكن

مطلب

ايكن سكا نافع اولان نسنه لری دريغ ايلمز نوحيله اشياسنك انچون خلق
اولدوغنه قرآن كريمده خبر ويروب بيورر خلق لكم ما في الارض جميعا يعنی
يرده اولانلرك جمله سی سنكيچون خلق اولندی ودخی حضرت رسول صلی
الله تعالی عليه وسلم بيورر ان الله تعالی يقول انی لاذود اوليائی عن
نعيم الدنيا كما يذود الراعی الشفيق ابله عن مبارك العرة يعنی الله تعالی
بيورركه اوليائی دنيا نعمتندن منع ايدرم مشفق دوه جی دوه سنی
اويوز دوه يرينه جوكمكدن منع ايلدوكی كبی زيراكه اويوز دوه يه ترتب
صايع دوه جوكسه اويوز اولور ودخی حق تعالی اكر سنی بربلا يه مبتلا
قلسه تحقيق بلكه سنی امتحان وتجربه قلمقدن غنيدر بلكه حالكی بلور سكا
مرحمت ايدر دردكه علاج ايدر نتكم حضرت رسول صلی الله تعالی عليه وسلم
بيورر الله ارحم بعبده من الوالدة الشفيقة بولدها يعنی الله تعالينك قولنه
رحمی شفيق والده نك ولدينه مرحمتندن زياده در ايمدی سنك فكرنده
مكروه اولان سكا نافع اولماسه ويرمز ايدی ودخی سنی سومسه بلايه
مبتلا قلمزدی نتكم حضرت رسول صلی الله تعالی عليه وسلم بيورر اذا احب
الله قوما ابتلاهم يعنی حق تعالی برقومی سوسه انلری بربلايه مبتلا
قلور ودخی بيورركه اشد الناس ابتلاء الانبياء ثم الشهداء
ثم الامثل فالامثل بو حديثك معناسی سابقا بيان اولنمشدر ايمدی اكا
تحكم حق تعالی دنيايی سندن منع ايتمكله ياخود تحقيق سنی مبتلا
ايلمكله بونلرك شدايدينه صبر ايليك تحقيق بلكه حضرت حق جل وعلا
اعظم قتنده مرتبه رفيعه ومنزله شريفه ده سنی اولياسی واصفياسی
سلكنه منسلك قلمقدر بو تحقيقندن سكا ذلت ويرمك دكلدر بلكه

جنبه بودر فاصبر لحكم ربك فانك باعيننا یعنی حق تعالی نک حکمنه صبر
ایله که سن بزم نظرمزده و حفظمزده سن ایمدی سنک اوزریکه لازمدر که
حق تعالینک احسانی بلوب بو نعمته شکر منت ایده سن که سکا اصلح اولان
اموری جبتر ایدوب سنی تربیت ایدر بو تربیت اثناسنده چکدوکک
زحمت مقابلهسنده اجر ویررسنی ابرار و اخیار منزلهسنده تنزیل ایدر
عواقب حمیده و مواهب کریمه ایله سنی مشرف و مغتنم قلور نفسک
و نفسکه بو تفصیلدن بلاک ایسه که حق تعالی سکا اهم اولان رزقه تعهد
اولمشدر و حق قادر مطلقدر و لو سه انشلر هر زمانده سنک حاکم
ناظر اوزرکده حاضردر ایمدی انوک ضمان بی خلافنه و وعده صادقنه
توکل ایله قلبکی علائق و اسباب رزق تشویشندن مجرد قیل نفسکی تعبددن
خلاص ایله زیرا که جمیع امور حق تعالی نک دست قدرتنده و قبضه
تصرفنده در انلر ارتوق کمسه نک الینده نسنه یوقدر حتی سکا طعام
یدرن و شراب ایچرن و حق بدنکده نفسکه ماءنی هضم ایدوب بدل ما یتحلل
قلمی اولدر و حق فضلاتی دفع ایدن اولدر و حق قادر در که سنی غذادن
مستغنی و بدنکی قوی قله کما قدرتیله طعامسز و شرابسز ملائکه فلکه کبی سنی
قائم قله و حق جمیع امورکی مدبر عالم و متفرد ارزاق بنی آدمه تفویض
ایله کندو تدبیرکی ترک ایله نفسکی غصهدن خلاص و قلبکی اضطرابدن
استخلاص ایله زیرا که اموره مباشرتدن سکا اشتغال بال و اختلال
احوالدن ارتوق فائده یوقدر نته کیم بعض زهاد ایدرلر که اولاجق
البته اولور اولمیجق اولمز عبث یره تعب چکرلر ایمدی کندو نفسکه
نصیحت ویر اینکه شول السنه که مولا ترانی بره تقدیر ایلمشدر البته واصل

اولور

اولور زیرا که قدرتی بی نهایت و حکمتی بی غایت در و حق رحمتی
واسع و عنایتی شایع در و عطاسی مانع و قضاسی کسمه دافع اولمز
بو تقدیرجه سکا واجبدر که انکا توکل ایدوب امورکی تفویض ایده سن
و حق قلبکی مطمئن ایله و اینکه شول السنه که مختار حق در یا که اصلح و اوفق
اولدر زیرا که انوک ثمرهسنه واقف و کیفیتنه عارفدر دکلم کما موافق
اولان نسنه تمول ایلور و حق نفسکه اینکه اولاجق نسنه اولور رجوعدن
سکا نه فائده حاصل اولور و حق رضیت بالله ربا در سن قضاسنه
نچون راضی اولمیسن قضا حق و مقتضای ربوبیت در و حق نفسکه سکا
بر مصیبت واقع اوله نفسکه نصیحت ایله اینکه حضرت کتوردکه تا که نفسک
سکا بنلنهب و قلبک قساوتله مضطرب اولمسون زیرا که اول صبر صدمه
اولیده جزع حسارعه ایدر قلب حضرت جبادرت قلور ایمدی نفسکه اجر
بو بلادر که سکا زوال بلدی و دفعنه قادر دکلسون جزع ایدرسک اجر
کورمزسن بو مقدار اولور بلا کلدکه شکر ایله بو قدر مصیبته صبر ایله و حق
اینکه بلالر کشبه سحاب کبی کلور کچر صبرک ثوابی مؤبد قلور انوک ضرری
قلیل خیری کثیر در جزعلی فائده در صبر اولو عاقبت در و حق کلمات جامعی
ذکر ایله انبیادن اولوالعزم اولنلرک جمله کلری محنتلری یاد ایله انکله قلبکه
عجزی ازاله ایله و حق فقر و فاقه دمسنده اینکه ای نفس حق تعالی حضرتی حالکی
سندن یک بلور یک تیورر ارحم الراحمین و اکرم الاکرمین در که فرد
و سنا فقردنی دنیاسنی مدیح ایتمز بر پاره امکی برکلب جیفهنی منع ایتمز
سن جودیرلکه عارف و معترف سن حاشا انوک کرمندنکه سنی برکده
دریغ ایلیه صبر ایله بونک تأخیرده حکمت واردر صوکنده عجایب وسعت

وراحت كورسن بعد عسر يسرا مصدرنجه قلبلكده بو جنس افكاری وشاغله
بونك امثالی اذكاری تكرار قلبك سكنت قلقده اما انسان اولورده بیابانك واری
یوغی قتنده یكسان اولور بو عوارض اربعه دن خلاص بولوب حق تعالی درگاهنده
بندهٔ خاص اولورسن ودخی عبادتده استقامت • وجموع علائقدن عزلت
وعلائقدن فراغت ایدرسن دنیاده راحت • عقباده مغفرت بولورسن
صابرلر ومتوكللر مرتبه سنه یتشوب اولیا واصفیا مسلكنده منسلك اولورسن
بعون الله العلی الكبیر حق تعالی حضرتلرندن مأمول ومسئول در كه سزی وبزی وجمیع
امت محمدی امورنده متوكللردن ومفوضلردن وبلا ومحنده صابرلردن
وصفا ودولتده شاكرلردن قلیویره آمین یا معین انه علی ذلك قدیر وبالاجابة
جدیر وبعباده خبیر بصیر **الباب الخامس فی عقبة البواعث** یعنی
بشنجی باب عقبهٔ بواعث بیاننده در بیلكل كه سلوك ایچون طریق عبادت
وسبیل سعادت مستقیم اولوب عوائق مرتفع • وعوارض مندفع اولدقده نفسكی
سلوكه اوزریكه واجبدر كه حیوا اطاعت • وموصلهٔ عبادتده خوف ورجا
جناحلرله شهباز بلند پرواز كبی سایر وطایر اولهسن بو معنای اقتضا ایدن
ایكی امردر امر اول بودر كه خوف كیشیی معصیتدن حذر ایدر زیرا كه نفس
اماره شر وفساده بر وجهله مبالغه در كه اگر تحقیق عنیف • وتهدید شدید
ایله ذلیل اولمزسه شردن امتناع ایدوب خیره جبر كرا اتباع ایتمز بونك طبیعتنده
اولكرم بو مقدر كه الست بربكم عهدینه وفا ایلیه • وعبادتده حسن شیم فوراً شكرده
حق تعالی نك استجابا ایلیه • بونك حقنده مدبر حرا اولدر كه دائما سوط خوف ایله
تقریع ایده لر نته كم ایدرلر عبدی عصا ایله تقریر ایده لر • وحق اولنلره تهدید
ایله تأدیب ایده لر بو آجلدندر كه سلف صالحین نفسلرینی قول ایله وفعل ایله

دكر

وفعل ایله دائما تخویف وتهدید ایدرلردی نته كم بعض مشایخدن روایت
اولنور كه بركون نفس معصیته میل ایلدی طوری كلدی لباسنی
چقردی بر ایسی قوملره بره بولندی دیدیكه بو اسی جهنم اودی بونك
زیاده در قتلونه بلور سنك كناه اشله ودخی دیدیكه ایكی كیجه لرده
جیفه كبی قیان • هوای كوندزلرده بطال اولان نفس الله تعالی فوزمكی
طلبدن كریمندر اوتانمزمسن كه بونك كبی معصیته عزیمت ایدرسن
انكچون امر اولدر كه اگر تخویف اولنمزسه عبادتنی عجب ایله باطل قیلور ودخی
بركسنی نفسدر طاعت وعبادت ایدرسه تقصیردن وعبدلكدن وبعض
معصیتدن غافل دكلدر نته كم حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم
بیورر **لوانی وعیسی لو اخذت بما كسبت هاتان لعذبنا
عذابا لم یعذب به احدا** یعنی اگر بن وعیسی واگر بو ایكی الومز كسب
ایلدوكی شئ ایله مؤاخذ اولنسوز بر وجهله معذب اولورز كه بردوم
كمسنه معذب اولمزدی ودخی حسن بصری رحمه الله دن روایت
اولنور كه بردن بر بر كناه اشلسه انوك سببی ایله اوزریمزه توبه قبول
ایتمزلر امین دكلوز بر وجهله كه صكره كسب ایلدوكمز عمل بزه نافع اولمیه
ودخی ابن سماك نفسنه عتاب ایدوب ایدردیكه ای نفس
زاهد قولی سویلرسن منافقلر فعلنی اشلرسن بونكله جنت ورحمت
اومرسن هیهات جنت اهلی بر طایفه در كه اشلدكلری سنده یوقدر
ایمدی عابدلره لازمدر بونك كبی اذكاری وافكاری دائما تكرار ایده
تا كه نفسلرینه عجب كلوب عملرینی هبا ومنثورا ایتمیه اما رجا واجب
اولدوغنك سببی دخی ایكی امردر بری عبادته رغبت اولمقدر زیرا كه

عبادت عمل ایدنلر شیطان کشی عمل خیردن نفور ایدر هوا و فساده طلب
ایدر اهل غفلت اولانلر حاضره صلاه و غائبه کلیاتک ایدر زیرا که همت
نفوس محسوس ایله مانوسدر موعود اولان ثوابک زمانی ممدوددر و دخی کوزدن
غائبدر اکر نفوس ترغیب ایدرلرسه اولمه طاعته منبعث و عبادته محل
اولمزلر ایدی لازم اولدیکه عوایق مقابلهسنده مرغب و محرک ذکر اولنه و دخی
رحمته کوره راحت ذکر اولنه ایله اوله بونک مرغبی و محرکی حق تعالی حضرتلرینک
رحمتنک وسعتی رجاسیدر و دخی کثرت مثوبات و رفعت درجات
و نیله کرامات بی نهایات ملاحظهسیدر نتکم بعض مشایخ ایدر انسانده علامت
اولمق طعام اشتهاسن قطع ایدر خوف و خشیت معصیتدن منع ایدر رجا
معمولدن طاعته رغبت ویرر ذکر موت دهشت ویرر ایکنجی امر اولدر که
انسان رجاء نعمت جنت ایچون محنت و شدته تحمل قیلور زیرا شول کمسنه که
مطلوبنک قدرنی و قیمتنی بیلور جلیل القدر ایدوکنی ادراک ایدر انوک
تحصیلنده مقدوری صرف ایدوب ما ملکنی بذل ایدر و دخی جمیع شدایده
تحمل قیلور زیرا جانبی مقابلهسنده وفا و رحمته کوره لذت ملاحظه
ایدر کورمزمسنکه عسل اشتها ایدنلر آری صوقمهسندن دوشنمزلر و دخی
اجرته طمع ایدن حمال احمال ثقال کوترمکدن … و دخی علامت جیوبانه (?)
و نعیماء ولانلر بر بیلر شفقتی اختیار ایدرلر ایمدی عابدلر و زاهدلر دخی جنتک
حوری قصورینی ریاضینی حیاضینی نعمتلرینی طعامنی شرابنی حلیهسنی
حق تعالی حضرتلرینک رضاسینی حیاضینی لقاسنی ذکر ایدر بو دنیانک (?)
لذتنی ترک ایدرلر محنته شدته صبر قیلورلر نتکم حکایت اولنور سیدنا
نوح نبینک اجتهادینی و خوفنی و جسمنی اکلارینده اضطرابنی التهابنی احبابه (?)

کوردب

کوردب دیدیلر که یا اوستاذ بو اجتهادی بر مقدار اختصار ایلهسک
بو قدر تعب ویرمک جایز دکلدر جواب ویردیکه اجتهاد ایتمکمک سببی اولدر که
روایت اولنور اهل جنت عیش و عشرت ایدرکن بر نور ظاهر اولور که
جنتی منور قیلور بو نوری قبل رحماندن کلور صنورلر سجدهیه وارورلر
سجده ایدنلره ندا ایدرلر باشکزی قالدرک سز ظن ایلدوککز نور دکلدر
بر جاریهنک نوریدر زوجنک یوزینه تبسم ایلدی دیرلر و دخی بلکل که
عبادت امورینک مداری ایکی امردر بریسی طاعته ارتکاب بریسی معصیتدن
اجتناب ایتمکدر نفس امارهنک ارتکابنه ترغیب و اجتنابنه ترهیب
اولنمه التزام ایلمز نتکم بر مرکب لجوج اولسه اوکندن بدرلر وارددن تجنید (?)
ووررلر ایکی یاننده قلدرررلر معاونت درلو درلو حیلهلر ایله اول ورطهدن
خلاص قیلورلر و دخی بر اوغلان یادز اولسه مکتب جانبنه وارمغه
معلم ایله قورقودرلر و دخی فواکه ایله و حلوا ایله آلدادرلر ایمدی بو نفس اماره
دخی دنیا هواسنده بر وحشی و سرکش مرکبدر فورقی انوک تجنیبی سورجیدر (?)
رجا انوک ارپهسی و بدجیدر و دخی هواسنده مبتلا و ضیفاسنه (?)
مبتلا حقه معاند و غلاندر ذکر نعیم جنت و فکر ثواب طاعت
عبادت مکتب خانهسنه الی ترغیب ایدر و دخی ذکر جحیم و فکر عذاب
الیم الی تخویف و ترهیب ایدر بو تقدیرجه عبادته و ریاضته طالب
اولان عابدلره لازمدر که نفس … رجا ایله قاید و سوط خوف ایله سایق
دللر و الا سرکشلک ایدوب قطع منازل عمل … قیلمز بو اجلدندر که حضرت
یزدان حکیم کتاب کریمنده وعد و وعیدی ابلغ وجه اوزره
ایراد ایلدی ثواب اخرتی بر مرتبهده وصف ایلدی اشد ترکت اختیاری

قلم جوش وخروش ایدرلر ودخی عقاب الیمی کیفیت ایله ذکر ایلدیکه استماع ایتدکلر
زهره‌سی چاك اولورلر پس ابدی معلوم اولدیکه تحصیل مطالب وتکمیل مآرب
ترغیب وترهیبدن اوزکه نسنه ایله میسر اولمز اگر سؤال اولنسه که خوفك
ورجانك حقیقتلریله اطلاقاتنی واحکامنی بونلرك اضدادینی بیان
ایله تاکه بونلردن بزه انتفاع ایتمك میسر اوله **جواب** ویررز که علماء حضرات
قتنده خوف ورجا ایکی خاطره‌دن عبارتدر بونلرك متعلقلری معدوم
اینار در کنده اولدقلری ابدی بلکه خوف ملاحظهٔ مکروهدن حاصل اولور
برحالتدر آکا رعدت دیرلر اگر اول مکروه ملاحظه‌سنده هیبت وسیاست
ایله حاصل اولورسه آکا خشیت دیرلر بو خوفك ضدینه جرأت دیرلر انجق
مسئله‌لر خوفك ضدی امن در دیرلر جرأت امن لازمدر اول جهتدن نتکم
فلان خایف وفلان امن دیرلر ودخی بو خوفك درت مقدمه‌سی واردر
برلیسی ذنوب سابقه وضمائر سالفه‌یی ذکر ایلمکدر ایکنجیسی عقوبت شدیده‌یی
فکر ایلمکدر اوچنجیسی عقوبته عدم طاقتی ملاحظه قلمقدر دردنجیسی حق
تعالینك سکا عذاب الیم قلمغه کمال قدرتنی وسنده مجال یوق ایدوکنی ادراك
ایلمکدر اما رجا حق تعالینك فضلنی وکرمنی ورحمتنی وسعتنی فکر ایلمکدن
حاصل اولور صبر دروایتها چدر بو دخی اعمال قلوبیه‌دندر مقدمه‌سی متعددر
کندو متعددر دکلدر بعضلر مخاطره‌نك شرط استغنا ایله واقع اولان
ارادته رجا دیرلر بعضلر قتنده رجا ذکر رحمتدر لکن بو کتابده معتبر
اولان معنای اولدر بونك ضدینه یأس دیرلر بو یأسك معناسی حق
تعالینك فضلی وکرمی ورحمتی فوت اولدیغنی فکر ایلمکدن حادث برحالتدر
بو وجهله یأس ایتمك حرامدر موجب کفردر اما رجاده تفصیل واردر

بیان ایده لم ان شاء الله تعالی حق تعالینك فضلنه وکرمنه و
کمال رحمتنه اعتقاد ایلیه‌لر که نفسکه اگر سکا یأس هجوم ایدوب دفعنه
قادر اولمزسك اول درجه‌ده رجا فرض اولور سایر زمانده نافله در بو جانبك
دخی مقدمه‌سی دردر برنجیسی حق تعالینك سنك اوزریکه استمدادن
بکسز شفاعت قلدیغی وارد اولان نعمتلرنی فکر ایلمکدر ایکنجیسی انوك
فضل عظیمنی وکرم عمیمنی وعمل قلیل ایله ثواب کثیر وعده قلدیغنی ودخی
استعدادك استحقاقك یوغیکن دنیاده وعقباده کرامتلر ویردیکنی
ذکر ایلمکدر اوچنجیسی امور دینیه‌ده سکا هدایت ایدوب علم ومعرفت
وخدمتنه لیاقت نصیب ایلدوکنی ملاحظه قلمقدر دردنجیسی حق
تعالینك رحمتی غضبنی اوزرینه سابق ایدوکنی ورحمن ورحیم وجواد
کریم ایدوکنی وعباد مؤمنینه رؤف وعاصیلرینه عطوف ایدوکنی
بلمکدر بحکم بو ایکی نوع اوزرینه مواظبت قلمکله خوف ورجا حاصل
اشکال ایدوب صحرای جبروت ومیدان ملکوته طایر اولمغه اقبال
ایدرلر بعون الله تعالی **فصل** سالکك سبیل عبادت وسایر طریق
ریاضت اولانلره واجب در که بو عقبهٔ دقیقة المسالکه وورطهٔ خطر
المهالکه احتیاط تام وتحرز تمام ایله قطع ایدوب رعایتنده اهمال
وشدائدنه التزام ایدرلر زیرا که بو طریق دینی موصل ایکی سبیل مفصل
عقل اوزره سنده در بو ایکی طریق محالك برلیسی امن برکیسی یأس در
بو سبیلین متوقعی ارا سنده منهاج خوف ورجا طریق قویم و
صراط مستقیمدر بوندن عدول ایدنلر ضلالته دوشر اگر سنك اوزریکه
رجا غالب اولورسه بر درجه‌ده که بالکلیه خوف سندن زایل اوله

طریق امنه دوشرسن ولا یأمن مکر الله الا القوم الخاسرون یعنی حق تعالی
مکرندن کیمسه ایمین اولمز زیانکارلر اولورلر اگر سنک اوزرکه خوف
غالب اولسه بر مرتبه ده که امیدکی بالکلیه قطع ایلمنک طریق یأسه دوشرسن
ولا ییأس من روح الله الا القوم الکافرون یعنی حق تعالی حضرتنک رحمتندن
و رحمتندن کیمسه مأیوس اولمز الا کافرلر اولورلر نیجه که خوف و رجا سببی ایله
سلوک ایلمک طریق عدل مستقیم ذاهب اولورسن • بو سبب ایله سالک اولیا
اولیا و اصفیای حق تعالی حضرتنه وصف ایلدی بیوردی انهم کانوا یسارعون
فی الخیرات ویدعوننا رغبا ورهبا وکانوا لنا خاشعین یعنی ایت بعد
مذکور اولان مؤمنلر خیراته مسارعت ایدرلر خوف و رجا ایله دعا ایدرلر
خشوع و خضوع ایله بو تقدیرجه سنک ایچون اوچ طریق ظاهر اولور
ایکیسی طریق شیطان • بریسی رجادر • طریق شیطان طریق امن
و جرأتدر یأس و قنوط در طریق اوزناسندر • واقع اولان طریق خوف
و رجادر شویله که صراط مستقیمدن صاغنکه و صولکه مایل اولسک مهلکه یه
دوشرسن حدن خجل که بو طریق مهلکین واسع طریقلردر • واعبدی
و قولاغوزلری چوقدر • اتنی بوقتی بو قدر سلوکی آساندر صراط
مستقیم کبی دقیق و صعب دکلدر • زیرا بچه امن جانبنه نظر ایلسک
حق تعالی حضرتنک رحمتنک وسعتی و فضلنک کثرتی وجودینک و کرمنی
بر مرتبه ده کورورسن که جمیع افراد عالم اونک انواع نعمتیله متنعملر
بو تقدیرجه سندن بالکلیه خوف زائل اولور کرمنه اتکال و رحمته
اعتماد ایدرسن مغرور اولورسن • بچه جانب خوفه نظر قلسک حق تعالی
حضرتنک سیاستی و هیبتی و بو عالمده استغناسنی و ابناسنه وا

وقتی

وقتی و منافقه سنی کوررسن بالکلیه امیدکی قطع ایدوب رحمتندن
مأیوس اولورسن • ایمدی واجبدر که وسعت رحمته ناظر اولوب سیاستنی
اونتمیه سن بلکه ایکی جانبندن بر حصه دار اولوب طریق عدلی اختیار ایدرسن
اگر خوف و رجای رفیق ایدرسنک سالک طریق اولورسن زیرا که طریق
رجا صرف اگرچه واسع و قطعی آساندر لکن سوداسی آفت و خطراندر و طریق
خوف بسیط اگرچه بعیدر هم قطعنده صعوبت یوقدر لکن منزلکه
یأس و ضلالتدر اما طریق عدل مستقیم اگرچه طریق دقیقدر • و قطعی شدید
لکن سبیل سالم • و منهاج سدیددر • و سوداسنک ادنی درجه سی غفران
و احساندر • اوسطی حور و غلماندر • و نعیم جناندر • اعلا مرتبه سی جمال
رحمان • و لقای ملک مستعاندر شونکم حق تعالی نعیم مقیم بیان ایلدکدنصکره
ورضوان من الله اکبر بیوردی و دخی یدعون ربهم خوفا وطمعا
دیدکدنصکره • فلا تعلم نفس ما اخفی لهم من قرة اعین جزاء بما کانوا
یعملون دیو بیوردی یعنی مؤمنلر اشلدکلری عملارینی کوزلرنه نور دکوکلکلر
سرور ویرجک نسنه لر حفظلشدر بونلر نه نسنه ایدوکن بلمزلر دو حتی
بلکه حکمت • فائز اولان نفس اماره نجاتکندو مطبوعندن اجتناب
ایدوب اعمال فعالکی کتابنه ارتکاب ایتمز مادامکه اصول ثلثه نک
حصولنده اهتمام ایدوب افکار رذیله و اذکار کرئی تکرار ایلیه • اصل
اول آیات ترغیب ذکر ایدر • اصل ثانی حق تعالینک انواع مثوباتی و
احسان عفوباتی کمال قدرتنک فکر ایدر • اصل ثالث یوم معاده • امثال
عباده وعده اولنان جزانک [illegible] بیچ در بونلرک تفصیلنده
صحف کثیره تحفه احتیاج واردر [illegible] بده مطلوب مهم و مقصود لازم

اولمغی مقدارلره اکتفا اولندی الاصل الاول حق تعالی نک ترغیبی در
بیاننده در واقع اولان اقوالی ذکر ایدر ایات رجا بونلردر که ذکر اولنور
ولا تقنطوا من رحمة الله ان الله یغفر الذنوب جمیعا یعنی حق تعالیدن
امیدکزی کسمک که دیلدوکی کشینک جمیع گناهنی بغشلر و دخی بیورر
ومن یغفر الذنوب الا الله یعنی حق تعالیدن غیری گناهلری بغشلیجی یوقدر
و دخی غافر الذنب وقابل التوب یعنی الله تعالی گناه بغشلیجی در و توبه قبول
ایدیجی در و دخی بیورر که وهو الذی یقبل التوبة عن عباده ویعفوا
عن السیئات یعنی ربکز سبحانه الله تعالی در که قوللرندن توبه قبول ایدر و سیئاتی
عفو ایدر و دخی بیورر کتب ربکم علی نفسه الرحمة یعنی ربکز فضل و کرمی
ایله بزه رحمت قلمغی کندولوزینه واجب قلدی و دخی بیورر که ورحمتی وسعت
کل شیء یعنی بنم رحمتم جمیع اشیایی احاطه ایلمشدر و دخی بیورر که ان الله
بالناس لرؤف رحیم یعنی تحقیق حق تعالی خلقه رحمت و رافت ایدیجیدر
و دخی بیورر که وکان بالمؤمنین رحیما یعنی حق تعالی مؤمنلری اسیرگه
یجیدر اما ایات خوف بونلردر که ذکر اولنور یا عبادی فاتقون یعنی یا قوللرم
بندن قورقک و دخی بیورر که افحسبتم انما خلقناکم عبثا وانکم الینا
لا ترجعون یعنی شویله صنورمیسکز که عبث خلق اولندکز بزه کلمیه
و دخی بیورر که ایحسب الانسان ان یترک سدی یعنی انسان شویله
صنورکه انی مهمل قوبادر خدمت بیورمیوز و دخی بیوردی که من یعمل سوءا
یجز به یعنی بر مرتکب اسلنبه جزا اولنور و دخی بیورر که ولا یجد له من دون الله
ولیا ولا نصیرا یعنی الله تعالیدن غیری ولی و دخی نصیر بولمز و دخی بیورر
وهم یحسبون انهم یحسنون صنعا یعنی بونلر شویله صنورلر که کویک

اتی

آتش شلر و دخی بیورر که فجعلناه هباء منثورا یعنی اتوک علی طعلشن غبار
کبی قلدق غیبت ایلدک اما خوف له رجای جامع اولان ایتلر بونلردر که
ذکر اولنور نبئ عبادی انی انا الغفور الرحیم وان عذابی هو العذاب
الالیم یعنی یا محمد قوللرمه خبر ویر که تحقیق گناهلر عفو ایدیجی و ضعیفلر
اسیرگیجی بندن غیری کمسنه یوقدر و دخی عذاب الیم بنم عذابمدر
غیرک دکلدر ایت رحمت ایلام کلکشو دیو آیت عذابله عقیبلدی
اندن تفکره ذی الطول یعنی کلی حاصل اولسون دیو زیرا ذی الطول
دیمک ذی النعم دیمکدر و دخی بیورر یحذرکم الله دیو کلدی تفکره
والله رؤف بالعباد مایوس اولمسونلر دیو و دخی من خشی الرحمن
دیدی خشیتی رجا ایله قلدی جبار له ● لم معتید قلدی قهری لطف ایله
مقارن ایدوکنه اشعار ایدر تو علادن مراد خلقی تخویف در بروم حلیم
قطع امید ایتمیه لر تنکم ایدرلر اکثری بعدن قورقمیسن ودود المستغفرین
خوف ایتمیسن ایدی شول کمسنه لرکه بو ایات بینابی تامل و تفکر
ایدرلر حضرت جلیل جبارک قهرندن امین اولمزلر جعلنا الله
وایاکم من المتدبرین والمتفکرین فی مصنوعاته والذین یخافون من
عذابه والراجین من ثوابه اصل ثانی حق تعالی حضرتنک عبادی
ایله اولان معامله سنی بیان ایدر اما عادت خوفدن واقع اولان
معامله بودر که حق تعالی حضرتنه ابلیس سکسان بیک ییل عبادت
ایلدی روایت اولنور که یر یوزنده بر قدم یر یوقدر که شیطان
انده سجده قلماش اوله اندن تفکره بر کره بویرق صدی درکاهدن
سورلدی بوجه بلکی عبادتی یوزینه اورلدی مردود ابدی اولدی دخی

حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیوررکه برکون جبرائیل علیه السلام
کوردم کعبه نک استارنه یاپشمش ایدرکه یارب بنم اسمی تبدیل و جسمی
تغییر ایلمیه و داخی آدم نبی علیه السلام حضرت حق کندوالیله خلق ایلدی
صنع الله دیدی و دخی ملایکه یوبوملری اوزرینه کتوردوب جنته ایلتدیلر
حق تعالی جوارنده بساط اوزرنده بکنزمان کامران اولدی آخر لجاز
پروانه بغدای یدوکیجون برینا کلدی بکا عاصی اولان جوارمده
طورمسون دیدی تختی کوترن ملایکه یه امرایلدی زجرایدوب اول جنتدن
چقاره لر براسماندن براسمانه وارنجه تا یره اینجه یه دکن سوردیلر تا
اولنورکه ایکی یوزییل اغلدی بلار دخشتلر چکدی اندن صکره توبه سنی
قبول ایلدی او علاملرینی قیامته دکن بوحجت ایجنده قودی اندنصکره
نوح نبی علیه السلام شیخ مرسلین ایکن بکزییل لردین یولنده محنت و مشقت
چکدی بیر کره نامو جه سوز سویلدکندن اوتوری حق تعالی اکا ندا
ایدوب دیدیکه فلا تسئلنی مالیس لک به علم انی اعظک ان تکون
من الجاهلین یعنی نوح نبینک برادعلی کبه کرمبوب دکره غرق
اولدی نوح نبی علیه السلام حق تعالی یه تضرع ایلدی دیدیکه یارب بکا
وعده قلمش ایدک که اهلم برله خلاص اولیدم بنم اوغلوم خلاص اولمدی
صویه غرق اولدی دیدی الله تعالی جل جلاله نوحه بیورر که اوغلک اهلکدن
دکلدی انوک عمل صالحی یوغدر بلمدوکک نسنه یی بندن طلب ایلمه سکا نصیحت
ایدرم که یوعتابدن صکره نوح نبی اوتندی غندن قرق ییل کوک یوزنه باقمیوب
قالدروب بقمدی اندنصکره ابراهیم نبی علیه الصلوة والسلام خلیل الرحمن ایکن
خطا ایدوب اشتک هلاک باسندوکی ایجون بکزروزکا تضرع وزاری قیلوب

ابدردی والذی اطمع ان یغفرلی خطیئتی یوم الدین حتی روایت اولنورکه
برکون اوقدر اغلدی الله تعالی جبرائیلی کوندردی که یا ابراهیم هیچ کوردکمی
وارمیدرکه بردوست دوستنی نارایله عذاب ایلیه جواب ویردیکه یا جبرائیل
خطامی ذکر ایلدوکم وقتده دوستلغی اونودرم اندنصکره موسی بن عمران علیه السلام
برکشی حدت غضبله اوردوغیچون قوزتوسندن تضرع واستغفار ایلدی
رب انی ظلمت نفسی فاغفرلی دیدی اندنصکره بلعم بن باعور بردرجه ده
ایدیکه برکره نظر ایلسه عرشی کورردی بویلک حقنده حق تعالی بیورر واتل
علیهم نبأ الذی آتیناه آیاتنا فانسلخ منها فاتبعه الشیطان فکان من الغاوین
یعنی یا محمد قومکه خبرویر شول کمسه که اکا ایاتمزی بیلدردک بوایتدن منسلخ اولدی
شیطانه اتباع ایلدی ازغونلردن اولدی معرفتده بودرجه یه وارمش ایکن
عاقبت دنیایه مایل اولوب کناه اشلدی حق تعالینک ولی سنه خدمت
ایلمدوکی سببدن معرفتی سلب ایدوب کلب مطرودکبی قپوسندن طرد ایلدی
حکایت اولنورکه بلعم بن باعور اول درجه ده ایدیکه کرسی یه جقوب خلقه نصیحت
ومعرفت سویلردی مجلسنده اون ایکی بیک دوات حاضر اولوردی
بونک لسانندن حکمت ومعرفت یزرلرایجون صکره شویله اولدیکه
برکتاب تصنیف ایلدی اول کتاب ایجنده صانع عالمی انکار ایلدی نعوذ بالله
من سخطه وضلالته ایمدی بودنیانک بی وفالغنه وشوملغنه نظر ایله که عالم
صاحب معرفت محبت دنیا سببی ایله دخی هدایت طریقی مستقیمدن جقوب
شیطانه تابع اولور اندنصکره داود نبی علیه السلام وعلی نبینا الله تعالی
حضرتنک خلیفه سی ایکن برکره کناه اشلدی شول قدر اغلدیکه کوزلری
یاشندن اوتلار بتدی آخر دیدیکه الهی بنوم تضرعمه وکوزوم یاشنه عنایتکله

رحمت ایتمزمیسن الله تعالیدن جواب کلدی یاد او گناهکی و اندکی
باکه گوزک یاشن عرض ایدرسن دیدی روایت درکه قرق گون توبه سی
قبول اولمدی اندنصکره یونس علیه السلام برگناه اشلدوکیچون الله تعالی
انی دریا ایچنده بالق قرننده قرق گون حبس ایلدی یونسک آهی بالق قرننده
ایکن • لا اله الا انت سبحانك انی کنت من الظالمین دردی ملائکه یونسک
آوازنی ایشدوب دیدیلرکه یارب دنیاده براواز اشدرز سکا تسبیح
ایدر قنده دربلمزز الله تعالی دیدیکه قولم یونسدر بالق قرننده دریا
ایچنده باکه تضرع ایدوب بندن عنایت و رحمت اومار دیدی ملائکه
اشدیجک شفاعت ایدوب تضرع ایلدیلر دیدیلرکه یارب یونس
قولکه عنایت ایله اول ورطه دن خلاص ایله الله تعالی بونلرک شفاعتنی قبول
قلدی یونسی حبسدن خلاص ایلدی لکن اسمنی تغییر ایدوب زندانه منسوب
قلدی ذوالنون دیدیر و دخی بیوررکه • فلولا انه کان من المسبحین للبث
فی بطنه الی یوم یبعثون • یعنی یونس بالق قرننده بزی تسبیح و تقدیس
ایتمسه قیامته دکن بالق قرننده قلوردی و دخی الله تعالی یونسه ویردوکی
نعمته منت ایدوب بیوردیکه • لولا ان تدارکه نعمة من ربه لنبذ بالعراء
وهو مذموم یعنی یونسه اگر بزم نعمتمز ذکر ایتمسه ایدی برخالی یره اتلوردی
بزم حسن تدبیرمز تغییر ایله قبق کوکلسنده تربیت بولمدی شویله قلوردی
کرامتمزدن و رحمتمزدن بعید اولوردی اندنصکره سید المرسلین و خاتم
النبیین صلوات الله علیهم اجمعین اشرف مخلوقات • و اکرم ممکنات ایکن
حق تعالی حضرتی بیوررکه • فاستقم کما امرت ومن تاب معك ولا تطغوا
انه بما تعملون بصیر • دیو خطاب ایدر یعنی یا محمد مأمور اولدوغک اموره

ده مستقیم اول دخی شکرکدن و کفوردن یا تائب اولانلر سنکله مستقیم
اولسونلر حدکزدن تجاوز ایلمک الله تعالی نهی ایلدوکی گوردر
روایت نازل اولدقدنصکره حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم
ایدردی شیبتنی سورة هود و امثالها یعنی هود سوره سنده فاستقم
آیتی بونک امثالی قدمدن بنی پیر ایلدی و دخی الله تعالی سید الکونین
عمرلی امتثال قلبیچون دکل واستغفر لذنبك دردی اندنصکره و دخی
عملك ورزرك دیدی لیغفر لك الله ما تقدم من ذنبك وما تاخر
دیدی روایت اولنورکه بو آیت نازل اولدقدنصکره حضرت رسول
صلی الله تعالی وسلم شول قدر نماز قلوردیکه مبارک قدمی ورم ایدردی
ایدرلردیکه بتون گناهك و کلجک گناهك برلغنمشدر یا رسول الله
بوقدر زحمت چکوب ندرسن درلردی جواب ویردی بن نیچه
عبد شاکر اولمیایم کالله تعالی بکا بوقدر نعمت ویردی و دخی ایدردی
لو ان لی دعیسی اخذنا بما کسبت هاتان عذابا لم یعذب به احدا
بونک معناسی سابقا بیان اولنمشدر و دخی کیجه لرده نماز قلوردی دعاکرده
و ایدردی اعوذ بعفوك من عقابك و برضاك من سخطك و اعوذ
بك منك لا احصی ثناء علیك انت کما اثنیت علی نفسك یعنی
عقابکدن عفوکه صغنورم و دخی سخطکدن رضاکه صغنورم و دخی
سندن سکا صغنورم بن سکا ثنا ایده مزم سن کندو نفسکه ثنا
قلدوغک کبی اندنصکره اصحاب کرام بونلردن کرکجه امام و
مقتدای اهل اسلام ایکن و دخی بونلرک زمانی اشرف ازمان و
افضل دوران ایکن بونلردن نوع من المزاح ظاهر اولدوغی زمانده

الم یان للذین امنوا ان تخشع قلوبهم لذکر الله ایتی نازل اولدی
یعنی مؤمنلر ایچون یقین اولمادیمی کوکللرینه خوف وخشیت کلا الله
تعالینک ذکر سببی ایله ودخی امت محمد خیر امت ایکن وعد الله صفت
لنمشکن بونلرک چون حدود مهیبه وسیاست عظیم وضع ایلدی
بعض عزیزلر ایدرلر شول پادشاهک عذابندن امین اولمک که اون
درهم مالی سرقه قلیجلر صاغ الکن کسمک بیوردی اما جانب رجاده عظیم
اولان حالدر بودر که حق تعالی حضرتنک رحمتی دریاسی بر درجه ده
جمله عالم کناهنه بر قطره سی کفایت ایدر کورمزمیسکز بر کشی یتمش ییل
کفر اوزرینه عمر کچوردی صکره بر ساعت ایمانه کلسه جمیع کناهنی عفو
ایدرمشکم سحره فرعون کافر ایدی موسی نبی قهر ایتمک نیتنه جمع
اولدیلر فرعونک عزتنه یمین ایلدیلر که دشمانتی قهر ایده لر اما صکره حق
تعالینک قدرتی یاهره سن کوردیلر بر کره جان وکوکلدن اعتقاب
موسی دیدیلر ارتق علا اشلدیلر بونلرک ایمانتی حق تعالی قبول ایلدی
کناهلرینی بغشلدی بونلری رؤسای شهدا قلوب ابدالابدین جنات
نعیم ایچنده مقیم ایلدی ایمدی ایا برکره کوکلدن بر کلمه تلفظ ایدنلره بویله
کفرلرینی وعنادلرینی وضلالتلرینی عفو ایدوب بویله کرامتلر وسعادتلر
ویرن الله تعالی جل شانه جمیع عمرنی طاعتده وتوحیدله وذکر ایله کچورن مؤمن
محروم ایلیه ودخی اصحاب کهف حکایه سنی اشتمدیکمی که عمرلرینی کفر
وضلالت اوزرینه کچوردلر صکره ایمانه کلوب ربنا رب السموات
والارض دیدیلر غاره یه کردیلر حق تعالی یه التجا ایلدیلر اول غاره ایچنده
مدت مدیده خوابه واردقلرنده الله تعالی انلری معزز ومکرم قیلوب

بدلرینه ضرر کلمسون دیو تقلیب ایدردی نته کیم بیوردی ونقلبهم ذات
الیمین وذات الشمال یعنی انلری صاغنه وصولنه دوندرردی ودخی یوزلرین
محترم ومحتشم قیلوب لباس مهابت وکسوت حشمت ایله مشرف ومکرم
قلدی نته کیم بیوردر لو اطلعت علیهم لولیت منهم فرارا ولملئت منهم رعبا
یعنی اکر انلری کورسیدک هیبتلرندن دونر قچردک قورقیله کوکلک طولردی
ودخی بونلرک کلبنی کتاب عزیزنده ذکر ایلدی معارزه ده بونلرکله بیله جنتکه
آخرنده جنته بیله کیره کر کدر ایمدی بر کلب الله تعالی حضرتنی اسیتو
سیحی آدم بینی آدمله یوریدیکیچون بو قدر شرف ویردی بوندن ارتق
طاعت وعبادت قلدی شویله مؤمنلر که الله تعالی حضرتنی بلدیلر وبیلدیلر
بیچه کونده زطاعت وعبادت وخدمت ایدوب یکرمی درت
ساعتده سکسن کره حضورنده سجده ایدرلر غایتلری بویک اوتوز درت
الیکی ییل عمرلری اولسه اونک حد حدنن بو قدر دوقده مرحیه لر یوکه
کبی مؤمنلر حق تعالینک رحمتندن نته محروم قالهلر ودخی اشتمدیکمی
ابراهیم نبی علیه السلام نجه معاونت اولدی کافرجه کلر هلاککه دعا قلدی
ایچون ودخی موسی نبی یه علیه السلام نجه عتاب ایلدی قارونه مرحمت
قلمدیغی ایچون حق بیوردیکه یا موسی قارون سندن مدد استدی کیمسی
زمانه ایچون مرحمت ایلمدک عزتم حقیچون اکر بندن مدد استه کناهنی
عفو ایدوب کندونی خلاص ایدردم ودخی یونس نبی یه علیه السلام
نجه عتاب ایلدی شول زمانده که بالق آنی دریا کنارنده بر قدری
قدرینه بیله باتنده قباق بیتدی فی الحال بیوردی اوی یفنیه کوکه اولدی
برقاج کوندن صکره بیوق قورتنه بشلدی یونس ملول اولدی الله

ديديكه يا يونس بر رفيق قرق دفعه طول اولادك بو زبك كشتنك اوزره
عذاب اولدوغن كوردك اسركمدك انلري كوروب آسركدم عذابني اوزرلرندن
زايل قلدم ودخي حضرت رسول صلى الله تعالى عليه وسلم نيجه عتاب
ايلدي شول زماندنكه بني شيبه قپوسندن ايچرو كردي كوردي كه بر قوم
كولشورلر حضرت رسول صلى الله تعالى عليه وسلم بونلره فاقدى نه كولرسز
ديدي حجر الاسود يانينه واردي بنه دوندي اول قومه كلدي ديديكه يا قوم
بكا جبرائيل امين كلدي ديديكه يا محمد الله تعالى ذكره بيورركه نيچون قوللرم
اميدني بندن نيچون قطع ايدرسن بونلره خبر وير سنك تحقيق كناهلرينه
ستر ايدجي ضعيفلري اسركيجي بنم بندن غيري كيمسنه دكلدر ودخي
حضرت رسول صلى الله تعالى عليه وسلم بيورركه الله ارحم بعباده من الوالدة
الشفيقة بولدها بوبك معناسي سابقا بيان اولنمشدر ودخي بيورركه
ان الله تعالى مائة رحمة فواحدة منها بين الجن والانس والبهائم فبها
يتعاطفون وبها يتراحمون واخر تسعة وتسعين لنفسه يرحم بها
عباده يوم القيمة يعني الله تعالينك يوز رحمتي واردر بريسيني تقسيم
ايلديكه انس وجنه وبهايمه انوكله شفقت ورحمت ايدرلر طقسان
طقوزيني كندو ايچون صقلدي قيامت كوننده عبادينه انكله رحمت
ابدا ايدي چونكه دنيا بو بر رحمتدن مرحوم نيجه درلو نعمتلره يتشدك
اول عدمدن وجوده كلدك حيات بولدك انسان اولدك امت
محمد واهل سنت والجماعة اولدك ودخي نيجه ظاهره وباطنه نعمتلره
بولدك مرجو دركه يوم آخرتده اول طقسان طقوز رحمتدن اضعاف
مضاعف نعمت ميسر اوله زيرا كه سنك ايلك احسانلا ابدا اولدي

مرجو دركه انتهاسي دخي خيرله تمام اوله حضرت ذو الجلال والكبريا قبلنده
مرجو دركه انبيا واوليا وسرور اصفيا محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم
حرمتنه جملهمزك عاقبتني خيرله تمام ايليه آمين • باب السابع في فصل
ثالث الله تعالينك يوم ميعادده وارد اولان وعدلري ووعيدلري
بيان ايلر بو ملكك ورودي درت حالنده اولور بريسي موت بريسي
قبر بري قيامت بري جنت وجهنمدر بو درت مقامده مطيعلر
وعاصيلر ومجتهدلر ومقصرلر احوالي بيان اولنور اما شول موت حالنده
بو ايكي كشينك حالني ذكر ايله بريسي شول كمسه دركه ابن شبرمه حكايت ايدر
ديديكه بر كون شعبي بر خسته صورمه واردي كورديكه سكرات موت
غالب اولمش بر كشي يانينده كلمه شهادت تلقين ايدر لا اله الا الله محمد رسول
الله سني قيني قيني سويله شعبي ديديكه رفق ايله سويله خسته شاشيره خسته
كوزين اچوب شعبي به ديديكه كركه سويله سن كركه سويلمه سن بن اني برك
ايلمزم اندنصكره خسته بو ايتي اوقودي والزمهم كلمة التقوى وكانوا احق
بها واهلها شعبي ايدر الحمد لله بو ادم نجات بولدي بريسي دخي بودركه
فضيل ابن عياضك بر شاكردي وار ايدي خسته اولدي واوزرينه علامت
موت ظاهر اولدي فضيل يانينه كلدي سوره يس اوقومغه باشلدي خسته
ديديكه اوستاد اوقومه فضيل بر زمان ساكت اولدي اندنصكره كلمه شهادت
تلقين ايلدي خسته ايتدي ديمزم بو كلمهدن بيزارم ديدي بو حال اوزرينه
ايكن تسليم اولدي فضيل منزلنه كلدي چوق اغلدي قرق كون اوندن طشره
چقمدي صكره اول كشي واقعهسنده كوردي جهنمه يوريدي اوزرينه سوردي كه
صوردي كه سن بنم شاكردلرمك اعلمي ايدوك معرفت ايمان سندن نيچون لر

سلب اولدی جواب ویردیکه اوچ سببدن فرح اولدی بریسی اولدرکه تمام
ایدم شکایت سویلدوکم سوزک خلافنی اصحابه نقل ایدردم بریسی دخی اولدرکه
حسد ایدم اقرانمه حسد ایدردم بریسی دخی بودرکه بر مرضم وار ایدی انی دفع
ایتمک ایچون خمر ایچردم بونلردن نعکره. اکی کشینک حالنی دخی کورمکر ایله برسی
عبدالله بن مبارکدن روایت اولنورکه حالت نزعده ایکن کوکه نظر
ایلدی کلدی فرح اولدی اندنصکره **لمثل هذا فلیعمل العاملون** دیدی
یعنی عمل ایدنلر بویله عمل ایلسونلر ودخی امام الحرمین اوستادی ابوبکر دن
روایت اولنورکه ایام تحصیلده بر یولداشم وار ایدی جهدی ایدی تحصیله
جد وجهد ایدردی تحصیلی از ایدی لکن متقی ومتحیر ایدی انوک
حالنه تعجب ایدردم بوقدر تقوا ایله کشف علم از اولدوغنه آخر برکون حسته
اولدی ایچره سیدن جنوب دارشفایه واکرمادی که چوق زحمت چکدی حالی
شدت اولدی آخر جان حلقومه کلدی کوزلری کوکه دکلدی برزمانده نعکره
دیدی بنده باکه دیدیکه یا ابن فورک هذا فلیعمل العاملون اندنصکره
تسلیم روح ایلدی رحمه الله ایکنجی اولدرکه مالک بن دینار حکایت ایلدیکه
برکشی خسته اولدی حالت نزعده یاننه واردم حالن صوردم باکه دیدیکه
اوکومه ایکی نار دن طاغ کتوردیلر اول زینه چقدیم تکلیف ایدرلر اهلنه
صوردم بوکشی صحتنده نه عمل ایدی جواب ویردیکه ایکی کیلهسی وار ایدی
بری اییدی آلورکی بریله صاتردی انلری کتوردیدی کتوردی بری برینه
اوردم صوردم صکره شمدی حالک نیجه در دیدم اولکدن دخی بتردر دیدی
اما قبر حالی بودخی اکی کشینک حالندن معلوم اولور بریسی اولدرکه بعض صلحا
روایت ایدرایدرکه سفیان ثوری وفات اولدقدنصکره واقعهده کوردم

دیدکه

دیدیکه حالک ندر یا عبدالله بندن لقواضی یلدی کبیت زمانی دکلدر
دیدی اندنصکره حالک ندر یا سفیان دیدم جواب ویردیکه زنکی
اشکاره کوردم باکه دیدیکه یا ابن سعید بن سعیدن خشنودلم شکا
مبارک ولسون نیجه لرده اوپر ایدک کوز یا بشی دوکردک کلامکی
جنتده قنغی قصر دلرسک اختیار ایله نه وقت دلرسک بنی زیارت ایله
بن سندن ایراق دکلم **التجیبی** اولدرکه برکشی وار ایدی فوت اولدی
صکره واقعهده کوردیلر لونی متغیر اولمش بوینینه زنجیر اوریلمش الینی
بندایتمشلر حالک ندر دیو صوردیلر جواب ویردیکه صاغ ایکن چوق
زمانلر لعب ایدردک شمدی زمان بر ملعب ایدر بوندنصکره
ایکی کشینک حالنی هکر ایله برکیسی اولدرکه بر صالح کشینک اوغلی شهید اولدیکه
چوق زمان دوشنده کوره مدی آخر عمرنده عبدالعزیز فوت اولدوغی
واقعه سنده کوردی دیدیکه ای اوغل سن چوداولمش ایدک بوندنصکره
کلدک دیدیکه اولدم لکن شهید اولدقدن صکره حضورینه واردم اول
علما مدنن و شرایدن کوکلم نه استرایسه ویردیلر عالم خوشدر نبی السلامه
اماسی صوردیکه شمدی بوینده کلمکه سبب نه اولدی جواب ویردیکه
عمر بن عبدالعزیز فوت اولمش کوک اهلنه مذا ایلدیلر انبیا دخی اصحاب دخی
صدیقلردن شهیدلردن کمسنه قالمدی جلوس کلدیلر نمازینه حاضر
اولدیلر بن داخی بیله کلدم نمازینی قلدک اندنصکره اردلرندن ایرلدم
بوینده سنی کورمکه کلدم جنابنه کلدم سبحان الله اجرلدم دیدی کتدی
ایکنجی کشی اولدرکیم هشام بن حسان روایت ایدرکه اوغلیم دخی صحبی
ایکن فوت اولدی اندنصکره دوشمده کوردم پیر اولمش دیدیمکه اوغل پیر اولدکی

جواب ویردیکه فلان کیشی فوت اولدقده قبره کتوردیکلری زمانده انوک اوزرینه
جهنم اوبکلندی هجوم ایلدی انوک هیبتندن اول مقابر اهلی جمله‌سی بر اولدیلر
نعوذ بالله العظیم من ذفرة الجحیم وعذابه الالیم • اما قیامت احوالی بو ایکی آیه
کریمه‌دن اجمالا معلوم اولور بر لیسی بودرکه یوم نحشر المتقین الی الرحمن وفدا
ونسوق المجرمین الی جهنم وردا یعنی شول کونده که متقیلری پادشاه حضرتنه ایلچی
کلورکبی معزز ومکرم جنته الدورز مجرملری یایان صو ویه الدورکبی حورلغله جهنمه
سوررز ودخی بونلر اسیمه ددکلری کبی دترشی کدرلر روایت اولنورکه کیشیلر
واردر مقبره‌دن چیقدقی باشی اوجنده حله و تاج و براق بولورلر حله و تاجی
کیرلر و براقه بینرلر بونلره حرمت ایدرلر جنته بیاف یوریمکه قورزلر ودخی کیشیلر
واردر قبردن قالقدوغی وقتی زبانیلر زنجیر و بوغاغی حاضر قلورلر جهنمه ایاغی
ایله یوریمکه قومزلر یوزی اوستنه سوریه سوریه بوالدرلر نعوذ بالله من سخطه و
غضبه ودخی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه قیامت کوننده
بر قوم واردرکه قبردن حشر اولنجق انلری پیشل قنتلو دده لره بینزه لر قیامت عرصاتنه
بوده لر جنته کره لر ملائکه بونلری کورنجک بری بریته صوره لر بونلر کمدر
دیه لر بلمزز کلودر اما امت محمده بکزز دیرلر ملائکه بونلره صوره لر کمسز
دیه لر بونلر امت محمددن ایز دیرلر ملائکه دیه لرکه حساب اولندکزمی بونلر
اولنمادق دیه لر ... اعمالکز وزن اولندی می یوق دیه لر کتابکز
اوقندی می اوقندی دیه لر ملائکه بونلره دونکه دیه لر صوری و حساب اولنمیجق
و کتابکز اوقنمایجق اعمالکز طرتلمیجق نه یوندن کلکه اجازت یوقدر دیه لر بونلر
ایده لرکه بزه دنیاده نه ویردیکزکه شمدی حساب و کتاب ایسترسز ودخی
بنه مالک قلدیکزکه شمدی جور و علا صورارسز دار دنیاده بجه اوزرینه نکرنه

بونلرزن
خدمت ایدرلرکه شمدی دعوت ایلدیلر بزدخی اجابت ایلدک بو کلام
حضرت ملک علامدن برندا کلکه ای بنم ملکلرم قوللرم کرچک سویلدیلر بونلر بنم
کلمی قوللرمدر مانع اولمک قتنده دلرایسه وار سونلر جنته سیر ایسونلر ایکنجی آیت
اولدرکه حق تعالی کتاب کریمنده بیورر افمن یلقی فی النار خیر امن یاتی امنا
یوم القیمة یعنی قیامت کوننده جهنمه اتلنلرمی خیرلودر یوقسه قورقودن امین
اولنلرمی خیرلودر ایمدی شول طایفه‌که قیامت کوننده احوالی ذلالتی اشداد
حکایه‌لی مشاهده قلالر جانلرینه هیبت • و کوکللرینه خشیت • و خاطرلرینه
ملالت یورینه اول طایفه‌نک سعادتی و کرامتی والله قتنده مرتبه‌سی و درجه‌سی
نجه در قیاس ایله جعلنا الله وایاکم من الذین لاخوف علیهم ولاهم یحزنون
اما جنت وجهنم احوالی بو ایکی آیت کریمه‌دن فهم اولنه بر لیسی بودرکه الله تعالی
بیورر وسقیهم ربهم شرابا طهورا ان هذا کان لکم جزاء وکان سعیکم
مشکورا بو ایکی تفسیری کتاب اولنده یکشدر ودخی کافرلردن حکایت
ایدوب الله تعالی بیورر ربنا اخرجنا منها فان عدنا فانا ظالمون قال اخسئوا
فیها ولا تکلمون یعنی دیه لرکه یارب بزی جهنمدن چیقار برداخی عصیان
ایدرسه وز ظالملردن اولورز اول وقت یجه دلرسک عذاب ایله حق تعالی
ایدر بونلره کلب مطرود کبی طرد ایلک سو یلمیونلر • روایت درکه بو سوزدن
صکره بونلر جهنم ایچنده کلاب کبی اولورلر نعوذ بالله لردف رجیم
من عذابه الالیم • یحیی بن معاذ الرازی ایدر رحمه الله تعالی بو ایکی مصیبت که بری
فوت جنان بری دخول نیران تنفسی اعظمدر بلزم فوت نعیم دنیا
حسرتدر عذاب جحیم مشقتدر بونلره کمسنه طاقت کتورمز انده نعمکه
مصیبت عظمی • و طامه کبری • اولدر کم کیشی مخلد فی النار اوله بو ایسه کن

آخرنده خلاص محتمل اطلسه نفس الکا محل اولور اما مخلد ومؤبد اولورلر اوکی
فنی مشکل اولور نته کم عیسی بن مریم علیه السلام ذکر الخالدین بقطع قلوب الخائفین
بیوردیلر یعنی جهنمده جهنم ذکری شرفا دوغوب ایلمک قلبنی قطع ایلر دیدی
برکون حسن قتنده حکایت اولندیکه جهنمدن جمله ناسدن صکره جقن برکیشی
اسمنه هناد دیرلر حسن اشتدی اغلدی دیدیکه نه اولایدی هناد بن اولیدم
اصحابی بو سوزی تعجب ایلدی حسن دیدیکه نچون تعجب ایدرسز هنادک جهنمده
عاقبت خلاصی مقرردر بزم جماعتم معلوم دکلدر بلککه بو امورک جمیعی
اصلدر راجح دیرکه اول اصل کشینک بلنی بوکر بکتنی صریدر کوزلره قتلو باب
لر اغلادیور کلری اریدر جکرلری دلر انوذکر اولنان امر جاهل کشینک اخر دمده
ایمانی سلب اولمقدر نعوذ بالله المستعان عن سلب الایمان فی الاخر الاحیان
علما آخرت قتنده عمر اوچ قسمدر برکا اولدرکه کشینک طاعتی قبول اولامی
اولمایی برکسی معصیت عفو اولامی اولمایی برکسی معرفت وایمان مقرر
اولامی اولمایی بو قسم اخیر علمک اشتدیدر نته کم یوسف بن اسباط رحمه الله
روایت ایدرکه سفیان ثوری یه رحمه الله واردم زیاده اغلر کوردم
صوردم که کناهلک الحوفی اغلرسن دیدیکه الله تعالی قتنده کناه
ارتق اساندر قورقم اولدرکه آخر دمده ایمان بندن سلب اوله سوء خاتمه ایله
تمام اولام اکر سؤال اولنورسه بو ایکی طریقدن کدری خوف وبری رجادر
بونلرک قنغیسی ارجح واسلمدر بزه بیان ایله جواب ویرورزکه اکسی بر ... در
برلسی کفایت ایلمزنته کم اشارت اولندی بلکه حقیقتده بونلر برنی
بریندن منفک اولمزلر والا امن ویاس اولور خوف ورجا اولمزلرکن کیشی
صحتی زماننده خوف جانبی غالب کرکدرکه نفوسک خوفنده تأثیری

زیاده دراما سوء حال زماننده که جمیع بعض وصف اولا عبادته قدرت و طاقت
قوت قالمیه جانب رجا غالب کرکدر زیراکه خوفک اول زمانده بری بو
ایدی اول دجه خوف سابق ورجا لاحق برله قلب منکسر اولوب مولاکمی
کرمنه منتظر اولمق اولا نته کم حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی
ان الله تعالی یقول انا عند المنکسرة قلوبهم من مخافتی یعنی الله تعالی
ایدرکه بنم خوفمدن کوکلی منکسر اولوب لطفمه منتظر اولنلر قتنده یم کوکلی
منکسر القلوب اولان قوللرمله حق تعالی یچه تسلی ویریدی بیوردی الا تخافوا
ولا تحزنوا یعنی قورقمک ملول اولمک اکر سؤال اولنورسه که حق تعالی یه
حسن ظن ایلمک بابنده اخبار کثیره جوق وارد اولمشدر ایات وعید
عددی ایچون دیلی قیاس ایدر بولنمدیغی کورینور بودر که علی الاطلاق رجا
غالب اولمقدر جواب ویرورزکه حسن ظن مقتضاسی بودرکه معصیتدن حذر
ایدوب عذابندن قورقه لر خدمته سعی ایدهلر [illegible] اما اکا حسن ظن دیمزلر غرور
دیرلر بو صفت غرور شومدر حقی عظیم غروردر ذنب لا یغفر دیرلر
بو مقامده بو نکته شریفه واردرکه خلقک اکثری ابدن غافلدر رجا ایله
تمنای فرقن ایمزلر غلط ایدرلر ایچدی رجا شول امیده دیرلر که براصل سببی
اوله مثلا بر کیمسه زرعه لرینی سوروب اصلاح ایلمه لرنم اکسه لر حق تعالی
نک کرمیله اول زرعه دن بر مبلغ معین علا امید ایدنسه لر اول امیده
رجا دیرلر اما شول کیشیلرکه اکمزلر تخم ازرعه یوره سنه او غفرنلر
قوللرینه کدر اول بر مبلغ معینی امید ایدرلرسه لرکم حق تعالی قادردر
[illegible] اولورکی امیده رجا دیمزلر تمنا دیرلر زیراکه براصلی
ونمناسی بو قدرایدیکا بر کیشی دنیده عبادت ایلمه معصیتدن احترازا

قلادجی عمل حقیرک قبوللنی و تقصیرلک اعمانی و خطاسنک عفوینی ولول
عزمقابله سنده حق تعالینک فضل و کرمی بیرله ثواب امیدایلمه
امیده رجا و حسن ظن دیرلر اما طاعته ارتکاب ایتمیه معصیتدن اجتناب
ایلیه حق تعالینک غضبندن قورقمیه وعیدندن اوشنمیه قضاسنه راضی
و حکمنه تسلیم اولمیه و دخی ایته که حق تعالادن عنایت و رحمت دورم
عذابندن خلاص و قبول سنده جواهر اولمق امید ایدرم دیبه بوکا رجا
و حسن ظن دیمزلر بلکه تمنا و غرور دیرلر بو تمنا بشقه بر خطادر بونک ایچون
دخی توبه و استغفار کرکدر سایر صغایر کبی دکلدر که توبه سز و استغفارسز
فریلیعی لوا ایمکز عفو اوله حضرت رسول صلی الله تعالی علیه و سلم بیوررر
الکیس من دان نفسه و عمل لما بعد الموت والعاجز من یتبع نفسه
هواها و یتمنی علی الله عز و جل یعنی عاقل اولدر کم آخرت ایچون نفسی قول ایدوب
عمل صالح ایشلر اولدر و کدر نفسکی انکله منقطع اولور عاجز اولدرکه نفسی
هواسنه تابع قلور مولاسندن رحمت و جنت تمنا ایدر و دخی
حسن بصری رحمه الله ایدر که بو خلقی مغفرت تمناسی هلاک ایلدی دنیادن
حسنه سز چقرلر و ایدرلر که حق تعالیه حسن ظنمز واردر یلان سویلرلر
اگر حسن ظنلری اولسه ایدی عمل صالح ایشلرلر دی اندن رجا ایدرلردی
بو سوزی سویلیکدن نصکره حسن بصری بو آیتی اوقودی وذلکم ظنکم
الذی ظننتم بربکم اردیکم فاصبحتم من الخاسرین یعنی ربکزه حسن
ظن ایلدکز و بو ظن ایلدکز سزی هلاک ایلدی خاسرلردن اولدکز
و دخی حبر صحیح ایدر یا جبره عابدی کورد که ریاضتدن انکوری
ظاهر اولمش دید که یا جبره حق تعالی سکا رحمت ایلیش لذوکی

مجن

ایکون بو بله ضعیف ایدرسن ربک رحمتی واسع • و عنایتی شامل در
دیدم • بو سوزی اشد ایجک غضبه کلدی اعنه دلالت ایدر و لیکن روایتده
بو بلا درسن دیدی حق تعالی ان رحمت الله قریب من المحسنین دیو
بیورر محسن ولیلا نلریچون رحمت ایدرلر و دخی اولیا و اتقیا و بدلا کیجه کوندز
خدمت و طاعت قیلورلر معصیتدن اجتناب ایدرلر شدا ید مجل
اولورلر پس هذا الحق تعالی جودنی و کرمنی و عنایتنی سایر خلقدن ایوحه
بیلورلر و دخی حسن ظنلری زیاده در لکن بیلورلر که اجتهادسز تعوابنز
امید رحمت ایتمک بوش و باطل • و تمنای بی حاصلدر تفصیل ایچک حق تعالینک
رحمتینک وسعتنی و غضبی اورزینه رحمتی سبقتنی و جمله خلقه قانم قدرتنی
و عنایتنی بیلمک • و دخی بو ستی امت محمددن قلاوغنی و لوامته حق تعالی دو
دیواننه حق تعالینک جود عمیم • و فضل عظیم ایلدوکنی • و دخی کتاب کریمینک
عنوانینی بسم الله الرحمن الرحیم قلدوغنی • و دخی استحقاقک و شفیعک
بو غیکن سکا نعمت لی غایه کرم بی نهایه قلدوغنی تذکر و تفکر ایلمک و دخی
حق تعالینک عظمتنی و هیبتنی و سلطنتنی و غضبنی و سیاستنی ملاحظه
قلمک اندن صکره سنک طریق خدمتکده غفلتکی و فتورکی و قصوری
و کثرت معصیتنک و دخی حق تعالینک جمیع امورده خیر • مجموع احوالی
بصیر اولدوغنی و دخی اوجامه کلمز و علی ثواب • و وعید عقابی قلقده
تامل ایلمک • گاه • رحمته و رافته ناظر اولمک • گاه • هیبتنه و سیاستنه
ملتفت و معتبر اولمک • گاه کندو معصیتکه و خیانتکه • گاه • عباده ده
قصورکه فتورکه واقف اولمک بی اختیار سنی خوف و رجا طرفنه سائق
قلور امن و یاسدن بسبیله سالک اولمقدن عوق ایدر و دخی خوا

عقلندن بیدار اولوب طریق عبادتی اختیار ایدرسن • ودخی شهوات
نفسانیه • وتمتعات حیوانیه‌دن عزلت ایدوب مجموع ما فیدن هجرت
ایدرسن نتکیم بعض صلحا ایدرکه حتی فکر ایلیم شو قرارتره • جهتی فکر ایلیم او دنیوی
ادجاره • ودخی شول عابدلردن اولورسن که حق تعالی انلری وصف ایدوب
بیوردی انهم کانوا یسارعون فی الخیرات ویدعوننا رغبا ورهبا وکانوا
لنا خاشعین بونک تعبیری گچمشدر بو امور مذکوره علیکم کتوردکک حق تعالی
نک حسن توفیقی ایله خلاص اولورسن دنیاده اصلاح حال • وحلاوت اعمال
وصفوت بال میسر اولور عقباده اجر عظیم • ورزق کریم ونعیم مقیم حاصل
اولورسن **الباب السادس فی عقبة القوادح** یعنی التنجی باب عقبهٔ قوادح
بیانندهدر ای شریعتده بولانش وحلاش لولنلر بو طریق تصوفده سلوک
وسبیل تعمق مشغول اولاندقده تفکر اولونر بکه واجب در اقامت اخلاص وذکر
منتزل حفظ عبادت قلمبه • ودخی مفسد اعمال • ومبطل احوال اولان
نسنه‌لردن اجتناب ایده‌سن بو تمنای موجب اولان ایکی امر در
بر ریا اولدرکیم عمله فایده حاصل اولمز حق تعالی جل شانه قتنده مقبول
اولمایجق • ایکنجی اولدرکیم اعمال مقابلسنده موعود اولان ثواب بونلردن
مترتب اولمزکی بنک سعی ضایع اولورنته کیم حضرت رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم بیوردی ان الله تعالی یقول انا اغنی الاغنیاء عن الشرک من
عمل عملا فاشرک فیه غیری فنصیبی له فانی لا اقبل الا ما کان لی خالصا
یعنی الله تعالی ایدرکه شریکلردن غنی اولنلرک اغناسی بنم هر کیمسنه عمل قلسه اول
عمله بنی غیرلرمز شریک ایلسه نصیبی بن شریکه ویردم بنم ایچون خالص اولانی
قبول ایلدم غیریسنی ایلمزم روایت اولنورکه قیامت کوننده بر قول حضرت

بر اره‌دن بعض سلطان ابطال [illegible]
وقوادح الدهر خطوبه
٥ قاموس

مقابله

مقابله‌سنده ثواب طلب ایدر الله تعالی ایدرکه دنیاده سنی زعیم
ایلدم مجلسلرده معزز ومکرم قلدم سنی بیوردم وشراده سکا رخصت ویردم
نعمت دنیایله سنی صاحب نعمت ایلدم مرادک نه ایدی ویردکم دخی
بندن نه استرسن دنیا تحدی ببطل اعمال اولان امور اگرچه بر نجه واردر لکن
جمله‌سنک مداری ریا ایله عجب در اول سببدن بو بابده اکثر اهتمام ریا ایله عجب
بیاننه مصروف اولندی بونلرک احوالی تفصیلنه التزام اولندی اما خصلت
ریاده ایکی تفصیل واردر بر ریا اولدرکیم خلقدن حق ملائکه اوزره سنده
سلامت اولور روایت اولنورکه ملائکه عبدک علمی ابتدا جلا اسمایه الوب
گیدرکن حق تعالی جل ذکره ندا ایلیه دیه که اول علمی سجینه ایلدک زیرا که اول عملی
بنم ایچون قلمادیلر بر تفصیل دخی بودر که قیامت کوننده خلایقی ورجه
علانیتا علامت اولورنته کیم حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه
قیامت کوننده مرائیلره درت اسم ایله ندا ایده یا مرائی یا کافر یا فاجر یا غادر
یا خاسر سعیک ضایع اولدی اجرک باطل اولدی عملک دن سکا نصیب یوقدر
دیه‌لر یا مخادع گلک ایچون عمل قلدوکک اجری وار اندن استه دیه‌لر العیاذ
بالله من شر المفاضحة • وحرماء العباد • ودخی روایت در که قیامت کوننده
منادیلر ندا ایده‌لر بر وجهله که جمیع خلایق اشیده‌لر دیه‌لر که ای حقه منسوب خلقه
عبادت ایدیجیلر طورک عمل قلدوغکز کیشیلردن اجرکزی ایستک حق تعالی
قتنده شرک علکز مقبول دکلدر اما معجبک بر تسبی اولدرکیم جنته گرمکدن
قلورنته کیم حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه ان الجنة تکلمت
وقالت انا حرام علی کل بخیل ومرائی یعنی جنت سویلیه وایده که حق تعالی
بنی بخیللره ومرائیلره حرام ایلدی بو حدیث ایکی معنایه محتمل در بر تسبی اولدرکیم

بخیلدن مراد کلمهٔ شهادتی بخل ایدوب تکلم ایلمیندر مرائی شول امساقدر که
کوزینی کوزلر خلقه ایمان کوسترر بو تقدیرجه بخیل کافردر مرائی منافقدر اکنجی
معناسی بودر که بخیل و مرائی شول کشیدر که نفسنی امساکدن منع ایلمیه بویله
شولرک عاقبت کنوزه موذی اولورجنتدن محروم قلورلر اکنجی مصیبت
نار ایله معذب اولمقدر نته کم ابو هریره رضی الله تعالی عنه حضرت رسولدن
صلی الله تعالی علیه وسلم روایت ایدوب ایدر که قیامت کوننده اولا اوچ
اولنان اوج کشیدر بریسی قرآن بیلن بریسی غزاده مقتول اولان بریسی صاحب
دنیا اولاندر اهل قرآنی کتوره‌لر حق تعالی ایده که رسولمه نازل اولان قرآنی
سکا بلدردم اوکلدنه عمل اشلدک اهل قرآن ایده که یارب سکا معلومدرکه
کیجه و کوندزده تلاوت ایلدم حق تعالی ایده که یلان سویلرسن ملائکه دخی
دیه‌لر که یلان سویلرسن حق تعالی ایده مرادک بو ایدیکه سکا کوکجک قرآنی
اوقوردیه‌لردی بو سوزی دنیاده سکا ایچون سویلدیلر اندن مقتولی
کتوره‌لر حق تعالی ایده نیم ایچون دنیاده نه عمل اشلدک جواب ویره که یارب
جهاد امر ایلدک سنکیچون بولکده قتال ایلدم آخر مقتول اولدم حق تعالی ایده مرادک
سکا علی بهادردر دیه‌لر دیه‌لردی بو سوزی سنکیچون دیدیلر صکره مالداری
کتوره‌لر حق تعالی ایده که دنیاده سکا چوق مال و نعمت ویردم کیمه محتاج
ایلمدم اول مال ایله یا که نه عمل اشلدک جواب ویره که یارب سن بیلورسن که
صدقه ایلدم صله رحم ایلدم اچلری طویردم چپلاقلری طونتدم حق تعالی ایده یلان
سویلرسن ملائکه دخی دیه‌لر یلان سویلرسن حق تعالی ایده مرادک بو ایدیکه
سکا سخی دیه‌لر بو سوزی سنکیچون سویلدیلر اندن صکره حضرت رسول
صلی الله تعالی علیه وسلم مبارک الندزی اوزرینه اوردی دیدیکه یا ابا هریره

بونلر شول کیشیلردر که جهنم اودی اول بونلرکله شعله‌لنور روح ابن عباس
رضی الله تعالی عنه حضرت رسولدن صلی الله تعالی علیه وسلم روایت
ایدر که ان النار واهلها یعجون من اهل الریاء یعنی نار و اهل نار مرائیلرک
کوروجک رفع صوت ایدرلر حشرلر صوردیلر که نار نیچه جاعر یا رسول الله
بیوردیکه حدت حرارتندن کورلدر و آوازه ایدر ایمدی بو مذکور اولان
حاللر اهل بصیرت اولان قتنده فضیحت عظیم و مصیبت شدیددر
اکر سؤال اولنسه که اخلاصک درجاتنک حقیقتلرینی و احکامنی و
و علامه ماثیرلرنی نیجه‌در بیان ایله جواب ویررز که اخلاص علما آخرت
قتنده ایکی قسمدر مرتبه اخلاص عمل درلر مرتبه اخلاص طلب اجر درلر اما
اخلاص عمل بودر که حق تعالی‌یه تقرب و امرینی تعظیم و دعوتنه اجابت
قصد ایدرلر بو قصده باعث اولان اعتقاد صحیحدر بو معنانک
ضدینه نفاق درلر نفاقک معناسی حق تعالی‌دن غیری‌یه تقرب طلب
ایلمکدر بعض مشایخ قتنده نفاقک معناسی اراده مخصوصه دکلدر
بلکه منافقلرده اولان اعتقاد فاسددر اما اخلاص طلب اجر اولدر که
عمل خیر ایله یوم آخرتده کندویه نفع دلیه بو معنانک ترکنده عبارات
مشایخ اختلاف اوزرینه در حضرت عیسادن صلوات الله علی نبینا
و علیه حواریون صوردیلر اخلاص ندر و مخلص کیمدر دیدیلر جواب
ویردی اخلاص عملدر که حق تعالی‌یه عبادت ایده‌لر بر وجهله اول
عبادت اجلیچون کندوینی مدح ایلدکلرینی سومیه‌لر بو تعریف دنیای
ترک ایلمکه اشارتدر اما مدح سومکله تخصیص بالذکر ایتدوکنک سببی
بودر که دنیانک قوی سببی محبت مدحدر اخلاصه زیاده خلل ویرن بودر

جنید رحمه الله ایدر که اخلاص عملی کدورتدن تصفیه طلب ایتمکدر و فضیل رحمه
ایدر اخلاصک معناسی دوام مراقبه در و نسیان حظوظدر یعنی حظوظ دنیویه
نیتی بعضلر قتنده بو تعریف کامل بودر. سهل رحمه الله ایدر اخلاص عبدک حرکاتی
و سکناتی الله ایچون اولمقدر. بعض مشایخ ایدر اخلاص عملی اولدرکه انوک
مقابله سنده ایکی جهانی عوض دیلیه لر. بعضلر قتنده اخلاص اولدرکه کیشی عملنی
شیطان و ملکدن طویمیه. بو تقدیرجه اخلاص اخفای عملدن عبارتدر. کو اخلاص
بیاننده اقوال چوقدر. مشهور اولانلره اکتفا اولندی. حضرت رسول صلی
الله تعالی علیه وسلم اخلاص ندر دیو صوردیلر بیوردیکه حق ربکدر دیوب بونک
اوزرینه مستقیم اولمقدر یعنی خاصی ربنه عبادت ایلیه نفسنه و هواسنه
عبادت ایلمیه. بو معنی حق تعالینک غیرینی نظردن اسقاط ایتمکه اشارتدر
بو معنی اخلاصک حقیقیدر. سایر معانی مذکوره امور لوازمه در. بونک
ضدی ریادر. بودخی ایکی قسمدر بر قسمی ریای محضدر بر قسمی مخلوطدر. ریای
محض اولدرکه عملدن مراد دنیا طلب ایتمکدر و ارتق نسنه طلب ایتمکدر
ریای مخلوط اولدرکه هم دنیا هم آخرت طلب ایده. اما بو اخلاصک
و ریانک عملده کیفیت تاثیرلری اولدرکه عمل اخلاص ایله عابدلره فوت
حاصل اولور. اخلاص طلب اجرله اعمال کثیر الاجر و عظیم القدر اولور. اما
نفاق علی الاطلاق ابطال اعمال ایدر. قربت اولمقدن چقوب وعده اولنان
ثوابه استحقاقی زایل قیلور. اما ریای محض بعضلر قتنده مقبول بودرکه حق تعالی
حضرتلری بلن کسنه دن صادر اولمز. بعضلر قتنده سهو ایله خطا ایله اولمق
ممکندر. اما قول صحیح بودرکه بر کیشی حق تعالی حضرتنی بلسه یوم آخرته
اعتقاد ایلسه اندن ریای محض کلمز. اما ریای مخلوطک عمله تاثیری

بودرکه حسن قبوله مانع اولور ثواب موعوده نقصان ویرر. مجازینه حجاب
ویرور. اگر سؤال اولنسه که جمهور علماء اخلاصک ایکی قسمی بولنمغی حکمندر دکلمیدر
جواب ویررزکه بعض مشایخ قتنده عمل اوچ قسمدر. بر قسمنده اخلاصک
ایکی قسمی بله بولنور عبادات ظاهره و اصلیه کبی. بر قسمنده ایکی قسم بله بولنمز
شول مباحات کبی که عبادته بر تعلقی ایچون اشلرلر. اما اعمال باطنه ده
اخلاص بولنمز و عملک سببی اولدرکه حق تعالیدن غیری الا که مطلع اولمز
بو تقدیرجه ایده و لیکن ریا یوقدر اخلاص دخی و لیکن ریا قتنده متصوردر
اما شول مباحاتکه اونلره عبادته نیت حاصل اولورانده اخلاص عمل اولدو
سببی اولدرکه حد نفسنده عبادت دکلدر بلکه عبادته استعداد و ورود
طهارت بدنیه کبی. اما جمهور مشایخ قتنده شول اعمال ظاهره و باطنه کبی اصلیه
اولورلرکه حق تعالیدن غیره صرف ایتمک محتملدر بو تقدیرجه اعمال باطنه ده دخی
اخلاص بولنور زیراکه دواعی ریا انده متمکندر عبادات باطنیه ایله دخی
طلب غلبه محتمل اولوردی اجلدن. بونلرک خلاصه کلامی اولدرکه عبادات
باطنه ده اخلاصک ایکی قسمی بولنمق جایزدر که غیر ایچون اولسه. کرکدرکه بو افعال
حتی بعض عزیزلر ایدرلرکه کیشی نک حلال اولان جمیع اعمال خیریه سی عبادت
اولمق ممکندر. اگر سؤال اولنسه که اخلاص عملده معتبر اولمق واجبدر
بو وقتده تقدیم و تاخیرده جایزمیدر جواب ویررزکه اخلاص طلب اجر تاخیر
اولمق جایزدر لکن شول عملده که اولنده اخلاص اخرنده ریا اوله یا عکسی اوله
بعض مشایخ قتنده اعتبار خاتمه یه در. شویله که بر عمل اخلاص ایله تمام اولسه
مقبول اولور ریا ایله اولسه اولمز. اما بعضلر قتنده اگر ریادن مطلوب
اولان منفعت حاصل اولسه اول عملده اقامت اخلاص ایتمک ممکندر

اكر مطلوب حاصل اولسه اخلاص فوت اولور بعض مشايخ ايدر كه فرض يا
اخره دكين اقامت ايتمك ممكندر • نوافلده مقارنت شرطدر فرضده بودر
حق تعالى عبادنه فرايض تكليف ايلدى مرجودركه فضلندن ونيتلرينه
ايله اما نوافله عباد كندولر بنى تكميل ايدرلر مقدارنجه اجر بولورلر اكر افلا
لرينى علانيه معارضى قلورلرسه ماجور اولورلر اكر ريايه مقارن قلورلر
اولمزلر بو تحصيلنك فايده سى بودركه بركيشى فرايضى ريا ايله ادا ايلسه حكمه
مداركى ايله اقامتنا اخلاص قلسه ثمره اخلاصى كا مترتب اولور فرضا
ريا اولمز ديدكلرى كلامك معناسى بودر بو بابده مذاهب ناسى بيان
ايلكدن مقصود بودركه شمديكى زمانده طاعته طالب • وعباده
راغب از بولنور • مبتدىلره تسهيل • وسالكلره تيسير اولمق ايچون
جمله مذاهب بيان اولندى اكر برقولده درد دينه درمان بولنماسه
برقولده دخى كورسن • امراض قلوب • واغراض اعمال مختلفه درلو
فيما يشتغلون مذاهب اكر سؤال اولنسه كه هر عمل ايچون مستقل
اخلاص لازم ميدر يوقسه جمله يه بر اخلاص كفايت ايدرمى جواب ويررز كه
بعض مشايخ قتنده هر عمل ايچون مستقل اخلاص لازمدر بعض علما ايدر
شول عملكه بعضى بعضنه متعلق اوله صلوتك اركانى وشرايطى كبى مثلا
انلرك مجموعنه اخلاص واحد كفايت ايدر اكر ابتدالردن بر نسنك
وصلاح جمله سرايت ايدر اكر سؤال اولنسه بركيشى عمل اخرت ايله حج
ودنياده خير طلب ايلسه ريامدر دكلميدر جواب ويررزكه عمل اخرت ايله نفع
دنيا طلب ايتمك مطلقا ريادر زيرا كه خلقدن نسنه حق تعالى بيوردى
ومن كان يريد حرث الدنيا نؤته منها وما له فى الآخرة من نصيب

يعنى شول كمسه كه بردن دنيا الكن طلب ايدر مرادن ويرورز لكن آخرت
ارزقى تنقيص بوقدر بو معنا ظاهر اولان بودركه ريا بو معناى فاسد
ديرلر كه خلقدن استه يوق كركه خلقدن آثار ريا رؤيت نادر
اولور اكر سؤال اولنسه كه دنيا طلب ايدنلر نا سعده نعمت وعبادنه مراد
ايدنلر ريا اولورمى اولمزمى جواب ويررز كه نعمت كثرت شوكت مال
اولمز بلكه قناعت وحق تعالينك كفايتنه اعتقادلرينك ايلا اولور اما
عبادته عده • وطاعته قدرت مراد ايدنلر ريا اولمز زيرا كه عبادته
استطاعت طلب ايتمك حق تعالى دن لطف ومعاونت استكر
بوكز نيت خير درلر بو نيت خير ليعال اجر تدندر ريا دكلدر بركسه خلقك
تعظيمى وتكريمى واشرافك محبتنى مراد ايلسه مذهب صحيح اوزره
موجود اولمق ايچون ودخى عالمه نشر فضايل وعلم ايتمك ايچون ودخى اهل
بدعتك مذهبنى رد ايدوب خلقى اهل سنت والجماعه قيدرمق
ايچون بونلر شرف نفس وحطام دنيا مراد ايدنسه بونلرك كلى
نيت محموده • وارادت محموده در • زيرا كه مبادى اخرت • ومقدمه
حسن عاقبت در • ودخى امام همام حجة الاسلام ايدر مشايخ كبار
صوردم كه ايام عشرده بعض صلحا واقعه سوره سنى تلاوت ايدرلر
بونلر دنيا ستدنن اخلاص اولمى • ووسعت رزق طلب ايدرلر
ووسعت رزقه نيلشورلر حقيقتده عمل اخرتله متاع دنيا
طلب ايتمك دكلميدر ديدم جواب ويرديلر كه بونلرك مرادى
طلب دنيا دكلدر بلكه قوت قناعت وعبادته عده در وتعليم
تعلمده قوت حاصل اولمقدر ودخى درلركه زمان عسرده وتنك

ووقت جماعتده بو سوره تلاوت ایتمك اخبار مأثوره دندر
حضرت رسول اكرمدن صلى الله تعالى عليه وسلم وصحابه كرامدن رضى الله
تعالى عنهم روايت اولنور حتى حكايت ايدرلر كه ابن مسعود رضى الله
تعالى عنه اولادينه مال ترك ايلمدى چونكه حق بولنه بن الطوى عتاب
ايلديلر اولادك فقير قلدى ديديلر جواب ويرديكه ايلدوك انجون واقعه
سوره سن قودم كفايت ايدر ديدى بو اجلدندر كه علمادن بعضيلر
بو خصلت جار اولدى اوقات عمرنده تلاوت ايدرلر والا بونلر
بادار درر كه دنيا شدتندن قيرزلر بلكه عزه دنيا كنديلرنه تجنب
بلورلر بونكله تمتع و تقول ايدرلر حق تعالى دن منت عظيمه بلورلر كنى بعدو
وسعت دنيا كلك استدراج و مصيبت اولديو خوف ايدرلر زيرا كه
آخرت تاجرلرينك سرمايه لرى اجلق وقناعت در ابدى تصوفده
اسلافمزك سيرتى بو در اگر اسلاف متاخرينلدن نوع تقصير واقع اولور
بونلرك قصورنه وهمتلرينه وفتورنه حمل ايده لر مشايخ كبارك طريقنه
انكار ايتميه لر بو مسائل ردينشى دلايل اثنا سنده حمايل ازنا فضايل
ذكر ايلمكدن مقصود اولدر كه حقيقت حاله مطلع اوله جمهور شانجك
احوالنه واقف اولميادين جهل ايله طعن اتميه لر ودخى مجرب امور
اولمسان عقيدلر علت ايدوب ديه سونلركه قرآن كريمى دنيا يه
وسيله وعلى آخرى سعادت ايتميه واسطه قلمغه احتجاج ايدوب
جاهده اولانلرك طريقنه مناسب دگلدر بلكه بونلرك سلف صالحينك
بو عادتي سندن ماخوذ سبزيدر اولرى كسب وقناعت وطع حمنه
استطاعتلر حرص شهوته اتباع واحتمال عسرتدن امتناع دگلدرلر

بوحالی

بو حالى تجربه ايدنلر ايدرلر كه بو سوره واقعه مقننه نك تلاوتنه مداومت قلاندن
صكره معيشتمزده قناعت • واشتها طعامدن سلوت وصوبت اسبابدن
فراغت حاصل اولور ودخى كوكلمزه صفوت • ودرمزه شوق ورغبت برله
طاعت وخدمت ميسر اولور • عبادتي فتح ايدنلرك التجيبى عجب دكدر
بو آيتدن اجتناب ايتمك واجبدر بوكي موجب اولان انكاردر امر اول اولدكه
توفيق ربانى • وعنايت سبحانى يه عجب حجاب اولور زيرا كه بو تحجب
اهلى مخذول ومغرور در بركشيده تجلك نابيدر وتوفيق منقطع اولور
انوك حالى هلاكه نتيجين ذكر ايتمكده حضرت رسول صلى الله عليه وسلم
بيورر ثلث مهلكات شح مطاع وهوى متبع واعجاب المرء بنفسه يعنى اوچ
نسنه مهلكاتدر بريسي شول بخل وحرص در كه انكله عامل اولور وحتى
دخى شول هوا در كه انكا تابع اولورلر بريسي دخى كيشى كندو فعلندن تكبرلر
انجلا مر اولدر كم اعمال صالحه ايله عجب افساد ايدر نشكم عيسى نبى عليه السلام
بيوردركه يا معشر الحواريين نيچه چراغلر واردر كه يلانى سوندرر نيچه عابدلر
واردر كه عجب انلرك اعمالنى ابطال ايدر پس معلوم اولدى شول خصلت كه عبادت
تأييدسي و طاعتك ثمره سن افنا ايليه اول خصلتدن حذر ايلمك
واجبدر اگر سؤال اولنسه كه عجبك حقيقتى و حكمى و علاجى كيفيتى نادر
بيان ايله جواب ويرورز كه بونك حقيقتى كيشى عملنى اولو اعتقاد ايلمكدر
بونك تفصيلى بودر كه • بر عبد عملنك شرفني حق تعالى نك خبرندن بلمه
اول مجيدر كرك نفسندن بلسون كرك خلقدن كرك سائر اموردن
ودخى علماء اخرت ايدركه عجب متوجه اولور يعنى نفسندن ويا بسندن
وبعض اموردن بلسه ثلث اولور اگر كيشى نفسندن بلسه سببى اولور در

بلنه موجد اولور مثلا بر عالم علمنك شرفنی نفسنك قوت ذکاسندن
بلمهلو یا سعیدی بلمه بر وجهله که خلق اونتسه بو امورك خالقی
حقیقتده حق در بونلر واسطه سیله علمك شرفنی حقندر دیمه اول
عالم معجب اولور ودخی بر کیمسه کندی شرفنی مالندن یا نسبندن یا حسبندن
بلسه بونلرده موثر حقیقی حق تعالی ایدوکنی اونتسه معجب اولور حاصل کلام
افعال اسباب والاته معنا قلبی حیل طمع ودخی صرف در معجب پادشاه بر کیمسه یه
مال عظیم هبه قلسه کاتبه یازدیسه خزینه داره ویردیسه بخشش ملك
ده کاغدك وکاتبك وخزینه دارك نه دخلی واردر اگر اول کیمسه بونلردن
بلسه جاهل ونادان اولور پادشاهك نعمتنه کافر اولور ایمدی شول کیمسه که عالمه
جواد مطلق حضرت حق ایدوکنی انکار ایدوب شرفنی حقدن بلمیوب خلقدن
بلمز بو معجبك ضدینه ذکر منت دیرلر بونك معناسی اولدر که حق تعالینك
توفیقی ایله اتمام عمل قلدوغی وفضل وعنایتیله عمله شرف ویردوکنی
لطف واحسانیله ثواب واجر ویردوکنی فکر ایلیه بو ذکر منت فرض اولور
دواعی عجب قیندده اما سایر اوقاتده نافله در . بو عجبك عمله تاثیری اولدر
اگر بر کیمسه عملنده معجب ایلسه قبل الموت اگر توبه ایلمزسه سالم اولور والا
عملی باطل اولور شیخ کرامیه دن محمد بن صابرك مذهبی بودر بونك
قتنده حبط عمل بودر که جمیع حسناتی زایل اولسه ثوابی استحقاقی سلب اولور
اما سایر علما قتنده حبط عمل ثوابك تضعیفی زایل اولمقدر اگر سؤال اولنورسه
شول کیمسه که اکا حق تعالی توفیق ویردی کرمیله عمله قدرت واجر ویردی بو عجب
حق تعالی دن در بلدی اول کیمسه یه عجب ایتمك نه متصور در بیانی اولدر جواب
ویرورز که بونده بر نکته لطیفه وذخیره شریفه واردر . اول نکته بودر

حساب ... بوماسی اوچ قسمدر برنسی هر حالده معجب در معتزله وقدریه کبی
زیرا که بونلر افعالنده کندولرینی مستقل بلورلر معاونت ولطفه وتوفیقه
خاصه انکار ایدرلر شویله زعم ایدرلر که اگر اعمال معاونتیله حاصل اولسه
کمسه مستحق ثواب . ومستحق عقاب اولمزدی . بر قسم دخی اولدر که هر حالده
ذکر منت ایدرلر قطعا عجب ایتمزلر بونلر اهل سنتدن مشغول طایفه در که تایید
الهی میسر اولوب حقیقت حاله واقف اولدیلر . اهل سنتدن بر طایفه دخی
واردر که احوال تخلیط درکاه متنبه اولورلر جمیعی حق تعالیدن ایدوکنی بلورلر
ذکر منت ایدرلر کاه غفلت ایدرلر وسایطه صورلر معجب اولورلر
اگر سؤال اولنسه که معتزلهك وقدریه نك عجبی سببی ایله اعمالی حبط
اولورمی اولمزمی جواب ویرورز که علما بونده اختلاف ایدرلر بعضیلر ایدر
بونلرك اعتقادی فاسد اولدوغی سببدن اعمالی حبط اولمشدر
بعضیلر ایدر اعتقاد کلی ایله جزئیات اعماله عجب لازم کلمز نتکم اهل سنت
طایفه سینك اعتقاد کلی سببی ایله جزئیات اعماله ذکر منت لازم کلمز
زیرا اهل سنت اعتقاد کلی ایدرلر که مجموع اموری حق تعالی ایدر
مع هذا غفلت ایدرلر بعض اعماله عجب ایدرلر بونلرك حالی بویله در
اگر سؤال اولنسه که عجب ایله ریادن غیری قادح واری در یوقمی در جواب
ویرورز که واردر لکن بو ایکیسی اصلدر نتکم سابقا اشارت اولندی مناهج
دین قوادح اعمالی استقصا ایلدوکمزده دیدیلر قوادح بونلردر که
ذکر اولنور . نفاق . ریا . تخلیط . منت واذی . ندامت . عجب . حسرت
تهاون . خوف . ملامت ناس . بونلرك هر برینك ضدی واردر
نفاقك ضدی اخلاص عملدر . ریانك اخلاص طلب اجردر . تخلیطك ...

سنكك على جهة تسليم المكدر • آدابنك تحسين علاجدر • ندامتك تثبيت
عجبك ذكرى منت در • حسرتك اغتنام در • تهاونك تعظيم توفيق در
خوف ملامت دخى شيدر • ودخى بلكه نفاق حبط عمل ايدر من واذى
ابطال صدقه ايدر بعض مشايخ قتنده توابنك اضعافنى ازاله ايدر غدامت
بالاتفاق حبط عمل ايدر عجب بعضلر قتنده اصل عملى حبط ايدر بعضلر قتنده
اضعافنى حبط ايدر حسرت وتهاون وخوف ملامت عملك قدرنى وعلو
شاننى زائل قيلور وبالجمله بر عملك قبولى وردى تحصيل ايدركن تعظيم وسهو
راجح در اكر تعظيم ايدرسه مقبول اولور اجر ويريلور واكر استخفاف ايدرسه
قدر استخفافه قدر رد اولور استخفاف زياده اولورسه اصل رد اولور اكر زياده
دكلسه اضعافى رد اولور اما معناى احباط ابطال فعلدر ورلردى ابطال
منافعه دخى ابطال تضعيفه در اما ثوابك معاصى اولدركم فعل معاصى
مقتضاسى اولان تضعيفه درلر ودخى قراين احوال مقتضاسى اولان تضعيفه
درلر اما تضعيف مقتضادن زياده اولانه درلر اما رزانه قراين مقتضادن
زياده اولان دردر دخى بلكه عمل بحسب المحل والاحوال مختلف اولور مثلا
اهل جزوه احسان ايتمك عوامه احسان ايتمك كبى دكلدر واولاده ايتمك نوزن
دخى افضلدر انبيايه ايتمك دخى اكلدر ودخى اخلاصه ونشطيم ايله اولان
اعمال ريايه استحقاق ايله اولان كبى دكلدر فعل مبين وقراين احوال ونيت
مقتضالركه بومراتب تفاوتندن بلنور اما سرلر واقع اولان علاوه ورزا
واردر تضعيف بوقدردرلر والله اعلم بالصواب تكميل وقتى كه جمع سنكره
شدايد بونه عقل اولوب عقباتى قطع ايدوب بو عقبه يه بتشدوك
اوندر بكه لازم اوله بكه بو عقبه مخوفه غايت تحرز ونهايت تحذر ايله قطع

ايله

ايله سن زيراكه عقبات سابقه اكده سرمايه بو عددى كه بضاعت
ايجون سعى ايدردك شمدى بضاعت طاعت كسب ايدوب
ومعامله يه بشلدك بو عقبه ده اك حراميلرى بضاعتكى سلب مونتر مايه كه
نهب ايتمكه قصد ايدرلر بو عقبه درجه ساير عقبالردن بو نكه خطرى
اعظم • وكدرى اهم در • على الخصوص عجب وريا خطرلرى بى انصاف
حراميلركبيدر • سرمايه كى بالكليه غارت ايدرلر يوم محشرده سنى
رسواى وملامت قلورلر اما رياننك كالبلا افتلرنى بلكه سن سكه
بو دورت اصله نظر ايله حق تعالينك قولى در اصل اول الله الذى خلق
سبع سموات ومن الارض مثلهن يتنزل الامر بينهن لتعلموا ان الله على
كل شئ قدير بو آية كريمه دن نكته لطيفه بودر كه حق تعالى يرلرى وكوكلرى
ويردن وكوكده اولنلرى خلق ايلدى وبونلرى اكتفا ايلديكه سن تأمل
وتفكر قيلوب حق تعالينك علمنى وقدرتنى ادراك ايده سن بو عجبده كه
سن بو عجز وقصور وتهاون وفتور ايله ايكى ركعت نماز قلوب سن
حق تعالينك نظر رحمته وثناسنه اكتفا ايلمزسن خلقه كوسترسن
انلردن مدح وثنا • وحطام دنيا طلب ايدرسن حق تعاليه بو نجه نعم
اشلرسن انوك نظرنه وعلمنه وثناسنه وعطاسنه قناعت ايتمزسن
بوكه قدر فاد القدر بكه حد شكار لقدر • بو عمل عاقل كه سن اشكوى عقلا
قتنده بونك قباحتى وفضاحتى اظهر من الشمس • وابين من الامس در
سنك عقلك قتنده كندى ريكلات ادنمز مى سن رسواى ياولاجعك
الكرمى سن اصل ثانى اولدركم سنك برجوهر نفيسك اوله قيمتلى
لى بدل اوله بر بوزبيك دنياره صتون المعه مشترى وار ايكن

بوهای قیوب فلس احمر و بیع ایلمک خسران مبین و درمان عظیم دکلمیدر
سنک خست و همتکه • و رذالت جبلتکه • و قصور معرفتکه • و قلت بصیرتکه
دلیل قاطع • و برهان ساطع دکلمیدر • ابدی سکا بو خلقک مدحنده و ثناسندن
و عطاسندن واصل اولان منفعت حق تعالی حضرتنک ثناسنه و عطاسنه
نسبت بر فلس احمرک بیک یوز بیک کره یوز دیناره نسبتی کبیدر بلکه مجموع دنیا
حق تعالی جل شانه حضرتنک بر کره ثناسنه نسبتی فلس مذکورک مبلغ یوز بیک
بیستیدن دخی اوندادر ابدی بر کرامات عزیزه شریفه یو ذکر اولان امور
خسیسه دنیه سببیله فوت ایتمک بر تجارتدر خسارتنه نهایت یوقدر
مع هذا اکر عبادتکی خاصه آخرت ایچون قیلسک دنیا سکا تابع اولور
مرادک و مقصودک میسر اولور مجموع مهماتک حصوله کلور مهیا اولورسن نته کم
حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که ان الله تعالی یعطی
الدنیا بعمل الاخرة ولا یعطی الاخرة بعمل الدنیا یعنی حق تعالی آخرت
عملیله دنیا ویرر و دنیا عملیله آخرت ویرمز بو تقدیرجه عملکی خالص
قلسک همتکی آخرت ایچون تجرید ایتسک سنکچون هم دنیا هم آخرت حاصل
اولور اما عمل دنیا ریا ایلسک آخرتک زایل اولور و قدر اولورکه دنیا
دخی مرادکجه حاصل اولمز اولدخی تقدیرجه سکا باقی قلمز خسر الدنیا والاخرة
مفهوم منه ماصدقی دوشرسن اصل ثالث اولدرکم شول مخلوقکه اوکی اکر
عبادت قلورسن اوکه رضاسن طلب ایدرسن اکر کندو ایچون عبادت
قلدوغکی بلسیدی سکا بر وجهله نفع ایده بیلکه یوزیکه بقعة استکراه ایدردی
قشنه جدا مهدوتر دکاک اکلار دخی یرده فوت ایلردی ابدی کندو
مالکنه نظر ایله رضاسن طلب ایلرد و کرکشیدی حذر ایله بو عبادتدن نوعکی

بیلدوککی طوتسون بو فقیره سکا حرارت ایدر مقصودکدن محروم
قالورسن کونش و مهوشکری غفلت بنیه سن جز ضدینکی شول مولا
ایلکه سنک طاعتکی و نیتکی بیلدکدن سکا انواع محبت و اصناف عطا ایله
قلوب بچه بچه انعام و اکرام ایدرسنی ارضا ایدر بر وجهله کسی جمیع
آدمدن • بلکه مجموع افراد عالمدن سکا استغنا ویرور اصل رابع
اولدرکم بر کشی دنیا پادشاهنک اعظمی قنده بر عمل سببی الم موت
اولمق ممکن ایکن پادشاه رضاسن ترک ایلمک بر کناسک رضاسن
طلب ایلمک کندو رحدمتند اولسک کشینک بو فعلی خفت
عقلنه • و رذالت رأینه حمل ایدرلر عقلا اکا تشنیع ایدوب ایدرلرکم
بو کناسن خسیسک خدمتندن نه فایده حاصل اولور • اکر پادشاهک
خدمتنی اختیار ایلسک سکا نچه فواید و عوائد اولوردی خلق ایچنده معزز و
اولوردک علی الخصوص رضاسن طلب ایدوب خدمتنی ایلدوککی
کناسن تعریض و تشنیع ایدوب سکا دیسه‌که ای بی حسب الم کیمی
ترک ایلدک بو بنم حور و حقیر کلدکک باکه خدمت ایدرسن اکر کولکی
خدمتنی اختیار ایلسک بکا نشو کبی کناسن بلکه جمیع افراد ناس ما یوکوه
خدمتکار • و فرشوکوه فرمان بردار اولورلردی بو تقدیرجه اول
کشی پادشاهک و کناسک و سایر ناسک مبغوضی اولوب
حاصلی حرمان • و سرمایه‌سی خسران اولور • ابدی بو اصلر دخی جمیع
امورنده کافی • و مهماتنده وافی اولان حضرت رب العالمین
رضاسنی تحصیل ایلمک ممکن ایکن ترک ایدوب انلر کبی حوریهین • دخی
ضعیف رضاسن طلب ایدرلر سوال ثانیه قلورلر مقصودلرندن محروم

اولورلر چونکه عقللرنده فتور ولبصیرتلرنده قصور اولدوغی اجلدن دنیا
بی بقایه طالب اولورلر باری حضرت باری تعالی حدمتنی اختیار ایلسونلر
عبادتلرنده مخلص اولسونلر خلقه مراجعتدن فراغت ایسونلر مقصودلر
معبودلرینه ایصال ایسونلر زیراکه جمیع امور عالم وقلوب بنی آدم اونک
ید قدرتنده وقبضه ارادتنده در جمیع نفوسک قلوبنی اساکه مایل
قلور صدورلرنی محبتکله طولدرر مقصودکی حاصل قلمغه هر برینی سبب ایدر
ایدر مطلوبکی بر وجهله حضرلر بولورسنکه کندو جد وجهدکله اونک
عشرینی تحصیل ایتمکه قادر دکلسون اکر حق تعالی حضرتنک طاعتنی ترک
مخلوقک رضاسنه تابع اولسک جمیع قلوبی سندن منعطف
ونفوسی متنفر قلور خلقک مبغوضی وحقک ممقوتی
اولورسن العیاذ بالله حسن بصری رحمه الله علیه روایت ایدرکه برکیشی
وار ایدی عهد ایلدیکه حق تعالی حضرتنه بر وجهله طاعت وخدمت
ایده که عالمده انونکله مشهور اوله مسجده جماعتدن اول وارردی
صکره چیقردی مسجد الجامعده آنی دایم نمازده کورورلردی کوندز صائم
بولورلردی خلقه ذکر ایدر مرائی اولوردی بو ملک اوزرینه یدی آی کچدی
بوکیشی خلق کوردکجه بومرائی بجز ریا ایدر الله تعالیدن اوتنمز دیو
درلردی آخر بوکیشی برخلوت یره واردی نفسنی ملامت ایلدی دیدیکه
عبادت ایله شهرت قصد ایدردک ریا ایله مشهور اولدک عهد
ایلدیکه عبادتنده خالص ونیتنده مخلص اوله حق تعالیدن غیری کمسنه
ولمیه عبادتنده قصد ایتمیه زیاده قلدی بنده اولکبی طاعت اوزرینه
مداومت کوستردی خلق آنی کوردکده دیمکه باشلادیلرکه حق تعالی

دوکشیه رحمت ایلسون جزا اوزرینه طوغرلدی مخلصلر مقامنه قدم
ایدنفسکر وحسن بوایتی اوقودی ان الذین امنوا وعملوا الصالحات
سیجعل لهم الرحمن ودا یعنی شول کیمسه که ایمانه کلدیلر عمل صالح ایشلدیلر
حق تعالی انلرک محبت قلوبه کلدر یعنی سورمؤمنلر سوددر انلر محبت
اندلرینه واقف اولمز استرسک بودرست اصل نظر ایله احسن اولی
اولدرکم عبدک علما اولا نفت قدر وقیمت بولورکه حق تعالی حضورنده محل
رضا وموقع قبولده واقع اوله والا یجه وآلاتکه اجرلر واردر که صاحبنه کیجه دکن
آنکه ایجیه خدمت ایدر وکیجه پاسبانلر واردرکه کیجه دن صباحه دکین برایجیه
پاسبانلق ایدر سایر صنایعت دخی بوکیلین درکیده دکوندزده بیع وشرا ایدر
معبودیه خدمت ایدرلر اما انکا فرقی که عملکی حق تعالی رضاسی ایچون قلیک
برکون الله تعالی جل شانه حضرتی ایچون صوم نیت ایلسک بونک مقابله
حق تعالی سنا بن عوض بر درستم کیم بیورر انما یوفی الصابرون اجرهم
بغیر حساب دخی حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر قال
الله تعالی اعددت لعبادی الصالحین ما لا عین رأت ولا اذن
سمعت ولا خطر علی قلب بشر یعنی الله تعالی بیوردیکه صالح اولان عباد
ایچون کوزلر کورمدک قولقلر ایشتمدک خاطره کلمدک نسنه لر حاضر
اولنمشدر ایدی شول کویمرده کم زحمتلر چکر ایکی ایجیه خدمت ایدرسن
صباح کر عدا ایکی اختیمه ناخیرالیه کل حق تعالی حضرتی سکا بونجه عوضلر
ویرور دخی کیجه احیا ایلسک بونک عوضنده حق تعالی بیورر فلا تعلم
نفس ما اخفی لهم من قرة اعین جزاء بما کانوا یعملون یعنی شول کیجه
پاسبانلر برایجیه خدمت ایدرلرسه ایکی اکر احیا ایلسک حق تعالی

سکا کوکلک کوزکک بسودوکی نسنه لری اختیار ایدرکه انی نه کوز کوردی
نه قولاق ایشتمش اوله دیر دخی بر ساعتده ایکی رکعت نماز قلمق یه خود
بر نفسده لا اله الا الله دیمک بونک مقابلنده حق تعالی بیورد ومن
عمل صالحا من ذکر او انثی وهو مؤمن فاولئک یدخلون الجنة یرزقون
فیها بغیر حساب یعنی شول کمسنه عمل صالح اشلر مؤمن اولدوغی حالده اکر ارکک
اکر عورت ایسه اول کشی جنته کیررلر بی حساب مرزوق اولورلر امدی سکا نه
وابنای دنیا قتنده بو بر ساعتک قدری بو قدر هر کونده نیچه
ساعت ضایع قلورسن امدی حق تعالی قتنده اولک قدر ودخی اولدوغی
علی کبیره دیو سنی کبیر اولدوغی جهتدن دکلدر بلکه حق تعالی حضورنده محل
وموقع قبولده واقع اولدوغی جهتدن قدر وقیمت بولدی بو تقدیرجه
عاقل اولنلره لازمدر که کندو اعمالی حد نفسنده حقیر وبی قیمت اعتقاد
ایدهلر حق تعالی فضلی وکرمیله قدر وقیمت ویردوکنه شکر ومنت ایدهلر
ودخی احتراز ایدهلر شول نسنه لردنکه عبادتلرینی حق تعالیه لایق دیو
رضاده واقع اولمقدن جهتدن شرف قبولله مشرف اولمقدن طرد ایدلمه
اول که مرتبه سندن تنزل ایدر بی قیمت اوله مثلا بر دسته ریحانک
بهاسی بر پول ایدر انی بر پادشاه کریم النفس حضورنه هدیه التسک محل
قبولده واقع اولسه اول پادشاهدن اولور سکا نیجه بیک دنیا
عطا ایدر معناده بر پوللق ریحان نیجه بیک فلوری یه صاتمش اولور
عکسنه دونمک ایله شویله که پادشاه انی قبول اتمیه ینه صاحبنه رد
ایلسه ایلوک بهاسی بر پول ایدر ارتق دکلدر امدی عابدلرک عبادتی
وزاهدلرک زهدی بر دسته ریحان کبی قبول اولورسه نعمتها

دربلو قبول اولمازسه بهاسی بر پولدر. بو تقدیرجه عبد فقیر بو متاع
حقیری حضرت ذو الجلال والاکرام قپوسنه التمکه عجب ایک امارت جهالت
وعلامت سفاهتندر بلکه واجب اولان اولدر که قبولنه شکر وسپاس
ومنت بی قیاس ایدهلر مجرد قبول اولدوغی اولو سعادت. وعنایت
بی غایت بلا الاصل نانکر اولدرکم نیجه که بر پادشاه سنی خدمتنه قبول ایله
بیک درهم وظیفه تعیین ایلسه کیجه وکوندزده قپوسنده ذلتله خدمت ایدرسن
قرشوسنده نیچه زمان ایاغ اوزره طورسن انا سیندوکی وقتی اوکچه یوریرسن
وقت اولور سراینده سنی دسرایته صباحه دکین پاسبان اولوب بکلرسن
کاه اولور عدوسی اظهار اولور اوکسنده مجادله ومقاتله ایدرسن جان عزیزی ترک
فدا ایدرسن بو قدر خدمته وکلفته وخطرله وخدرلره بر قاچ درهم ایچون ارتکاب
ایدر و وقت اولورکه خدمتک بکنمیزلر وظیفه ککسرلر سنی قپودن رد ایدرلر.
مع هذا اول وظیفه حقیقتده سکا حق تعالی ویرور پادشاه بهانه در امدی که
شول الله تعالی جل جلاله حضرتی که سنی یوق ایکن وار ایلدی اول حال کدن
غذا غذادن نطفه نطفهدن علقه علقهدن مضغه مضغهدن لحم وعظم
ایلدی اندن صکره جوده ویردی ترتیب ایلدی قوای بی قیاس وانواع
خواص ویردی. ودخی عقل شریف. ونطق لطیف ایله حیواناتدن بجدت
سنی ممتاز ایلدی ودخی تاج کرامت. وعلم وخلعت سلطنت اسلام ایله
مشرف ومکرم قلدی ودخی بونلردن غیری بی حد وبی قیاس نعمتلر ویردی
وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها حق تعالی سکا بو قدر نعمتلر ویردکده
ایکی رکعت نماز قلورسن نیجه تقصیرات وانواع معایبله ودخی انوک مقابلنده
کندو فضل وکرمی ایله صنوف مثوبات وضروب کرامات وعده ایلدی

سنك قصورلنك و قصوركه نظر ايلدی قبول ايلدی و بو عملكه راضی اولدی ايمدی
سن بو ايكی ركعت نمازی فتق حضرتنه مقابل بالجمله كرامنه معادل عبد
ايدرسن كه بونك ربقه عبادت و خدمت ايلدم ديو ابتهاج ايدرسن مقابل
جزا و مارسن نبهتنا الله و اياكم عن رقدة الغفلة **اصل ثالث** اولدركه سرپناه
عالم پناه كه انلرك شانی و درجه سی بر مرتبه ده در كه وزرا و امرا و عظما
و دنيا اكه خدمت قلمق ايله افتخار ايدرلر و حتی فضلا و علما و حكما انلرك
تكليف خدمت. و تقليد حكلی ايدرلر ايكه و كوندز قپو سنده ملازم
ايدرلر و حتی انلرك خانه سنده اكابر و اعيان و افاضل دوران خرام
ايدر غلبه لقدنجی اولندقجه طوراجق يربولنمز انلرك پادشاه رافت عنايت
مقتضا سنده بر سوقيه اجازت ويرسه بو مراحدن اكا يول ايلسه
حضورنه التسلی پادشاه اكا عين عنايت ايله نظر ايليه بانند جام
عيش كوسترسه بر عمل يسير ايله عجيبه و قصورنه ملتفت اولماسه
انلرك عملنی حسن قبول ايله قبول ايليه مقابله سنده انواع سياس
و مال بی قياس ويرسه پادشاهك بو احسانی اشد نظر ايدرلر او ل
سوقيه پاشی دولتله و طالعی قوتلو ايمش كه لايق شفقت و مستحق
عاطفت ايمش و كلی جاوند كار كردن اقتدارك عين عنا ثقل
منظور. و لطف سرور بخشيله سرور اولنوب حلاوة العشيه دولت ابد
فايق اولدی اكر بو برجل سوقی اشلدوكی عمل يسير و امر حقير ايله ابتهاج
و افتخار ايدوب معجب و مستعظم اولورسه پادشاهك بنياهك احسانی
استحقاقنه حمل ايدرسه اشد نظر ايدرلر بو سفيه جاهل و مجهول لا يعقل كنده
حالنی علم مرتبه سن انكلمز و بريلن نعمه منت ايلمز بونك سفيه نادان و مجهول

بی ساحاته لايق بودر كه و بريلن نعمتی الذن الا اركند و بی اهانت ايده
ابليس صاحب تلبيس كبی دركاهدن سوروله ايمدی بزم دخی ز سيما تحت
بر سلطاندر كه انلرك شاننده بو آيت كريمه نازل اولمشدر **تسبح له السموات السبع والارض ومن فيهن وان من شئ الا يسبح بحمده** يعنی زمين
و زمان و بونلرده اولان اشيانك جمله سی حق تعالی حضرتنه تسبيح و تقديس
ايدررود حتی هيچ بر شی يوقدر كه حق تعالينك حمدنه تسبيح مشغول اولمايه
و دخی بر معبوددر كه انلرك عابدلری بو آيت كريمه ده معلوم دور **و لله
يسجد من فی السموات والارض طوعا وكرها** يعنی يرده و كوكده اولانلرك
جمله سی كلی حكم حق تعالی يه سجده ايدرلر و دخی بر پادشاهدر كه انلرك
دركاهنده خدمت ايدنلر جبرائيل و ميكائيل و اسرافيل و عزرائيل و حملۀ
عرش و كروبيلر و روحانيلر و دخی ساير ملائكه مقربيندر بونلرك
عددنی حضرت رب العالمين بيلور ارتق كسنه بيلمز بو ملائكه مذكوره
منازل رفيعه. و محافل منيعه ده عبادت عظيمه دايم قلورلر و دخی نوح
قپو سنده خدمت ايدر انبيادن آدم و نوح و ابراهيم و موسی و عيسی و
سرور اصفيا محمد مصطفی و ساير انبيا و مرسلين دن صلوات الله عليهم اجمعين
بونلره مقامات كريمه ده عبادات جليله قلورلر مراتب منيعه ده
منافع شريفه مقتضاسنجه اتفق جمله اولرلر و دخی عباد و ابرار و زهاد
اخيار مراتب فاخره ده ابدان لطيفه ظاهره برله عبادات كثيره قلورلر
و دخی سده سنيه سنده ازل سدنه قياصره و اكاسره و
سلاطين جبابره ودركه بونلر حق تعالی دركاهنده يوزلرنی خاكه
سروب سجده ايدرلر عجز و بيلوفه اعتراف. و تقصيرلرنه انقياد عنده

ایدوب معیشتلرندن استغفار ایدوب تضرع و زاریلر ایله عرض حاجات
و ذکر مناجات ایدرلر حق تعالی حضرتلری فضلی و کرمی ایله بونلره عنایت
ایدرسه حاجتلری مقبول اولوب سعادته ایرشورلر اگر نظر عنایتله
منظور اولمزسه مخذول اولوب مذلته قالورلر ابدی حضرت سلطان
لایزال و حی و قیوم لم یزل بو نجه عظمت جلال ایچنده سنک معایبکه
مناسبک نظر ایتمز لطف و کرم کوسترر رحمتنه اجازت ویرور مناجاتکی
و دلکلرک حاجتکی روا ایدر صح هذا دلنده بر درجه ده سنک اگر دنیا ایچلر
پیوسته وارسک ایچ و گرچه اجازت ویرمزلر و دلکلری نقدر چوق
یوزلر سوزکی دکلمزلر اما حضرت خداوند عالم و مدبر بنی آدم هر قتنده
توقف و بی تکلف کورورسن دعا و ثنا ایدرسن طاعت و خدمت
ایدرسن عوض حاجات قلورسن کمسنه مانع اولمز حق تعالی حضرتلری لطف
کوسترور سکا انبساط ایدر عبادتکی قبول قلور دعاکی استماع
ایدر حاجتکی روا قلور مقامکی نیوزور سنک بونجه معایبکه اداونکی
نمازکه راضی اولورز خاطرکه خطور و ضمیرکه عبور ایلدیکی نمازلرک
حجب بولورسن اول ایکی رکعت نمازله معجب اولورسن قبول اولدوغنه
شکر و منت ایلمزسن عجبا بو علتک نسنه طلب ایدرسنکه بویله کورنور

رحم الله امرأ عرف قدره و لم یتعد طوره . اصل رابع

قجکه بر سلطان صاحب فرمانک درگاه عالم پناهنه امرا و کبرا و
اغنیا و اقویا هدیه لایقنه لر جواهر زواهر تحفه و کریمه نفیسه لر
انواع هدیه ایله دست بوس ایلسه لر اوبنلرکه ار استانه ده بر مرد فقیر
ایکی دانه برک سبز ایله اول پادشاه نظرنه وارسه لوامر حضری هدیه

الثسه پادشاه . اونک هدیه سنی قبول ایتسه کندونک دیانته
و هدیه سنک حقارتنه نظر ایتمیه خلعت و نعمت بیورسه محض
کرم پادشاهی . و لطف شاهنشاهی ایدرکه بو فقیر و حقیر حسن القبالده
مشرف و ممتنع قلورلر . اول فقیر کندونک تحفه حقیر ایله عجب اگر
پادشاهک نکنته حدنده استحقاق کسب ایلدم دیسه شکر
منت ایلمسه اول کشیه مجنون بی ادب . و مغرور دیرلر
ابدی سز داخی نصف اللیلده دوری کلسه اول زمانده
و اسماده بر ده طاغلرده صحرالرده نقدر که عبادته قائم اولمشلردر
مجتهدلردن مشایخلردن صدیقلردن و دخی اول ساعتده
حق تعالی قپوسنده قلوب خاشعه . و عیون باکیه و السنه ذاکره
و صدور نقیه ایله عبادات صافیه و خدمت خالصه قلورلر نقدر
کمسنه حاضر اولمشدر اگر جمله سنک اداایدرکن احسانده احکام
اعلا صنده مکلف اولدوغی دکلوسی طبیع و اجتهاد و تمام ایدرسن
لکن حضرت ملک علامک شانه لایق و نفوس قدسیه عبادتنه
موافق اولمز سن زیراکه سنک تنک وارکانک رزالت
عیوبدن خالی و نجاست ذنوبدن عاری دکلدر و دکلده لغو
مقالدن قلبکده محبت مال فکرکده خیال مال مالامال اولمشدر بونک
کبی امتعه مستقذره حضرت یزدانه هدیه اولمغه لایق اولور
حتی بعض مشایخ رحمهم الله ایدرکه ای غافل تفکر و تأمل ایله اغنیایه
هدیه کوندرده دکک زمانده اهتمام ایلدوکک کبی حق تعالی حضرتنه
کوندردوکک هدیه ده اهتمام ایدرمیسن ابو بکر وراق ایدر

ایدر بر بیچاره که ادا ایدرم عقبیم اسیجا ایدرم عورتلر زنادن فراغت
ایلدکدن صکره نه وجهله اسیجا ایدرسه ایدر انلرک صکره خداوند کریم لطف
علیم • وفضل عظیم ایله سنک اول عیوب ذنوبله ممزوج اولمش نمازک قدر
وقیمت ورب ثواب جزیل واجر جمیل وعده قلدی که مع هذا سن انوک
بنده فرومانده سی سن جهرته ایشلرسک انوک توفیقی وتیسیریله اشلرسن
ایمدی بونک کبی عمل ایله عجب ایلیک دکلدر الا شول جاهل داهیلر که ایمار ر
فصل
ربوبیتدن غافللردر وحق شول اولمش کوکلدرکه جمیع خبراندن زایلدر
بلکه خواب غفلتدن بیدار اولوب عقبینک احوالندن خبردار اولانلر
واجیدر که بو مشاهده نامز صادق قلالر زیرا که مجموع عقبانک ثمره سی بو
عقبه ده مجتمع اولمشدر اگر بوندن دخی خلاص بولورسک جمله خطرلدن
وعسراندن سالم اولوب نجاز نکده غانم اولورسن والا عملکده لا عسـ
واملکده خایب اولورسن زیرا که بو عقبه مهلکه ده اوج امر جمع اولمشدر
برلیسی دقت امور • برلسی شدت عقبت • برلسی خطر عظیم در اما دقت
امور اولدرکه زیرکنک وعجبک مجراسی خفی وتاثیری قویدر جریانینه بیر ا
کسنه مطلع اولمز الا شول اولولر که امور عبادتده ناقد وبصیر واامور دینیده
عالم نحریرلر اولا ومعاهل لغوب • وغافل لغوب اولنلر بونک کیفیتنه واقف
اولمزلر • روایت اولنورکه نیسابورده عطابن سلمی رحمه الله بر ثوب
ووقیدی نخشبنده احکامنده سی بلیغ کوستردی بازاره کتوردی
بجاره عرض ایلدی تاجرلردن بر صاحب بصیرت بونک عیبینه مطلع اولدی
عطا اغلامغه باشلادی تاجر اظهار عجب ایلدوکنه نادم اولدی عذر ایلدی

دیدیکه

دیدیکه کتوردوکم متاعی الاین نه درسک وبرین بکا خاطرک قلمسون عطا
دیدیکه سن ظن ایلدوکک نسنه یه اغلمزم بلکه بو ثوبک اصلاحنده
اجتهاد ایلدم جمیع معایبندن سالم اعتقاد ایلدم آخر تاجر بصیره عرض ایلدم
عیبی ظاهر اولدی اغلادوغم اولدرکه آخرتده بزوم احوالمزده اولور اعمالمزی حق
تعالی حضرتنه عرض ایلدیکی زیرا که جمیع نقایص ومعایب اندن مخفی دکلدر
بز غافللر بو متاعک عیبندن غافل اولدوغمز کبی • وذکر علمادن روایت
اولنورکه بر کیجه وقتنده بول کتاب یازردم • طه • سورسن تلاوت ایلدم
صکره نوم غلبه ایلدی اویودم واقعه ده کوردم که آسماندن بر شخص نازل
اولدی النده بر صحیفه وار اولمکده اچدی کوردم که • طه • سوره سی یازلمش
هر کلمه نک التنده بر حسنه یازلمش اما بر کلمه محو اولمش التنده حسنه یازلماش
ایدم که بو کلمه دخی اوقمش ایدم نیچون محو اولدی التنده حسنه یازلمادی
اول شخص دیدیکه کرچک اوقودک بز داخی یازدق لکن قبل عرشندن بر ندا
کلدیکه فلان کلمه محو ایدوک التنده حسنه یازمانک بزداخی محو ایلدک
واقعه ده اغلدم نه سببدن محو اولدی دیدم جواب ویردی سن اوقرکن
بولندی بر کشی کچدی اول کشی ایشتسون دیو رفع صوت ایلدک سبب
ذهاب ثوابی اولدر دیدی اما شدت عقبتک سببی اولدرکه ریا وعجب
بر آفت عظیمه درکه بر ساعت اچنده حادث اولور لکن فسادی بر درجه ده
درکه وقت اولور یتمش یللق حاصل اولمش عبادتی باطل قلور نتکم روایت
اولنورکه بر کشی سفیان ثوری رحمه الله ضیافت ایلدی بو کشی اهلندن
بر طبق استدی دیدیکه اول که کتوردوکم طبقی کتورک صکره دیدیکه هیچ
تابنده کتوردوکم طبقی کتورک سفیان ایتدی ای مسکین بو کلامک ایله

ایکی جهت ایطال ایلدک ٭ سنده عبثنک برکنی دخی اولدرکم عبادت
نه قدر قلیل وصغیر اولورسه ریادن و عجبدن سالم اولسه حق تعالی
قتنده کثیر اولور ثوابی جاده کلمز اما عبادت کثیره ٭ و خدمت کبیره
ریادن و عجبدن سالم اولمسه حق تعالی قتنده حقیر وبی قیمت اولور نیتکیم
علی ابن ابی طالب کرم الله وجهه ایدرکه عمل البته قلیل اولمز نه وجهله
قلیل اولور شول عملکه حق قاتنده مقبول اولا ٭ ودخی بعضیدن سؤال ایلدیلر
بعض اعمالدن ثوابی نقدر دیدیلر جواب ویردیکه قبول اولدیسه حساب
کلمز ٭ ودخی وهب روایت ایدرکه زمان ماضیده برکشی وار ایدی یتمش یل
عبادت ایلدی ٭ صایم الدهر ایدی هفته ده برکره افطار ایدردی حق تعالیدن
برحاجت طلب ایلدی قبول اولمدی دوندی نفسنه عتاب ایلدیکه دیدی
سنک شومکلکدر بنم حاجتم قبول اولمادی سنده خیر اولسه ایدی
قبول اولوردی آخر حق تعالی اکا برملک کوندردی دیدیکم یا ادم اوغلی بو
برساعت نفسکی عتاب ایلدوکک سنکچون خیرلودر یتمش یل عبادت
ایلدوکدن زیراکه بونده اخلاص واردر انلرده بوعذر ایدی نظر ایله
کور بوندن عجب وار میدرکه کشینک مدت مدیده قلدوغی عبادتی
برلحظه ده عجب ایله تلف اولور ودخی تامل کورکه برکشی برساعت عاقلی
فکر ایلمک یتمش یللق عبادتدن افضل اولور بویلکی فرصتی ضرورت بو عمری
فوت ایلمک غبن عظیم دکلمیدر ایمدی شول حضرتک انوک حصولنده کثرت
نعمت و وفرت نعمت حاصل اولور انوک تحصیلنده اقدام ٭ و تکمیلنده اهتمام
کوسترمک هرکشیه واجب در ودخی شول صفتکه بونعمتی ازاله ایدر و بونعمتی
اماطه قلور اندن اجتناب ایلمک فرض عین در بیله لر که صاحب بصیرت اولانلر

ودخی لطیفه ٭ ونکته ظریفه ٭ دعا قیلنمدن سبعی تلمیح ایدرکه کثرت
اعمال ظاهریه یه ناظر اولمزلر اسرار باطنیه یه اطلاع قصد ایدرلر وایدرلرکه
معتبر اولان صفوتدر کثرت دکلدر ودخی ایدرلرکه بردانه کوهر یک
دانه بونجقدن یکدر اما شول کسه لرکه فکرلری علیل ٭ بصرلری کلیل در حجرلری
علیل در ظاهر احواله ناظردر کثرت اعماله معتبرلردر قلوبک ذنوبنه واعمالک
عیوبنه نظر ایلمزلر کثرت رکوع ٭ و وفرت سجود ایله فضیلته تقرب ایدرلر اما
طمع ایلمزلر کندولرینی معذب قلور نقدر عبادتله مغرور اولورلر صفوت
طاعتله سرور اولمزلر ودخی فهم ایلمزلرکه بوابوابک ارتفاعی نافع اولمز
بناسی محکم اولمیجه ودخی کثرت جوز له منتفع اولمز لبنده صحتا دلمیجه
بوکلامک حقایقینه عالملر ٭ و دقایقی مکاشفلر بلورلر اما خطر عظیم
اولدوغنک سببی بودرکه حق تعالی جل شانه حضرتلرینک عظمته نهایت
جلالته غایت یوق ٭ قوللری اوزرنده نعمت و منت جوقدر سنک بدنک
عیوب خفیه ایله معیوب ٭ ودنوب کثیره ایله مشوب در ٭ ودخی نفس
اماره محال اثر وفساده میال ٭ ومقتضای شهواته میال در
شویلکه بوندن معیوب ٭ ونفسی مشوبه بالذنوبدن حق تعالی حضرتنک
جلالته و عظمته و کثرت نعمته لایق فی الجمله عمل صالح صادر اولمایه حق
تعالی حضرتیله سنک قطعا مناسبتک اولمز ٭ سبب بقاء نعمت تابعه
اولمز بونقدر بدن و بربدن نعمتله سایر حیواناتدن زایل اولدوغی کبی
سندن دخی زایل اولور بلکه معصیت سببی ایله مصیبت اکوررسکه
تحمل اولنمه طاقتک قالمز اما حق تعالینک جلالی بردرجه ده در که ملائکه
ابرار اناء اللیل واطراف النهار عبادتلری تده قایم وخدمتلرینه

دایمادر حتی تعقیبی رکوعده تعقیبی سجودده تعقیبی تخلوت اللهی
ره قیاملرنی ولیل دکلار تعقیبی تسبیحه و تهلیله قایم اولوردو دایم اوزره
دور قیامنده دکی بونلر حد متعددی برلحظه خالی اولمزلر تحیته کوننده طاعتلرکه
تارغ اولدقلرنده تحسکره تذلل ایدرلر سبحانک ما عبدناک حق عبادتک
دیرلردی حتی سید المرسلین وخاتم النبیین صلوات الله علیهم اجمعین
افضل تنفلی واکمل جامعین اکبری لا احصی ثناء علیک انت کما اثنیت
علی نفسک دیدی یعنی سکا ثنا ایلمکه بن قادر دکلم سن کندو نفسکه ثنا
ایلدوکک کبی بوقدر قالدیکه سکا لایق عبادت ایتمکه قادر اولام و
بیوررکه لیس احد یدخل الجنة بعمله ولا انت یا رسول الله قال ولا انا
الا ان یتغمدنی الله برحمته یعنی هیچ کمسنه عبادتیله جنته کیرمز بلکه حق تعالی
انوک فضلیله کیرور صوردیلرکه سن دخی یا رسول الله بیوردیکه بن دخی
[illegible] مکرکه حق تعالی رحمتیله بوڭا [illegible] اما سنک اوزریکه
عنایتی و رحمتی بر درجه ده درکه وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها
و دخی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر یحشر الناس علی
ثلثة دواوین دیوان بالحسنات و دیوان بالسیئات و دیوان النعم
فیقابل الحسنات بالنعم فلا یبقی لی حسنة الا واولی بنعمة حتی تعم الحسنات وبقی
السیئات والذنوب فلله تعالی فیها المشیئة یعنی خلق اوچ دیوان اوزرینه
حشر اولنسه کرکدر بریسی دیوان حسنات بریسی دیوان سیئات بریسی دیوان
نعمت در حسناتی نعمته مقابله ایدرلر نعمت حسناتی احاطه ایدر سیئات
و ذنوب باقی حق تعالی نک ارادتی بکا ایسه ایلادولر اما انلرک
عیوبلری و ذنوبلری باب سابقده ذکر اولنمشدر اعاده حاجت دکلدر اما

نفس

نفس امارهنک شرودن فساده مایل اولدوغی بیانی بودرکه وقت اولورکه
کشی بر عمل فاسد سببیله بتمش سل زحمت چکوب حاصل اولدوغی عبادتلری
باطل قلور و حبز قبول عملی رضاده واقع اولمز بو خطر ارتده دخی مشکل بودرکه
حق تعالی حضرتی قولنه نظر ایدر قول عملی خلقه عرض ایدر بو سببدن عملی مردود
مردود دکندوسی مطرود اولور العیاذ بالله نته کیم روایت اولنور حسن
بصری واقعه ده کوردیلر مالک نجه اولدی دیو صوردیلر دیدیکه فوت
اولدقدنصکره حق تعالی حضورینده دوز عزوجل خطاب عتاب ایدوب دیدیکه
یا حسن شوکونی بلورمسنکه مسجدده نماز قلورکن خلق سنی نمازده کوردیلر
سن خلقه قرشو نمازکی کوزلک ادا ایلدک ریا قصد ایتدک اکر اول قلدوغک
نمازیم ایچون خالص اولمدیغی بو کونی سنی قبولمدن رد ایدردم یعنی
سعدن قطع ایدردم ایدی بو سببدن سلوکی صعوبتده و بو امرک
تحصیل غایت دقیقده و مشتدده و خطر عظیم اولدوغی اجلدن عباد
ابرار و زهاد اخیار بو طریقک خطرندن خایف و حذر ایدن اچین
اولورلر بر درجه ده که اعمال ظاهره و احوال زاهره یه قطعا معتمد و ملتفت
اولمزلر رابعه عدویه دیدیکه ظاهرده منظور اولان اعمالمه مغرور اولمزم
بونلری اجر تمه عده ایلمزم و دخی بعض زهاد ایدرکه حسناتمی کتم ایلدیکم کبی
سیئاتمی کتم ایلسم دیو قصد ایدر تمکین اولمدیقه خیرکی ستر ایله حرا ایسه
اکلدن اولور و دخی رابعه یه رحمها الله صوردیلرکه اعمالکدن زیاده امید
ایدیندوکک قنقی در جواب ویردیکه امیدم یا شو اعمال و حیرت
احوالدن در و دخی روایت درکه محمد بن واسع و مالک بن دینار
بر مجلسده جمع اولدیلر مالک دیدیکه طاعتی اختیار ایلمک عجیب

ماردن خلاص اولمز ودخی بایزید بسطامی رحمه الله ایدرکه اوتوز
یل عباده مشغول اولدم آخر بانکه دیدیلرکه یابایزید حق تعالی جل شانه
حضرتنک خزینه سی عباد ایله طولودر اگر حضرت ذوالجلاله وصال استرسک
ذلت اختیار ایله ودخی استاد ابوالفضل ایدر تحقیق بلوردم که بوایشلرده
مقبول اولنلر صوردیلرکه نه دن بلورسن جواب ویردیکه اعمالک قبولنک
شرایطنی بلوردم بوبیله گوستوردم انکچون بوسوزی سویلدم دیدیلرکه نچون
جفا دایلمدک جواب ویردیکه نفسی طاعته معتاد ایده مزم حق تعالی ایدی
وعده بونفسی شوزبون ایدیورم سکون اولورده عباده معتاد اولمایدی
ایدی مجاهده ده اعلام اولنلر اقدام اقداملر قطع منازل فضایل • ودخی اهل
معایل مکرمت مقابل قلبی ده بوز سمه عاجز وقاصر اولدیلر سایر معاشرک
احوالی نجه اوله بوقدر رحمه بره لازمدرکه خدمت ابرار • وصحبت اخیار
اختیار ایده ونفسنه ریاضت ویروب عبادات عبادانی قطع ایتمکده تکاهل
وتکاهل گوسترمیه ورتماکه علمده سایب اولادر • اعلم ده غایب الفیه
بومقامه مناسب اکثر کتبده مسطور برخبر وارد در ابن عباس کوردن مرویدر
حکایت ایدرکه برکشی معاذ ده رواسه دیدیکه • یامعاذ حضرت رسولک
صلی الله تعالی علیه وسلم یاکه جیدیشیدن خبرورکه اوک شده هولسیدن
غایب اولوب اکثر ایام مانده ذکریدن وفکریدن خالی اولمایم معاذ بو
اشنده برگره آه ایلدی • واشوقاه الی رسول الله برزمان رقت تعلیل
اغلدی اندنصکره دیدیکه برکون رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
مرکبه راکب اولدی بنی اردینه بیندردیکه گیدرکن مبارک باشنی
قالدردی دیدیکه الحمد لله الذی یقضی فی خلقه ما یشاء بنی حمد اولمه

اوله

ایچوندرکه عباده نجه دورلو حکم ایدر اندنصکره یاکه حفظ ایدوب یامعاذ
دیدی بندخی لبیک یاسید المرسلین دیدم بیوردیکه سکا برحدیث تعلیم
ایدیم اگر سن انی حفظ ایدرسک سکا نافع اولور اگر ضایع قلورسک حق
تعالی جل ذکره قتنده حجتک منقطع اولور یامعاذ حق تعالی حضرتلری بویدی
خلق ایلمزدن اول یدی ملک خلق ایلدی هر برینی بواسمانک قپوسنه
بواب ایلدی بر عبدک عملی حفظه مامور اولان ملایکه اسمانه الدوررلر اول عملی
نوری گونش برتوی کبیدر حتی که سمای دنیایه الدورلر اول قپوده بواب
اولان ملک حفظه یه ایدرکه وارک بوعملی صاحبنک یوزینه اورک بونک
صاحبی خلقی غیبت ایدردی حق تعالی بنی بونده قودی غیبت ایدنلرک
عملی بوندن تجاوز ایتمکه قومزم اندنصکره برکشینک دخی عملی گتورر •
ایکنجی اسمانه الدورلر بونک عملی برق کبی لامع اولور حفظه بو عمل عظیم القدر
اعتقاد ایدوب مکرم ومعزز طوتهلر • بومقامده موکل اولان ملک
حفظه یه ایدرکه وارک بوعملی حق صاحبنک یوزینه اورک زیرا که بو
دنیا طلب ایلدی حق تعالی طلب ایلمدی بکا امر اولمشدرکه دنیا ایچون اولان
عملی بوندن اوته گچورمیم حفظه بو کلامی ملکدن ایشدوب صاحبنه لعنت
ایده لر اندنصکره برکشینک داخی عملی گتوره لر اوچنجی اسمانه الدورلر
بونک صومی صلواتی صدقه سی وسایر حسنه سنی تعظیم وتکریم ایده لر
بومقامده موکل اولان ملک ایده که بو عملی داخی صاحبنه رد ایدک زیرا که تکبر در
خلقه کبر ایدر حق تعالی بکا امر ایلدی که متکبرلرک عملی بوندن اوته گچورمیم •
اندنصکره برکشینک دخی عملی گتوره لر دردنجی سمایه التلر بونک
صومی صلواتی حجی عمره سی تسبیحی تهلیلی کوکب دری کبی لمعان ایدر کوره

ملائکه یی سن حفظ ایت عبادک اعمالنه نظر ایدرسن ربنیم تفویض ایتدیکی قلوبنه نظر
ایدرم بو کشی اعمالندن بنی مراد ایتمدی بونک مرادی بن بلورم سن بلمزسن
بنم لعنتم بونک اوزرینه اولسون که یرده وکوکده کمسنه قالمدی مگر
ایلدی عملنی خالص کندودی مخلص اعتقاد ایلدیلر بو کشی اگر جمعیتی مخرج
ایلدی لکن بنی ایدی من علام الغیوب اسرار قلوبه واقفم بن بلدوکم کسنه بو قدر
ماضی وحال ومستقبل بالکلیه نسبت برابردر ظاهر وباطن قتمده بردر عالم
السر والخفیات قوللرم بنی عمل دغل برامنور ایده مزلر بونک حقنده حق تعالی
حضرتنک کلامنی جمیع حفظ اعمال وسایر ملائکه مقربین واوچ بیک
ملائکه مشیعین ایشده لر حق تعالی حضرتنه ندا ایدوب ایده لر که یا ربنا
سنک لعنتک وبزم لعنتمز بونک اوزرینه اولسون ایدنجکره جمیع اهل
سموات ایده لر لعنة الله علیه ولعنة اللاعنین اجمعین بو حدیثی معاذ بن جبل
حضرت رسول الله اشتدکده رفع صوتله بر مدت اغلدی ایدنجکره
دیدیکه یا رسول الله بوندن نجات بولمق نه وجهله اولور حضرت رسول صلی
الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه یا معاذ پیغمبرکه اقتدا ایله اولوکه یقینی
اوزرینه اول معاذ دیدیکه سن رسول الله سن بن معاذ بن جبلم بکا نجات
میسر می بکا نجه متصوردر دیدی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم
یا معاذ کرچک سویلرسن طریق نجات مشکلدر لکن قصور عمل ملک غفور
فتنه معذوردر جهک حاجیهدن تقوی قلبک ودخی عمله ریا خلط ایتمکی
ایمکی صقن لسانکی حفظ ایدوب خلقک غیبتندن قطع ایله خاصه
اهل قرآن اخوانکدن احترازک زیاده اولسون ودخی کندو معایبکه مطلع
اول خلقک معایبندن منقطع اول ودخی اخوانکه قدح ایتمکله کندوکی رفع ایله

اهل

بوما بدیه بو باب اولان ملک ایده که وارک بونی داخی صاحبنک یوزینه
اورک زیرا که بونک صاحبی اهل حسد ایدی الارک عملی بو ملکدن تجاوز
ایتمکه قومزم ایدنجکره بر کشینک دخی عملنی کتوره لر عروس کبی زینتلو
ایده لر نیجه سحابه الله لر کوره لر که بونک کوکلرده کونش کبی ضیاسی
وار اول سماده موکل اولان ملک ایده که وارک بو عملی دخی صاحبنک
یوزینه اورک بونک صاحبی حسوددر خلقه حسد ایدر حق تعالی
باکا امر ایلدی حسودلرک عملی بوندن تجاوز ایتمکه قومزم ایدنجکره بر کشینک
عملنی دخی صعود ایده لر بونده موکل اولان ملک ایده که وارک بونی دخی
صاحبنک یوزینه اورک زیرا که بونک صاحبی اهل رحمت دکلدر
خلقه مرحمت ایلمز اهل مصیبت اولانلره فرح اولور حق تعالی باکا اهل
بی رحم اولانلرک عملی بوندن تجاوز ایتمکه قومزم ایدنجکره بر کشینک
دخی عبادتنی وصومنی وصلوتنی وغزوات وجهاد وسعی اجتهاد وسایرینی
سمادن سماده ایلتوب کتوره لر نیجه سحابه الله لر بونک اعمالی رعد
صوتی کبی صوت وبرق وصاعقه کبی ضیاویره اول سماده موکل اولان
ملک ایده که وارک بو عبادتی دخی صاحبنک یوزینه اورک زیرا که
بونک صاحبی مرائیدر خلقه ریا ایدر حق تعالی جل شانه بکا امر ایلدیکه
مرائیلرک عملی بوندن تجاوز ایتمکه قومیم ایدنجکره بر کشینک دخی
صلوتنی زکوتنی صدقه سنی حسنه سنی حسن خلقنی ذکرنی شکرنی
کتوره لر یدی قات سماوات کچه لر حق تعالی حضرتنه الله لر و
مشیعه وسایر ملائکه بونک عملنی کوره لر هذا عمل صالح وعبادة
خالصة دیو شهادت ایده لر حق سبحانه وتعالی جل وعلا حضرتلری ایده

ودخی عبادتکرر باطل ایمکله کندوکی ثوابنی افنا ایلمه ودخی الوان صعاب
اراسنده کسنه ایله کوکی ایلمه ودخی ناس اوزرینه کبرله ترفع ایلمه اکی جهانک
خیری سندن مرتفع اولمسون ودخی مجالسنده فحش سویلمه خلق سنک
سوی خلقکدن حذر ایلمسونلر ودخی لسانکله کلب کبی ناسک عرضلرینی
بریمه جهنم کلابی سنک بدنکی پاره لر تعلم حق تعالی جل شانه بیورر والناشطات
نشطا یعنی مفسرلر قتنده معناسی بودرکه تشریح ایدرلر جهنمک کلابی انسانک اتنی
کمیکلرندن قوپره جقلردر اوندن صکره معاذ ایتدی یا رسول الله بو خصالی
حاصل قلمغه کمک طاقتی یتشور حضرت رسول صلی الله تعالی بیوردیکه یا معاذ
امور کثیره وعسیر حق تعالی عنایت ایلدوکی کشی یه آسان ویسیردر زیرا که بو منفعتلر
جملی و بو جهانک مصلحی کندو نفسکه نه صدور ینک خلقنه دخی لطفی
معنی در بو نکته لطیفه ایله اکتفا ایدنلر جمیع امور مذکوره دن اتقیا ایدرلر
سعداحی اولکه عامل اولورسک و زیاده دینکده کامل اولورسک جمیع
اقراندن سالم اولورسن خالد بن معدان رحمه الله ایدر معاذ بن جبل رضی الله عنه
بو حدیث منعبی قراندن زیاده تلاوت ایدردی خلقه بو کلمات نصیحت
ایدردی وقتی که بو خیر عظیم و اثر الیم و خطر جلیل کثیر در زیرا که صدور نتیجه فکر
نتائج عقول تخیر وجوه متغیر ایلدر سکا مفهومی مبین و منطوی معانی
اولدقده تفکر اولوزیکه واجبدر که بو معنانک حظ اتسندن و بو مسالکک
عزاتندن حضرتکک علامه اعتصام ایدرسن ولتضرع وابتهال
وتخشع واتکال ایله زیرا که بو ورطه دن خلاصی و بو مهلکه دن استخلاصی
بولمق حضرت رب العزتک عنایتنه و حقنده مختصدر والله المستعان
وعلیه التکلان فصل و بالجمله بجکه حق تعالی حضرتنک عظمتنی وکمال قدرتنی

وجمع اشیایه علمنی و جمله عبادک خلقنی و سنک من کل الوجوه اکا احتیاجکی
واکا طاعت قلمغک فضلنی و بو خلقک ضعفنی و جهلنی و امورلرنده عجزلرنی
ملاحظه قلسک بالضروری ابنای دنیادن زاهد اولورسن حق تعالی حضرتنه
عابد اولورسن بو خلقک مدح وثناسنه طالب و تعظیمنه راغب اولمزسک
زیرا بونلردن سکا فایده یوقدر عبادتکه ضررلری چوقدر اما تفکر بودر که سنک
خستنی دروانی وکثرت عناسنی وقلت بقاسنی تفکر ایلیسک قطعا
دنیایه طمع اولمزسن و عبادتکی نفسکی بو ضیعه وسیله قلمزسن
وتفکر خطا وعطا ایدرکه ایدرسن ای کا نفس حضرت واجب الوجوده و
مفیض الخیر والجود عنایتنه مشغول اولمی اولوک رضاسن طلب ایتمک
خیرلو دکلیدر و شول طایفه جاهله عاجزه بو خدمت ایدوب رضاسن طلب
ایمکدنکه ایلرده خدمت ایلمک قدرلی بیلمزلر مرتبه کی اکلمزلر نهایتی قیزرلر
وقت اولورسنی ازل عزله سنه تنزیل ایدرلر اسا طلبسندن تفضیل
ایدرلر خدمت ایدرسک اهانت ایدرلر عزلت ایدرسک عداوت
ایدرلر نصیحت ایدرسک تشنیع ایدرلر تهدید ایدرسک عداوت ایدرلر
بو تکره تابع اولورسک اوقاتکی ضایع قلورلر مع هذا الامور نفسنی کوکلنی
نفعه ضره قادر دکلردر بو ملکک جمله سی حق تعالی حضرتنک قبضه قدرتنده
بجه زاسنه تصرف ایدر مقلب القلوب و محول الکروب اولدر انجق ای
نفسی بونلره مشغول اولوب اوقاتکی ضایع ایله حضرت مولانک نعمه
حواله و عطاسنه طالب مولاسنه راغب اول بو خلقدن حذر
ایله جوامیلر کبی طاعتک بضاعه سنی غارت ایدرلر تجارتکه ضرار
ویرمزلر نته کم بیوررلر سهد العیون بغیر وجهک باطل و بکاها لغیر

وصفت ضايع يعني كوزكرك حق تعالى يك عمرنه بندارلو اولدوغي طالع
واعلامسي وصل حق ايچون اولماسه سعي ايله حاصل ديراي نتني چونكه حقيقت
بلدك حال عراده رهبت ايله دار سلامه رغبت فل نعيم منهم كسب ارتحال
جميعي تركك ايله كورمزسنكه بركيوزكمز بلند پردار اولسه بهتر اولور فيمنه
اغنا ليندن بريزاولور سنده حق عالي همت اولي شهباز بلند پرواز كبي
عالم جبروتدن طاير اولوب طاوس قدس سيلر كبي فضاي ملكوت ايچنده
سايراول بو دنيا عجوزه سنه طلاق ويره علاوه مرد مجرد اول بو دنيانك
غدارلغنده بر مولا حضرتني اختيار ايله كه مجموع ابناي روزكارك
دوست اختيار ايده • وصيقه اقتدار ينه دره اذ تفكره كنده عبادت
حق تعالى حضرتك نعمت عظيمه سني حساب ده قلورسق اكر الكوردر سكه
بو عبادتي تحصيل اتمكه قدرت واستعداد الته بريه ايسه اول ويرن
دوه مي سندن عوايقي دفع ايدر عوارض رفع ايدن اوله ودوده جي حسن
توفيقله هدايت ايدر خيرلر اتمامنه عنايت ايدر ودوده جي شوق ويجي
ويرمدما نوكلا عباد نكره حلاوت بولورسق ودوه جي كال قدرني وعلا
عظمتي ابراسنك طاعتكه محتاج دكلكن عمل قليله ثنا وجميل ثوابله جزا
ويرور • ودوه جي سندن راضي وشاكر اولوب محبت ايدر بو امور مذكور
حق تعالى حضرتك فضل عظيمي • ولطف عميمي دره • والا سن نه كاله مستحق
اولدك بو عمل حقير ايله اجر كبيره لايق اولدك • اعدي بو نعمت بي كران
واحسان بي پايانك قدرله كنده عبادتكر قدر ونعمت در عكذن اوتان خجل
حصول بولمز اولدوغنه حق تعالى به شكر ومنت ايله عبادتكي تمام ايلدكده
صكره قبول ايچون تضرع وابتهاله مشغول اول تاكه خير قبوله • موصل رقاد

واقع اولدغكم ابراهيم خليل عليه وعلى نبينا صلوات الجليل كعبه تمام ايلدكده
كرونفكره تضرع وابتهال ودعا ايلدي ربنا تقبل منا انك انت السميع
العليم دعادن فارغ اولدقده تفكره ربنا وتقبل دعاي ديدي شويله
كه بضاعت مزجات ايله حق حضرت خلاق كاينات قپوسنه دائم
تقصيرنه اعتذار وعيوبنه استغفار ايله حضرت ملك غفار فضل وكرم ايله
اول بضاعتك قصورني كامل • وقيمتني فاضل قلور • زهي سعادت
عظيمه • وعنايت كبيره • وخلعت شريفه • ونعمت كريمه • وكرامت جليله
شول بنده محموده • وچاكر مسعوده كه حق تعالى حضرتنه طاعت وخدمت
ايدر قصورنه عجز اعتراف ايدوب قبولني اولو نعمت بلور اول
شكر ومنت ايدر عبادتني آفتدن صقلر بضاعه سني سلامة الى
ودوه جي دريغ وحيف اول بنده مجنونه • وتاجر مغبونه كه زحمت ومشقت
چكر طاعت وخدمت ايدر عجب وريا ايله باطل قلور • سرمايه سنه خسران
وبضاعه سنه حرمان ويرور العياذ بالله من جميع ما كره الله • وقتي كه بو
مذكوره اولان امورك وجه مسطور اوزرينه ملاحظه قلسك • وعنايت
سعادت ايچاسنه مطالعه قلوب بونك اوزرينه مداومت موا
ايلسك وجميع امورك حق تعالى دن معاونت طلب ايلسك حضرت
پروردكار ابناي روزكاردن سني مستغني قلور نفسك شانحندن
وصنعت دنيه سندن ودنيه شعاونيدن خلاص ايدر صحت اعتقاد
وصفوت فؤاد • وخلوص نيت ايله خدمت خالصه • وعبادت
صالحه ميسر ايدر • بونك كبي عبادت عدد لوسندن نقدر قليل اولور
نفع كثير • وقدر كبير اولوب حق تعالى حضورنده خير قبول ومحل رضا

واقع اولور شول هدیه که مقبول حق ونزد عالم اوله اندن اوزکه هدیه دکلدر
شول خدمت که حق تعالی اندن شکور اوله اندن مبرور خدمت اولمز آکا
بضاعة که حضرت رب العزت الی اخیار واولیه اندن شریف بضاعه اولمز
کوکدرک بو سؤاللرینه جازسی اوله حق تعالی حضورنده خالص
ذاکرلردن شاکرلردن معدود اولاسن اولورسن بو عقبه یی قطع ایدوب سالم
وغانم خلاص بولوب خیراتنه سابق ومثوباتنه لاحق اولوب انواع
سعادات واصناف کراماته مشرف ومغتنم اولورسن بفضل الله تعالی
وحسن توفیقه اللهم ارزقنا عبادة المخلصین ودرجة العابدین برحمتك
یا ارحم الراحمین الباب السابع فی عقبة الحمد والشکر یعنی یدنجی باب
حمد وشکر عقبه سی بیاننده در وقتی که بو عقبات شدیده دن سلامت
خلاص بولوب عبادات صالحه یی قطاع طریقدن استخلاص ایلدکه اخص
خواص ملکنده متمسك اولوب مقصود که ظفر میسر اولدوغنه حمدی حد
غایت ایتمك اوزرکه واجبدر ودخی بضاعت شریفه سی سلامتله
حضرت مولایه تسلیم ایلدوکك نعمته شکر ومنت بی نهایت قلمق فرض
عین اولمشدر بو معنانك موجب اولان ایکی امردر بریسی بو حاصل
اولان نعمتك بقاسیدر ایکنجیسی زیاده اولماسیدر اما حمد وشکرله
موجب دوام نعمت اولدوغنك وجهی بودرکه شکر ومنت قیدی
نعمتدر شکر ایتمیوب اولان نعمت صاحبندن غضبنه تعریض اکر شکر ده
تقصیر اولنسه نعمته تغیر کلور نتکیم حق تعالی بیورر ان الله لا یغیر
ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم یعنی حق تعالی بر قومه ویردوکی نعمتی
وعافیتی تغییر ایلمز کندو نفسلرندن افعال حمیده واعمال قبیحه یی تبدیل ایتمدکجه

ایمدی

ایمدی شول کسنه لرکه نعمت سببنه مزید اولان شکر ومنتی کفرانه
نعمته تبدیل ایدرلر حق تعالی اول طایفه دن ویردوکی نعمتی زایل قیلور نتکیم
بیورر فکفرت بانعم الله فاذاقها الله لباس الجوع والخوف بما کانوا
یصنعون یعنی حق تعالینك نعمته شکر ایلمدیلر انلر لاجلدن دخی قورقو
لباسنی کیوردی ودخی بیورر ما یفعل الله بعذابکم ان شکرتم وآمنتم
یعنی حق تعالی سزه عذاب ایلمز اکر شکر ایده مؤمن نعمتکزه شاکر اولورسکز
ودخی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر ان للنعم اوابد کاوابد
الوحش فقیدوها بالشکر یعنی نعمتك وحشتی واردر وحشیلر کبی پس
شکر ایله قیدلیك وحشتلرندن اما شکر نعمت سبب ازدیاد نعمت
اولدوغی بودرکه شکر حاضر اولان نعمتی قید ایدر غایب اولان نعمتی
صید ایدر نتکیم حق تعالی جل ذکره بیورر لئن شکرتم لازیدنکم یعنی اکر
شکر ایدرسه کز نعمتکزی زیاده ایدرز ودخی بیورر والذین
اهتدوا زادهم هدی یعنی شول کسه لرکیم بزم یولمزده مجاهده
قیلورلر انلره یوللرمزی قولغوزلرز نتکیم رب کریم ومولای حکیم بر قولنه
کوررسه که ویردوکی نعمتك قیمتنی بیلور شکرینی یرینه کتورر اول قوله زیاده سن
لایق کورر احسانی آرتورر اما حق نعمتی رعایت ایلمیه شکرنی یرینه
کتورمیه ویردوکی نعمتی رعایت ایتمیه شکرینی یرینه کتورمیه ویردوکی
نعمتی النعیم الورغوتنی تبدیل ایدر ودخی بلکل که نعمت ایکی قسمدر برنجیسی
دنیویه وبرنجیسی دینیه در نعمت دنیویه دخی ایکی قسمدر برنجیسی شول
نعمتدر که انوکله منتفع اولورلر ایکنجیسی شول نعمتدر که کندودن
منتفع اولورلر نعمت انتفاع اولدرکه کیشی انوکله فایده لنور ضعفاء لا الی

ومهمانته موافق اولان نسنه‌لر کبی بودخی ایکی قسمدر برلیسی سلامت
جبلتدر برلیسی مشتهای بنی نوع انسان اولان طعام وشراب ولباس
ومسکن وسایر مطبوعات شهوانیه ومرادات نفسانیه دراحسا
نعمت اندفاع اولدرکم خلقدن مکاره ومفاسد منصرف ومنعطف اوله
بودخی ایکی قسمدر برلیسی نفوسدن حاصل اولور آفتلردر کوزسز قولقسز
والسز وایقسز اولمق کبی برلیسی دخی خارجدن لاحق اولور آفتلردر جنیدن
واسددن سباعدن هوامدن عارض اولور مکاره کبی اما نعمت دینیه
بودخی ایکی قسمدر برلیسی نعمت توفیقدر حق تعالی اسلام ایله سنت ایله
طاعت ایله موفق قلمق کبی برلیسی دخی نعمت عصمتدر حق تعالی جل شانه
شرکدن وکفردن بدعتدن ضلالتدن وسایر معصیتدن حمایه
قلمق کبی بونعمتلرک تفصیلی که احصی ایده مز حق تعالی بیورر وان
تعدوا نعمة الله لا تحصوها بومذکور اولان رموز کثیره نک دوامی
وزیاده سنی حمد وشکرله طلب اولور ایمدی شول خصلت که بوقدر نعمته
سبب اوله وشول منقبت که انوکله سرمایه دولت وبضاعت سعادت
حاصل اوله انوک تحصیلنده وتکمیلنده بهر حال صورت اشتغال کوسترمک
جایز دکلدر زیرا بونک کبی خصلت کیمیای سعادت وکوهر عالی
قیمتدر اکر سؤال اولنسه که حمدک وشکرک حقیقتلری وافی
ومحل اولان امورنی بیان ایله جواب ویررز که علمای مهتدین
وفضلای مجتهدین حمد ایله شکری فرق ایدرلر وایدرلر که حمد برکیسه‌یی
تعظیم قصد ایدوب کوزلک وصفیله ذکر ایتمکدر بوتعریف مقتضاسنجه
لازم کلور که حق تعالی حضرتنی ذکر ایتمک ودخی تسبیح وتهلیل ایتمک حمد اوله

ودخی

ودخی بو حمد اعمال ظاهره دندر مورد استعمالی خاصه لساندر کی متعلقی
عامدر مقابله نعمتده اولور غیرده اولور بونک ضدنه لوم دیرلر
بوتعریف حمد لغوی تعریفیدر اما حمد حقیقی بعض مشایخ قتنده
شکر لغویدر دیکن محققلر یانتده اظهار صفات کمالدر اما حقیقت شکر
منعمک انعامنی اثبات ایدر فعلدر منعم اولدوغی جهتدن بونک مورد
عامدر لسانله اولور جنانله اولور ارکانله اولور متعلقی خاصه
نعمتدر اعمال ظاهره دن وباطنه دن اولمغه صالحدر بوشکرک
ضدی کفردر بوتعریف شکر لغوی تعریفیدر بعضلر قتنده حمد
حقیقیدن مراد قدر اما شکر حقیقینک تعریفنده ایمه دین رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین اختلاف ایدرلر ابن عباس رضی الله تعالی عنه
ایدر که شکر حق تعالی حضرتنه سرا وعلانیة جمیع جوارح ایله عبادت
ایتمکدر بعض علما قتنده حق تعالی ویردوکی نعمتک جمله سنی نیچون خلق
ایلدیسه اکا صرف ایتمکدر بو ایکی تعریف بری برینه قریبدر بعض
مشایخ قتنده سرا وعلانیة اداء طاعته ارتکاب وجمیع معصیتدن
اجتناب ایتمکدر بومقامده اقوال چوقدر ذکری املالی ویردوکی سببله
اهمال اولندی لکن جمله سنک محصلی بودر که شکرک حقیقتی منعمی تعظیم
ایتمکدر بو وجهله که منعمه عصیانه وطغیانه جرأت ایلمیه ویردوکی نعمتنی
واسطه قلمیه بونک کبی شکر منعمک انعامنی واحسانی ذکر ایتمکله ملکه اولور
ودخی شاکر عین شکرده کندو احوالنک حسنی فکر ایتمکله ودخی کندو
نعما اولدوغی زماننده کندو عجزنی تصور ایتمکله ممکن اولور ایمدی بو
ادنی مرتبه سی اولدر کم ویرلن نعمتی سلاح ایدینوب منعمه عصیانه

نسخه بک

مقابله قلمیه سؤال ایکه ویریلن نعمت ایله مصیبت اشتراک اکا شاکر دیر زیرا کاه
در ایکی بو ایکی کوزدن مراد کوران نعمتدر کوران دین دکلدر بو مدت بلنده یکه صاحب
نعمت اولنلره اولا فرض اولان بودرکه کندولره ویریلن نعمت معصیت لرینه
حایل اوله هر بارکه عصیانه قصد ایلیه کندونک قدرتنی حق تعالیدن اولوب
نعمت بلوب ویردوکی نعمتی مولاسنه ایذا ایلمیه والا کفران النعمه اولور و تحقیق
بو معنای رعایت ایلیه لر ترک معصیت ایدرلر شکرک اصل معناسی بودر
کوسترمش اولورلر بو تحقیقدن بلندیکه شکرک ادنی مرتبه سی انسانه واصل
اولان نعمتک کلیسنی حق تعالیدن ایدوکنی بلمکدر اندن صکره صاحب نعمته
فرض اولان بودرکه ویریلن نعمت مقابله سنده منعمک طاعتنه سعی ایلیه
ایلیه حقوق نعمتی یرینه کتوره بو امور مذکوره نک جمله سی شکر حقیقت ده
داخلدر سؤال ایکسه لر که تعریفده جمیع دانشایی کتوردیلر حد تام ایله تعریف
ایتدیلر اصل معنا یله اکتفا ایلدیلر حد تام ایله تعریف ایتدیلر حقیقت حال
معلوم اولدقدن صکره اختلاف اقوال اصل مقصوده اختلاف ویرمز اکر
سؤال اولنسه که مصیبت مقابله سنده دخی شکر اتمک لازم میدر دکلمیدر
جواب ویرهلر که مقام شکر نعمتدر کرک دینیه اولسون کرک دنیویه اما
شدایده مصائبده شکرک وجوبنده اختلاف ایدرلر بعضیلر ایدر مصیبت
اولدوغی اجلدن فرض اولان صبردر شکر دکلدر مقابله نعمته فرض اولان
شکردر بعضیلر ایدر هیچ مصیبت یوقدر که انوک حنبنده بر نعمت
اولمیه بو نعمتدر چه لازمدر که نفس مصیبت ایچون صبر ایلیه مقارن اولان
نعمت ایچون شکر ایلیه عبدالله بن عمر رضی الله تعالی عنه ایدر هیچ بر بلایه مبتلا
اولمادم کرالله دورت نعمت کوردم بریسی اولدر کم مصیبت دنیاده اولدیکی

دینمه اولمادی بریسی دخی اولدرکه بوندن اعظم اولمدی بریسی دخی
فضیلت صبردر بریسی دخی ثواب صابردر بعضیلر قتنده بو درت نعمتی زیاده
دخی واردر بریسی بودرکه شدت زایله دردایمه دکلدر و دخی مولادندر اعدای
دکلدر زیرا که حق تعالیدن اولان عسرک یانجه ایکی یسر واردر بعض مسلح
قتنده شدایده دنیا ایچون شکر اتمک واجبدر زیرا که حقیقتده شدت
دکلدر بلکه نعمتدر شول سبیدنکه عاقبتده منافع کثیره و مثوبات عظیمه و
اعواض کبره حاصل اولور بر وجهله که بوشدایدک زحمتی و بو مصایبک تلخی
انوک قتنده متلاشی اولور ایمدی بونجه نعمت واردرکه انده نوع ما زحمت اولمیه
یه بنجه صفا واردرکه انده فی الجمله کدر بولنمیه مثلا بر رحمک مرض مشکل اولسه
طبیبه وارسه تاکه علاج ایلیه پس طبیب اکا دوای مکروه ایچرسه یا قصد
ایلسه یا حجامت قلسه بو مشقت ایله نفسنه صحت و سلامت کلسه اول
طبیبک دواسینک مرارتی و فصدینک جراحتی و حجامتک المی حقیقتده
نعمت ظاهره و منت باهره در اکرچه ظاهرده نفس اندن وحشت ایدر
نفرت قیلور بو مریض صحت و عافیت بولدقده طبیبه منت ایدر تو کل
مقابله سنده مدح و ثنا ایدر و انعام عطا ایلیه رضا ایدر ایمدی شدایدی
دنیاده خی بو بجا بندر بو آجلرندرکه حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم
شدتده و مسرتده حق تعالی حضرتنه جل ذکره حمد ایدوب ایدردی الحمد لله
علی ما شاء وسر و دخی الله تعالی بیورر فعسی ان تکرهوا شیئا و یجعل الله
فیه خیرا کثیرا ایمدی شول کسنه که حق تعالی حضرتنه خیر دیه اکا شر دینلر قلیل
الفهم اولنلردر و دخی علما اومرت ایدرلرکه نعمته نعمت و خیر دیدکلری طبع
مقتضاسی نفس اندن لذت الدوغی حیثیتدن دکلدر بلکه رغبت درجه

وعلو مرتبه حاصل اولدیغی اجلیدر بو تقدیرجه شول شدت و مصیبت
عبدک شرفنه ورفعتنه سبب اوله حقیقتده نعمتدر اگرچه ظاهرده مصیبت
کورینور اگر سؤال اولنسه که شاکر می افضلدر یوقسه صابر می جواب
ویرورز که بو مسئله ده اختلاف اوزرینه در بعضلر قتنده شاکر
لری اخص خواصدن عد ایتدیلر افضلدر زیرا که حق تعالی بیورر وقلیل
من عبادی الشکور دیدی شاکرلری اخص خواصدن عد ایلدی ودخی نوح
نبی علیه السلام حقنده انه کان عبدا شکورا دیدی ودخی ابراهیم نبی
علیه السلام حقنده شاکرا لانعمه دیدی ودخی شاکرلر نعمتله متنعم و
عافیتله مکرملردر ودخی بعض مشایخ ایدر که صاحب نعمت اگر
شاکر اولمسه نعمتده سوکلودر صاحب مصیبت اولوب صابر اولمقدن
اما اکثر مشایخ قتنده صابر شاکردن افضلدر زیرا که صبرک مشقتی
اعظمدر زحمت بولندن اعظم اولان مغفرت بولندن اعظم اولور
نته کیم حق تعالی جل شانه ودخی زیرا که ایوب نبی حقنده بیورر انا وجدناه
صابرا نعم العبد ودخی بیورر انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب
ودخی بیورر والله یحب الصابرین بعضلر ایدر صبر اشکر برینی
برینن منفک دکلدر زیرا که دار دنیاده شاکر اولمق بعض شدایده
صبر ایتمک ایله متصوردر شول سببدنکه شکرک معناسی منعمی تعظیم
ایتمکدر بر وجهکه اول تعظیم عصیانه مانع اوله ایتمدیکی اگر صابر اولمیوب
جزع ایدرسه عاصی اولور نه صابر اولور ونه شاکر اولور ودخی هر
صبر بو معنادن خالی دکلدر نته کیم سابقا بیان اولندی بو تقدیرجه
صبر معناده شکر در زیرا صبرک معناسی حق تعالی حضرتنی تعظیم قصد ایدوب

نفسی

نفسی جزعدن منع ایتمکدر بو معنی عینی شکردر زیرا که شکر عصیاندن
مانع اولان تعظیمدر بر وجهله دخی بو در که شاکر نعمتی کورانجه منعمی
صابر اولور صابر دخی حق تعالی یی تعظیم قصد ایدوب نفسنی جزعدن
منع ایدر معناده شاکر اولور تحمل نفس کورانه قصد ایدر شاکر
مانع اولور ودخی جزع مسارعت ایدر صابر مانع اولور بر وجهله دخی
کسی صبر وعصیان اوزرینه موقوف اولمق اولور نعمتده صابر اما شکر ایدر
ودخی قدرت وار ایکن نفسنی عصیاندن منع ایتمک اولور رحمت در
شاکر اول زحمته صبر ایدر بو تفصیلدن بلندیکه صبر وشکر بری برینندن
منفک دکلدر بری برینک ودخی شرطی وسببی استقامت و بعض
اوزرینه اولمقدر اما بعض مشایخ حکایه ایدر که فتنی سنده مجاهده ریاضتده
اولورسه افضل اولور زیرا اسقاط ثواب ورجوع حسن مآب مشقتک مجاهده سنده در
بو تقدیرجه اگر مجاهده صبرده ارتق اولورسه صبر افضلدر اگر شکرده
شکر افضلدر حکایت اولنور که بر کشی عیسی قرینه محبت ایلدیکی قدر دخی
اکا مودت کوستردی اوغری برینه نکاح ایلدیلر زفافه کیجه سنده بو
اوغری برینه دیدیلر که حق تعالی بر برینه نصیب ایلدیکی شکرانه سی
بو کیجه احیا ایده لم اول کیجه عبادت ایلدیلر صباح اولیجق اول شکرانه ده صایم
اولدیلر روایت در که نعمت شکرینه تمشی یل کیجه قائم کوندز صایم اولدیلر
ایمدی بو ایکی معارفته صبر ایله لر بر فاج زمانک شدت ومحنت
زایل اولوردی بو نعمتک شکرینه جلدکلری قدر مجاهده چکرلردی بو تقدیرجه
انلرک شکرلری صبرلریندن افضلدر مجاهده لری زیاده اولدیغی اجلدن
فصل ودخی کر بلکل که بو نعمت کثرة الفضیلة عظیم القیمة بسبب وللوقی

معلوم ایدلکه بکل کر بو نکله عمل ایتمک ایکی اصلده تامل و تفکر تلقی لا
یمز اولور اصل اول اولدرکم شول کمسنه که نعمتک قدرنی بیلمز • حق تعالی
حضرتلرینک اکا نعمت ویرمز • سوکمسنه کیم قدرنی بیلور انلر شکرنی برینه کتوررلر
شاکر اولماینلر قدرنی بیلمزلر نتکم حق تعالی ذکره حضرتی کافرلرک اهؤلاء
من الله علیهم من بیننا دیدکلری کلاملرینی رد ایدوب بیوردی الیس الله
باعلم بالشاکرین یعنی کوزه بجه شویله زعم ایدرلردی که نعمت عظیم اصحاب
ب وارباب حسب ونسب اولورلر کثرت اموال ایله مرفه الحال اولنلره میسر
اولور غیریلره اولمز اول اجلدن استهزا قصد ایدوب ایدرلردی اهؤلاء
من الله علیهم من بیننا یعنی فقراء حسب • و غرباء بی نسب لردرکه بزم اوزرمزه
حق تعالی اختیار ایتدی • نعمت ایله منت ایلدی بزه ایلمدی مع هذا بز حسب
و نسب ایله • و کثرت اموال ایله بونلردن متفوقز • حق تعالی حضرتی بو نکته
لطیفه ایله بونلرک جوابنده بیوردی الیس الله باعلم بالشاکرین بو آیه
کریمه نک معناسی بودرکه • حضرت سید کریم یعنی شول طایفه یه ویرورکه انلر
بیلورلر • حقوقنی رعایت ایدرلر شکرنی برینه کتوررلر • آنجق بو نعمتک حقنی
بیلنلر شونلردرکه بزم نعمتمزه جان و کوکلدن طالب اولورلر جمیع مهماتندن
مقدم ایدرلر • اول یعنی معزز و مکرم طوتارلر • بو ضعفاء عباد • و صلحاء
زهاده • بزم نعمتمزک قدرنی بیلوب شکرینی برینه کتورجکلری ازلده بزه معلوم
معلوم ایدی • آول اجلدن بو نعمته لایق • و بو کرامته مستحق کوروب انلره
نصیب ایلدک سزه ایلمدک سزک دنیا یه عنا کزه اعتبار بو قدر انسانکز
حسابکز بردم فترده محسوب دکلدر بزم اعتبار ایدوکمزه بلا افتخار ایدرسکز
هواکزه تابع اولورسز بردم رضامزه تابع دکلسز کورمزسز که دین متین و علم

نبیه

مبین • و شرع متین بیلمزلر مردن قبول ایتمکده تردد ایدرسز اکر سزک قتکزده
بزم دینمزک قدری و قیمتی اولسه قبول لندن تکلف جکمزدکوز اما شول طایفه که
انلری فقرا و غرباء دیو اعتبار ایلمزسز انلر بزم دینمزه رغبت ایدرلر تحصیلنده
زحمت جکرلر بزم رضامزی کوزلرلر دنیایه ناظر اولمزلر اقدام اقدامله بو کلامی
قطع ایدرلر جمیع شدایدنه متحمل اولورلر بو نعمتک محبتی انلرک قلوبلرینده
مصور و نقش بسته مقرر اولمشدر • عمرلرینی بو نعمتک تحصیلنده • و بو کرامتک
تکمیلنه صرف ایدرلر • حاصل اولدقده نفسکزه شکر سپاس منت لی قیاس
ایدرلر ابدی هر طایفه که بر نعمته مخصوص اولمشلردر حقیقتده انلر حاصل
قلدقلری نعمتک قدرنی سایر ناسدن ارتق بیلورلر زیاده تعظیم ایدرلر
تحصیلنده سعی بلیغ کوسترلر اما شول طایفه که بر نعمتدن محروملردر
حقیقتده انلرک قتنده اول نعمتک قیمتی یوقدر تحصیلنده سعی ایتمزلر اکر
اول نعمتله مشغول کلدرسه سایر مواجبدن تقدیم ایتمزلر ابدی اکر
علم و عبادته علماء راشدین • و صلحاء متعبدین کبی رغبت قلسه لر
ایدی بازارده کسب و کار ایتمکدن فراغت ایدرلردی مدارسده •
معرفته • و صوامعده عبادته مشغول اولورلردی کورمزمسنکه بعض
علمایه بر مسئله مشکل اولسه مدت مدیده انی فکر ایدر زحمت و مشقت
جکر برکون اکر حق تعالی فتح ایلسه اول مسئله نک سرینه واقف اولسه
بر درجه ده سوینور • دیرو رتبه ده حضور کسب ایدر که صاحب بر اولو
خزینه • مو بوکرلو کنجینه یه واصل اولدی • و هر وقت اولورکه بر مسئله
یی اوت ییل فکر ایدرلر او مشکل کندو نفسنه طیلر ایدرلر • شایدنه صبر
ایدرلر حکمت الله تعالی اول مسئله انره حاصل ایلسه اول نعمت و علم عنا

لورلر حق تعالی یه شکری منت قلورلر اول مسلکک سرورلریله دنیادن فتحی
واهلیدن مستغنی اولورلر کندو قرانلری ایچنده کامل وفاضل عد ایدرلر وقت اولور
ول مسئله بر سوقی جاهل وبر شعلم متکاسل سهولتله واصل اولورلر لکن فتنه‌ده در
وبیچی اولملرد غی اجلدن رغبت ایدوب انوکلا افتخار واستکبار ایدرلر وقت اولورکه
بو کلامی فتنه‌ده تکرار ایلیک وفتنه انکسار کلورسا ایلر ماغده بیتلا ایجدی طریق عباد
سالک • ومبلغ طاعته مالک اولنلر مدت مدیده ریاضتلر اجتهاد ایدر
تقوایله عباد اولورلر شهوات نفسانیه • ولذات جسمانیه‌دن منقطع اولور
شیطانله محاربه هوای نفسه مخالفت قلورلر جمیع ارکانله علام اهتمام ایدر
ادیسنام • وطهارت تماملنه ایکی رکعت نماز کرک اتمامنه اقدام ایدر • ودخی
بجا ایام حق تعالی یه جل شانه تضرع ایدرکه اکا صفوت وحلاوت برله بر ساعت
مناجات میسر ایلیه شویله که ای ده بر کره بیریلده بر کره ویا بر لحظه یه جمیع عمر
بر دفعه نصیب اولوریه منت عظیم • وموهبت جسیمه بیلورلر بجه زبانلر شکر
یزدان ایدرکن [illegible] جکدکلری زحمتی اکثر شهوات نفسانیه‌دن منقطع
اولدوغی عیننه کیورلر اما شول طایفه که عبادته طالب • وطاعته راغب
اولورلر لکن بو عبادت صافیه • وطاعت خالصه‌نک تحصیلنده بر لقمه
طعامی ترک ایتمکه حاجت اولسه یه بر کلمه لی فاینده ترک ایتمک مهم اولسه
یه بر ساعت کوزدن اویقویی منع ایتمکه التزام کورنسه اختیار ایتمزلر نیتلری
بونلرک دفعنه توجیه ایتمزلر اکر بونلر مانده اتفاق صفوتلر طاعت واقع
اولسه انی امر عظیم عد ایتمزلر حصولنه مسرور اولوب حمد جمیل • وشکر جزیل
قلمزلر معجب بر فاج درهم یه بر مناسب لباس یه بر مطبوع طعام یه حضور
بر ساعت یتام میسر اولسه مسرور اولورلر حق تعالی دن حضرتنه شکر ایدر

ابد

ایدرلر که الحمد لله بو بنک کبی نعمت بزه نصیب اولدی حق تعالینک
فضل عظیمی • وکرم عمیمی در که بزه میسر ایلدی ایجدی بو بنک کبی غافلر
وطریق حقده عاجزلری • طاعت وعبادت یولنده مجتهدلره نجه برابر
اولورلر ایچون بو مسکینلر نعمت دینیه‌دن محروم ومغبون قلورلر علما
مجتهدین • وعلما منورعلین کبی زمره فایزین • وجمله مهتدین سلکنه سلوک
اولمزلر بو ایکی طایفه‌نک دین باینده اقدامنه واهتمامنه کوره حضرت ملک
کریم نعم جلیله‌سی تقسیم ایلدی بعض مشایخ دین قتنده • الیس الله باعلم با
اینک امعنای تحصیلی • وفحوای تفصیلی بودر اعدی شول کمسنه لرکه حق
تعالی ویردوکی نعمتک قیمتنی بلوب کسنبدن معذورلرلن بذل ایدرلر
حاصل اولان قدرتکره شکر وسپاس ایله بو نعمت بی قیاسک دوامنه و
ازدیادنه لایق ومستحق اولورلر ابدالاباد • حضرت رب العباد دنیلدیکی
فواید ایله بو ماقیوما مستر ایدر اولورلر بفضل الله تعالی وحسن توفیقه فصل
ثانی اعلم که حق تعالی عبادنه نعمتی سلب ایتمز الا شول طایفه‌دن که ایدرکه
نعمتی بلمزلر نعمته کفور اولورلر عبد شکور اولمزلر اشکم بلعم بن باعورک
حالی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم حکایت ایدوب بیوردی
واتل علیهم نبأ الذی اتیناه ایاتنا فانسلخ منها فاتبعه الشیطان
فکان من الغاوین ولو شئنا لرفعناه بها ولکنه اخلد الی الارض
واتبع هواه فمثله کمثل الکلب ان تحمل علیه یلهث او تترکه یلهث ذلک
مثل القوم الذین کذبوا بایاتنا بو ایتک تفسیری بودر که بالجمله خبر ویر
شول قومک حالندنکه اکا نعم عظام • والای جسام انعام ایلدک دین
امرنده کمال قدرت • ومبالغه معرفت ویرک [illegible] تکلم زینت کیبر

ومنزله رفیعه کسب ایلدکی برزم قاپوده جاه عظیم ومقام کریم حاصل
قلدی معاقبت بونعمتک قدرنی بلمدی دنیای دنیه‌یه مائل اولدی شهوات
ردیئه‌یه اتباع کوستردی بونی بلمدیکه مجموع دنیا حق تعالی قتنده بتمت عنقا
اولماسنه نسبت برسوری سنگ قدری قدرنده کلدر بوکشی محبت دنیا
سببی ایله بردرجه‌یه واردیکه اکر اعلا اعالی فرق ایلمز دولت ایله رفعتی تحقیق ایتمز
اولدی شول کلب لی بیزه دونریکه اکر حلا قلوب رد ایدرسک دلنی جوع
اوستوکه هجوم ایدر بیوک قتنده اولماحق بر پاره نان بر پاره استخوان
تحت اورزنده بیمق ایله مزبلده بتمق بیوک قتنده برابردر ایمدی اول
خسیس اللهه شول کلب دنی خصلت کبی نعمتک قدرنی بلمدی شکرنی بجا
کتورمدی قربت مقامندن مطرود صفلدی بعد بصیرتی کور اولدی
دنیایه مغرور اولدی بو جیفه‌یه مشغول اولماسی سببی ایله برزم درکاهده
مخذول اولدی سعادت عظمی تحصیل ایتمکلی شقاوه دنیایه مبدل
ایلدی بروز حق سیاست میدانده کتوردک هیبت نظریله نظر قلدق
جبر وقهر حکمیله کرامت خلعتی سلب ایتدک قلبندن معرفت نوری [illegible]
سلخ ایلدک ایکی جهانده درکلی طرح ایلدک کلب مطرود کبی و شیطان
مردود کبی رد ایلدک العیاذ بالله من غضب الله بونک حالنه مناسب
مثال بودرکه برسلطان عظیم الشان بنده‌لرندن برینی خلعت
خاصه مشرف ومکرم قلسه واخص خواصدن زیاده محرم دفترخانه
درکاه معالی بنا هشنده نه سردار ولوازم منکار ایلسه بونک ایچون بر کوشک
شریف ومنزل لطیفده برقصر جلیل القدر بنا ایلسه اچی جواری کرعلما
ولوح کرانلر مزین قلسه شاه دیوانندن دولت خانه‌سنه کلدکده

امیر کبیر کبی معزز ومکرم صفه صفاده قرار ایلسه کوکلی دلدوکنی احسان
ایلسه اکر خداوندکار قپوسنده نهارده برساعت مقداری خدمت
ایلسه سایر اوقاتده کندو سراینده کوکلی مرادنجه اولسه اول
بنده سلطان دیوانده بر سکبان النده بر پاره نان کورسه بیر
برکلبک اغزنده بر استخوان کورسه پادشاه حضرتنی قوسه اول سکبانک
اتکنه اصنه‌یه کلبه هجوم ایلسه ایدرکه بو سفیه جاهل وجحود
بزم اکراممزی بیلمز اعزازمزک قدرنی اکلمز ارقه‌سندن خلعتی سلب ایلدک
قپومزدن کلب مطرود کبی طرد ایلدک ارباب دیوانه حقارت ایله
بیورک دیو بیوردی ایمدی علما دخی حق تعالی قتنده بو رسمه در دنیایه
مائل اولسه علمانک دخی احوالی بو بلهدر هوالرینه تابع اولسه حق
تعالی جل ذکره بونلری عزت معرفتله معزز و شرف شریعتله مشرف
وکرامت عبادتله مکرم قلدی قدر تصکره بو نعمتک قیمتنی بلمیه شکرینی
یرینه کتورمیه لر احترام ایده وا حس اشیایه رغبت ایده لر تحصیله
اولالر بو دنیای بی وفا نظرلرندن اعز اشیا کورینه نعم کریمه‌دن
اعظم و حکم شریعه‌دن اکرم بیلدیلر ایمدی شول کمسنه‌لر که حق تعالی
انلری توفیق عصمت و تیسیر طاعت و انواع حکمت و اصناف
معرفت ایله مزین قلدی و دخی مقام عزت و محل شفاعت و منزل
کرامتده متمکن قلدی واکثر اوقاتده عنایات بی غایات ایدوب ناموس
اکبر کبی نورلر کلمه [illegible] آیلر و دخی ملائکه سموات بونلرکله مباهات
قلوب بونلرک مرتبه‌سی نجنکه حق تعالی‌یه دعا ایلدنلر ایلسه لبیک
و سعدیک دیو دعاسن روا قلوب سوال ایلسه عطا ایدوب شفیع اولسه

بونلرك كرام اموالي حدود حصردن خارج و حيز احصادن متجاوزدر
حق تعالى درگاهنده معزز و مكرم اولان انبيا و اوليا و بدلا و اغنيادن
بو حطام دنيا بر درجه ده منع اولنمشدر كه وقت اولور بر لقمه يه حتى فقيره
محتاج اولورلر حق تعالى بونلردن دنيايي منع ايلدوكنه منت ايدوب
بيورر كه انبيا و اصفيايي حطام دنيا ايله مبتلا قلمدوم نتكم موسى و هارونه
على نبينا و عليهما السلام بيورر كه اگر دلسيدم زينت دنيا ايله سزى فرعونه
قلوردم بر وجهله كه فرعون كوردكده كندو زينتي و شوكتي اولور دكى
لكن سزه عار قلوب دنيايي روا گورمدم اوليايي اصفيايي نعيم دنيادن
منع ايلرم راعي مشفق دوه سني مرض جربه مبتلا اولان دوه لرك بر يره
جمع اولدقلري صمندوغي كبي بو حطام دنيادن سزى منع ايلدوگم اهانتدن دكلدر
بلكه كرامتي سزده مكمل اولمغه عنايت ايدرم شول كسه لرك كه اخرتده حظي
كاملدكلدر انلر حظوظ دنيايي سبكلدر نتكم حق تعالى جل شانه بيورر فلما
نسوا ما ذكروا به فتحنا عليهم ابواب كل شيء يعني شول كسه لركه بزم
آياتمزه متبع اولميلر انلري لخم دنيا ايله مبتلا قلدوق قيامت كوننده
جمله سي منقطع اولمالري ايچون ودخى بيورر ولولا ان يكون الناس
امة واحدة لجعلنا لمن يكفر بالرحمن لبيوتهم سقفا من فضة يعني اگر
كافرلرك نعمتني و رفاهيتني كوروب بو خلق دنيايه محبت
كثره رغبت ايلك محاقني اولمسيدي كفره نك بيوتلرينك سقفلريني
كومشدن ايدردك زيرا كه حق تعالى قتنده كفره طايفه سنداردر كه
طايفه يوقدر ودخى متاع دنيادن متبذل متاع بوقدر بو جماعة
حقيره اول طايفه رذيله دن منع ايلمز جواد حق و كرم مطلقدر تفننيني

يوق ايدر خاطره خطور ايدن اموري دلمدن حاضر قلور اندن تحسكم
بونلر اول نعمتك قيمتني و اول رفعتك عزتني بلمزلر نفس رذيله شهوتنه دن دنياي
دينه لذتنه رغبت اتسه لر بو جهد ايا اي بي نها و عطاي لايفني ايله اكتفا
ايلمزلر يوم آخرنده وعده ايله قناعت قلمزلر بونلرك عناسني بو مرتبه ده
دو دنايي بر درجه ده ورد الني و خباثتي بر مرتبه ده دركه تحرير قلم تيز زبان و
تعبير لسان فصيح البيان ايله شرح ايلك متصور دكلدر و فني كه بو طريقك خطري
و بو سبيلك خطرلي مفهوم ايدندكه سنداجي بو خطردن حذر و بو كدرلردن
كدرلي نعمت دين مبين و كرامت علم يقيني فهم ايله زخارف اراجيفدنياي
لي وفانه طالب و حبايث حوادث شهوات بي ثباته راغب اولمغدن
احتراز ايله نتكم حق تعالى سيد انبيا و سند اصفيايه خطاب ايدوب بيورر
ولقد آتيناك سبعا من المثاني والقرآن العظيم لا تمدن عينيك الى
ما متعنا به ازواجا منهم زهرة الحيوة الدنيا يعني يا محمد سكا قرآن كريمي و
فرقان عظيمي نصيب ايلدوك كافرلره ويردوكمز انواع تمتعات دنيويه
ملتفت اولمه كه سكا ويردوكمز نعمته نسبت شيء قليل و امر ذليلدر
ايمدي بو نعمت اوزرينه براهلوكر امتدركه ابراهيم نبي عليه السلام و على
نبينا افضل الصلوة اني اوزرينه منت ايلدي قبول ايتمدى و كذا حق
حضرت رسول صلى الله تعالى عليه وسلم عيسى اي طالبه منت ايلدي قبول
قبول ايتمدي حق تعالى جل شانه ا نبيا سنه و اصفيا سنه منت ايلدي
جان كوكلدن قبول ايلديلر سعادت يولدايلر اما تمتعات حيوة دنيا
حق تعالى حضرتي درگاهنده حقير و حقير اولان جواهير نصيب اولمشدر
وابعد و ملاحده و زنادقه و كفره فجره و فسقه جمله مريد و حصه جنده در

نعمتنه وحسبنی حسبته سوق ایدر حرتشی تشحنه لابی کورر ابدی
سنده حق بو ایکی امرک نتها دنینه نظر ایله کورر که حق تعالی حضرتلری اعداسنی
دنیایه یه مستغرق ایدر اولباسنی بو تعلق دن بچه مطلق قلور اکر سکا
فقر و فاقه غالب اولورسه حق تعالی حضرتنه شکر ایله که سنی اولیاسی
واصفیاسی طریقنه سوق ایلدی اعداسنه فتنه قلدوغی زخارف دنیایی
سندن صرف ایلدی ° ودخی دین اسلام سکا نصیب ایلدوکنه حمد و ثناسنی
و شکرینی قیاس ایله که عالمده نعمت کبری ° ومنت عظمی انلر سنی مشرف
ایدوب دنیاده برخوردار ° و عقباده کامکار ایلدی ° اکر بر کمسنه دنیانک
ابتداسندن انتهاسنه وارنجه جمیع ازمانی شکر یزدانه صرف ایلسه حق
نعمت اسلامک شکرنی اتمام ایده مز ° زیرا که بو نعمتک سعادتنی بر درجه ده
جمیع بحار عالم مداد اولسه ° و جمله اشجار اقلام اولسه ° و جمیع نباتات
و اشجار حیوانات زبان اولسه لر بو نعمتک فضلتی بیان ایلسه لر بحردن
قطره سنی ° و کون شدن ذره سنی تمام ایده مزلر کوردکمی سنک حضرت
رب العالمین ° سید مرسلین حضرتنه دین اسلام تعلیم ° و احکام ایمانی
تفهیم ایلدوکنه نه وجه ایله منت ایدر و بیورر که ماکنت تدری ما
الکتاب ولا الایمان ایدن نصکره بیورر که وعلمک ما لم تکن تعلم وکان
فضل الله علیک عظیما یعنی اول بلمزدک کتاب ندر ایمان ندر حق تعالی
فضل عظیم و کرم عمیم ایلدی بلمدکلرینی بلدردی ° و دخی مومنین قوللرینه
حق تعالی منت ایدوب بیورر که بل الله یمن علیکم ان هدیکم للایمان
یعنی حق تعالینک اوزریکزه منت ایدر دین اسلامی هدایت قلمی ایله
و دخی روایت ایدرلر که حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم بر کمسنه الحمد لله علی دین

الاسلام

الاسلام دیدی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلم دیدیکه زیرا که نعمت
عظیم اوزرینه حمد ایلدک ° و دخی یعقوب نبی علیه السلام وعلی نبینا بشیر
کلوب خبر ویردکده ° صوردیکه یوسف قنقی دین اوزرینده ° در دین اسلام
اوزرینه دردی بو جواب ویردی یعقوب الان قد تمت النعمة … و
دخی علماء افرقدن روایت ایدرلرکه حق تعالی … الحمد لله الذی انعم علینا
وهدینا للاسلام ° کلامندن سوکلو کلام یوقدر ° و بو ذکردن ابلغ شکر یوقدر
ایدی که حسینی بو نعمتی زایل اولمقدن ° و شکر … غافل اولمقدن
و دخی حاصل قلدوغک دین اسلام … جمیع ائمه دین عصمت …
سنی سرور ایلسون که جمهور علما قتنده معتبر اولان عواقب امور در نتکم
سفیان ثوری رحمه الله ایدر سئوال کسه که دیننده خطردن امین اولورسه
سلب معرفت اکا یقین اولور ° و دخی بعض مشایخ ایدر سئوال …
کفار ونحلق فی النار … سندن حمد ایله که اول دین خطر اوزرینه در عاقبت
و حکم سابقه پروردکار ربحه در ° و دخی تدبیر تقدیر ازلی ° و حکم تدبیر
یزلی نه کیفیت ایله در معلوم دکلدر ° ابدی صفای اوقاتی … اولا که
کدورت اوقاتدن مصون دکلسون ° و دخی وسعت نعمة ° و کرامت
عصمة الدکم که عاقبت عواصفی نعمتدن مامون دکلسون ° نتکیم شیطان
ابلیسک عبادتی عاقبت لعنته مبدل اولدی ° و دخی بلعم باعورک ولایتی
عداوته ° وکرامتی شقاوته منقلب اولدی ° علی ابن ابی طالب کرم الله تعالی
وجهه و رضی الله تعالی عنه ایدرکه نیجه کیشی ارنلون نعمت ایله مغبون اولور
و نیجه قول بلایم ° و کلام … مستدرج اولورلر ° و نیجه لر ستر ذنوب …
ایدرلر ° و دخی ذو النون … صوره و بلا … حدعه … ادم … اولوردی …

جواب ویروبدر که اصناف الطاف خداوند عالم ایله اولورلر ایدنلر که بو آیت کریمه
تلاوت ایلدی سنستدرجهم من حیث لا یعلمون یعنی سزی مستغرق ایتمک ایله
ورطهٔ هلاکه سوق ایدرز زیرا که وسعت نعمت سبب نسیان شکر
و منتدر ایمدی نعمت حضرته اقرب اولنلرک امری اصعب اولور انبساطی
زیاده اولدقجه احتیاطی زیاده کرکدر رفیع الدرجات اولنلر عظیم الدرکات
اولورلر بو تقدیرجه سکا لازم درکه ضبط احوال و حفظ اعمال ایدوب
تضرع و ابتهال برله شکر و منته اشتغال ایده سن و دخی حقیقی در حال تشویش
ایدوب عاقبتکی اندیشه قلاسن نتکم ابراهیم بن ادهم ایدر بزه ایمن
اولام که ابراهیم نبی علیه السلام حضرت ملک علامه واجنبنی و بنی ان
نعبد الاصنام دیو مناجات ایدر و دخی محمد بن یوسف حکایت
ایدر سفیان ثوری رحمه الله بر کیجه صباحه دکین کریه و زاری قیلدی سجود و حکم
کناهک اجل می اعلارسن جواب ویردیکه کناه ایشی آسان ایدر و بدر قورقوم
آنودرکه مبادا سلب کسوت اسلام و ذهب نعمت ایمان اوله لا العیاذ
بالله الرحمن من سلب الایمان فی الاوان بعض علما روایت ایدر که انبیادن
بر نبی حق تعالی یه سؤال ایلدی و دیدیکه یا رب بلعم ابن باعوره بو قدر آیات
کرامات ویردکدنصکره سبب نه اولدیکه قبولکدن رد ایلدک جواب
ویردیکه بو قدر نعمتلریمه بر کون شکر ایلمدی اکر بر کون شکر ایلسیدی
انوک روحنی ایمانله قبض ایدردم ایمدی بز داخی حضرت رب الغفور
بزه نصیب ایلدوکی نعم لا غایه و کرم لا نهایه سندکه اعلاسی دین
اسلام و توحید حق لا نام در اداسی اما طاذی و لیتوکلا منها نفاد
او نعمته شکر و سپاس و حمد لا قیاس ایده لم متضرع و مأمول در که بو نعمت

دوام ویروب قصوری اتمام ایلیه و دخی حد سنه قبول ایلدکدنصکره
رد ایله بزی مخذول دنیا و آخرتده مرذول قلمیه زیرا که اشد بلاء و امر ابتلا
اصعب حالات و اعظم درکات عزتدن صکره ذلت و نعمت عقبنجه نقمت
و دخی سعادت اردنجه شقاوت و هدایت صوکنده ضلالتدر نعوذ
بالله للسعمان من شر الخذلان بعد الاحسان فصل حمل کلام تو
کثیرة الخطرات قطع اولندقدنصکره حق تعالی حضرتنک منن عظام و نعم
جسامه اعیان نظر ایتمک سنوکچون تحصیل علم دین و تکمیل فن
یقین و تطهیر اوزار صغار و کبار میسر اولوب عواقبدن استخلاص نحو
بواعثله منتیم و او دخی دین اسلام اولورسن سنکچون بیکه خصایل شریفه
و فضایل منیفه حاصل اولور اکر بو نعم لا قیاسه شکر و سپاس ایلیوب
لسانکله حمد و منت جانکله محبت ارکانکله خدمت و عبادت
ایلسک بو شکرک کامل سنکله عصیان اوزرنا سنده حایل دکل اولور لکن بالطاف
منصرف و حالات رابعه دن منعطف اولوب کندو تقصیر ایلکه معترف
اولورسن سؤال نکه شکر دخی غفلت اتمالکده ذلت افتراکده عفو
دافع اوله شکر حق تعالی یه جل شانه انابت و طاعت ایله عودت
ایدرسن الهی سیدی و مولای شکر اولدمسا استعمام یوعه ایکن فضلک ایله
احسان ایلدک آخر کرم ناتمکله اول احسانی اتمام ایله ستمک انعامک عامه
انابه عامدر استعداد اوله مشروط ایدنصکره حضرت مولا یه ندای
حق ایله ندا ایدوب ایدرسن ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا
وهب لنا من لدنک رحمة انک انت الوهاب نتکم شوال الاولیا
و اصفیالک تاج وهاج کراماتله مکرم و حله هدایتله مشرف و حله عماد

خلاولرمزبیلدر • انلر عرفت ترقت • و وحشت ضلالت وفنا
اهانت وفضاحت سلب موفقدر • خوف ایدوب حق تعالی حضرتنه
استغاثه ایدرلر • ال قالدروب تضرع وابتهال ایدرلر خلوتلرنده مناجات
ربنا لا تزغ قلوبنا ایتمی ورد زبان ایدرلر • بو آیت کریمه نک معناسی
سعادت رداسی بودرکه • ای بزم ربمز بزم کوکلمزی باطل اشلره مائل
قلمه سندن بزه نعمتلر کوستر[illegible] دخی زیاده • به طالب اولورز زیرا
جواد کریم • ووهاب عظیم سن بزه که ابتداده کثرت انعامله مکرم
قلدک انتهاده دخی اتمام نعمت ایله مغتنم قل • ودخی بلکه حضرت
رب العالمین عباد مؤمنینه اول امرده اهدنا الصراط المستقیم دعاسنی
تعلیم ایلدک بونک معناسی بودرکه یارب بزی صراط مستقیم • ودین
قویم اوزره ثابت وراسخ ایله بلکه بو خطرلیک خطر عظیمی وعذاب الیمی
اولدوغی جهتدن باب حکمتده اعلم اولنلر بونک علاجنه زیاده اهتمام
ایدرلر • ودخی علی الاجمال مصائبی التی قسم قلورلر برّی هربنده خسته لوق
برّی پیرلکده فقیرلوق • برّی جوان ایکن فوت اولمق • برّی بصیر ایکن
کوزسز اولمق • برّی مقبول ایکن مردود اولمق • برّی معروف ایکن مجهول
اولمقدر • ودخی ایدرلر که هر مصیبتک عوضی واردر مصیبت محنه
دکلدر لکن حق تعالیدن مردود اولمق مصیبت صرفدر وذلت مجهولدر
وقتی که بو عقبائی قطع ایدوب بو نعم عطانک شکرنی وجه مذکور
اوزره یرینه کتورسک حق تعالی سنی توفیق ایله موفق وتائید الهیله
مؤید قلور • ودخی امید ایدرلرکه نعمتلری زیاده • نعمت ویرور وعقبه
خطره آخره دخی قطع ایدرسن بوندنصکره ایکی کحبنیه دامی حظوظ اولورسن

١٠ الی

برلیسی بصبر طاعت • برلیسی امورکده استقامتدر بو کحبنه لرا ایکنجی
ایکی دانه کوهر لطیف بولورسن • برلیسی قید نعمت موجود • برلیسی صید
نعم موعوده در • بو تقدیرجه سکا انعام اولنان نعم جلیله فکرده تأمل ایت
وراسخ اولور فوتندن خایف • وذو النعمه دن راجف اولمزسن بویله نعمتکه
ابدالاباد شیطانی قاهرلردن • وطول املی قاصرلردن وصالحلردن
وناصحلردن وخاشعلردن ومتعبدلردن ومتوکللردن وزاهدلردن
ومخلصلردن وراضیلردن وراجیلردن وخائفلردن وصابرلردن
وذاکرلردن وشاکرلردن اولورسن • بو جمله دن صکره مستقیم
لردن صدیقلردن اولورسن • بعون الله وحسن توفیقه • اگر سؤال
اولنسه بو خطرلیک شدتی • وبو امرک صعوبتی بودرجه ده در اکثر
ابنای دنیادن معبودینه عابد • ومقصودینه واصل کیشی از بولنور بلکه
بوقدر مؤنته کیمسه قادر اولمق متعذردر بو مجمله شرائطی رعایت ایتمک
جدا متعسردر جواب ویرورز که اگرچه بو خطرلیک امری عسیردر لکن حکمت
هدایتنه یسیردر زیرا جمله امور عبده مفوض دکلدر بلکه عبده لازم اولان
سعی واجتهاددر سایر امورده ملازم بصیر بالعباددر • توفیق هدایت
وکمال عنایت انکدر نته کیم بیورر والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا •
نته کیم عبد ضعیف • وعاجز نحیف کندو اوزرینه واجب اولان امری
قدرنی بیلدوکی قدر اقامت ایتمکه قائم اوله حضرت خداوند کریم
دانا وتوانا ایکن حاشا وکلا که اول بنده فرومانده یه کمال عنایت وتوفیق
طاعت • وحسن هدایت قلمیه لکن حق تعالی حضرتی غفور وشکور
اولمغله مادام نعمت وازدیاد رفعت ایله مسرور ایلر اگر سؤال اولنسه

بر قصیر صبر قلیل در عقباتک شدایدی چوق در مصاعبنه نهایت یوق
بو قدر عمر قصیر ایله بو امور کثیره یه نجه جلیس اولور که بو عقباتک شدایدینه
علی الانفراد اجتهاد ایده لر جواب ویرورز که بونک شبیهی علی در
و نهایت سفسطه در زیرا حق تعالی کرمندن قلدوغی بنده یه مشکلی
آسان قصری طویل ایله یکسان ایدر بو قدر جهده سالکلر قطع عقبات
قلوب مطلوبه واصل اولدقلرینی ایدرلر که بو سببلک مسافه سی قصر
نشر ایلیلی یسیر ایتمش فکر ایندوکمز کبی دکلدر و بالجمله بو امرده همت قویه
نیت صحیح ایله اقدام تام ایدنلر وقت اولورکه بر ساعتده بلکه بر لحظه ده
قطع فراسخ قلوب طریق تصوفده رایج اولورلر نته کم اصحاب کهف ملک دنیا
ترک اثرین کوردیلر اندن اعراض ایدوب ربنا رب السموات
والارض دیدیلر بونلر معرفت حاصل اولدی بلجهت اوزرینه اولدیلر
بو طریقک حقایقنی قطع ایلدیلر بری برینه خطاب ایدوب ایدرلردی
فاووا الی الکهف ینشر لکم ربکم من رحمته ویهیئ لکم من امرکم مرفقا
عزلت ایدوب اصحاب کهف بری برینه مغاره یه کرک دیدیلر حق تعالی
رحمتی نشر و بسط ایلسون مهماتکزی مهیا قلسون بو سوزلر بونلر معنوی
جنوکلردن مستقیملردن اولدیلر بر ساعتده الحمد مقصوده واصل
اولدیلر و دخی سحره فرعون بر لحظه ده موسانک نبینک علیه السلام
معجزه سنی کوردیلر آمنا برب العالمین دیدیلر ایمانه کلدیلر بو سبیل
جلیلی بر لحظه ده قطع ایدوب عارفلردن راضیلردن صابرلردن
اولدیلر و شاکرلردن و حق تعالینک لقاسنه مشتاقلردن اولدیلر لا ضیر
انا الی ربنا منقلبون دیدیلر و شهدا شهید اولدیلر و آخر روایتده کر

ابراهیم

ابراهیم بن ادهم سلطنتی ترک ایلدی بو طریقه سلوک ایلدی بلخدن
مروه شهرینه وارنجه بر مرتبه کسب ایلدیکه شهره کردر ایکن کوردیکه
بر کشی کوپریدن ناکاه دوشه دورر ابراهیم اول کشی یه بکره دور
دیدی هواده معلق قالدی بره دوشمدی واردلر سهولتله الدیلر
صرکلدی و دخی رابعه عدویه بصره شهرنده بر قرنی جاریه ایدی
بصره بازارنده صتمق ایچون کزدردیلر که رغبت ایلمدی آخر ناچار
مرحمت ایدوب بوزلجه یه صاتون الدی وازاد ایلدی طریق عبادی آ
ایندی بونک اوزرینه بر سیل کلدی بر مرتبه یه واردیکه بصره نک عالملری
و عابدلری کلورلر زیارت ایدرلر دعاسندن استمداد ایدرلردی اما
شول طایفه که حق تعالی جل شانه انلره عنایت و توفیق ایلدی و
اولدیکه بو عقباتک بر شعبه سنده یتمش ییل اکلندیلر آخر قطع ایدمدکلر
کریه وزاری قیلوب دیدیلر که بو سببلک سلوکی بر درجه ده مشکل
اولوکت شدایدینه متحمل اولملق ممتنع در آخر بو طریقده عزلت قلدیلر ذلک
تقدیر العزیز العلیم وتدبیر اللطیف الحکیم اگر سوال اولنسه بو ایکی
طایفه ربوبیت عبودیتده مشترک ایکن برکمی توفیق حاصل مخصص بر کمی
حرمان و خذلان ایله مختص اولملک سببی ندر جواب ویرورز که شول
کسه لرکه بو منوال اوزره سوال ایدرلر حضرت ملک متعالک سرادقات
جلالدن ندا ایدوب بیوررلرکه ربوبیت اسرارینی و عبودیت
اطوارینی فکر ایله مقام اوبه دن تجاوز ایلمه بنیم اشتلدوکمدن سبب صورمکه
لا یسئل عما یفعل وهم یسئلون یعنی حق تعالی جل شانه حضرتی اشتلدو
کندن صورلمز خلق اشتلدوکندن صورلورلر محصل کلام حضرت

جلیل جبار ملکنده فاعل مختاردر یفعل الله ما یشاء ویحکم ما یرید وانا
اولوهیتنده کیمسنه اوزره قلق یوقدرکه اعتراض ایلیه ودخی وزیری
وظهیری یوقدرکه کد صالق ایلیه • هرکیمسه یه واجب اولدرکه ادب مقتضیه
اسرار الوهیتنده دخل ایتمیه نتکم ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدرکه ابهموا
ما ابهم الله وابینوا ما بین الله یعنی مبهم قلدوغنی ابهام اوزره قویک
ابلک وبیان ایلدوکنه تابع اولک • بو طریقک قطعنده سالکلرک تفاوتی
قیامت کوننده صراط مستقیمی عبور ایلن خلقک تفاوتی کبیدر مفصل
واردرکه صراط مستقیمی برق خاطف کبی بعضیسی ریح عاصف کبی بعضیسی
کمی مرغ طائر کبی بعضیسی جواد سابر کبی بعضیسی سورنی سورنی کدر بعضیسی
جهنم اوزرنی اشدر بعضیسی دمور چنکال ایله چکرلر جهنمه بو عذرلر بو ایکی
طریقک برینه طریق عبادت • وبرینه طریق اقرب درلر احوالی بعده اکورسم
طریق عبادت احوالنی بصیرتلر مشاهده قلورلر • طریق عبادی سرعتله قطع
ایدنلر طریق آخری دخی سرعت ایله قطع ایدرلر • بو طریقک سلوکنده بطی
اولانلر صراط مستقیم اوزرنده بطی اولورلر آخرنده چنکال ایله منجذب اولوب
جهنمه طرح اولنانلر دنیاده سلوکنده شیطانه وهوایه تابع اولوب منقطع
اولنلردر والله اعلم واحکم فصل بو سبیل جلیل علیتک ومناهج عروج
اخرویه طرق انفسیه وسبل دنیویه کبی قوت جسمانیه واقدام جوارح
ایله قطع اولنمزکه بونک قطعنده مسافه بعیده طولنکبی زمان طویله
احتیاج اولنه بلکه طریق روحانی در انسانی الی افکار صحیحه وانظار
دقیقه وعبادت خالصه ومشاهده یقینیه ایله قطع ایدر بونک اقصای نوری
سماوی سوز نظر الهی در سالکک قلوبنده واقع اولور کاه اولور که بر کره

نظر

نظر ایدرلر جمیع احوال جبروت • واسرار ملکوته مطلع اولورلر عقل کلی
مجموع ذرات کائناتی مشاهده ایدرلر • مظاهر اسماء حضرت خلاق
کائنات • وعبرت نمای حقایق موجودات اولورلر • حق تعالی حضرتنک
عظمتنی وکمال قدرتنی وکبریاسنی • ودخی اندن غیری بو مجموع عالمی
یوق ایدوکنی علی وجه الیقین مشاهده ایدرلر معبود باللی • ومصنف مطلق
اول ایدوکنی بیلورلر سایرینک منقطع اولورلر هر نه اشلرسه انوک
ایچون اشلرلر هر نه امید ایدرلرسه اندن اومارلر بو مخلوقاتک وجود
وعدمی قتلرنده برابر اولور لکن بو طریقه سالک اولوب اول مرتبه
طالب اولنلردن بعضی کمسه لر واردرکه همتنده فاتر • اجتهادنده قاصر
اسلوبنده جاهل • سلوکنده متساهل اولدوغی اجلدن وقت اولور
نیچه ییل سعی ایدر بودر باده بر قطره • وبو عالمدن بر نمونه میسر اولور •
بعضیلر واردرکه اللی ییل اجتهاد ایدرلر • بو قوردن محتبس اولورلر محجوب
ظلمانیه لی ریح ایدرلر بعضیلر بر ییلده بو مرتبه یه یولورلر • بعضیلر بر ساعتده
بلکه بر لحظه ده مطلوبه واصل اولورلر حق تعالی حضرتنک حسن توفیقی وکمال
عنایتیله عابدلر اوزرینه واجب اولان اولدرکه عبادتلرینده اجتهاد ایده
سایر احوالی حضرت ذو الجلال قتنده مقسوم ومقدردر ملکنده متصرف
اولدر نیجه دلرسه اشلر اکر سؤال اولنورسه بو امرک قضاسی مبرم • و
خطاری اعظم • الی محکمدر • سعی اجتهاده اعتماد یوق • عبد ضعیفک
اعداسی چوقدر حق تعالی عنایت لطفنکی تحصیل شرایط • وتکمیل علائق
نه حاصل اولور • جواب دیرزکه فی الواقع بو طریقک خطری • ولو
سالکک حذری حد وحصردن خارج • وخیر احصاردن متجاوزدر

کسب اعمال تحصیل مال دکلدر مطمح نظر انسانی تقدیر ربانی وتدبیر سبحانی
ودخی بارقهٔ سابقهٔ لطف ازلی وشارقهٔ اشعهٔ حکم لم یزلدر لکن عبادک
صحیح الاعتقاد سعی واجتهادله مامور در عباده واجب اولان بودر که امر
امتثال ایلیه باقی اموری حضرت ذو الجلال ایلور یفعل الله ما یشاء ویحکم
ما یرید بو معنای ایما ایدوب حق تعالی حضرتلری بیورر لقد خلقنا الانسان
فی کبد یعنی تحقیق آدم اوغلانی زحمت ومشقت ایچون خلق ایلدک ودخی
بیورر انا عرضنا الامانة علی السموات والارض والجبال فابین ان
یحملنها واشفقن منها وحملها الانسان انه کان ظلوما جهولا یعنی
بو اجرام عظام واجسام جسام تکلیف فرایض وتحمیل شرایع عرض ایلدک
ودخی ایتدک که هر کیم قبول ایدر حقوقنی یرینه کتورر ثواب عظیم ویررز
والا عذاب الیم ایدرز بونلر قبولندن ابا ایلدیلر ودیدیلر که سنک
امرکه مسخر وحکمکه مطیع ومنقادلرز لکن بو امانتی کتورمکه وحقوقنی یرینه
کتورمکه قادر دکلز بزه نه ثواب کرک نه عقاب کرک دیدیلر اندنصکره
آدمی خلق ایلدک بو امانتی عرض ایلدک ثوابه طمع ایلدی امانتی قبول ایلدی
عاقبتنی فکر ایلمدی نفسنه زحمت اختیار ایلدوکی جهتدن جهول اولدی وحقوق
رعایت ایلمدوکی سببدن ظلوم اولدی ودخی حضرت رسول صلی الله
تعالی علیه وسلم بیورر لو تعلمون ما اعلم لبکیتم کثیرا ولضحکتم قلیلا یعنی اکر
بنم بلدوکمی سز بلسه کز چوق اغلر دکز واز کولردکز خبرده کلشدر که آسمانک
هر زمانده بر منادی ندا ایدر ایدر که نه اولیدی بو خلق مخلوق اولمیا یدی
وخلق اولدی نه اولیدی بلسه لردی نه ایچون مخلوق اولدیلر ودخی ابو بکر
صدیق رضی الله تعالی عنه ایدر که نه اولیدی بر شجر اولیدم یئی دواب

یئیدی عذاب قورقوسن چکمیدم ودخی عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه
بر کون اتوک فتنه هل اتی علی الانسان حین من الدهر لم یکن شیئا مذکورا
ایتدی تلاوت ایلدیلر نه اولیدی تمام اولیدی دیدی بو آیتک معناسی بودر که
تحقیق دهردن بر زمان وار ایدی که انسان اول زمانده نسیا منسیا ایدی مذکور
وبشر بیله مشهور دکلدی بلکه اول زمانده عنصر ونطفه ایدی ودخی ابو عبیده
رضی الله تعالی عنه ایتدی که نه اولیدی بر قیون اولیدم اهلم بنی بوغزلیوب
یئیدی بر دخی وجوده کلمیدیم ودخی وهب بن منبه ایدر بو خلق احمقدر
اکر احمق اولمسه لردی قورقولردن بعد دکلدی طعام ایچلرینه سکمزدی ودخی
فضیل ایدر رحمه الله مقرب ملکلره ومرسلره غبطه ایلرم زیرا بونلر قیامت
کوننی مشاهده ایدرلر لکن مخلوق اولمیلره غبطه ایلرم زیرا بونلر قیامت کو
نی مشاهده ایدرلر لکن مخلوق اولمیلره غبطه ایدرم که قیامت قورقوسنی چکمزلر
ودخی عطا سلمی رحمه الله ایدر اکر اودینه لردی وایدیلردی شول کشه نفسنی
الغا ایدر بو اوده لا شیء محض اولور قیامت عرصاتنی کورمز اول اوده نفسنی
اول بن الغا ایدردم ودخی ایدردم که ناکاه اوده ودوشمدین اذلم اولدی
مرتبه دن محروم قالام ایدی بو لحواک رحمی وبو اهواک شدتی بردر
درکه انبیا واولیا واصفیا واتقیا بو معنای نعود وبو خوف ایله تفکر ایدیجک
قلوبلری منجبر ونفوسی منضج اولور زیرا بو بیلوردر که حضرت خداوند جلیلک
علم قدیم وتدبیر قویم سبقت ایتمشدر بو بلانک حیله سی وبو قضانک
چاره سی اولور که عبد بیچاره وبندهٔ اواره عبودیت امرینه مجهود دلی
مبذول ایلیه معبودینه طاعت قلده خلاصسنه خدمت ایلیه ودخی جمل
جنبنه مذکور ان صیفه اعظام ایدوب حضرت ملک علامه تضرع نام

وابهال تمام ایله برجود وکرم وعد کریم • وفضل عظیم سنیقا سنیجه عنایت
ورحمت قله اما شول کلام غفلت ایهام که سابقا اشمام ایدوب
دیمشدک که • حق تعالی دن عنایت اولمانجه تحصیل عملدن نه فایده حاصل
اولور دیمدی بو سنک کبی ملاحظه قصوری • غفلت عظیمه • وقباحت قبیحه دن
صادر اولور بو مقامده سکالایق • وآداب عبادته مطابق کلام
بودر ایده سن بو عبد ضعیفک عبادت قلیله • وخدمت رزیله
بو نجه مرادات جلیله یه نجه وسیله اولور بلور عبدک معبودینه
مقصود ایدندوکی اشیانک اوماسی ایکی امردر • بریسی ایکی جهاندن
جمیع آفتلردن سالم اولمقدر • بریسی دخی دنیاده وعقباده تاج
سلطنت • وخلعت کرامت بولمقدر • ایمدی سلامت دنیا
حد نفسنده مرتبه عظمی در • زیرا بو دنیای غدار بر وجهله مکاردر که
ملایکه مقربین بونک مکرندن امین دکلدر • نتکم هاروت وماروت
بو دنیا ابتلاسیله مبتلا اولدیلر • واقعه اوغوزلر روایت اولنور که
بر کشی فوت اولدقده روحی سمایه عروج ایدرکن ملایکه سموات
تعجب ایدوب ایدرلر که نجه نجات بولدی بو وار بر شراردن که بزم
اخیارمزک اول وارده اختیاری قالمیوب بلایه کرفتار اولدیلر
ودخی سلامت آخرت بر موهبه کبرادر که سلامت دنیا انوک قتنده
دانه خردلدن ادنی در • زیرا که شدید ایدر آخرت • واهوال قیامت بر درجه ده در
انبیا واصفیا وعصات سیداتنک هیبتی کوردکده • نفسی نفسی
لا اسئلک الیوم الا نفسی دیرلر • ودخی حضرت رسول صلی الله تعالی
علیه وسلم بیوردی که بر کشینک یتمش نبی قدر عبادتی اولسه قیامت کوننده

چارم

چارم اولمز که کندو سالم اولا ایمدی بر کشی دنیا فتنه لرندن خلاص
وقیامت قورقولرندن یعنی استخلاص ایتمک بو عبادت جمیعه
وخدمت یسیره ایله امور عجیبه • واحوال غریبه دن دکلمیدر که بو عبادت
حقیره استعظام ایدوب دیه سن اکر حق تعالی دن عنایت اولمازسه
تحصیل شرایط وتکمیل عملدن نه حاصل اولور • اما عبدک ایکنجی عا
سلطنت وکرامت طلب ایلدوکی بودر که صاحب ولایت والمحج
اسیر ایمدی بو دنیاده پادشاه اولیاء الله در زیرا حق تعالینک قضاسنه
راضی وحکمنه تسلیم اولان اولیایه ترک وتحرک جمیع مسافه سنی زیاده
قرب وبعد بونلره نسبت برودر اشجار واحجار بونلرک فتنه ده دنیالره
برابردر ودخی جن وانس ووحوش وطیور بونلره مسخردر حاکم اولدقلری
نه که سه اوکلرینده حاضر ومهیا کورورلر • زیرا که بونلر حق تعالی
دلدکندن غیری نسنه دلمزلر حق تعالینک دلکی خود البته واقع اولور
ودخی بونلر حق تعالادن غیری کمسه دن قورقمزلر اما حق تعالی بونلره
بر مهابت ویرر که جمیع خلق بونلردن قورقرلر • ودخی بونلر حق تعالی
خدمت ایدرلر مجموع عالم بونلره خدمت ایدر • ملوک دنیا جمیع
بر بلایه کرفتار اولسه لر بونلردن استمداد ایدرلر کندولر الله تعالی
غیری کمسه دن استمداد ایتمزلر دنیا پادشاهلرینه بو مرتبه میسر اولماز
زیرا که پادشاهلر اعوانه وانصاره محتاج لردر • اسباب دنیایه
طالب • وخزاین ارضه راغب لردر • اعدای اقویادن قورقرلر
اشراره مدارا اخیاره • مواسا قلمسه لر سلطنتلرینه قرار ایده مزلر
روایت اولنور که ابرهیم بن ادهم رحمه الله سلطنتی ترک ایلیوب

کمندلر گلدکلرنده بونك بکلری جمع اولدیلر اسیبو گلدیلر اوبر دریا
کنارینده بولدیلر خرقه سنی دکردی اولمه گلدیلر تحفه دعوت ایلدیلر ابراهیم
الندن اکنه سنی دریایه اتدی بکلرینه ایتدی سزك سوزکزی قبول ایده یم
کلك بو اکنه یی دریادن چقارك دیدی بونلر حیرتده قالدیلر دکولر ویدیلر
ابراهیم دکز بالقلرینه برکره ندا ایتدی جمیع بالقلر لبیك باغیر اکرم دیدیلر دریا
کنارینه گلدیلر نه بیوررسن دیدیلر ابراهیم دکردن اکنم چقارك دیدی دریادن
اکنه سنی حاضر ایلدیلر ابراهیم بکلرینه دیدیکه سز دعوت ایتدوکوکز سلطنتمی الرکی
یوقسه بو سلطنتمی زیاده در بکلر بو کرامتی کوردیلر ایاغنه دوشدیلر بوینی
دعا استمداد ایلدیلر هر برلیسی نالان وگریان دونوب منزللرینه کلدیلر
بو معنادن ظاهر اولدیکه دنیا بکلری حقیقتده اولیادر اما سلطنت
بونلرك ایدوکنه دلیل بودرکه حقلرنده بیوررده اذا رأیت ثم رأیت
نعیما وملکا کبیرا ۰ اعنی شول ایلکه حق تعالی جل شانه کبیر دیه ملك
دنیایه حقیر دیه وبو ایکی ملکك بقا وفنی قیاس ایله ایدی بلکل مجموع
دنیا حد نفسنده شی قلیلدر انسانه نصیب اولان اقل قلیلدر ابنای
دنیادن بربیسی بو اقل قلیلی تحصیل ایتمك ایچون وقتنی اولور که جاهلتی
بذل ایدر معذور لی صرف ایدر ۰ عمر عزیزینی خرج ایدر بو اقل قلیلده اکا
برتبتی ییر و بیردرلر و بیردکلری زمانده نچه درلو منتلر ایدرلر اوکه بدل
ایلدوکی کرایم اموالنی ۰ وعمر کرانمایه سنی انکا زایل ایله دیر بلی نسنه یه استکثار
ایدرلر نا ... کی غبطه ۰ وکی حسد ایدرایدی بو امر محقر بو قدر زحمتله
نصیب اولادوغی یرده شول کیمسه دار نعیم ایچنده ملك کبیر و مقام کریم
طلب ایدر ایکی رکعت نماز وایکی درهم صدقه وایکی کون صیام وایکی کیجه

قیام

نجام حتیار ایتمك جوهید درحاشا وکلا شویله که برکشی تك تیك تیك
نفسی اولسه دهر نفسنده بیك روحی اولسه هر روحك بیك بیك
عمری اولسه مجموعیتی بو مطلوب شریفه ۰ و مقصود منیفه بذل ایلسه
بونك تحصیلنده انواع بلا ابدیه مکابدکورسه اندن صکره مطلوبه
ظفر بولسه بو نعمت عظیمه ۰ و رتبت جسیمه مذکوره اولان لیوته
حد نفسندن امر محقر ۰ و کار مختصردر ۰ زیرا که مشایخ رضوان الله تعالی
علیهم اجمعین ایدرلرکه صدق وتقوا ایله طاعت قلنلره حق سبحانه و
تعالی کرامتله مکرم قیلور بکی ملکینی دنیاده ۰ وبکی سنی عقباده وبو
دنبو فرقی کرامتله ذکرا ولنور بونلر کلیات کرامتدر ۰ هر برنیك تحتنده
جزئیات واردر ۰ اما دنیاده ۰ وبربلی بکی کرامتك اوکیسی بودرکم
عبد مخلص یاد ایدکه حق تعالی حضرتك ذکرینه وثناسنده درحق تعالی
دخی اول عبدك ذکرینه وثناسنده اولور اکر ملوك دنیا سنی مدح و
ثنا ایلسه لر برمرتبه سرور کسب ایدرسنك مدح وبیانه صنع صور
رب العزت سکا ثنا ایلدوکی دعاه عجیبدرکه فرحکدن روحك فنا ایلمیس
البخجی اولدرکم حق تعالی سندن راضی وشاکر اولور کرمی ایله سنی
تعظیم وتکریم ایدر اوچنجی بودرکم سنك ایچون وکیل اولور امورکی
تدبیر و مهماتکی تحصیل ایدر دوردنجی اولدرکم حق تعالی سکا محبت
ایدر اکر رئیس محله ۰ یه خودا میر بلد سکا محبت ایلسه انوکله افتخار
ایدرسن نچه بر ده متمتع اولورسن حق تعالی محبت ایلسه مطلوب عالم
ومحبوب قلوب بنی ادم اولورسن بشنجی بودر اولدرکم جمیع احوالینه ورزقه
کفیل اولور هر طرفدن اسیر وحاجاتك وحاجاتك ردر التنجی بودرکم سکا ابلسی ولور

وحشتکی ازاله قیلوب تغیردن وتبدلدن سنی حفظ ایلر بدنجی سی
اولدرکم سنک ایچون سلطان نصیر اولور سکا عداوت ایدنلرک
مغفرتنی کرفع ایدر سکزنجی بودرکه سکا عزت وشرف ویرور خدمت
ودنیا اهلیتنی سکا لایق کورمز ملوک دنیا سکا خدمتکار اولور وغنه
راضی اولمز طقوزنجی اولدرکم سنی عالی همت قیلور دنیا زخارفنه دنیایه
ملتفت اولمزسن تاکیم رجل عاقل ملاعب صبیانه وملاهی نسوانه
ملتفت اولمز اونجی اولدرکم سنی خلقدن غنی واهلندن مستغنی
قیلور قلبکه فسحت ومعیشتکه وسعت کلور دنیانک وجودندن
فرح وعدمندن ترح حاصل اولماز اون برنجی اولدرکم قلبکه نور هدایت
ومعرفت حاصل اولور بر درجه یه که عمر مدید ودهر بعید ایچنده
ریاضت چکنلر اول مرتبه نک عشر عشیرینی تحصیل وتکمیل ایده مزلر
اون ایکنجی اولدرکم انشراح صدر [illegible] وانفتاح قلب حاصل
اولور بر درجه ده که مصایب حد[illegible]ثان ومکاید ملوان وسطوت
وسواس سنی تضییق ایدوب اضطراب ویرمز اون اوچنجی اولدرکم
سنکچون مهابت ومکانت حاصل اولور جمیع اخیار وابرار سکا
حرمت وعزت ایدر فراعنه وجبابره نک قلوبنه هیبت وخشیت
دوشر اون دردنجی بودرکم محبوب القلوب اولورسن جمیع نفوسک
قلوبنه سنک محبتک حلول ایدر سکا میل ایتمکده جمله سنی مجبول کورورسن
اون بشنجی بودرکه سندن خلقه برکت عامه حاصل اولور سنک
قوللرک فعللرک مصاحبتلرک لباسلرک مکانلرک ودخی [illegible]
فیرک تراب ایتدن تبرکا وتیمنا مستمد اولورلر اون التنجی اولدرکم زمان

واسمان بلکه بو مجموع ارکان کن فکان مسخر اولورلر دکر سنک دریا
یوزنده یورورسن دیکر سنک هواده اوچرسک طی مکان ایدرسن
یوز ییللق طریقی بر ساعت ایچنده قطع ایدرسک دیکر سنک طی زمان
ایدرسک یوز ییلده حاصل اولنیجق امری بر لحظه ده اشلرسن اون یدنجی
جمیع حیوانات سکا مسخر اولور وحوش وطیور وسباع وبهایم سکا
مطیع ومنقاد اولورلر وحشیلر سکا الفت طوترلر سباع ملایمت ایدر
اوبرکه مطیع اولورلر اون سکزنجی معادن ارض سکا عرض اولنور اکر سنک
اباغکی یره دیرسن کنز چیقه دیکر سنک صو چیقه دیو مراد ایدرسک حاصل
اولور نه یره نزول ایدرسک سکا مائده کلور اون طقوزنجی اولدرکم
حق ایله خلق اورتاسنده وسیله اولورسن حق تعالیدن مستفیض اولورسن
خلق سندن مستفیض اولورلر حقدن مستمد اولورسن خلق سندن اولورلر
وبالجمله سنک دعا وهمتک برکاتیله بو خلقک حق تعالی قتنده حاجتلری
روا اولور یکرمنجی اولدرکم مستجاب الدعوه اولورسن هرنه دعا ایدرسک
حق تعالی قتنده روا اوله وکمه شفاعت ایدرسک قبول اولور وقت اولورکه
بر جبل عظیمه اکلمه اشارت ایدرسک یرندن زائل اولور وقت اولورکه حاضرکی
ظهور ایدن نسنه ودخی سویلدیکن اول ساعتده حاصل اولور بو امور مذکوره
کرامات دنیویه در اما کرامات اخرویه نک اولکه سی اولدرکم سنک اوزریکه
سکرات موت آسان اولور بو سکرات موت بر اولو قندر انبیا ومرسلین
صلوات الله علیهم اجمعین انوک شدتندن خوف ایدوب حق تعالی یه تعوذ
ایدرلردی اوزرینه مولی آسان ایلدرلر ایکنجی بو سکرات موتده ملک
حق تعالی حضرتی جل شانه دلدوکی قوللره بر وجهله آسان ایدرکه اکا تسلیم روح

انمك آب زلال ایچمك كبی كلور نتكم حق تعالی بیورر الذین تتوفیهم الملائكة
طیبین یعنی شونلر كه ملائكۀ رحمت صبوفی قلورلر كن حال كوكلر
انگیچی اولدرکم ایمان اوزرینه اولورسن • بو ترددرجه درکم صاحب ورع
اولانلر بو بندن خوف ایدرلر كیم دكوندن اغلارلر تثبیت طلب ایدرلر حق
تعالی بونلره منت ایدوب بیورر كه یثبت الله الذین امنوا بالقول الثابت
بالحیوة الدنیا وفی الاخرة بو آیۀ كریمه نك تفسیری سابقا كچدی ذكر اولندی
اوچنجی اولدرکم حضرت یزدان سكا روح وریحان ارسال ایدر بشارت
رضوانله مسرور ایدر نتكم بیورر الا تخافوا ولا تحزنوا وابشروا بالجنة التی
كنتم توعدون یعنی قیامت كونینده قورقومیسنز و جهنم عذابیندن
وزبانیلر اشكنجه سندن خوف ایلمك و دخی دنیاكرده فوت اولان
نعمت ایچون محزون اولمك زیرا بونك عوضی حور رجبان • ورد وضه
رضواندر دردنجی بودرکه جنت ده موید اولورسن بشنجی بودرکم
ملائكۀ عظام سنك روح پرفتوحكه اكرام وانعامله • واصناف الطاف
مقام معهود • ومكان موعوده الترلر • و دخی سنك جسدكك احبا
واصدقا واقربا كچیزلرله تكفیننه مباشرت ایدوب صلواتنه حاضر
قلورلر • بو كفنی كیندورسنه اولو غنیمت • وعظیم فضیلت بلورلر التنجی
بودرکه قبر عذابندن امین اولور یدنجی بودرکه توسیع وتنویر ایدرلر
جنت روضه لرندن بر روضه قیلورلر قیامته دكین جنانله دماغك معطر
اولور سكزنجی بودر نسمات رحمانیه دكینه مانوس قیلورلر انس قدس
شمائلنده • مقام دلكشاده درلر • انوك ایچنده اخوان صفا ایله سابقی
اولوب • حق تعالی عز شانه قیلندیكی انواع نعم ایله متنعم اولورسن طقوزنجی

بودرکه حشر اولندوغك زمانده تاج وحله وبراق حاضر قیلورلر اوننجی
بودرکه شادان و خندان اولوب یوزك بدر كبی منور اولور نتكم
حق تعالی بیورر وجوه یومئذ مسفرة ضاحكة مستبشرة • اون برنجی بودر
قیامت قورقولرندن امین اولورسن نتكم حق تعالی جل ذكره بیورر
امن یاتی امنا یوم القیمة • اون ایكنجی بودرکه حسابكی آسان و یسیر
تعقیب كسه لردن قطعا حساب صورمزلر اون اوچنجی بودرکه اعمالك كتابنی
صاغ الكه ویررلر اون دردنجی بودرکه میزانكده حسناتك سیاتكدن
ارتق كلور كشینك واردرکه انكچون میزان قورقمز اون بشنجی بودرکه حوض
كوثردن شربت ایچورلر ابدا الاباد صوصز اولورسن اون التنجی بودرکم
صراط مستقیمی سهولتله كچرسن • ناردن نجات بولورسن • كشبكی اودره
یوزی بونلرندن جهنم اودی سوندورر اون یدنجی بودرکه بوجمله قیامتده
انبیا كبی شفیع اولورسن اون سكزنجی بودرکه جنت ایچنده ملك مخلد
اولورسن اون طقوزنجی بودرکه حق سبحانه وتعالی دخی رضوان اكبر میسر
اولور یگرمنجی بودرکه حق سبحانه وتعالی حضرتنی بلاكم ولا كیف تجلی
قیلورسن اللهم ارزقنا مع زمرة الصالحین بو قدر كرامت مذكوره
وفضیلت مزبوره كه شرح اولندی اصول كرامتدر • بو كلیات سعادتدر
بونلرك فروعی و جزئیاتی بیان ایتمك بو كتاب حمل ایتمز دكلدر لكن حق
سنكه جنتده مؤبد و ملك مخلد بولمق بر كرامتدر كه بونك تحتنده
نیجه نعم كثیره واردر مثلا حور و قصور و لباس و طعام و شراب و حشم
وخدم • و دخی نیجه تجلیات بلاغایات • و تمتعات بی نهایات واردر
نتكم حق تعالی جل شانه بیورر فلا تعلم نفس ما اخفی لهم من قرة اعین

ودخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر خلق فیها ما لا عین رأت
ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر یعنی جنتده کوزلر کورمدک وقولاقلر
اشتمدک وخاطره کلمدک نسنه لر خلق اولنمشدر • ودخی حق تعالی عز وجل
بیورر لنفد البحر قبل ان تنفد کلمات ربی بو آیتک معناسنده بعض مفسرلر
ایدرلر که • بو کلماتی حق تعالی حضرتنک جنت اهلنه لطف وکرم برله سویلدیکی
کلمه لردر • ایمدی بو نعم جلیله غایت کثرتندن • ونهایت نفاستندن
وصفی بیانه کلمز • دایره عقله صغمز • وانعام شول عطاکه حضرت ذو الجلال
والکبریا قبلندن فایض اولور انوک شان شریفنه لایق • ولطف منیفنه
موافق بودر که انوک انواع عطایاسی • واصناف هدایاسی حددن وحصردن
جایز • وحیز احصادن متجاوز اوله • بو تقدیرجه زمره زهاد • وجمله
عباد • سعی واجتهاد ایله کسب ایلدکلری عبادت بو مطلوب عظیمه نسبت
دریای بی کران قتنده بر شبنم • وخورشید تابان اوکنده بر ذره دخی
کمدر • ودخی سالک سبیل سعادت اولانلره واجبدر که درت
نسنه یی تحصیل ایدهلر • بری علم • بری عمل • بری اخلاص • بری خوف • وبری خشیت
زیرا بو طریق طاعتی بلمیه لر اعمی اولورلر • علم ایله عامل اولمیه لر محجوب اولورلر
عمله مخلص اولمیه لر مغبون اولورلر • بو جمله دن صکره خایف اولمیه لر
مغرور اولورلر نتکیم ذو النون مصری رحمه الله ایدر که مجموع ناس هلکلردر
علمادن غیریسی • عالملر دخی نایملردر عاملردن غیریسی • عاملر دخی مغرور
مخلصلردن غیریسی • مخلصلر دخی خطر عظیم اوزرینه دردر • ودخی بعض
مشایخ ایدر که درت کمسنه یه تعجب ایدرم بریسی شول عاقلدر که عالم اولمایه
اول کمسنه یچون اهتمام ایلمز مبدئنی ومعادنی بلمز ودنیاده احوالنی بلمز لکن

کوره

کوره تدارک ایتمزه قیامت احوالنی فکر ایلمز • نته کیم حق تعالی بیورر
اولم ینظروا فی ملکوت السموات والارض وما خلق الله من شیء یعنی ملکوت
سمواته وسایر مخلوقاته نیچون نظر قلمزلر بو آیتی تفکر ایتمزلر ودخی بیورر الا یظن
اولئک انهم مبعوثون لیوم عظیم یعنی بو خلق شویلهمی زعم ایدرلر که یوم
عظیم ایچون مبعوث اولمیه لر • ایکنجیسی شول عالمدر که عامل اولمایه نیچون
علمی ایله عمل ایتمز • عاقبتنی فکر ایلمز • یولنده واقع اولان اهوال عظامی • وعقبات
تمامی ملاحظه قلمز • اوچنجی شول عاملدر که مخلص اولمیه نیچون بصیرت برله
نظر ایدوب بو آیه کریمه ایله عامل اولمز فمن کان یرجو لقاء ربه فلیعمل عملا
صالحا ولا یشرک بعبادة ربه احدا یعنی شول کمسه که حق تعالی عز و
جل حضرتنک لقاسنی طلب ایدر عمل صالح اشلسون عبادتنی خاصه ربنه
ایلسون کمسنه یی شریک ایتمه سون • دردنجی • شول مخلصدر که خایف
اولمیه حق جل وعلا حضرتنک اولیاسی واصفیاسی ایله معامله سنی
نیچون ملاحظه قلوب کورمز که نه وجهله خطاب وعتاب ایدوب تهدیدلر
وتشدیدلر ایدر نتکیم بیورر ولقد اوحی الیک والی الذین من قبلک لئن
اشرکت لیحبطن عملک ولتکونن من الخاسرین یعنی یا محمد سکا وحی
اولندی دخی سندن اولکیلره نیچون رسللره وحی اولندی که اگر مشرک
اولورسک عملک باطل اولوب زیان کارلردن اولورسن حتی حضرت
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که شیبتنی سوره هود
واخواتها یعنی سوره هود واخواتنده وارد اولان تهدیدات
وتشدیدات خوفی بنی پیر ایلدی • ودخی مخلصلر حق تعالی حضرتنک
تنزیلنده درت یرده وارد اولان آیاتی یقینا نیچون فکر ایلمزلر

افحسبتم انما خلقناكم عبثا وانكم الينا لا ترجعون يعني شويله صنور مسكزكه
عبث خلق اولندكز بزه بنه رجوع ايلميه سز . ودخي بيورر ولتنظر نفس
ما قدمت لغد واتقوا الله ان الله خبير بما تعملون يعني هر كشي يارين كون
ايچون عمل صالحدن نه حاصل قلدي فكر ايليسون حق تعالىدن قورقك كه سزك
نه اشلدوككزي بلور ودخي بيورر والذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا
يعني شول كسه لر كه بزوم يولمزده اجتهاد ايدرلر انلره هدايت ايدرز طوغري
يوللرمزي قولاوزلرز ودخي بيورر ومن جاهد فانما يجاهد لنفسه ان الله
لغني عن العالمين يعني شول كسه كه مجاهده ايدر كندو نفسي ايچون سعي ايدر حق
سبحانه وتعالى جميع عالملردن غني مطلق در هيچ بر وجهله احتياجي يوقدر
جميع نقايصدن منزهدر تعالى الله الملك الحق المبين تعالى افعاله العلي
الغني المعين بو كتاب هدايت نصاب . ولايت اكتساب كه تحرير
تراكيب غريبه . ولصورات اساليب عجيبه سنده واقع اولان طغيان
قلم وزلات قدمدن . حضرت غفار الذنوب . وستار العيوب
اعتذار واستغفار ايدرز . ودخي اعمالمزه موافق . واحوالمزه مطابق
اولميان اقوالمزدن . ودخي بو دين قويم . وصراط مستقيمك تحريرنده
واقع اولان تقصيردن . ودخي بو كتاب لطيف . وخطاب شريفك
ثابت مثبته ضعيف اولنان تزيين كلام . وتحسين نظامك خطرلندن
ودخي هر كاغذدن وارادتمزدن صادر اولان سيئاتمزك جميعسندن
حق تعالى حضرتنه استغفار ايدرز . مأمول ومسئولدر كه جرميمز جريده سيني
جدول عفوله محو ايدوب . عين خطامزي كحل مغفرتله تكحيل قلوب بز
ودخي توزيع وتضرع ايدرز كه جملة اخوان . وزمرة خلانله محو عمري

عليه عامل . واخلاصله رضاسنه طالب . ولقاسنه راغب ايلدن
ايليه . ودخي علمزي وبال . ومنشاء ضلال ايلميه قيامت
كوننده عبادتمزي يوزمزه اورميه بوزي
ربانيلر ايله ديرميه . فضل عظيم
وكرم عميم ايله رحمت ايليه والله اعلم
بالصواب واليه المرجع والمآب
تم بفضل الله

في ٢٢ ذي الحجة سنه ١٢٠٢

Süleymaniye
Hacı Mahmud ef.
3270